

Program Ochrony Środowiska
dla Powiatu Goleniowskiego
na lata 2018 – 2021
z perspektywą do roku 2025

Toruń 2018r.

Program Ochrony Środowiska
dla Powiatu Goleniowskiego
na lata 2018 – 2021
z perspektywą do roku 2025

Zamawiający	Powiat Goleniowski Ul. Dworcowa 1 72-100 Goleniów
Wykonawca	GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski Ul. Bażyńskich 38/50 87-100 Toruń

Zespół autorski

mgr Monika Stankiewicz	Nadzór nad projektem, opracowanie dokumentu	
mgr Michał Mięsikowski	Konsultacja	

Miejsce/Data opracowania	Toruń, 2018 r.
--------------------------	----------------

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	5
1.1. Podstawa prawna.....	5
1.2. Cel opracowania.....	5
2. Streszczenie	7
3. Założenia programu.....	10
3.1. Dokumenty międzynarodowe.....	10
3.2. Nadrzędne dokumenty strategiczne.....	11
3.3. Dokumenty sektorowe.....	13
3.4. Dokumenty o charakterze programowym i wdrożeniowym	15
4. Charakterystyka obszaru	20
5. Ocena stanu środowiska	38
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	38
5.1.1. Klimat.....	38
5.1.2. Jakość powietrza atmosferycznego	41
5.2. Zagrożenia hałasem	51
5.3. Pole elektromagnetyczne	58
5.4. Gospodarowanie wodami	61
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa.....	81
5.6. Zasoby geologiczne	89
5.7. Gleby	94
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	97
5.9. Zasoby przyrodnicze	101
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami.....	112
5.11. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	114
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.....	120
7. Źródła finansowania inwestycji w zakresie ochrony środowiska.....	142
8. System realizacji programu ochrony środowiska.....	145
Spis tabel	150
Spis map	151
Spis rycin.....	151
Spis załączników	152

Wykaz skrótów

AKPOŚK – Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
CODGiK – Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
CLC2012 – Corine Land Cover 2012
BEiŚ – Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”
DK - droga krajowa
DP - droga powiatowa
Dyrektywa Powodziowa – Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 roku w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim
Dyrektywa Ptasia – Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 02 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
GDDKiA - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS - Główny Urząd Statystyczny
GZWP - Główny Zbiornik Wód Podziemnych
JCWP – jednolite części wód powierzchniowych
JCWpd – jednolite części wód podziemnych
KPGO 2022 – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
NFOŚiGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSO – obszary specjalnej ochrony ptaków
OZE – Odnawialne Źródła Energii
OZW – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty
PEM - Promieniowanie elektromagnetyczne
PEP - Polityka Ekologiczna Państwa
PGN – Program Gospodarki Niskoemisyjnej
PIG – Państwowy Instytut Geologiczny
PKE – Polski Klub Ekologiczny
PM 10 – frakcja pyłu zawieszonego o średnicach cząstek nieprzekraczających 10 mikrometrów
PM 2,5 – frakcja pyłu zawieszonego o średnicach cząstek nieprzekraczających 2,5 mikrometra
POP - Program Ochrony Powietrza
RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE – Unia Europejska
WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPGO 2020 – Wojewódzki Program Gospodarowania Odpadami do 2020
ZDR – zakłady dużego ryzyka
ZZR – zakłady zwiększonego ryzyka
t.j. – tekst jednolity
b.d. – brak danych

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska, wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.). Zgodnie z art. 14 ust. 1 „*Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2017 poz. 1376 i 1475). 2. Polityka ochrony środowiska jest planowana również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.*” Artykuł 17 nakłada odpowiednio na *organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządzenia odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1. Programy, o których mowa w art. 17 uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.* Artykuł 18 ust. 2 wskazuje organowi wykonawczemu, iż *co 2 lata sporządzane powinny być raporty z wykonania programu.*

Niniejszy Program spełnia również zapisy zawarte w „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” wydanych przez Ministerstwo Środowiska w 2015r.

Źródła danych wykorzystanych podczas opracowania:

- Starostwo Powiatowe w Goleniowie;
- Urząd Gminy i Miasta w Goleniowie;
- Urząd Miasta i Gminy w Stepnicy;
- Urząd Miejski w Nowogardzie;
- Urząd Gminy w Przybiernowie;
- Urząd Gminy w Osinie;
- Urząd Miejski w Maszewie;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Główny Urząd Statystyczny.

1.2. Cel opracowania

Nadrzędnym celem opracowania „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018- 2021 z perspektywą do roku 2025” (w skrócie POŚ) jest przeprowadzenie analizy obecnego stanu środowiska naturalnego powiatu oraz określenie kierunków działań bieżących i długofalowych samorządu w zakresie ochrony środowiska.

Ochrona środowiska powinna być zagadnieniem spójnym z całością działań realizowanych przez powiat. Naczelną zasadą, która powinna być przyjęta w działaniach zmierzających do zdrowego i przyjaznego środowiska jest zasada zrównoważonego rozwoju. Oznacza to taki rozwój, który zaspokaja potrzeby obecnego pokolenia, nie ograniczając możliwości realizacji potrzeb przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój oznacza prowadzenie szerokiej działalności gospodarczej i społecznej przy jednoczesnym ograniczaniu lub eliminowaniu degradacji środowiska naturalnego oraz na podejmowaniu działań zmierzających do rewitalizacji zniszczonych elementów środowiska. Według założeń przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

2. Streszczenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025. Zakres opracowania obejmuje:

- Cele ekologiczne;
- Priorytety ekologiczne;
- Poziomy celów długoterminowych;
- Rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
- Środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Sposób oraz forma sporządzenia Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest zgodna z przyjętymi „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” wydany przez Ministerstwo Środowiska w 2015 roku.

Według „Wytycznych”, w POŚ przyjęte rozwiązania muszą uwzględniać w pierwszym rzędzie, działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy jakości powietrza, zapewnienie racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców. W związku z powyższym, jednym z zapisów Wytycznych jest spójność Programu z innymi dokumentami strategicznymi oraz programowymi. Niniejsze opracowanie zawiera informacje o powiązaniach oraz wypełnianych zapisach ujętych w nadrzędnych dokumentach strategicznych, dokumentach sektorowych oraz dokumentach o charakterze programowym i wdrożeniowym.

Podczas opracowania dokumentu korzystano z dostępnych danych, kierując się zasadą, że powinny być one zestandaryzowane i porównywalne. Przy sporządzeniu Programu posługiwano się metodą opisową, która polegała na charakterystyce zasobów środowiska powiatu, określeniu stanu środowiska przyrodniczego i jego zagrożeń, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych. Do opisu posłużono się danymi pochodzącymi z gmin, powiatu oraz innych jednostek i podmiotów działających na terenie powiatu. Do przeprowadzenia analizy zostały wykorzystane również dane zgromadzone przez WIOŚ oraz GUS.

Program został napisany w sposób zwięzły i prosty, w celu łatwiejszego odbioru. Zawarte informacje, cele i zadania są spójne z dokumentami strategicznymi i programowymi. Poprzez badania ankietowe przeprowadzone w gminach, wskazano problemy z jakimi ma do czynienia każda jednostka a także jakie przedsięwzięcia mogą wpłynąć na polepszenie stanu środowiska w ich obrębie. Każda ocena w ramach wyznaczonych interwencji została podsumowana analizą SWOT oraz uwzględniała zagadnienia horyzontalne, takie jak: adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne, monitoring środowiska.

Na podstawie załączników zawartych w „wytycznych...” określono obszary interwencji, kierunki oraz zadania wraz z wskaźnikami oraz harmonogramem realizacji oraz ich finansowania.

Program obejmuje szczegółowy opis w zakresie analizy stanu środowiska i infrastruktury na terenie powiatu. Na bazie stanu środowiska jaki został zdiagnozowany, wytyczono dla jednostki cele ekologiczne, których realizacja do roku 2025 ma spowodować polepszenie stanu środowiska, w obszarach gdzie tego potrzeba, bądź utrzymywanie dobrego poziomu tam, gdzie już na obecnym etapie jest to zapewnione przez jednostki samorządu terytorialnego.

Poza ogólną charakterystyką powiatu omówione zostały takie elementy jak:

1. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego w tym:
  - Ochrona przyrody i krajobrazu;
  - Ochrona lasów;
  - Ochrona powierzchni ziemi;
  - Ochrona zasobów kopalin.
2. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii w tym:
  - Wykorzystanie wód, energii i produkcja odpadów;
  - Korzystanie ze źródeł odnawialnych;
  - Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy.
3. Jakość środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego w tym:
  - Jakość wód;
  - Zanieczyszczenie powietrza;
  - Gospodarka odpadami;
  - Oddziaływanie hałasu;
  - Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

Należy zwrócić uwagę, iż kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa, biorącego aktywny udział w procesie dbania o środowisko, to cenne i długoterminowe zadanie, które niejednokrotnie trzeba prowadzić na bieżąco i nieustająco. Edukacja ekologiczna jest procesem, którego głównym celem jest ukształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy mieszkańców powiatu w sferze konsumpcji, a także ochrony powietrza, gospodarki wodnej oraz postępowania z odpadami.

Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców przyczyni się do zwiększenia efektywności prowadzonych działań na rzecz ekologizacji, co zapewni ograniczenie niskiej emisji, zmniejszenie ładunku zrzutu ścieków surowych, a także pozyskanie większej ilości surowców wtórnych, zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowisko. Realizacja zadań zaproponowanych w niniejszej aktualizacji przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności obszaru, polepszenia warunków życia i zdrowia mieszkańców, a także poprawy jakości walorów

środowiskowych i skuteczniejszej ochrony terenów prawnie chronionych, interesujących przyrodniczo oraz rekreacyjnych.

W odniesieniu do Programu ochrony środowiska, jednostkami, na których spoczywać będą zadania wskazane do realizacji w ramach określonych kierunków interwencji będzie powiat goleniowski oraz podmioty korzystające ze środowiska i zarządcy infrastruktury działający na jego terenie. Całościowe zarządzanie środowiskiem na terenie powiatu będzie odbywać się na kilku szczeblach. W stosunku do niektórych zadań powiat będzie pełnić tylko rolę monitorującą realizację danego zadania. Zgodnie z wytycznymi, projekt programu ochrony środowiska został skonsultowany z interesariuszami.

Każda jednostka wskazana w harmonogramie realizacyjnym ma do dyspozycji różne drogi finansowania poszczególnych zadań. Do najważniejszych programów umożliwiających dofinansowanie zalicza się Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego. Środki finansowe mogą być kierowane z Urzędu Marszałkowskiego, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie a także Banku Ochrony Środowiska.

W procesie wdrażania Programu ochrony Środowiska ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Program wskazuje konieczność raportowania realizacji założeń dokumentu co dwa lata. Dla lepszego przedstawienia efektów jego realizacji wskazano listę wskaźników.

Poprzedni Program ochrony środowiska dla powiatu, przyjęty został uchwałą nr XVII/104/04 z dnia 25 marca 2004 r. przez Radę Powiatu Goleniowskiego. Ze względu na brak raportowania poprzednio obowiązującego POŚ, w niniejszym opracowaniu, brak jest opisu zrealizowanych działań w okresie poprzedzającym bieżące opracowanie, z podaniem efektu i wskaźnikiem oraz prognozą stanu środowiska. W związku z powyższym zakres informacji dotyczących poszczególnych obszarów interwencji, określenie celu poprawy bieżącego stanu, który wymaga interwencji, został wykonany na podstawie analizy udostępnionych danych przez wcześniej wymienione podmioty.

3. Założenia programu

3.1. Dokumenty międzynarodowe

Jednym z najważniejszych dokumentów związanych ze zrównoważonym rozwojem jest tzw. „**Agenda 21**” – **Światowy Program Rozwoju Zrównoważonego**. Dokument ten zwraca szczególną uwagę na konieczność ochrony zasobów naturalnych i racjonalnego gospodarowania nimi w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Innym dokumentem jest **Protokół z Kioto** w sprawie zmian klimatu, narzucający Polsce działania w zakresie ochrony środowiska. Zawiera on cele wiążące i ilościowe, związane z ograniczeniem i redukcją emisji gazów cieplarnianych.

W zakresie środowiska naturalnego główne założenia określa **Traktat Ustanawiający WE w Tytule XIX – Środowisko Naturalne**. Realizacja zapisów powinna się przyczynić do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego – z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w różnych regionach Wspólnoty, a także do ochrony zdrowia ludzkiego.

Kolejnym ważnym dokumentem, który określa ramy realizacji polityki wspólnotowej w zakresie ochrony środowiska jest **Siódmy Program działań UE w zakresie ochrony środowiska**. Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

- Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- Przekształcenie Unii w zasobooszczedną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- Ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- Maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- Zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- Lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

Siódmy Program zawiera wizję na rok 2050, w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost – oddzielony od zużycia zasobów – wyznacza drogę rozwoju globalnego.

Programy ochrony środowiska powinny opierać się także na dokumentach strategicznych programujących zarówno działania w zakresie ochrony środowiska, ale także w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego. Kolejnym unijnym dokumentem mającym znaczenie dla rozwoju kraju jest unijna strategia wzrostu gospodarczego na okres do 2010 do 2020 r. **Europa 2020**. Dokument ma za zadanie skorygować niedociągnięcia europejskiego modelu wzrostu gospodarczego

i stworzyć warunki, dzięki którym będzie on bardziej inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu. Działania podejmowane są w ramach 5 obszarów:

1. Zatrudnienie.
2. Badania i rozwój.
3. Zmiany klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii.
4. Edukacja.
5. Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

3.2. Nadzędne dokumenty strategiczne

Jednym z priorytetowych dokumentów krajowych, przyjętych przez Radę Ministrów w czerwcu 2000 r. i Sejm RP w sierpniu 2001 r., jest **II Polityka Ekologiczna Państwa**. Głównym celem jest *zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego w XXI wieku oraz stworzenie podstaw dla opracowania i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju kraju*. Proces integracji z UE stanowi ważne wsparcie działań służących osiągnięciu głównego celu nowej polityki państwa. Polityka ta zakłada 3 etapy osiągnięcia celów: - etap realizacji celów krótkookresowych w trakcie ubiegania się o członkostwo w Unii Europejskiej, etap realizacji celów średniookresowych w pierwszym okresie członkostwa w Unii, zakładającym okresy przejściowe i realizację programów dostosowawczych oraz etap realizacji celów długookresowych w ramach „Strategii zrównoważonego rozwoju Polski do 2025 r.”, przygotowanej przed Radę Ministrów w oparciu o rezolucję Sejmu RP z dnia 2 marca 1999 r.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030”. Trzecia fala nowoczesności”, zgodnie z przepisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (art. 9 ust.1) jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat. Stawia za cel *poprawę jakości życia Polaków mierzonej zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce*. Z diagnozy przedstawionej w 2009 r. wynika, że rozwój Polski powinien odbywać się w trzech obszarach strategicznych równocześnie:

- I. Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji),
- II. Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji),
- III. Efektywności i sprawności państwa (efektywności).

Proponowane w Strategii obszary strategiczne związane są z obszarami opisanymi w Strategii Rozwoju kraju 2020 – aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo - przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2012 r. Łącznie stanowią podstawowe narzędzie wdrażania DSRK do 2020 r., czyli:

- I. Sprawne i efektywne państwo (obszar pierwszy) – odpowiada mu obszar strategiczny trzeci DSRK;
- II. Konkurencyjna gospodarka (obszar drugi) – odpowiada mu obszar strategiczny pierwszy DSRK;
- III. Spójność społeczna i terytorialna (obszar trzeci) – odpowiada mu obszar strategiczny drugi DSRK

W każdym z obszarów strategicznych zostały określone strategiczne cele rozwojowe (od dwóch do czterech w zależności od obszaru). Cele strategiczne uzupełnione są sprecyzowanymi kierunkami interwencji. Kierunki interwencji podporządkowane są schematowi trzech obszarów strategicznych, które zostały podzielone na osiem części. Są to:

1. W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:
  - a. Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna;
  - b. Polska Cyfrowa;
  - c. Kapitał ludzki;
  - d. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.
2. W obszarze równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski
  - e. Rozwój regionalny;
  - f. Transport.
3. W obszarze efektywności i sprawności państwa
  - g. Kapitał społeczny;
  - h. Sprawne państwo.

Kolejna **Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” (BEiŚ)**, ma na celu *stworzenie warunków dla rozwoju konkurencyjnego i efektywnego sektora energetycznego przy jednoczesnym poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i dbałości o środowisko naturalne*. Wdrożenie Strategii spowoduje rozwój nowoczesnego, przyjaznego środowiska sektora energetycznego, zdolnego zapewnić bezpieczeństwo energetyczne Polsce. Jedno z wyzwań stanowi zmniejszenie energochłonności polskiej gospodarki poprzez modernizację energetyki i ciepłownictwa, dywersyfikację struktury wytwarzania energii poprzez wdrożenie i rozwijanie energetyki jądrowej oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Strategia za kluczowe dla rozwoju polskiej gospodarki i sektora energetycznego uznaje stymulowanie „zielonego” wzrostu gospodarczego poprzez wyeliminowanie barier prawnych i administracyjnych, wykorzystanie innowacyjnych i przyjaznych środowisku technologii w rozwoju sektora energetycznego oraz konsekwentne i ustawiczne prowadzenie działań zwiększających konkurencję na rynku energetycznym.

Transport jest jednym z najważniejszych czynników determinujących rozwój gospodarczy kraju. W celu wyznaczenia najważniejszych kierunków działań i ich koordynacji w zakresie osiągnięcia tak zidentyfikowanego celu strategicznego opracowano **Strategię Rozwoju**

Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku). Wdrożenie pozwoli nie tylko usunąć aktualnie istniejące bariery, ale także stworzyć nową jakość zarówno w infrastrukturze transportowej oraz zarządzaniu, jak i w systemach przewozowych. Analiza w okresie 2000 – 2010 prowadzi do wniosku, że w Polsce istnieje potrzeba stworzenia spójnego i sprawnie funkcjonującego systemu transportowego, zintegrowanego z systemem europejskim i globalnym. Głównym celem Strategii jest *utworzenie zintegrowanego systemu transportowego poprzez inwestycje w infrastrukturę transportową jak i wykreowanie sprzyjających warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych*. Realizacja powyższego celu wiąże się z realizacją pięciu celów szczegółowych właściwych dla każdej z gałęzi transportu:

- cel szczegółowy 1: stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej
- cel szczegółowy 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym
- cel szczegółowy 3: poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu oraz przewożonych towarów
- cel szczegółowy 4: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko
- cel szczegółowy 5: zbudowanie racjonalnego modelu finansowania inwestycji infrastrukturalnych

W dniu 25 kwietnia 2012 r. Rada Ministrów przyjęła **Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012 – 2020** (SZRWRiR). Głównym celem opracowania jest *określenie kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w perspektywie do 2020 r. a tym samym właściwe adresowanie zakresu interwencji publicznych finansowych ze środków krajowych i wspólnotowych*. Długookresowy cel główny zdefiniowano następująco: poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju. Dążenie do celu głównego odbywa się przez działania przypisane do pięciu celów szczegółowych:

1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich;
2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej;
3. Bezpieczeństwo żywnościowe;
4. Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego;
5. Ochrona środowiska i adaptacji do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

3.3. Dokumenty sektorowe

Jednym z sektorowych dokumentów, z którym powinien być spójny Programy Ochrony Środowiska jest **Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020** (z perspektywą do 2030) opracowany przez Ministerstwo Środowiska Departament Ochrony Przyrody w roku 2015.

Krajowy Program Ochrony Powietrza jest średniookresowym dokumentem planistycznym, który stanowi element spójnego systemu zarządzania ze średniookresową Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.”

Głównym celem Krajowego Programu Ochrony Powietrza jest *poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, z naciskiem na ochronę ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, przyczyniając się tym samym do poprawy stanu jakości powietrza.*

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO 2022) przyjęty uchwałą Rady Ministrów 1 lipca 2016. Dokument obejmuje zakres działań niezbędnych dla zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju. Dokument ten, oprócz kontynuacji dotychczasowych zadań, zawiera nowe cele i zadania, które dotyczą 6 kolejnych lat, a perspektywistycznie okresu do 2030 r. Głównym celem jest *określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, wpisującej się w działania gospodarki w obiegu zamkniętym.* Celami wskazanymi w dokumencie są również m.in.:

- a) Zapobieganie Powstawaniu Odpadów
- b) Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- c) Dążenie do zmniejszenia ilości składowanych odpadów
- d) Osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu
- e) Zapewnienie osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania zużytego sprzętu oraz zużytych baterii i akumulatorów.

W celu osiągnięcia wymienionych celów określone zostały kierunki działań dotyczące edukacji ekologicznej, rozwoju selektywnego zbierania odpadów, oraz m.in. prowadzenie kontroli przez inspekcję ochrony środowiska, prowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnych mających na celu wzrost świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami, wspieranie budowy sieci napraw i ponownego użycia produktów.

Program Ochrony Środowiska powinien wypełniać także zapisy **Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.** Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach Natura 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi i strategiami rozwoju i jednocześnie stanowią ich niezbędne uzupełnienie w kontekście adaptacji. Głównym celem SPA

jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Piąta aktualizacja **Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych**, którą przyjęła Rada Ministrów 31 lipca 2017 r., dotyczy 1587 aglomeracji o równorzędnej liczbie mieszkańców 38.8 mln, w których zlokalizowanych jest 1769 oczyszczalni ścieków komunalnych. Z przedstawionych przez aglomerację zamierzeń inwestycyjnych wynika, że w ramach piątej aktualizacji planowane jest wybudowanie 116 nowych oczyszczalni ścieków oraz przeprowadzenie innych inwestycji na 1010 oczyszczalniach. Planowane jest również wybudowanie 14 661 km nowej sieci kanalizacyjnej oraz zmodernizowanie 3 506 km sieci istniejącej.

Program ochrony i zrównywanego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015-2020 zostały przyjęte przez Radę Ministrów uchwałą nr 213 z dnia 6 listopada 2015 r. Wyzwaniem dla Programu jest powstrzymanie pogarszania się stanu wszystkich gatunków i siedlisk objętych unijnym prawodawstwem w dziedzinie ochrony przyrody oraz osiągnięcie znaczącej i wymiernej poprawy ich stanu. Głównym celem Programu jest poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju. Na cel główny składają się cele szczegółowe dotyczące:

- A. Podniesienia poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej;
- B. Doskonalenie systemu ochrony przyrody;
- C. Zachowanie i przywracanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków;
- D. Utrzymanie i odbudowa funkcji ekosystemów będących źródłem usług dla człowieka;
- E. Zwiększenie integracji działalności sektorów gospodarki z celami ochrony różnorodności biologicznej;
- F. Ograniczanie zagrożeń wynikających ze zmian klimatu oraz presji ze strony gatunków inwazyjnych;
- G. Zwiększenie udziału Polski na forum międzynarodowym w zakresie ochrony różnorodności biologicznej.

3.4. Dokumenty o charakterze programowym i wdrożeniowym

Jednym z istotniejszych dokumentów, z którym powinien być zgodny POŚ jest **Program ochrony środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2021** przyjęty uchwałą nr XVI/298/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 listopada 2016 roku. Głównym celem opracowania jest *dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu*

zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Cele ochrony środowiska do roku 2024 stanowią:

Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP):

- OKJP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
- OKJP.II. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

Zagrożenia hałasem (ZH):

- ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie zachodniopomorskim.

Pole elektromagnetyczne (PEM):

- PEM.I Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

Gospodarowanie wodami (GW)

- GW.I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych, przejściowych i przybrzeżnych.
- GW.II. Racjonalny transport i turystyka wodna.
- GW.III. Ochrona pasa wybrzeża.
- GW.IV. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą.

Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)

- GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno – ściekowej.

Zasoby geologiczne (ZG)

- ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Gleby (GL)

- GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
- GL.II. Zalesienia gruntów nieprzydatnych na inne cele.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

- GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa zachodniopomorskiego.

Zasoby przyrodnicze (ZP)

- ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.
- ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
- ZP.III. Zwiększenie lesistości.

Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)

- PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii.

Kolejnym ważnym dokumentem o charakterze programowym oraz wdrożeniowym jest przyjęta dnia 27 grudnia 2016 r. uchwała nr XVIII/321/16 przez Sejmik Województwa

Zachodniopomorskiego, aktualizacja **Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028**. Opracowanie tego dokumentu ma umożliwić *osiągnięcie celów i spełnienie wymagań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej*, w szczególności z dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. Urz. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.4, str.228) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 2.11.2008, str. 3). Celem niniejszego dokumentu jest także *uporządkowanie systemu gospodarki odpadami w województwie* w świetle zmiany ustawy z dnia 15 stycznia 2015r. o zmianie ustawy o odpadach (Dz. U. z 2015 r., poz. 122).

Innym strategicznym dokumentem jest **Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2020** uchwalona dnia 22 czerwca 2010 podczas posiedzenia XLII sesji Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego. Cele strategiczne do roku 2020 są następujące:

1. *Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania;*
2. *Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu;*
3. *Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu;*
4. *Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami;*
5. *Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności;*
6. *Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.*

Uchwałą nr II/26/14 z dnia 19 grudnia 2014 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął **Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego**. Opracowanie Programu ma na celu określenie niezbędnych priorytetów i kierunków działań, których zadaniem jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie nadmiernego poziomu hałasu na obszarach dróg i linii kolejowych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Działania naprawcze obejmują zakres realizacji zadań, których celem jest poprawa jakości klimatu akustycznego na terenach, na których stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych. Działania takie powinny obejmować przede wszystkim ograniczenie wartości oraz zasięgu uciążliwości akustycznej rozumianej jako wystąpienia przekroczeń, przy jednocześnie najwyższej liczbie mieszkańców narażonych na te przekroczenia. Zadania dodatkowe powinny być realizowane w sposób ciągły, czyli systematycznie przez cały okres trwania Programu. W ramach zadań dodatkowych zalecono następujące działania:

- Utrzymanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym – działanie, którego celem jest niedopuszczenie do pogorszenia się klimatu akustycznego;
- Egzekwowanie dopuszczalnych prędkości – nadmierna prędkość jest jednym z głównych czynników powodujących nadmierną emisję hałasu. Systematyczne kontrole pozwolą na

znaczące ograniczenie prędkości na drogach, a tym samym poprawę klimatu akustycznego.

Szczegółowe zapisy Programu w odniesieniu do powiatu znajdują się w punkcie 5.2. Zagrożenie hałasem.

Przechodząc w myśl kolejnego obszaru interwencji, dnia 29 października 2013 r. uchwałą nr XXVIII/388/13 Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął **Program ochrony powietrza oraz plan działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej**. Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu jest przywrócenie naruszonych standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie. Realizacja zadań wynikających z opracowania ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszanego PM10 i docelowego dla bezno(a)piranu i utrzymywania go na takim poziomie. Szczegółowe zapisy Programu w odniesieniu do powiatu goleniowskiego znajdują się w punkcie 5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Jednym z ważniejszych lokalnych dokumentów jest **Program Polityki Rozwoju Powiatu Goleniowskiego** przyjęty uchwałą nr V/37/15 przez Radę Powiatu w Goleniowie dnia 23 kwietnia 2015 r. Wyznacza on kierunki rozwoju jednostki terytorialnej. Jest ważnym planem z punktu widzenia jednostki samorządowej, wyznaczającym główne cele rozwoju i programy operacyjne dotyczące rozwiązania najistotniejszych z punktu widzenia lokalnej społeczności problemów. Program Polityki Rozwoju Powiatu Goleniowskiego na lata 2014-2020 składa się z następujących elementów:

- Wizji dla powiatu;
- Celów strategicznych i operacyjnych;
- Programów służących realizacji celów;
- Części wdrożeniowej, w której opisano sposób wdrożenia i harmonogram realizacji działań;
- Diagnozy stanu obecnego, która posłużyła do sformułowania celów i programów.

Wizja rozwoju powiatu goleniowskiego brzmi: *„powiat goleniowski miejscem bezpiecznym, przyjaznym mieszkańcom i środowisku. Wyróżniający się niskim bezrobociem i nowoczesną edukacją, z silnie rozwiniętą przedsiębiorczością i infrastrukturą drogową. Będący ośrodkiem sportowym i kulturalnym. Realizujący szeroką ofertę opieki medycznej oraz pełny zakres usług dla osób potrzebujących pomocy.”*

Cele strategiczne powiatu goleniowskiego dotyczą:

1. Poprawy bezpieczeństwa,
2. Przedsiębiorczości i edukacji,
3. Polityki społecznej,

4. Promocji powiatu oraz rozwoju turystyki i ochrony środowiska,

Każdy z wyżej wymienionych celów strategicznych wyznacza cele operacyjne, które to określają konkretne działania. Działania te, to przedsięwzięcia organizacyjne lub inwestycyjne, których wdrożenie do praktyki jest warunkiem realizacji celów operacyjnych.

Zarządzanie i realizacja Programu Rozwoju to zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju, spójności społeczno – gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenie nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej i lokalnej.

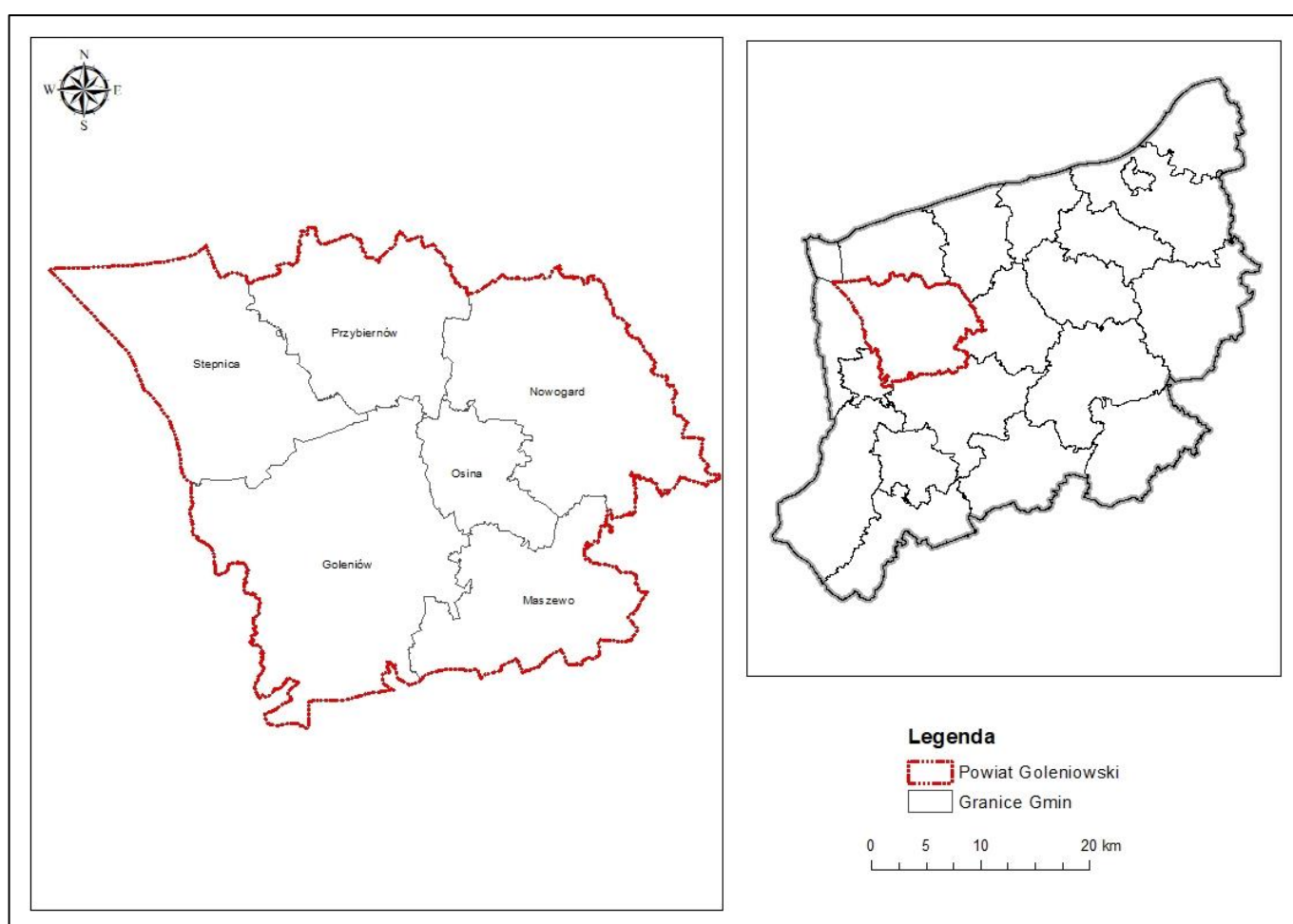
Rada Powiatu w Goleniowie uchwałą nr XVII/166/16 przyjęła dnia 15 grudnia 2016 r. **Wieloletnią Prognozę Finansową Powiatu Goleniowskiego** na lata 2017 – 2031. Przewiduje ona przeznaczenie środków finansowych na modernizację dróg powiatowych, działania termomodernizacyjne a także projekty i programy realizowane z udziałem środków zewnętrznych tj. projekt E-Inclusion powiatu goleniowskiego, program ERASMUS+ oraz projekt pn. „Praktyczne umiejętności rynkowe – wzrost zdolności zatrudnienia”, zaplanowany do realizacji do roku 2019. Załącznik nr 3 do uchwały, przedstawia szczegółowe informacje dot. kosztów oraz okresów realizacji poszczególnych zadań.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Goleniowskiego, został przyjęty przez Radę Powiatu w Goleniowie uchwałą nr XXXII/309/14 dnia 26 czerwca 2014 r. Celem planu jest takie zaplanowanie publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez powiat goleniowski, aby rozwój tego transportu przebiegał zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju transportu. Przejawem zrównoważonego rozwoju transportu w przewozach powiatowych powinien być udział transportu zbiorowego na poziomie 20-50%. Rozwój publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez powiat goleniowski uwzględnia oczekiwania społeczne mieszkańców powiatu dotyczące publicznego transportu zbiorowego. W procesie rozwoju publicznego transportu zbiorowego w sposób szczególny uwzględnione są aspekty wynikające z potrzeb ochrony środowiska naturalnego oraz aspekty wynikające z potrzeb osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej zdolności ruchowej. Dominującą rolę w potrzebach transportowych mieszkańców powiatu odgrywają podróże do i z Goleniowa. Część potrzeb przewozowych mieszkańców wykracza poza granice administracyjne powiatu. Notowane są coraz większe ciężenia ludności z obszaru powiatu do stolicy województwa zachodniopomorskiego – Szczecina. Na etapie projektowania infrastruktury transportowej uwzględniane są potrzeby mieszkańców. Prognozowany jest dalszy wzrost znaczenia miasta Goleniowa w powiecie oraz integrację powiatu goleniowskiego ze Szczecinem w ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

4. Charakterystyka obszaru

Położenie geograficzne

Powiat goleniowski położony jest w północno – zachodniej części województwa zachodnio-pomorskiego (mapa 1). Od zachodu poprzez jezioro Dąbie graniczy z miastem Szczecin zaś poprzez Odrę oraz Zalew Szczeciński z powiatem Polickim. Od północy graniczy z powiatem kamieńskim, a od zachodu z powiatem gryfickim i łobeskim oraz od południa z powiatem stargardzkim. Szczególne znaczenie ma położenie powiatu w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Szczecina, który jest potężnym rynkiem zbytu dla powiatu i miejscem zatrudnienia dla mieszkańców. Ogólna powierzchnia powiatu wynosi 161,552 km² (źródło GUS).

Mapa 1. Położenie powiatu goleniowskiego na tle województwa oraz w podziale na gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CODGIK

W skład powiatu wchodzi 6 gmin, z czego 2 są gminami wiejskimi a 4 gminami miejsko-wiejskimi. Zgodnie z danymi z GUS największy udział powierzchniowy w powiecie ma gmina Goleniów (27,42% powierzchni ogólnej) zaś najmniejszy gmina Osina (6,31% powierzchni ogólnej) (tabela 1).

Tabela 1. Powierzchnia poszczególnych gmin powiatu goleniowskiego w roku 2016

Nazwa	Powierzchnia [km ²]	Udział procentowy w powierzchni ogólnej %
Goleniów	443	27,41
Maszewo	210	13,00
Nowogard	339	20,98
Osina	102	6,31
Przybiernów	229	14,17
Stepnica	293	18,13
powiat goleniowski	1616	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Położenie powiatu jest korzystne dla rozwoju rolnictwa i turystyki, a szczególnie dla gminy Goleniów, położonej nad jeziorem Dąbie i gminy Stepnica, położonej nad Rostoką Odrzańską i Zalewem Szczecińskim.

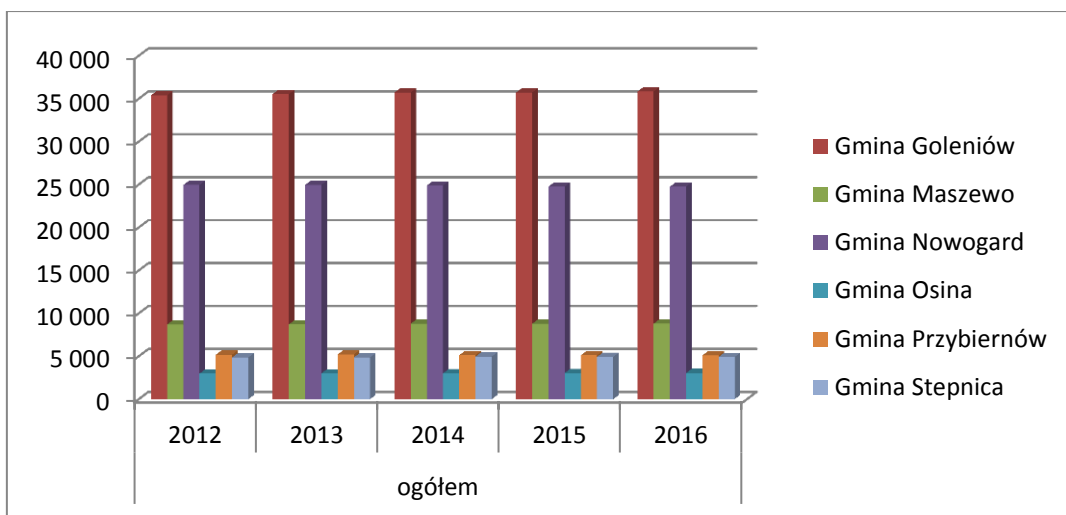
Demografia

Powiat goleniowski zamieszkuje 82 474 osoby (stan na 2016 r.). Największą część powiatu stanowią mieszkańcy gminy Goleniów (43,46% ogólnej liczby) oraz gminy Nowogard (30,01% ogólnej liczby). Najmniejszy udział ma gmina Osina (3,69% ogólnej liczby). Corocznie liczba mieszkańców w powiecie wzrasta. W ciągu ostatniego pięciolecia wzrosła o 407 osób. Odnotowano coroczny spadek ludności w gminie Nowogard oraz Przybiernów (tabela 2, wykres 1). W ciągu ostatnich lat nastąpił wzrost o 0,5% liczba mieszkańców.

Tabela 2. Liczba ludności ogółem w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016

Nazwa	Mieszkańcy ogółem				
	2012	2013	2014	2015	2016
powiat goleniowski	82 067	82 270	82 507	82 355	82 474
gmina Goleniów	35 381	35 533	35 709	35 716	35 845
gmina Maszewo	8 696	8 717	8 786	8 789	8 807
gmina Nowogard	24 958	24 955	24 894	24 763	24 757
gmina Osina	2 989	3 002	3 019	3 037	3 048
gmina Przybiernów	5 185	5 206	5 134	5 119	5 098
gmina Stepnica	4 858	4 857	4 965	4 931	4 919

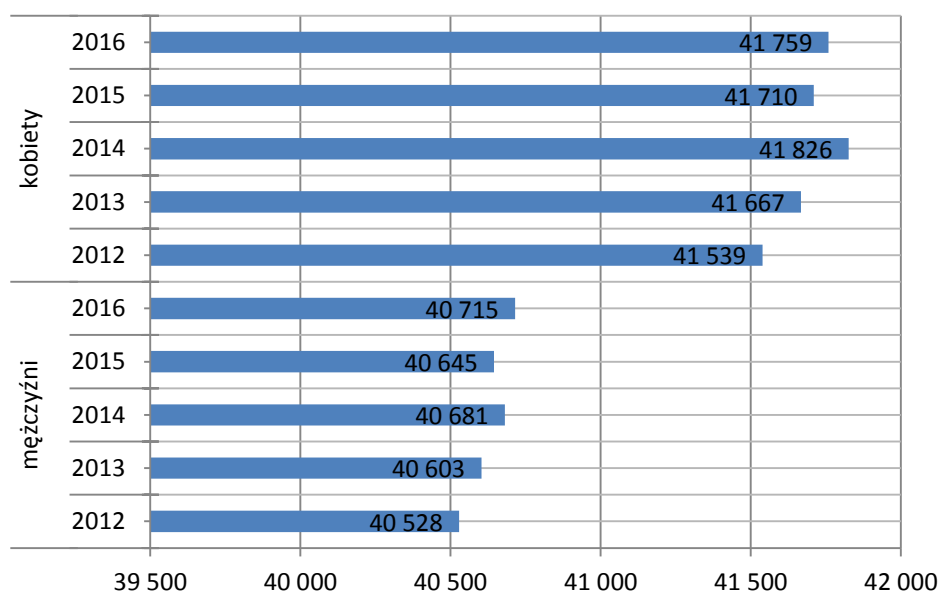
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych gminach powiatu goleniowskiego w latach 2012-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Zgodnie z danymi zebranymi przez GUS, w podziale na płeć, w powiecie znaczną przewagę stanowią kobiety (50,6% ogólnej liczby mieszkańców w 2016 r.). Pomimo tendencji wzrostowej, w 2015 roku zmniejszyła się liczba mieszkańców (wykres 2).

Wykres 2. Liczba ludności według płci w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Poniższa tabela obrazuje liczbę ludności w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016 w podziale na wiek. Zgodnie z danymi statystycznymi przeważającą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym, zaś najmniejszy udział ma grupa osób w wieku poprodukcyjnym. Maleje corocznie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. W ciągu minionego pięciolecia (2012-2016) nastąpił spadek o 2,12% liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Ludność w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 3,2%, zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 16,8% w porównaniu w rokiem 2012 (tabela 3).

Przyrost naturalny w powiecie wskazują tendencje wzrostową. Wzrasta zarówno liczba urodzeń żywych na 1000 ludności -10,31. jak i liczba zgonów na 1000 ludności – 9,51 w 2016 r. Jedynie w roku 2015 przyrost naturalny był ujemny na poziomie – 0,27 (tabela 4).

Tabela 3. Liczba ludności w podziale na wiek w powiecie goleniowskim w latach 2012 - 2016

Grupa		powiat goleniowski	gmina Goleniów	gmina Maszewo	gmina Nowogard	gmina Osina	gmina Przybiernów	gmina Stepnica
w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej	2012	13 300	5 698	1 540	3 881	546	856	779
	2013	13 203	5 745	1 516	3 824	525	847	746
	2014	13 223	5 778	1 526	3 812	509	807	791
	2015	13 062	5 738	1 494	3 743	511	790	786
	2016	13 018	5 707	1 516	3 762	488	768	777
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	2012	56 424	24 276	5 971	17 194	2 012	3 564	3 407
	2013	56 086	24 089	5 960	17 034	2 039	3 565	3 399
	2014	55 722	23 960	5 980	16 768	2 060	3 517	3 437
	2015	55 119	23 706	5 977	16 482	2 063	3 492	3 399
	2016	54 615	23 530	5 966	16 221	2 068	3 454	3 376
w wieku poprodukcyjnym	2012	12 343	5 407	1 185	3 883	431	765	672
	2013	12 981	5 699	1 241	4 097	438	794	712
	2014	13 562	5 971	1 280	4 314	450	810	737
	2015	14 174	6 272	1 318	4 538	463	837	746
	2016	14 841	6 608	1 325	4 774	492	876	766

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Tabela 4. Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności

Nazwa	urodzenia żywe na 1000 ludności				
	2012	2013	2014	2015	2016
powiat goleniowski	9,68	9,95	9,92	9,40	10,31
	zgony na 1000 ludności				
	2012	2013	2014	2015	2016
	8,98	9,13	9,19	9,67	9,51
	przyrost naturalny na 1000 ludności				
	2012	2013	2014	2015	2016
	0,69	0,82	0,73	-0,27	0,80

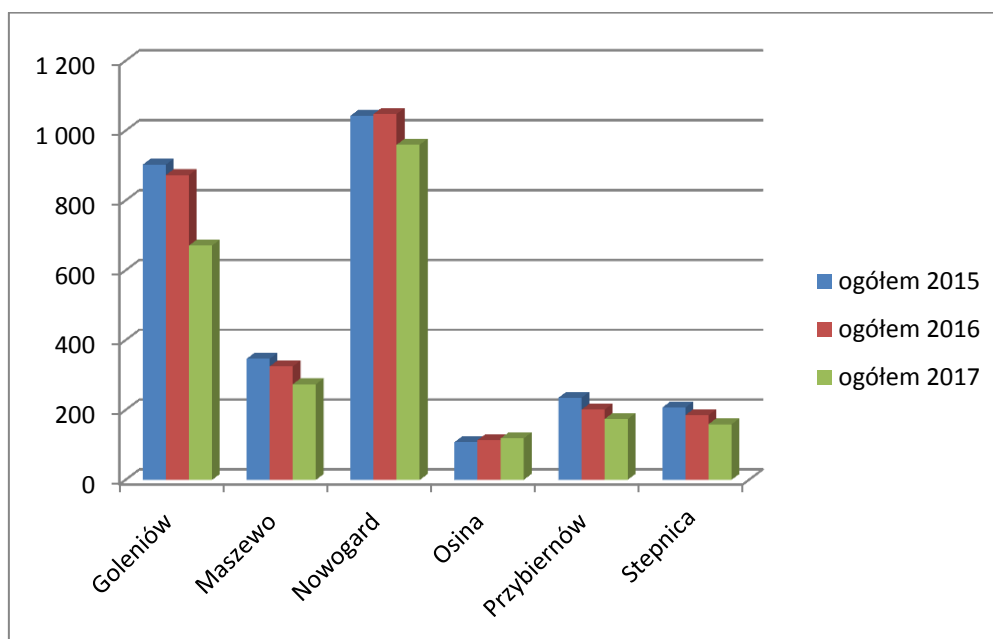
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W powiecie goleniowskim udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w roku 2016 wyniósł 3,3% i znacznie spadł w roku 2017. Największy odsetek osób bezrobotnych mieszka w gminie Nowogard – 34,9%. Najmniejsza ilość bezrobotnych dotyczy gminy Osina - 5% ogólnej liczby bezrobotnych w powiecie (tabela 5, wykres 3).

Tabela 5. Bezrobocie w powiecie goleniowskim w latach 2015-2017

Nazwa	ogółem			kobiety			mężczyźni		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
powiat goleniowski	2 843	2 746	2 357	1 612	1 546	1 405	1 231	1 200	952
Goleniów	903	873	671	487	467	377	416	406	294
Maszewo	347	325	274	202	180	166	145	145	108
Nowogard	1 043	1 048	960	623	597	573	420	451	387
Osina	108	114	119	63	77	79	45	37	40
Przybiernów	235	201	174	122	116	106	113	85	68
Stepnica	207	185	159	115	109	104	92	76	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych w podziale na gminy w latach 2015-2017

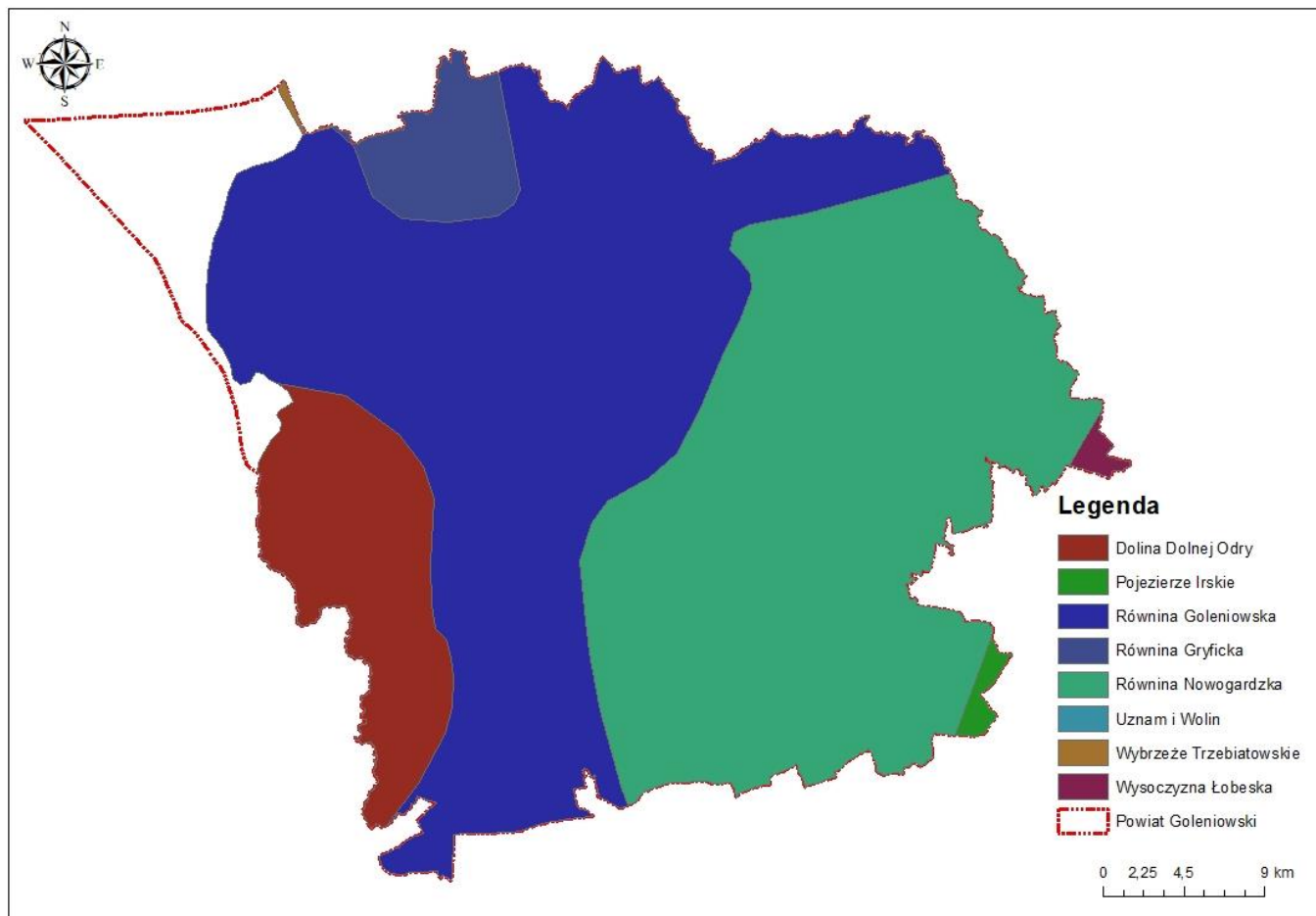
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Morfologia terenu

Krajobraz powiatu ukształtował się pod względem kolejnych zlodowaceń, a w szczególności ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. W czasie wycofywania się lodowca na północ, spływające z niego wody pocięły teren dolinami, w wyniku czego w wgłębieniach powstały oczka wodne. Na terenach dennych wzdłuż doliny Odry i wokół zalewu powstały największe torfowiska (gmina Goleniów i Stepnica) nadające temu terenowi specyficzny charakter geomorfologiczny. Powierzchnia powiatu podnosi się łagodnie w kierunku wschodnim i południowo – wschodnim. Najniżej położone tereny ciągną się w pasie około 8 km szerokości nad jeziorem Dąbie, ujściem Dolnej Odry i Zalewu Szczecińskiego. Wysokość tego obszaru wynosi do 2 m n.p.m..

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym powiat leży w obrębie ośmiu mezoregionów (Mapa 2). Największe z nich to Równina Goleniowska, Równina Gryficka oraz Dolina Dolnej Odry.

- Równina Goleniowska w części środkowo-wschodniej, to typ krajobrazu równinnego, utworzonego w wyniku akumulacji rzecznej i lodowcowej. Znajdują się tam lasy wydmore oraz kilka ostańców morenowych (Góra Lotników i Wzgórze Wypłosze w gminie Goleniów), pagórków oraz wałów wydmorewych. Większość obszarów jest porośnięta lasami Puszczy Goleniowskiej, borami sosnowymi, przystosowanymi do trudnych warunków glebowych.
- Równina Gryficka obejmuje środkowo-wschodnią część powiatu. Jest to pradolina pomorska o piaszczystym podłożu porośnięta borami sosnowymi. Na pozostałym terenie przeważają lasy bukowe i dębowo-bukowe. Na terenie Równiny występują żyzne gleby brunatno ziemne, które są wykorzystywane rolniczo. 20% użytków rolnych zajmują łąki i pastwiska. Pod glinami morenowymi w podłożu czwartorzędowym, który ma stosunkowo niedużą miąższość, występują wapienie i margle jurajskie. Eksploatowane są w południowo zachodniej części Równiny w Czarnogłowach w gminie Przybiernów.
- Dolina Dolnej Odry – zajmuje zachodnią południową część powiatu (gmina Stepnica i Goleniów). Zajmuje ona dolinę rzeki Odry od Cedyni aż po Zalew Szczeciński koło Stepnicy. Długość wynosi 95 km a szerokość od 2 do 12 km. Dolina składa się z czterech fragmentów:
  - Osinów Dolny;
  - Międzyodrze.
  - Jezioro Dąbie.
  - Roztoka Odrzańska.
- Pozostałe mezoregiony tj. Pojezierze Irskie, Uznam i Wolin, Wybrzeże Trzebiatowskie, Wysoczyzna Łobeska zajmują mniejsze bądź znikome obszary na terenie powiatu.

Mapa 2. Obszar powiatu goleniowskiego w podziale na mezoregiony
Źródło : Opracowanie własne na podstawie danych z GIOŚ

Użytkowanie terenu

Powiat goleniowski stanowi rejon rolniczo – przemysłowy. Typowymi rolniczymi gminami jest Maszewo i Osina oraz częściowo gmina Nowogard. Na terenie tych gmin istnieją dobre warunki do inwestowania w rolnictwo i przemysł rolno – spożywczy.

Miasto Nowogard stanowi prężny ośrodek gospodarczy w północno-wschodniej części powiatu. Na gospodarkę powiatu zaznacza się oddziaływanie miasta Szczecina, który jest dużym ośrodkiem przemysłowym i kulturalnym, siedzibą władz wojewódzkich i posiada 404 878 mieszkańców. Źródłem utrzymania dla ludności jest praca w rolnictwie, usługach, przemyśle i leśnictwie.

Gmina Stepnica i gmina Goleniów spełnia role terenów turystycznych i wypoczynkowych. gminy te położone są nad jeziorem Dąbie, Rostoką Odrzańską i Zalewem Szczecińskim. Dlatego należy rozwijać w większym zakresie turystykę. Cały powiat goleniowski jest atrakcyjny do rozwoju turystyki ze względu na duży procent terenów leśnych, w skład których wchodzi Puszcza Goleniowska. Zaludnienie powiatu jest wysokie w stosunku do innych powiatów województwa zachodniopomorskiego. Natomiast duże różnice występują między

gminami. Szczególnie niskie zaludnienie posiada gmina Stepnica, z uwagi na fakt, że znaczną część gminy zajmują woda i lasy.

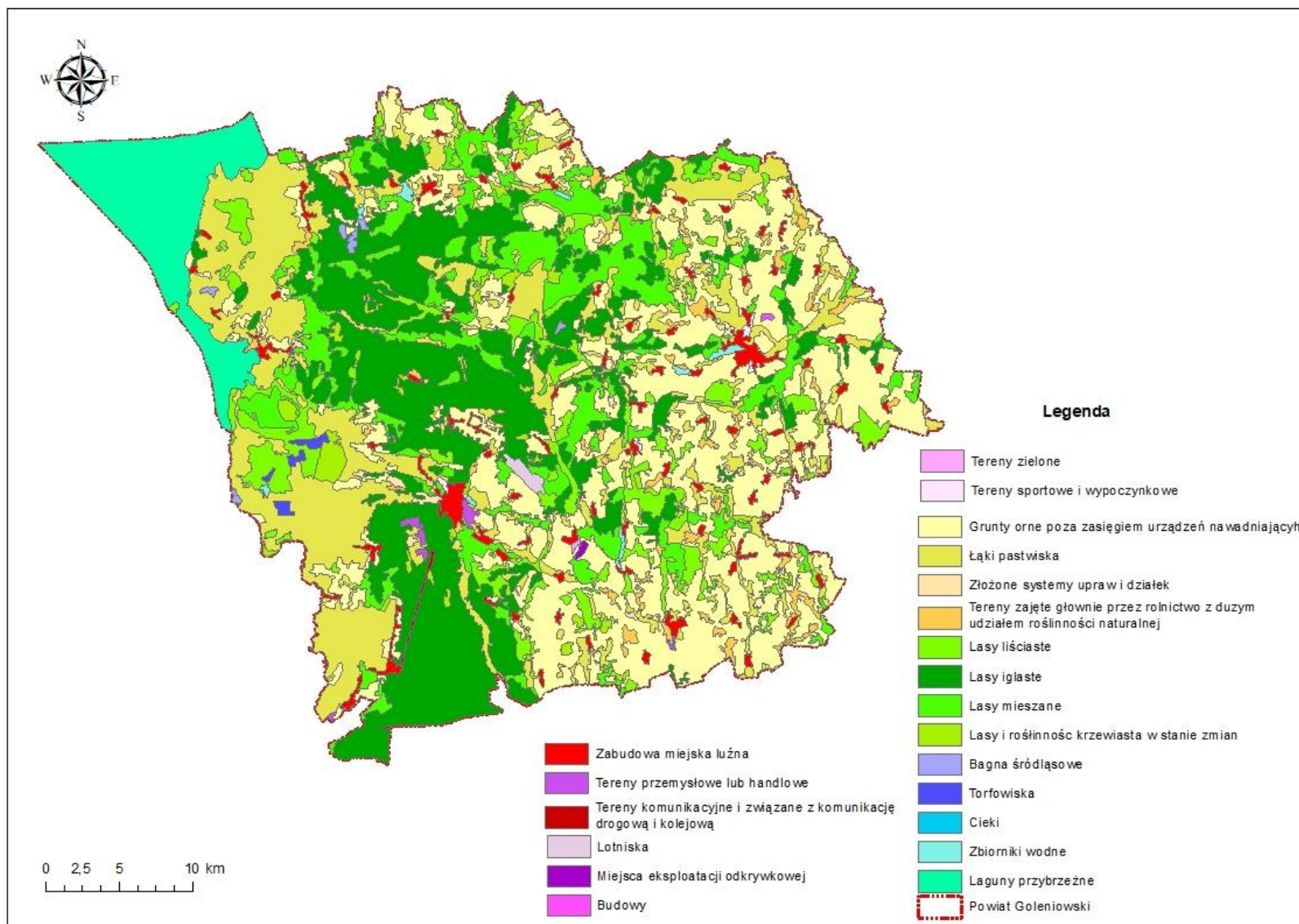
Poniżej znajduje się zestawienie tabelaryczne ukształtowania pokrycia terenu zgodnie z danymi zgromadzonymi w ramach programu Corine Land Cover 2012. Z udostępnionych informacji wynika, iż największą część powiatu goleniowskiego zajmują *Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających* – 27,38% oraz *Lasy iglaste* – 22,14% i *Łąki i pastwiska* – 19,18%. Najmniejsze obszary zajmują *Cieki wodne* – 0,003% oraz *Tereny komunikacyjne i związane z komunikacją drogową i kolejową* – 0,07%.

Tabela 6. Pokrycie tereny powiatu goleniowskiego

Kod typu pokrycia	Typ Pokrycia	Powierzchnia [ha]	Udział pokrycia %
112	Zabudowa miejska luźna	4117,664	2,548
121	Tereny przemysłowe lub handlowe	322,1837	0,199
122	Tereny komunikacyjne i związane z komunikacją drogową i kolejową	119,1067	0,074
124	Lotniska	278,2731	0,172
131	Miejsca eksploatacji odkrywkowej	55,32365	0,034
133	Budowy	33,62416	0,021
141	Tereny zielone	27,99696	0,017
142	Tereny sportowe i wypoczynkowe	145,8075	0,090
211	Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających	44249,39	27,380
231	Łąki pastwiska	30998,65	19,181
242	Złożone systemy upraw i działek	574,8975	0,356
243	Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej	2946,658	1,823
311	Lasy liściaste	11189,9	6,924
312	Lasy iglaste	35778,17	22,138
313	Lasy mieszane	17884	11,066
324	Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian	2249,799	1,392
411	Bagna śródlądowe	276,6741	0,171
412	Torfowiska	324,0711	0,201
511	Cieki	4,96562	0,003
512	Zbiorniki wodne	426,2339	0,264
521	Laguny przybrzeżne	9610,769	5,947

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Corine Land Cover 2012

Mapa 3. Pokrycie terenu powiatu goleniowskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Corine Land Cover 2012

Lasy

Lasy są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą, związaną z krajobrazem oraz niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego. Szczególną rolę w ochronie ekosystemów leśnych, ich biocenoz oraz zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych odgrywają tereny chronione i rezerwaty leśne.

Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny, którymi są:

- funkcje ekologiczne (ochronne), zapewniające stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtują klimat, stabilizują układ atmosfery, tworzą warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów, zachowują różnorodność i złożoność krajobrazu,
- funkcje produkcyjne, polegające na pozyskiwaniu drewna z zachowaniem odnawialności, pozyskiwania nieдрzewnych użytków z lasu, prowadzenia gospodarki łowieckiej,
- funkcje społeczne, które służą kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Lasy mają istotne znaczenie gospodarcze i są kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego oraz mają szczególne znaczenie w ochronie środowiska naturalnego. Lasy w powiecie w roku 2016 zajmowały obszar o powierzchni 59 613,85 ha. Duże obszary lasów występują w gminie Goleniów, a ich powierzchnia wyniosła 21 401,72, co stanowi 38,9 % ogólnej powierzchni leśnej. Obszar lasów w gminie Stepnica wynosił 9378,07 ha - 15,73 % powierzchni leśnej. W gminie Przybiernów obszar lasów wynosił 12 808,32 ha, czyli 21,48 % powierzchni ogólnej lasów. Pozostałe gminy posiadają niższy wskaźnik lesistości: gmina Nowogard - powierzchnia lasów 8 907,30 ha, gmina Maszewo posiada obszar lasów 3 559,05 ha oraz gmina Osina o powierzchni Leśnej 3 559,39 ha, co stanowi 5,97 % powierzchni leśnej ogółem (tab.8).

Na terenie powiatu, Lasy Państwowe należą do pięciu Nadleśnictw – Kliniska, Goleniów, Nowogard, Rokita oraz Dobrzany. Na podstawie udostępnionych danych wykonano zestawienie powierzchni leśnej dla poszczególnych Nadleśnictw (tab.7 i mapa 4). Największy udział Lasów Państwowych posiada Nadleśnictwo Goleniów – 22549,4 ha. Najmniejszy zaś Nadleśnictwo Dobrzany – 12,9 ha .

Tabela 7. Powierzchnia lasów należąca do Lasów Państwowych

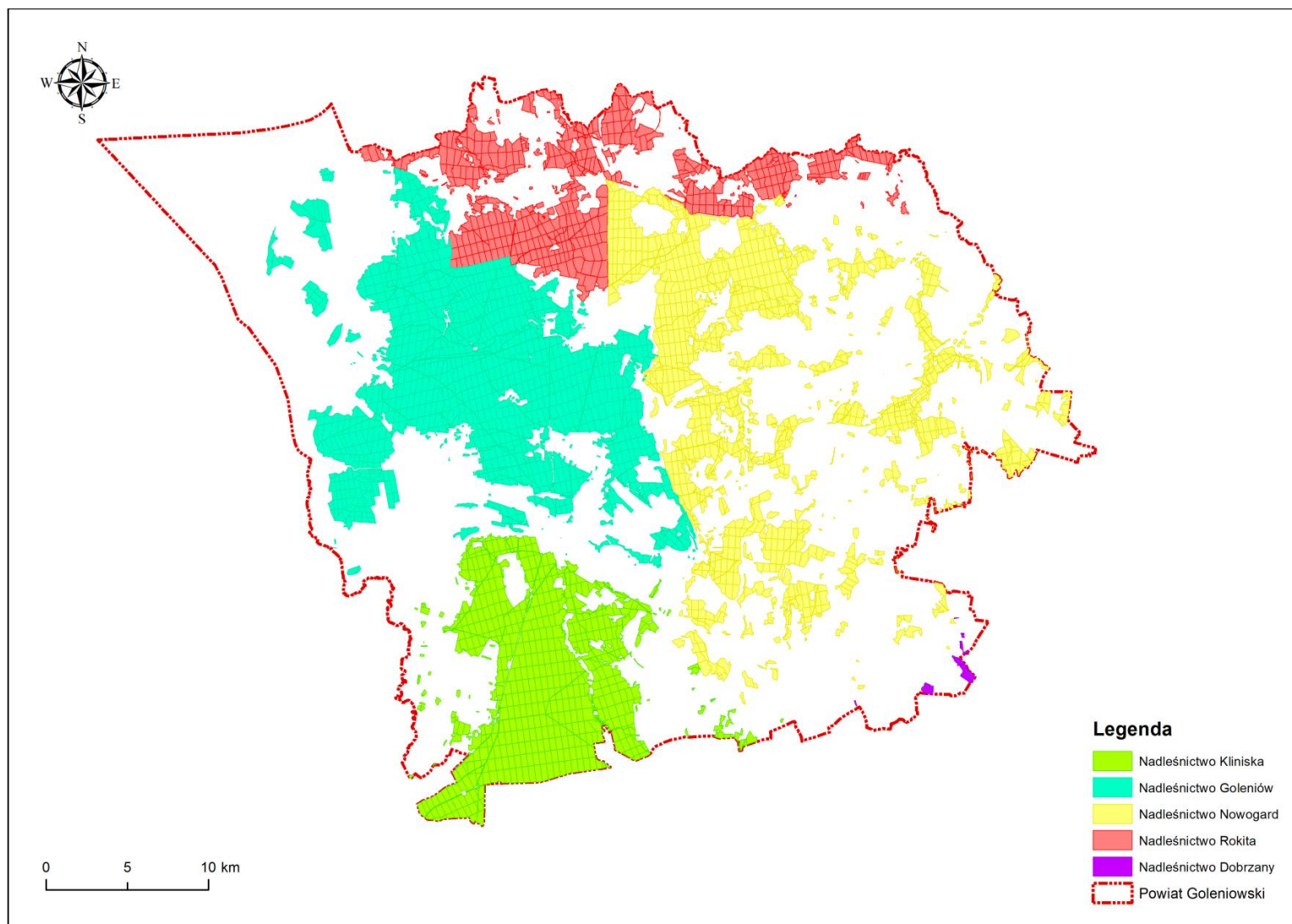
Nadleśnictwo	Powierzchnia lasów w powiecie [ha]
Kliniska	12842,8
Goleniów	22549,4
Nowogard	17896,6
Rokita	9731,7
Dobrzany	12,9

Źródło: Bank Danych o Lasach

Tabela 8. Powierzchnia lasów w powiecie goleniowskim w latach 2015 - 2016

Nazwa	lasy ogółem		lasy publiczne ogółem		lasy publiczne Skarbu Państwa		lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych		lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP		lasy publiczne gminne		lasy prywatne ogółem	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
powiat goleniowski	59 547,03	59 613,85	59 119,03	59 185,85	59 012,93	59 079,38	58 341,19	58 407,60	573,09	573,13	106,10	106,47	428,00	428,00
Goleniów	21 390,25	21 401,72	21 315,75	21 327,22	21 274,75	21 286,22	21 195,34	21 206,76	62,21	62,26	41,00	41,00	74,50	74,50
Maszewo	3 547,92	3 559,05	3 439,22	3 450,35	3 423,82	3 434,95	3 133,37	3 144,26	270,95	271,19	15,40	15,40	108,70	108,70
Nowogard	8 897,41	8 907,30	8 762,51	8 772,40	8 755,11	8 764,63	8 554,87	8 564,89	163,84	163,34	7,40	7,77	134,90	134,90
Osina	3 543,21	3 559,39	3 502,11	3 518,29	3 490,01	3 506,19	3 439,29	3 455,33	32,12	32,26	12,10	12,10	41,10	41,10
Przybiernów	12 793,58	12 808,32	12 743,18	12 757,92	12 712,98	12 727,72	12 674,91	12 689,50	36,47	36,62	30,20	30,20	50,40	50,40
Stepnica	9 374,66	9 378,07	9 356,26	9 359,67	9 356,26	9 359,67	9 343,41	9 346,86	7,50	7,46	0,00	0,00	18,40	18,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Mapa 4. Powierzchnia lasów należących do Lasów Państwowych
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych o Lasach

Gospodarka

Na terenie powiatu goleniowskiego na koniec 2016 roku, działały 8845 podmioty gospodarcze, z czego 2,85% w sektorze publicznym, zaś 97,15% w sektorze prywatnym. Największy udział wśród sektora prywatnego mają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (78,8% podmiotów sektora prywatnego ogółem) oraz państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem (46,8% podmiotów sektora publicznego ogółem). Najwięcej podmiotów znajduje się w gminie Goleniów (kolejno 50,9 % ogólnej liczby w sektorze prywatnym oraz 58,7% w sektorze publicznym). Najmniejszy udział podmiotów dotyczy gminy Osina (tabela 9).

Tabela 9. Podmioty w sektorze publicznym oraz prywatnym na terenie powiatu w roku 2016

Nazwa/ sektor		powiat goleniowski	Goleniów	Maszewo	Nowogard	Osina	Przybiernów	Stepnica
Sektor prywatny	sektor prywatny ogółem	8 593	4 375	614	2 524	209	469	402
	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6 773	3 425	521	1 923	174	408	322
	spółki handlowe	633	378	32	152	20	23	28
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	192	113	13	32	10	5	19
	spółdzielnie	51	19	9	13	1	5	4
	fundacje	10	7	0	3	0	0	0
	stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	221	103	13	77	7	7	14
Sektor publiczny	sektor publiczny ogółem	252	148	13	61	7	11	12
	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	118	49	8	41	5	7	8
	przedsiębiorstwa państwowe	2	1	0	1	0	0	0
	spółki handlowe	10	9	1	0	0	0	0
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	0	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Poniższa tabela nr 10 przedstawia zestawienie podmiotów w podziale na sekcje. *Budownictwo (16,03%) i Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle (21,87%),* zajmuje największy udział wśród podmiotów gospodarczych we wszystkich gminach powiatu goleniowskiego. Nieco mniejszy udział ma sekcja C – *przetwórstwo przemysłowe*. Najmniejszy procent ogólnej liczny zajmują sekcja B - *górnictwo i wydobywanie* oraz sekcja D - *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych*.

Tabela 10. Podmioty gospodarcze w powiecie goleniowskim w podziale na sekcje w roku 2016.

Jednostka terytorialna/ Sekcja	powiat goleniowski	Goleniów	Maszewo	Nowogard	Osina	Przybiernów	Stepnica
ogółem	8 934	4 605	630	2 588	216	481	414
Sekcja A	451	188	40	108	28	41	46
Sekcja B	9	4	1	3	0	1	0
Sekcja C	805	432	55	207	14	49	48
Sekcja D	19	14	1	2	0	2	0
Sekcja E	55	39	1	11	2	2	0
Sekcja F	1 433	598	173	410	37	146	69
Sekcja G	1 954	934	147	639	49	109	76
Sekcja H	675	396	32	180	14	27	26
Sekcja I	253	146	19	51	2	14	21
Sekcja J	136	80	7	38	3	5	3
Sekcja K	221	146	7	56	3	6	3
Sekcja L	476	279	12	171	4	5	5
Sekcja M	606	383	27	160	9	13	14
Sekcja N	244	148	17	39	10	15	15
Sekcja O	43	17	4	11	5	3	3
Sekcja P	259	146	15	73	4	8	13
Sekcja Q	581	282	37	205	13	13	31
Sekcja R	162	73	9	58	5	8	9
Sekcje S i T	531	292	24	160	13	13	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo,

Sekcja B – górnictwo i wydobywanie,

Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe,

Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,

Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,

Sekcja F – Budownictwo,

Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,

Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa,

Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,

Sekcja J – Informacja i komunikacja,

Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa,

Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości,

Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,

Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,

*Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
Sekcja P – Edukacja,
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa,
Sekcja T - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.*

Z myślą o nowych inwestycjach powołano Goleniowski Park Przemysłowy (GGP) o powierzchni 405 hektarów inwestycyjnych z pełnym uzbrojeniem i biurami na wynajem. Tereny Parku położone są na terenach sołectwa Łozienica, między lasem Puszczy Goleniowskiej, drogą krajową nr 3 i 6 oraz rozrzuconą wsią Łozienica i fragmentami lasu sosnowego. Tereny są niezalesione, zajmowane wcześniej przez pola i łąki. Park jest oddalony od miasta o ok. 2 km na zachód. Teren jest atrakcyjny gospodarczo ze względu na :

- Dobrze rozwiniętą infrastrukturę gospodarczą gminy Goleniów;
- Bezpośrednie położenie przy Autostradzie nr 3;
- Bezpośrednie położenie przy linii kolejowej Szczecin – Świnoujście;
- 15 km do lotniska międzynarodowego SZZ a 204 km od lotniska międzykontynentalnego TXL;
- Możliwość korzystania z infrastruktury technicznej Szczecina i Świnoujścia, szczególnie z portów i przepraw promowych do krajów skandynawskich;
- Bliskość do przejść granicznych w Kołbaskowie, Lubieszynie i Rosówku odległych o 50 km od miast;
- Odległość od Szczecina 35 km, od Świnoujścia 65 km;
- Odległość od Berlina wynosząca 200 km;
- Dynamiczny rozwój usług i drobnej przedsiębiorczości;
- Zakłady Aktywności Zawodowej (od 01.01.2019)

Na terenie Parku funkcjonuje również Specjalna Strefa Ekonomiczna będąca podstrefą Kostrzyńsko - Ślubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Obszar goleniowskiej podstrefy wynosi ok. 70 ha. Firmy inwestujące w GGP, zajmują się produkcją przedzi dywanowej, konfekcji, żywności, garbarstwem, przetwórstwem rolno-spożywczym oraz produkcją łopat dla elektrowni wiatrowych.

Położenie Parku wśród terenów leśnych może w znaczący sposób oddziaływać negatywnie, na otaczającą go florę i faunę. Skoncentrowanie tak dużej ilości inwestycji, przedsiębiorstw, może prowadzić do zanieczyszczenia powietrza, wzmożonego hałasu a nawet do zagrożenia poważnymi awariami, co prowadzi do pogorszenia jakości środowiska przyrodniczego.

Sieć gazowa i energetyczna

W 2016 roku ogólna liczba odbiorców gazu wyniosła 45 682 osób z 15 771 gospodarstw, z czego 50,87% gospodarstw wykorzystuje gaz do ogrzewania mieszkań i 85,1% gospodarstw liczby ogólnej, to odbiorcy gazu w miastach (tabela 11).

Tabela 11. Liczba odbiorców gazu w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016

Nazwa	odbiorcy gazu				
	2012	2013	2014	2015	2016
	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]
	16 506	16 570	15 446	15 520	15 771
powiat goleniowski	odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem				
	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]
	7 401	7 389	7 903	7 931	8 022
	odbiorcy gazu w miastach				
	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]	[gosp.]
	13 899	13 965	12 859	13 282	13 424
	ludność korzystająca z sieci gazowej				
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
	46 615	46 486	45 683	45 583	45 682

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Mieszkańcy powiatu w 2016 r. mogli korzystać z 534 355 m czynnej sieci gazowej. Łączna liczba przyłączy wyniosła 7 024 sztuki. W ostatnich latach odnotowano wzrost liczby ludności korzystającej z sieci gazowej za czym idzie wzrost długości sieci gazowej. W ciągu pięciolecia wzrosła liczba nowych przyłączy o 394 sztuki (tabela 12). Mimo wzrostu długości sieci gazowej oraz liczby gospodarstw korzystających z sieci, zużycie gazu nie wykazuje tendencji wzrostowej a zbliżona jest do stałej. Najbardziej widoczny na wykresie 4 jest ogromny spadek zużycia gazu w roku 2014.

Tabela 12. Sieć gazowa w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016

Nazwa	długość czynnej sieci ogółem w m				
	2012	2013	2014	2015	2016
	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]
	450 921	457 452	506 696	525 631	534 355
powiat goleniowski	długość czynnej sieci przesyłowej w m				
	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]
	117 014	117 014	158 979	169 502	176 066
	długość czynnej sieci rozdzielczej w m				
	[m]	[m]	[m]	[m]	[m]
	333 907	340 438	347 717	356 129	358 289
	czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieskalnych)				
	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
	6 630	6 723	6 786	6 948	7 024

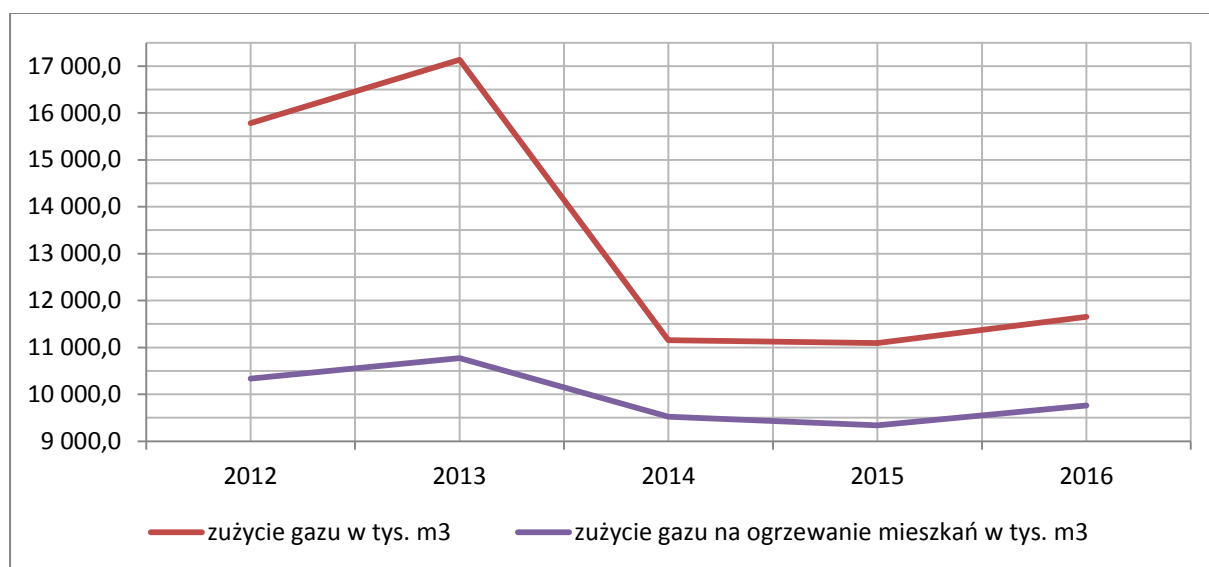
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Tabela 13. Zużycie gazu w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016

Nazwa	zużycie gazu w tys. m ³				
	2012	2013	2014	2015	2016
	[tys.m ³]	[tys.m ³]	[tys.m ³]	[tys.m ³]	[tys.m ³]
powiat goleniowski	15 785,2	17 132,8	11 156,1	11 091,8	11 651,1
	zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³				
	[tys.m ³]	[tys.m ³]	[tys.m ³]	[tys.m ³]	[tys.m ³]
	10 337,1	10 770,1	9 523,7	9 335,4	9 761,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wykres 4. Zużycie gazu w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli 11

Energia elektryczna w powiecie goleniowskim w roku 2016 zaopatrywała 27 465 gospodarstwa domowe, z czego 37,6% gospodarstw zlokalizowane były na wsi. Mimo corocznego wzrostu liczby odbiorców energii elektrycznej, na obszarach wiejskich liczba ta spadła w ciągu pięciolecia o 5,4%. Zużycie energii utrzymuje stałą tendencję bez wyraźniejszych odchyłeń.

Tabela 14. Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016

Nazwa	odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu									
	Ogółem					Wieś				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
powiat goleniowski	26 859	27 001	27 144	27 229	27 465	10 918	10 992	11 101	10 211	10 332
	zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu [MWh]									
	Ogółem					Wieś				
	53 967	54 160	53 831	54 389	55 098	24 595	24 803	24 839	23 852	24 310
	zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu na 1 mieszkańca [kWh]									
	Ogółem					Wieś				
657,9	659,3	653,6	659,1	669,0	632,7	635,5	670,1	641,6	654,0	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1. Klimat

Klimat to charakterystyczny dla danego obszaru zespół zjawisk i procesów atmosferycznych, określany na podstawie wieloletnich obserwacji pogody dla danego regionu. Należy do jednego z czynników ekologicznych wpływających na występowanie i życie organizmów. Ziemi klimat jest bardzo zmienny. Odnotowano w ostatnich latach szereg anomalii pogodowych, takie jak nietypowe huragany, susze, powodzie, topnienie lodowców. Zmiany obserwowane w ciągu ostatnich dwóch stuleciach, kojarzyć można ze zwiększającym się zużyciem zasobów naturalnych, przede wszystkim surowców energetycznych. Zużycie ich, stosowanie do zaspokajania potrzeb energetycznych gospodarki oraz mieszkańców jest powodem rosnącej emisji gazów cieplarnianych, a co za tym idzie wzrost stężenia tych gazów w atmosferze oraz pogłębianie się efektu cieplarnianego, co prowadzi do powstawania niekorzystnych zmian klimatycznych. Największy udział w emisji gazów cieplarnianych ma energetyka, której rozwój wzrasta wraz ze zwiększeniem się potrzeb ludności.

Obszar powiatu goleniowskiego pod względem klimatycznym należy do Dzielnicy Bałtyckiej, krainy Gryficko – Nowogardzkiej (wg Prawdzica). Charakteryzuje się on klimatem morskim, łagodnym. Bałtyk dostarcza ciepłe powietrze zimą, ale chłodne latem, co powoduje najmniejszą na niżej amplitudę temperatury rocznej.

Dane klimatyczne:

- średnia temperatura roczna – $7 \div 8,3$ °C
- średnia temperatura okresu V-VII – $14 \div 15,6$ °C
- suma opadów atmosferycznych w roku – $550 \div 600$ mm
- suma opadów atmosferycznych w okresie V-VII – $160 \div 190$ mm
- długość okresu wegetacyjnego – $210 \div 215$ dni
- liczba dni z pokrywą śniegu – $50 \div 55$ dni

Na terenie powiatu przeważają wiatry zachodnie i północno – zachodnie. Występuje duża częstotliwość dni z silnymi wiatrami (średnio około 49 dni w roku). Elementami mającymi szczególny wpływ na kształtowanie się klimatu na obszarze powiatu goleniowskiego są, m.in. Zalew Szczeciński, dolina ujścia Odry, jezioro Dąbie i Puszcza Goleniowska. Warunki wilgotnościowe kształtowane są głównie wskutek napływu morskich mas powietrza. Istotny wpływ mają na nie także zbiorniki wodne, jak Zalew Szczeciński, wody Odry, jezioro Dąbie oraz znajdujące się na terenie powiatu duże kompleksy leśne. Do zjawisk niekorzystnych, występujących w regionie należą mgły, gołoledź, intensywne opady śniegu lub deszczu, przymrozki i posuchy.

Dzięki łagodnym temperaturom oraz dużej wilgotności powietrza istnieją korzystne warunki do upraw roślin okopowych, zbóż i traw oraz dla rozwoju innej roślinności, zwłaszcza drzewiastej, a szczególnie gatunków liściastych. Mimo położenia powiatu bezpośrednio przy Szczecinie zanieczyszczenie powietrza dzięki znacznym obszarom leśnym jest poniżej przyjętych dopuszczalnych norm.

Zgodnie ze Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, największy wpływ na warunki klimatyczne wywierają zjawiska ekstremalne, których obecne nasilenie się zauważalnie zmienia dynamikę cech klimatu w Polsce. Poniżej znajduje się mapa występowania trąb powietrznych na terenie Polski w okresie 1998-2010. W powiecie goleniowskim nie odnotowano trąb powietrznych. Najbliższe znajdowały się w miejscowości Chociwel w roku 1999 oraz w Świnoujściu oraz Gryfinie w roku 2010.

Mapa 5. Występowanie trąb powietrznych w Polsce

Źródło: Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020

W wyniku oddziaływania ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych na ludzi, ich mienie i środowisko powstają szkody bezpośrednie. Szkody takie dotyczyć mogą utraty zdrowia i życia ludzi, zniszczenia infrastruktury technicznej, utraty zwierząt gospodarskich

i plonów lub zniszczenia ekosystemów. Problem powodzi i podtopień dotyczy wszystkich sektorów gospodarki, a szczególnie infrastruktury istniejącej na terenach zalewowych.

Obok występujących powodzi znaczące straty w gospodarce powodują również susze oraz silne wiatry i huragany. Zestawienie niekorzystnych zjawisk pogodowych i klimatycznych w podziale na wybrane sektory szczególnie wrażliwe przedstawiono w tabeli.

Tabela 15. . Zjawiska pogodowe i klimatyczne powodujące szkody społeczne oraz w gospodarce

Sektor	rolnictwo, różnorodność biologiczna, zasoby wodne	leśnictwo	zdrowie, społeczności lokalne	infrastruktura
Zjawiska powodujące szkody	<ul style="list-style-type: none"> • powódź • huragan • piorun (wyładowania atmosferyczne) • susza • ujemne skutki przezimowania • przymrozki wiosenne • deszcz nawałny (powodujący podtopienia, obsunięcie ziemi) • grad 	<ul style="list-style-type: none"> • powódź • silne wiatry (huragan, trąba powietrzna) • susza • podtopienia i osunięcia gruntu (spowodowane deszczem nawałnym) • okiść, intensywne opady śniegu • piorun 	<ul style="list-style-type: none"> • fale upału • fale zimna • zdarzenia ekstremalne powodujące szkody psychospołeczne (powódź, silne wiatry, gradobicie) 	<ul style="list-style-type: none"> • powódź • podtopienia • huragan • wyładowania atmosferyczne • gradobicie

Źródło: Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020

Najwyższe straty często powodowane są na skutek wystąpienia całego kompleksu zjawisk. W infrastrukturze i leśnictwie straty mogą powstawać w wyniku występowania silnych wiatrów połączonych z opadami deszczu, gradu i wyładowaniami atmosferycznymi, co w konsekwencji może prowadzić do podtopień i powodzi. Podobnie w sektorze rolnictwa wysokie straty odnotowano w momencie nałożenia się kilku niekorzystnych zjawisk pogodowych.

Przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań, szczególnie dla administracji szczebla centralnego oraz regionalnego i lokalnego. Pomiedzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji. Miejska wyspa ciepła jest efektem

nadmiernej emisji energii z różnych źródeł miejskich. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. W związku z tym obszary miejskie silnie zurbanizowane takie jak Goleniów oraz Nowogard, powinny podejmować działania zmierzające do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwłaszcza poprzez rozwijanie odnawialnych źródeł energii oraz właściwe planowanie przestrzenne.

Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego. Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiązą się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych.

W ostatnim okresie największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe i klimatyczne (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.). Powiat goleniowski co roku odnotowuje występowanie nawalnych deszczy, które są jednym z powodów podtopień oraz powodzi w strefie zagrożenia. Średnie roczne sumy opadów na obszarze Polski w latach 1971-2000 w obszarze powiatu wyniosły 550-600 mm. Deszcze nawalne zdarzają się od kwietnia do września z największą częstotliwością w lipcu, często wiązą się z występowaniem burz. Zjawisko to jest w zespole zjawisk atmosferycznych w rolnictwie, powodujące szacunkowo największe straty.

5.1.2. Jakość powietrza atmosferycznego

Ze względu na rodzaj źródła można mówić o emisji zanieczyszczeń:

- punktowej - dotyczy emisji z zakładów, powstającej w wyniku energetycznego spalania paliw oraz przemysłowych procesów technologicznych, są to emitory jednostek organizacyjnych o znaczącej emisji zanieczyszczeń – kominy,
- liniowej - to głównie emisja komunikacyjna z transportu samochodowego, kolejowego, wodnego i lotniczego,
- powierzchniowej - jest sumą emisji z palenisk domowych, oczyszczalni ścieków w otwartych urządzeniach oczyszczających i składowania odpadów.

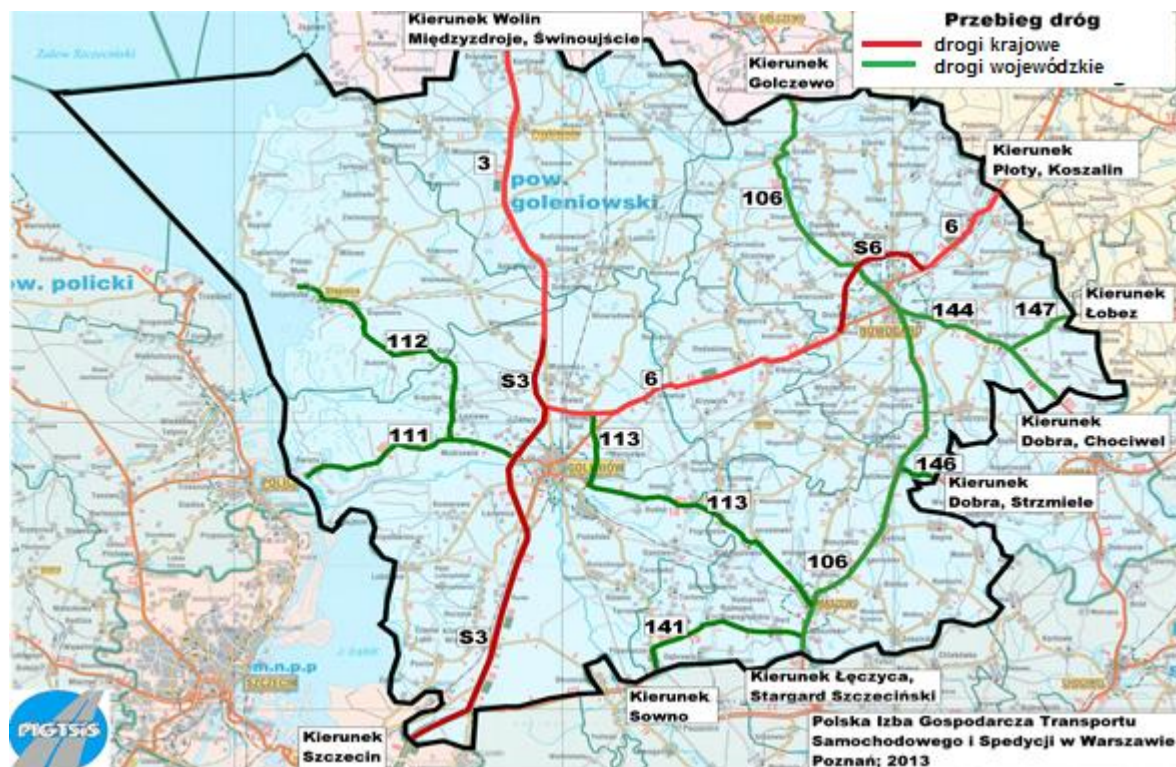
Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych. Podstawową masę zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla. Jednak najbardziej uciążliwe składniki spalin to przede wszystkim dwutlenki siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pył. W mniejszych ilościach emitowane są również chlorowodór, różnego rodzaju węglowodory aromatyczne i alifatyczne.

Z pyłem emitowane są metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze a wśród nich benzoalfapiren uznawany za jedną z najbardziej znaczących substancji kancerogennych. Przy spalaniu odpadów z produkcji tworzyw sztucznych do atmosfery mogą dostawać się substancje chlorowcopochodne, a wśród nich dioksyny i furany.

Dla jakości powietrza ważną grupą emisji jest emisja komunikacyjna z transportu kołowego. Na układ drogowy powiatu goleniowskiego składają się:

- » drogi szybkiego ruchu:
  - droga ekspresowa nr S3 od węzła Rzęsnica do węzła Miękowo,
  - droga ekspresowa nr S6 od węzła Nowogard Zachód do węzła Nowogard Wschód,
- » drogi krajowe:
  - droga krajowa nr 3 na odcinku od m. Goleniów do granicy powiatów goleniowskiego i kamieńskiego,
  - droga krajowa nr 6 na odcinku od granicy powiatu goleniowskiego i miasta Szczecina przez Goleniów do granicy powiatów goleniowskiego i gryfickiego,
- » drogi wojewódzkie:
  - droga nr 106: granica powiatów goleniowskiego i kamieńskiego – Nowogard – Maszewo – granica powiatów goleniowskiego i stargardzkiego,
  - droga nr 111: Święta – Modrzewie – skrzyżowanie z drogą krajową nr3,
  - droga nr 112: Stepnica – Krępsko – Modrzewie,
  - droga nr 113: skrzyżowanie z drogą krajową nr 6 – obwodnica Goleniowa – Maszewo,
  - droga nr 141: granica powiatów goleniowskiego i stargardzkiego – Przemocze – Darż – skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 106,
  - droga nr 144: Nowogard – Wierzbięcín – granica powiatów goleniowskiego i łobeskiego,
  - droga nr 146: Jenikowo – granica powiatów goleniowskiego i łobeskiego,
  - droga nr 147: Wierzbięcín – Słajsino – granica powiatów goleniowskiego i łobeskiego,
- » drogi powiatowe;
- » drogi gminne.

Ryc. 1. Drogi powiatu goleniowskiego

Źródło: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla powiatu goleniowskiego

Zgodnie z danymi GUS z roku 2016 w powiecie goleniowskim największe zanieczyszczenie gazowe w wyniku emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych, odnotowano w przypadku dwutlenku węgla – 3 540 t/r, co stanowi 98,9% zanieczyszczeń gazowych ogółem. Pozostałe zanieczyszczenia gazowe dotyczą dwutlenki siarki – 0,3%, tlenku azotu – 0,15% oraz tlenku węgla – 0,3%. W przypadku zanieczyszczeń pyłowych odnotowano jedynie zanieczyszczenia pochodzące ze spalania paliw – 55 t/r (tab.16) .

Tabela 16. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w roku 2016 na terenie powiatu

Nazwa	Zanieczyszczenia gazowe (t/r)								
powiat gołeniewski	ogółem	ogółem (bez dwutlenku węgla)	nie zorganizowana	dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla	metan	podtlenek azotu
	33 888	348	0	111	52	105	33 540	0	0
	Zanieczyszczenia pyłowe (t/r)								
	ogółem	ogółem na 1 km ² powierzchni	nie zorganizowana	ze spalania paliw	cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	krzemowe	nawozów sztucznych	środków powierzchniowo czynnych	węglowo-grafitowe, sadza
	67	0,04	0	55	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dnia 17 października 2017r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr 1682/17 przyjął projekty uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie określenia programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin oraz strefy zachodniopomorskiej oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych oraz konsultacji z Zachodniopomorską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz skierowania projektów do opiniowania z właściwymi organami wymienionymi w art. 91 ust. 1 i 5 art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.).

Powiat goleniowski znajduje się w strefie zachodniopomorskiej, którą zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, ustalonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Miasto Goleniów znajduje się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Obszar przekroczeń zajmuje 2,5 ha i jest zamieszkiwany przez 5000 osób. Maksymalna wartość stężenia z obliczeń wyniosła 2,7 µg/m³.

Źródła pyłu zawieszonego w powietrzu można podzielić na antropogeniczne i naturalne.

Wśród antropogenicznych wymienić należy:

- źródła przemysłowe (energetyczne spalanie paliw i źródła technologiczne),
- transport samochodowy (pył ze ścierania oraz pył unoszony),
- spalanie paliw w sektorze bytowo-gospodarczym.

Źródła naturalne:

- pylenie roślin,
- erozja gleb,
- wietrzenie skał,
- aerozol morski,

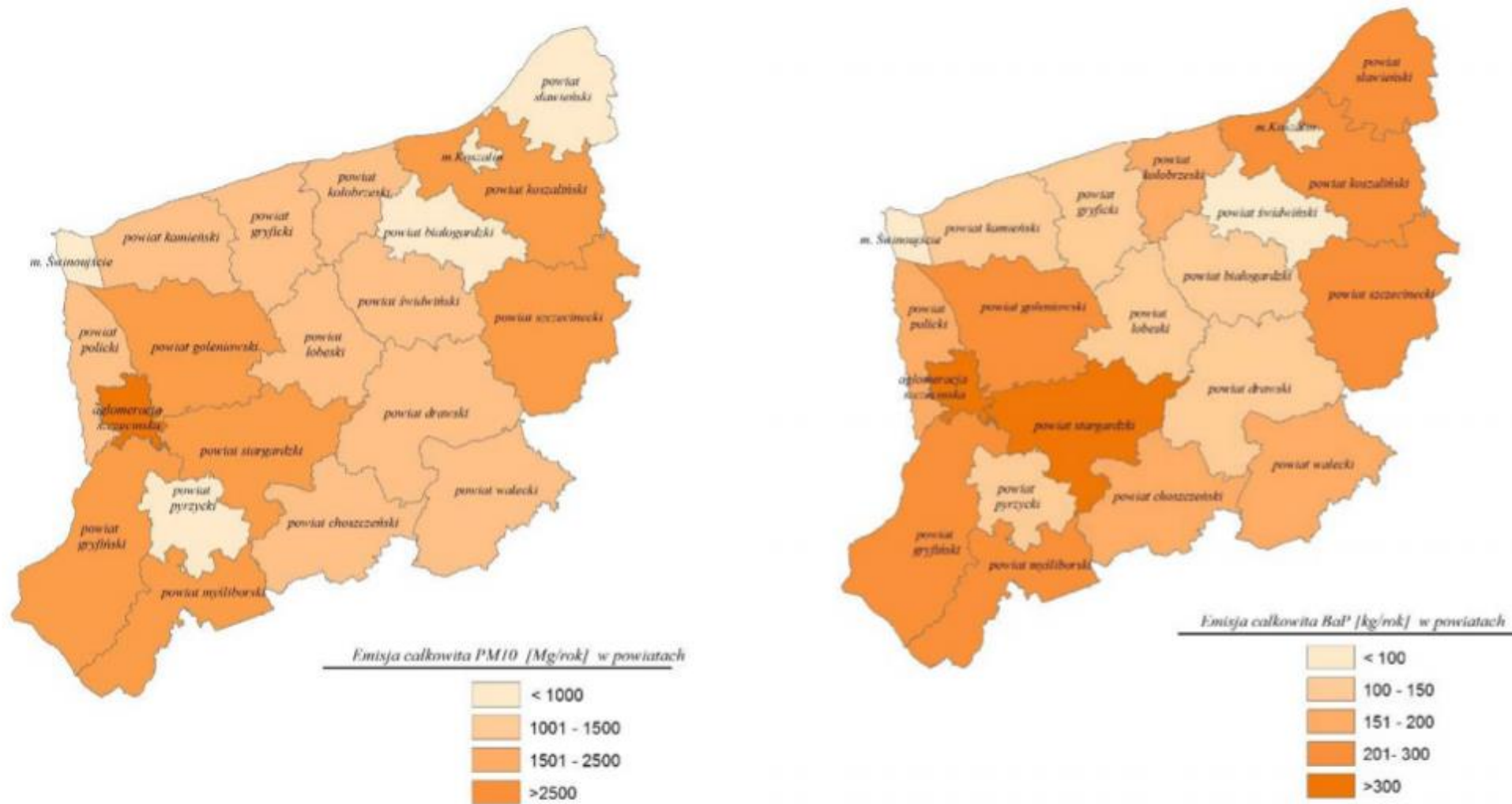
Pył zawieszony (wraz z niesionymi przez siebie zanieczyszczeniami) do powietrza, wody, gleby i tym samym do wszystkich organizmów, które oddychają, spożywają wodę i/lub roślinność wzrastającą na zanieczyszczonej glebie. Tak więc pyły oddziałują szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie, ale także na inne komponenty środowiska. Nie bez znaczenia jest też wpływ pyłu na inne elementy środowiska: obecność pyłu może prowadzić do ograniczenia widoczności (powstawanie mgieł); osiadają na powierzchni gleby lub wody, zanieczyszczając je. Skutki zanieczyszczenia drobnym pyłem unoszonym obejmują również: zmianę pH (podwyższenie kwasowości jezior i wód płynących), zmiany w bilansie składników pokarmowych w wodach przybrzeżnych i dużych dorzeczach, zanik składników odżywczych w glebie, wyniszczenie wrażliwych gatunków roślin na terenie lasów i upraw rolnych, a także niekorzystny wpływ na różnorodność ekosystemów. Pył obecny w powietrzu może mieć negatywny wpływ także na walory estetyczne otaczającego krajobrazu. Zanieczyszczenia mogą powodować ponadto uszkodzenia ważnych kulturowo obiektów, takich jak rzeźby czy pomniki i budowle historyczne.

Benzo(a)piren oddziałuje szkodliwie nie tylko na zdrowie ludzkie, ale także na roślinność, gleby i wodę. Wykazuje on małą toksyczność ostrą, zaś dużą toksyczność przewlekłą, co związane jest z jego zdolnością kumulacji w organizmie. Podobnie, jak inne WWA, jest kancerogenem chemicznym, a mechanizm jego działania jest genotoksyczny, co oznacza, że reaguje z DNA, przy czym działa po aktywacji metabolicznej. W wyniku przemian metabolicznych benzo(a)pirenu w organizmie człowieka dochodzi do powstania i gromadzenia hydroksypochodnych benzo(a)pirenu o bardzo silnym działaniu rakotwórczym.

Benzo(a)piren jest zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby. Jego stężenie jest normowane w każdym z tych komponentów:

- w powietrzu normowane jest stężenie benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 – norma – 1 ng/m^3 ,
- w wodzie pitnej – norma – 10 ng/dm^3 ,
- w glebie – norma – $0,02 \text{ mg/kg}$ suchej masy (gleby klasy A) i $0,03 \text{ mg/kg}$ suchej masy (gleby klasy B).

Zdecydowana większość sytuacji wystąpienia przekroczeń poziomu dopuszczalnego miała miejsce w okresie zimowym, co pozwala na sformułowanie wniosku, że za podwyższone wartości stężeń, a w konsekwencji za przekroczenie poziomu dopuszczalnego, odpowiedzialna jest przede wszystkim niska emisja z systemów grzewczych, związana z sektorem komunalno-bytowym.

Ryc. 2. Emisja całkowita dla poszczególnych zanieczyszczeń w ujęciu powiatowym (od lewej: pył zawieszony PM10 i benzo(a)piren)

Źródło: Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2017. WIOŚ Szczecin

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza za 2016 rok była klasyfikacja 3 stref województwa zachodniopomorskiego, przeprowadzona zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska. Klasyfikację przeprowadzono dla poszczególnych zanieczyszczeń, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia i ochrony roślin. Odrębnie dla każdej substancji dokonuje się klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji – klasa C,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym, a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji – klasa B,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego – klasa A,
- przekracza poziom docelowy – klasa C,
- nie przekracza poziomu docelowego – klasa A,
- przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D2,
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D1.

Tabela 17. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego w 2016 roku - kryteria dla ochrony zdrowia

Lp.	Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia												
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
1	aglomeracja szczecińska	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	A	A	C
2	miasto Koszalin	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	A	A	C
3	strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	D2	C	A	A	A	A	A	C

dc – poziom docelowy dt – poziom celu długoterminowego

Źródło: Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2017. WIOŚ Szczecin

Na szczególną uwagę zasługują istniejące ферmy hodowlane na terenie powiatu m.in. norki, drobiu oraz trzody hodowlanej. Poniżej znajduje się wykaz wydanych pozwoleń zintegrowanych na terenie powiatu. Poza niżej wymienionymi, istnieją dodatkowe ферmy hodowlane, które pozwolenie zintegrowane, otrzymały od Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. Niniejszy wykaz stanowi załącznik nr 1 do Programu.

1. „DROBIMEX”Sp. z o. o. ul. Kniewska 6, 70-846 Szczecin- Ferma Kur Rodzicielskich Osina I w miejscowości Osina, gm. Osina – 201 DJP
2. „DROBIMEX”Sp. z o. o. ul. Kniewska 6, 70-846 Szczecin- Ferma Kur Rodzicielskich Osina II w miejscowości Osina, gm. Osina – 201 DJP
3. „DROBIMEX”Sp. z o. o. ul. Kniewska 6, 70-846 Szczecin- Ferma Kur Rodzicielskich Osina III w miejscowości Osina, gm. Osina – 201 DJP
4. „DROBIMEX”Sp. z o. o. ul. Kniewska 6, 70-846 Szczecin- Ferma Kur Rodzicielskich Bodzęcin w miejscowości Bodzęcin, gm. Osina – 201 DJP

5. „DROBIMEX” Sp. z o. o. ul. Kniewska 6, 70-846 Szczecin- Ferma odchowalni kurcząt na nioski Węgorzyce w miejscowości Węgorzyce, gm. Osina – 201 DJP
6. „DROBIMEX” Sp. z o. o. ul. Kniewska 6, 70-846 Szczecin - Ferma odchowalni kurcząt na nioski w miejscowości Węgorza, gm. Osina – 201 DJP
7. Crown Packaging Polska Sp. z o. o. w Goleniowie instalacja do powierzchniowej obróbki metali i nakładania powłok z wykorzystaniem rozpuszczalników
8. Futrex Sp. z o. o. z siedzibą Żdżary instalacja do odzysku padłych lub ubitych zwierząt lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego o zdolności przetwarzania powyżej 10 ton na dobę zlokalizowanej w miejscowości Żdżary.
9. Przedsiębiorstwo Specjalistycznej Produkcji Drobiu Janusz Kaczmarek, Żółwia Błoc 60, 72-100 Goleniów – 210 DJP.
10. Ferma chowu drobiu w Komarowie, gm. Goleniów.

Wszystkie wyżej wymienione fermy hodowlane w znacznym stopniu wpływają na stan jakości powietrza atmosferycznego. Koncentracja zwierząt hodowlanych stwarza trudności z zagospodarowaniem powstających odpadów, a zwłaszcza wytwarzanej w znacznej ilości gnojowicy, której niewłaściwe wykorzystanie powoduje znaczne obciążenie dla środowiska naturalnego a zwłaszcza ma istotny wpływ na zanieczyszczenia wód gruntowych powierzchniowych. Ze względów ochrony środowiska nawozy organiczne najkorzystniej jest stosować na krótko przed lub na początku sezonu wegetacyjnego ze względu na dużą możliwość szybkiego pobrania i wykorzystania biogenów przez rośliny uprawne. W wyniku ich zastosowania wiosną przyrosty plonu są znacznie większe, a wymycie azotu w głąb gleby znacznie mniejsze, co ogranicza znacznie możliwość zanieczyszczenia wód.

Nieumiejętne wykorzystanie tego nawozu może powodować bardzo negatywne skutki począwszy od skażenia wód zarówno biogenami jak i mikrobiologicznie oraz znaczne ograniczenie komfortu życia mieszkańców w wyniku emisji znacznej ilości odorów. Aby temu zapobiec została wydana ustawa o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2017 poz. 668) z dnia 10 lipca 2007 r. oraz Kodeks Dobrej Praktyki Rolnej w roku 2004 dla potrzeb realizacji Dyrektywy Azotanowej.

Na wielkość stężeń szkodliwych substancji w powietrzu mają również wpływ emisje napływowe, pochodzące z sąsiednich obszarów, dla powiatu ma to istotne znaczenia od strony południowej i zachodniej. Działania jakie należy prowadzić w celu zmniejszenia stężeń w powietrzu niebezpiecznych związków to m.in. likwidacja lub wymiana indywidualnych systemów grzewczych na niskoemisyjne, odpowiednie gospodarowanie odpadami komunalnymi, bez ich spalania, używanie paliwa węglowego dobrej i sprawdzonej jakości.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – powietrze atmosferyczne.

Tabela 18. Analiza SWOT obszar interwencji – powietrze atmosferyczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Mała ilość uciążliwego przemysłu • Duże obszary zalesienia i zadrzewienia • Realizacja Planów Gospodarki Niskoemisyjnej w gminach Goleniów, Nowogard, Przybiernów oraz Osina • Termomodernizacja budynków stanowiących własność gminy • Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenie powietrza w wyniku wypalania odpadów w kotłach • Niska emisja • Wysokie stężenie pyłu zawieszonego PM10 w wyniku sąsiedztwa z m. Szczecin oraz m. Police. • Niskie wykorzystanie OZE do ogrzewania budynków • Brak punktów pomiarowych w ramach monitoringu WIOŚ • Istniejące fermy hodowlane
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa infrastruktury drogowej • Propagowanie wykorzystania OZE w gospodarstwach domowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastające natężenie ruchu drogowego • Spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych • Brak świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zanieczyszczenia powietrza w wyniku spalania śmieci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Zmiany w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w powiecie goleniowskim, będą miały różnorodny wpływ na całą działalność przemysłową i sektor komunalny. Największą uwagę należy zwrócić na sektor energetyczny, uwzględniając wahania średniej temperatury. Należy dostosować system energetyczny do wahań zapotrzebowania na energię elektryczną oraz ciepłą m.in. poprzez niskoemisyjne źródła energii. W kontekście zaniku pór roku, wydłużeniu ulegnie okres grzewczy, co będzie przyczyniać się do wydłużenia okresu stosowania paliw grzewczych. W planowaniu przedsięwzięć związanych ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń bądź planowaniu zmian technologicznych, konieczne będzie uwzględnianie czy dane przedsięwzięcie nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska dotyczą głównie awarii, które mają miejsce w zakładach przemysłowych, w sieciach infrastruktury komunalnej, urządzeniach i liniach energetycznych. Przyczyną może być naturalne zużycie materiału czy ukryte wady. Awarie instalacji przemysłowej lub zbiornika, w którym przechowuje się lub przewozi toksyczne środki, po przedostaniu się do atmosfery mogą doprowadzić do skażenia obszaru. Szczególnie groźne i częste są katastrofy środków transportu. W celu zmniejszenia możliwych awarii oraz działań ułatwiających ich usuwanie należy zapewnić awaryjne źródła energii oraz przesyłu w przypadku braku możliwości zastosowania podstawowych źródeł, a także zobligować operatora systemu przesyłowego do prowadzenia technologii i procedur odładzania linii napowietrznych.

Niezbędny jest system edukacji ekologicznej w celu zwiększenia świadomości mieszkańców w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania skutków oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków dla społeczeństwa. Tematyka działań edukacyjnych, powinna dotyczyć szczególnie takich zagadnień jak: szkodliwość spalania odpadów komunalnych, stosowanie odnawialnych źródeł energii, a także zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło w wyniku działań termomodernizacyjnych.

Corocznie wykonywana jest ocena stanu powietrza, w ramach której ocenia się poziom substancji w powietrzu pod kątem dotrzymania poziomów dopuszczalnych oraz wskazuje strefy wymagające tworzenia Programów Ochrony Powietrza. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w poszczególnych strefach.

5.2. Zagrożenia hałasem

Hałas, według ustawy Prawo ochrony środowiska, jest określany jako dźwięki o częstotliwości od 16Hz do 16 000 Hz. Z fizycznego punktu widzenia hałas, czyli odbierane jako dokuczliwe, przykre i szkodliwe dźwięki, to drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, najczęściej powietrza. Wyróżnia się główne trzy rodzaje hałasu, według źródła powstawania hałasu: hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych, hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego, hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku uzależnione są od źródła hałasu, pory dnia oraz przeznaczenia terenu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112), na terenach zabudowy zagrodowej i wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i terenach rekreacyjnych dopuszczalny poziom dźwięku w porze dziennej wynosi wzdłuż dróg 65 dB (w porze nocnej 56 dB). Natomiast dopuszczalny poziom hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (w tym także na terenach związanych z pobytem dzieci, szpitalami) w porze dziennej wynosi wzdłuż dróg 61 dB (w porze nocnej 56 dB).

Najbardziej uciążliwy jest hałas pochodzący z komunikacji drogowej. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu decydującymi o parametrach klimatu akustycznego przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Przez powiat przebiegają drogi wszystkich kategorii z wyjątkiem autostrady, co wpływa na klimat akustyczny rejonu, a w szczególności na obszar powiatu. Zgodnie z danymi z GDDKiA na podstawie Generalnego Pomiaru, Ruchu w roku 2015 wynika, iż na drogach krajowych punkty pomiarowe na terenie powiatu goleniowskiego zlokalizowane były w następujących miejscach:

- Parłówko - Goleniów (gm. Przybiernów),
- Łozienice – Nowogard Zachód (gm. Nowogard),

- Nowogard Zachód – Nowogard Północ (gm. Nowogard),
- Nowogard Północ – Nowogard Wschód (gm. Nowogard).

Zgodnie z udostępnionymi danymi z GUS w roku 2016 na terenie powiatu goleniowskiego odnotowano łącznie 139 724 pojazdy. Największy udział miały pojazdy samochodowe i ciągniki – 66 461 sztuk oraz samochody osobowe 49 094. Najmniejszy zaś autobusy oraz samochody ciężarowo-osobowe i samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi), (tab.20).

Tabela 19. Liczba pojazdów na terenie powiatu w latach 2015-2016 (szt.)

pojazdy samochodowe i ciągniki	motocykle ogółem	motocykle o pojemności silnika do 125 cm ³	samochody osobowe	autobusy ogółem	samochody ciężarowe	samochody ciężarowo - osobowe	samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi)	ciągniki samochodowe	ciągniki siodłowe	ciągniki rolnicze	motorowery
2015											
63 948	3 914	1 553	47 102	243	7 793	192	374	986	985	3 536	3 776
2016											
66 461	4 053	1 626	49 094	253	8 003	194	390	1 056	1 055	3 612	3 927

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Tabela 20. Średni dobowy ruch (SDDR) w punktach pomiarowych w 2015 roku na drogach krajowych

Nazwa odcinka	SDDR poj. Silnik. Ogółem [poj./dobę]	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych [poj./dobę]							SDRR rowery [poj./dobę]
		<i>Motocykle</i>	<i>Sam. Osob. Mikrobusy</i>	<i>Lekkie sam. Ciężarowe (dostawcze)</i>	<i>Bez przycz.</i>	<i>Z przyczep.</i>	<i>Autobusy</i>	<i>Ciągniki rolnicze</i>	
PARLÓWKO-GOLENIÓW	12144	54	9259	837	350	1582	57	5	10
ŁOZIENICA-NOWOGARD ZACHÓD	13922	50	10933	1202	326	1319	73	19	106
NOWOGARD ZACHÓD-NOWOGARD PÓŁNOC	8808	21	6695	675	206	1180	31	0	0
NOWOGARD PÓŁNOC-NOWOGARD WSCHÓD	8703	23	6648	634	305	1061	32	0	0

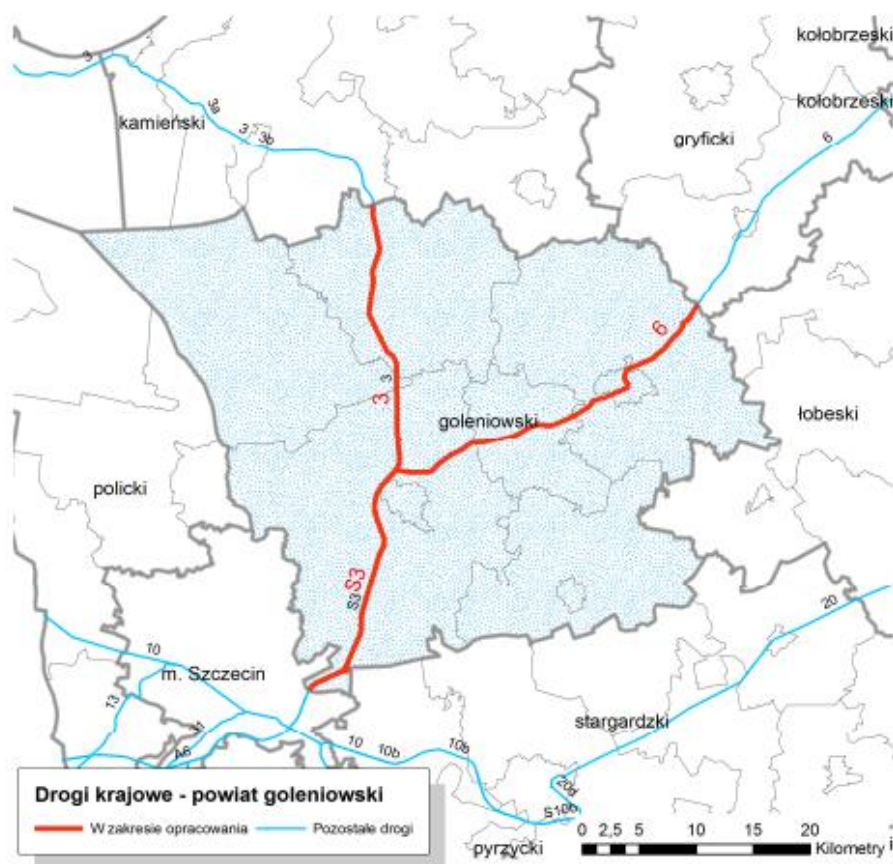
Źródło: Generalny Pomiar Ruchu 2015, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Na terenie sołectwa Glewice (5 km od Goleniowa) znajduje się jedyne w obszarze metropolii szczecińskiej, a także całego województwa zachodniopomorskiego lotnisko o znaczeniu międzynarodowym. Infrastruktura lotniska pozwala na przyjmowanie i obsługę niezbyt dużych samolotów pasażerskich odbywających loty zarówno krajowe, jak i międzynarodowe.

Największa koncentracja źródeł hałasu występuje na terenie miast. Uciążliwość powodowanych emisji hałasu wynika także z niewłaściwej lokalizacji przedsiębiorstw. Dlatego tak ważne jest lokowanie działalności uciążliwych w miejscach zapisanych w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego przeznaczonych na działalność produkcyjną i przemysłową a nie na terenach zabudowy mieszkaniowej. Powiat goleniowski charakteryzuje się małym stopniem zurbanizowania, przez co hałas przemysłowy, stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym. Potencjalnym zagrożeniem jest zakład *IKEA Industry Poland sp. z o.o. Oddział w Stepnicy*, zakład „Drewnopol” Sp. z o.o. w Osinie produkującego fronty kuchenne oraz Chemicznych „Police” S.A. (gm. Police) oraz transport substancji chemicznych po drogach na terenie gminy Stepnica.

Szacuje się, że w skali kraju 25% mieszkańców jest narażona na ponadnormatywny hałas w mieszkaniach występujący w wyniku stosowania ”oszczędnych” materiałów i konstrukcji budowlanych.

W celu poprawy sytuacji w zakresie klimatu akustycznego została podjęta uchwała nr II/26/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego. W ramach analizy na terenie powiatu uwzględniono ciągi następujących dróg: ekspresowej S3 i dróg krajowych nr 3 i 6 (ryc.3). Opracowanie Programu miało na celu określenie niezbędnych priorytetów i kierunków działań, których zadaniem jest zmniejszenie uciążliwości oraz ograniczenie nadmiernego poziomu hałasu na obszarach dróg i linii kolejowych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Ryc. 3. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu goleniowskiego
Źródło: Mapa akustyczna dla dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego, GDDKiA

Tabela 21. Zestawienie odcinków dróg położonych w granicach powiatu

Lp.	Nr drogi	Nazwa odcinka	Km początku	Km końca	Długość odcinka [km]	Powierzchnia obszaru analizy [m ²]
1	3	Parłówko – Goleniów	41,722	65,000	23,278	372 44640
2	6	Nowogard – Płoty	44,992	54,064	9,072	14 514 880
3	6	Nowogard (Przejście)	44,360	44,992	0,632	1 011 200
4	6	Łozienica – Nowogard	21,608	44,360	22,752	36 403 220
5	S3	Dr. Woj. 142 – Szczecin	86,047	89,993	3,946	6 313 760
6	S3	Rurka – Dr. Woj. 142	73,189	86,047	12,858	20 572 800
7	S3	Goleniów – Rurka	66,323	73,189	6,866	10 985 600
8	S3	Parłówko – Goleniów	65,000	66,323	1,323	2 116 800

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego, GDDKiA

W ramach opracowania wykonano mapę akustyczną dla odcinków dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Na podstawie analizy została wskazana liczba osób, budynków i terenów zagrożonych hałasem na terenie powiatu goleniowskiego. Zestawienie znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 22. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN}

Wskaźnik L_{DWN}	powiat goleniowski				
Poziomy dźwięku w środowisku	55-60 dB	60-65 dB	65-70dB	70-75 dB	>75dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych [km ²]	25,947	13,626	6,607	3,335	2,552
Liczba lokali mieszkalnych [tys]	0,505	0,246	0,224	0,248	0,110
Liczba zagrożonych mieszkańców [tys.]	1,575	0,768	0,692	0,781	0,334

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego, GDDKiA

Tabela 23. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N

Wskaźnik L_N	powiat goleniowski				
Poziomy dźwięku w środowisku	55-60 dB	60-65 dB	65-70dB	70-75 dB	>75dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych [km ²]	20,993	10,156	4,846	2,522	1,319
Liczba lokali mieszkalnych [tys]	0,358	0,226	0,227	0,216	0,034
Liczba zagrożonych mieszkańców [tys.]	1,118	0,702	0,706	0,683	0,105

Źródło: Mapa akustyczna dla dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego, GDDKiA

Generalnie w całej Polsce hałas kolejowy kształtuje się na jednakowym poziomie. Lokalnie mogą wystąpić niekorzystne zmiany ze względu na stan infrastruktury (torowiska), prędkość pojazdu, rodzaj taboru kolejowego, stanu taboru oraz położenie torowiska (nasyp, wawóz, teren płaski).

Mapa akustyczna dla linii kolejowych na terenie województwa zachodniopomorskiego stanowiąca załącznik do Programu ochrony środowiska przez hałasem nie obejmuje powiatu goleniowskiego.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – hałas.

Tabela 24. Analiza SWOT obszar interwencji – hałas

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Niskie zagęszczenie dużych zakładów przemysłowych stanowiących źródło 	<ul style="list-style-type: none"> Przebieg dróg ekspresowych, krajowych, wojewódzkich przez teren

<p>nadmiernego hałasu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie planowania przestrzennego i polityki lokalizacyjnej uwzględniającej negatywny wpływ hałasu na mieszkańców • Wprowadzanie izolacji przed hałasem poprzez nasadzenia zieleni wysokiej • Duża powierzchnia lasów ograniczających emisję hałasu • Sporządzona mapa akustyczna dla obszarów położonych wzdłuż drogi krajowej nr 3. 	<p>powiatu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zły stan techniczny pojazdów • Słaby stan nawierzchni drogowych • Brak przewidzianego punktu pomiarowo-kontrolnego w ramach monitoringu WIOŚ w Szczecinie
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa infrastruktury drogowej • Możliwość tworzenia gospodarstw agroturystycznych będących tzw. enklawami ciszy • Wprowadzenie ograniczenia prędkości na strategicznych odcinkach dróg • Optymalne rozmieszczenie zabudowy zgodnie z prawidłowo opracowanym MPZP umożliwia zmniejszenie narażenia na hałas wśród mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnące natężenie ruchu drogowego. • Pogarszający się stan dróg i bezpieczeństwa ruchu kołowego • Wylesienia oraz usuwanie pasów zieleni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Wysoka temperatura generuje rozwój i zwiększenie ilości urządzeń mających na celu minimalizację zagrożeń termicznych, czyli urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych co w zwartej zabudowie może generować nadmierną emisję hałasu.

Należy sprawdzić czy planowane przedsięwzięcie związane z minimalizacją zagrożeń względem klimatu akustycznego nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu, po przez m. in. bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez transport towarzyszący przedsięwzięciu.

Należy przewidzieć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia emisji hałasu, w tym dalszej poprawy stanu dróg czy też nasadzenia drzew i krzewów jako zieleni izolacyjnej. Poprawa stanu technicznego dróg, upłynnienie ruchu ulicznego oraz wyprowadzenie w miarę możliwości technicznych transportu ciężkiego poza obszar zwartej zabudowy mieszkaniowej niewątpliwie wpłynie także na minimalizację ilości zdarzeń mogących powodować zagrożenie dla środowiska i mieszkańców, które związane są w układem komunikacyjnym i przewozem niebezpiecznych substancji.

Niezbędnym staje się organizowanie akcji informacyjnych i promocyjnych w celu edukacji i zwiększania świadomości mieszkańców, a szczególnie młodzieży szkolnej w zakresie oddziaływania hałasu na człowieka i zwierzęta, a także w jaki sposób ograniczyć skutki

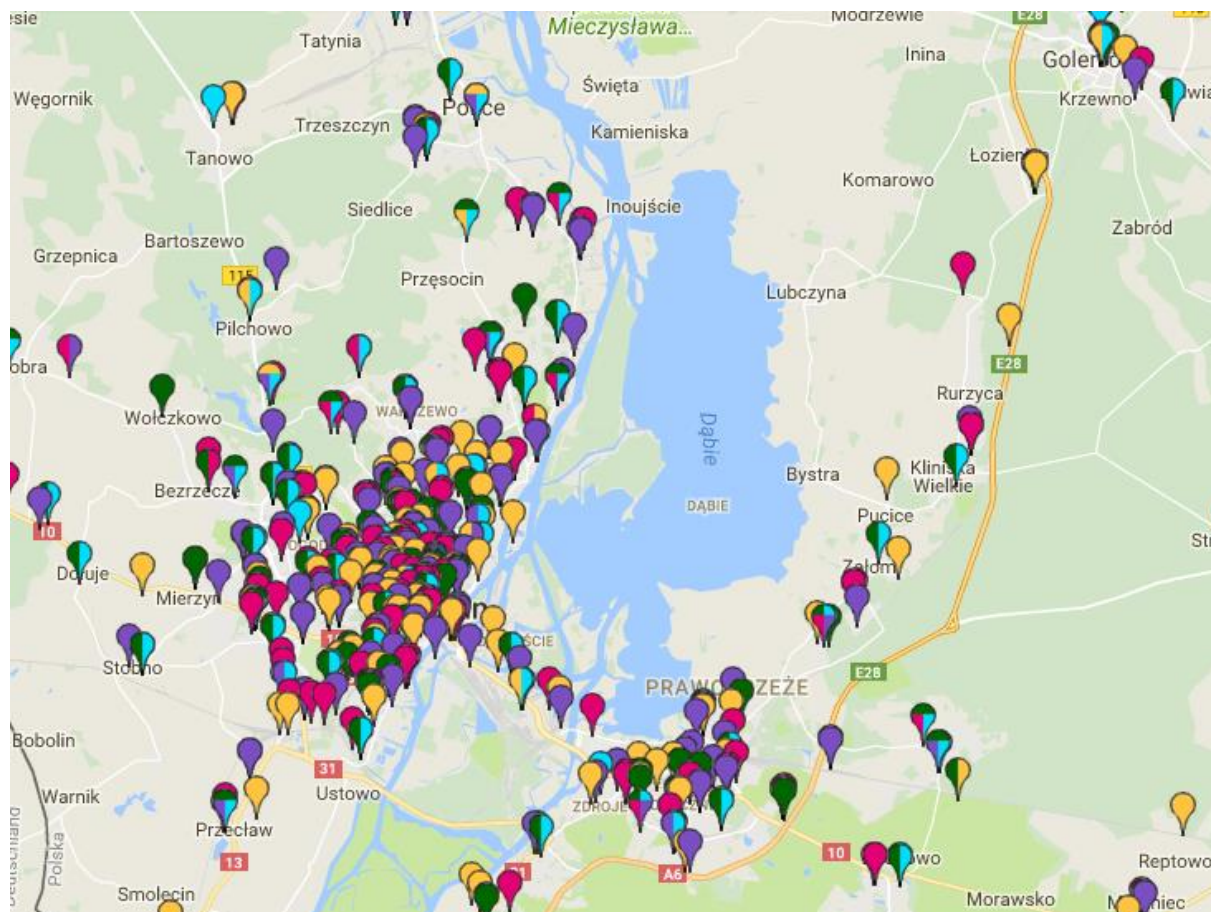
nadmiernego oddziaływania hałasu. Ważne jest promowanie użytkownika transportu publicznego i rowerowego w mieście, w celu ograniczenia ilości samochodów poruszających się w szczególności po jego centrum.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr zawierający informacje o stanie akustycznym środowiska na podstawie pomiarów, badań i analiz wykonywanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Konieczne powinno być bardziej szczegółowe wykonywanie badań monitoringowych w każdej jednostce administracyjnej. Prowadzone co 5 lata badania natężenia ruchu pojazdów na drogach województwa są jedynie pewnym uzupełnieniem działań monitoringowych, pozwalającymi oszacować tendencje emisji hałasu komunikacyjnego w skali wielolecia.

5.3. Pole elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) zaliczane jest do podstawowych zanieczyszczeń środowiska. Dzieli się je na naturalne i antropogeniczne. Naturalne - stale występują w otoczeniu i określa się je mianem „tła”. Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne od zawsze występuje w środowisku. Pochodzi ono z naturalnych źródeł takich jak Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast promieniowanie antropogeniczne związane jest szczególnie z liniami elektroenergetycznymi i instalacjami radiokomunikacyjnymi. Głównymi źródłami sztucznego promieniowania są: stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje i linie energetyczne, stacje radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie, wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji, a nawet urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp. Ciągły rozwój techniki powoduje znaczny wzrost ilości promieniowania elektromagnetycznego.

Na terenie powiatu, jednym ze źródeł promieniowania elektromagnetycznego są stacje bazowe telefonii komórkowej. Zlokalizowane są zarówno na terenie każdej z gmin jak i w ich otoczeniu – Miasto Szczecin posiadające ogromną liczbę stacji (ryc. 4). Instalacje te emitują niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, generowane przez anteny stacji w czasie jej pracy, a ich moc promieniowana izotropowa jest różna w zależności od wielkości bazowej. Pola elektromagnetyczne są wypromieniowywane na bardzo dużych wysokościach. Ponadto źródłem pól elektromagnetycznych są linie energetyczne i urządzenia elektromagnetyczne. Postęp cywilizacyjny będzie stale powodował wzrost oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko. W związku z tym wzrośnie poziom tła promieniowania elektromagnetycznego, jak i zwiększą się liczby i powierzchnie obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Ryc. 4. Lokalizacja źródeł promieniowania w gminie Szczecin - oddziałujące na teren powiatu goleniowskiego
 Źródło: <http://beta.btsearch.pl/?dataSource=locations&network=&standards=&bands=&center=53.930147%2C21.51335&zoom=12>

Na podstawie udostępnionego *Raportu o stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim z roku 2017*, wynika, iż pomiary wykonane przez WIOŚ w Szczecinie 2016r. nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych w środowisku w powiecie.

Aby ograniczyć wpływ promieniowania elektromagnetycznego należy tworzyć strefy ochronne wokół jego źródeł. Odpowiednia wysokość masztu anteny oraz dobór właściwych parametrów pracy stacji bazowych powoduje, że nie wywierają one negatywnego wpływu na ludzi.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – Pole elektromagnetyczne.

Tabela 25. Analiza SWOT obszar interwencji – pole elektromagnetyczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom zagęszczenia potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego. • Modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego • Monitorowanie konieczności wymiany 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalizacja źródeł w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej • Rozwój sieci elektromagnetycznych i zwiększona ilość urządzeń elektrycznych • Zbyt mała liczba punktów

lub rozbudowy na terenach inwestycyjnych sieci elektroenergetycznej <ul style="list-style-type: none"> • Rozmieszczenie instalacji zgodnie z polityką przestrzenną gmin • Monitoring pól elektromagnetycznych prowadzonych w ramach PMŚ pozwala na oszacowanie zagrożenia obszaru powiatu 	pomiarowych na terenie powiatu
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrastająca presja na racjonalne gospodarowanie energią i ograniczanie emisji w skali krajowej i europejskiej • Racjonalny dobór lokalizacji powstających instalacji i urządzeń stanowiących źródła PEM pozwoli uniknąć negatywnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa nowych stacji nadawczych telewizyjnych, radiowych oraz bazowych telefonii komórkowej • Trudności w ewidencjonowaniu i bieżącej kontroli źródeł promieniowania elektromagnetycznego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych - huragany czy intensywne burze, może powodować zwiększenie ryzyka uszkodzenia elektrowni wiatrowych, masztów telefonii komórkowej, linii elektroenergetycznych, co za tym idzie - ograniczenia w dostarczaniu energii do odbiorców. Zmiany klimatyczne będą miały swoje odzwierciedlenie w konieczności konserwacji infrastruktury mogącej emitować pola elektromagnetyczne i zapewnienia bezpieczeństwa jej funkcjonowania.

Najgroźniejszymi typami zanieczyszczeń są jonizujące i niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne. Liczba źródeł pola elektromagnetycznego wzrasta wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię elektryczną oraz zaawansowaniem technologii bezprzewodowych. Sztuczne pola, generowane przez urządzenia techniczne, mogą znacząco wpływać na biologiczne procesy komunikacji międzykomórkowej oraz na procesy metaboliczne.

Promieniowanie elektromagnetyczne stanowi zagrożenie dla zdrowia. Edukacja powinna polegać na przekazywaniu informacji na temat pola elektromagnetycznego. Głównym celem powinno być szerzenie wiedzy na temat szkodliwych wpływów technologii bezprzewodowych na zdrowie.

Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, są zobowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia oraz każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia. Monitoring pól elektromagnetycznych prowadzi WIOŚ.

5.4. Gospodarowanie wodami

Gospodarka wodna w Polsce jest prowadzona w oparciu o przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 710 ze zm.), tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz tzw. Dyrektywy Powodziowej. Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadza podział terytorialny na Jednolite Części Wód (JCW), które stanowią podstawowe jednostki gospodarki wodnej oraz monitoringu i ochrony środowiska i obejmują zbiorniki wód stojących, cieką, przybrzeżne fragmenty wód morskich i wody podziemne.

Wspomniana ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Szczególnie mowa tutaj o kształtowaniu i ochronie zasobów wodnych, korzystaniu z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi. Gospodarowanie to musi być prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, uwzględniając przy tym ich jakość i ilość. Należy korzystać w zasobów tak, aby działając zgodnie z interesem publicznym, nie dopuszczać do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio zależnych od wód.

Na obszarze powiatu występują liczne rzeki i jeziora. W obrębie gminy Stepnica do wód powierzchniowych należą: morskie wody wewnętrzne: Zalew Szczeciński, Roztoka Odrzańska, rzeka Gowienica ze Świdnianka i Starą Strugą oraz Krępa, jezioro Zielonczyn, Dołgie oraz Trzęsacz. W gminie Nowogard występują rzeki i strumienie: Wólczenika, Gardomianka, Sępólna oraz Trzechelska Struga a także duże jezioro Nowogardzki o urozmaiconej linii brzegowej. Płytkie, o płaskich, zatorfionych brzegach. Inne liczne jeziora: Orzechowskie, Rozlewisko koło Karska, Glicko oraz Czermnica. Na terenie gminy Goleniów do wód powierzchniowych zalicza się zarówno naturalne jak i sztuczne cieką i zbiorniki wodne: rzeki Ina z Wiselka i Wiśniówką, niewielkie jeziora Niewiadowskie, parkowe w Mostach oraz Rozgwiadza w m. Święta. Do sztucznych zbiorników wodnych należą stawy rybne.

Przez jezioro Dąbie przebiega tor wodny, od którego odgałęziony jest przebieg płytkiego toru wodnego do Lubczyny. Głębokość tego toru pozwala na transport barkami i statkami o niewielkim zanurzeniu. W związku z pogłębieniem toru wodnego Świnoujście-Szczecin dopuszcza się zmianę linii brzegu rzeki Odry oraz realizację umocnień brzegowych. Jedyna przystań żeglarska znajduje się w miejscowości Lubczyna. Przystań położona jest na brzegu jeziora Dąbie w niewielkiej odległości ok. 6 km od toru wodnego Świnoujście – Szczecin. Przy nadbrzeżach przystani znajdują się miejsca postojowe dla ok. 60 jachtów. Głębokość basenów wynosi ok. 1-2 metrów. Ze względu na głębokość przy nabrzeżach przystań nie jest przygotowana do przyjmowania jednostek pasażerskich. Z tego też powodu nie są prowadzone rejsy statkami pasażerskim, zarówno regularne, jak i nieregularne. Przystań w Lubczynie jest typową stacją wodną dla ruchu turystycznego małych jednostek.

Infrastrukturą punktową transportu wodnego stanowi port morski w Stepnicy, usytuowany na wschodnim brzegu Zatoki Stepnickiej, która jest częścią Rostki Odrzańskiej. Port można podzielić na część południową, gdzie znajduje się Port Handlowy z Basenem Kolejowym.

W gminie Osina w Programie Rewitalizacji dla gminy Osina na lata 2017-2022, wskazano problem zanieczyszczenia wód. Zielony kolor wody, spienienie oraz nieprzyjemny zapach, dotyczy rzeki Gowienica i Stepnica, gdzie zanieczyszczenia pochodzą głównie od wprowadzanych do wód i gleby odchodów i odpadów z ferm hodowlanych m.in. norek i drobiu oraz trzody chlewnej w Osinie, Bodzęcinie, Węgorza, Goleniów oraz Żdźary.

Wody na terenie gminy Przybiernów zajmują jedynie 1,6% powierzchni gminy. Znajduje się rzeka: Gowienica, Grzybnica, Wołczenica oraz Gardzianka. Położone są także jeziora: Przybiernowskie, Czarne, Lewino oraz 3 sztuczne jeziora Czarnogłowskie.

Wody powierzchniowe są wykorzystywane w rolnictwie, głównie do nawadniania pól, produkcji roślinnej a także do utrzymania stawów hodowlanych. Stanowią one cenny surowiec więc jest wykorzystywany w przemyśle oraz gospodarce komunalnej. Malownicze jeziora znacznie wzbogacają turystycznie poszczególne gminy, przy czym mocno urozmaicają krajobraz. Jeziora wraz z rzekami stwarzają dogodne warunki do wędkowania i czynnego odpoczynku nad wodą.

Monitoring wód

Monitoring jakości wód jest jednym z podsystemów PMŚ prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne i silnie zmienione, dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny. Zasady dotyczące klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych zawarte zostały w rozporządzeniu ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 poz. 1187) oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. 2011 nr 258 poz. 1549). Uzyskane, na podstawie prowadzonego w 2016 r. roku monitoringu, wyniki badań pozwoliły na sporządzenie klasyfikacji elementów jakości wód, stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych i spełnienia warunków dodatkowych wynikających z objęcia JCWP obszarem chronionym. Ocena stanu/potencjału ekologicznego badanych JCWP, przeprowadzona na podstawie elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych wykazała, iż na obszarze województwa zachodniopomorskiego przeważają rzeki, których stan/potencjał ekologiczny nie spełnia kryteriów co najmniej dobrego.

Monitoring wód przejściowych i przybrzeżnych jest realizowany w układzie jednolitych części wód. Wody przejściowe definiowane są, jako wody powierzchniowe w obszarach ujściowych odcinków rzek, częściowo zasolone na skutek wpływu wód przybrzeżnych ale pozostające pod znacznym wpływem słodkich wód lądowych. Stan wód Zalewu Szczecińskiego, według badań w roku 2016 określa się jako zły. Jego zasolenie zależy od aktualnej sytuacji hydrologicznej i zmienia się w ciągu roku, od wartości minimalnych wiosną, do najwyższych w miesiącach jesiennych. Wiosną wody Zalewu zasilane są głównie wodami rzeczными, których wpływ widoczny jest szczególnie w warstwie powierzchniowej, o wyraźnie niższym zasoleniu. Podczas jesiennych sztormów, na skutek wlewów wód morskich, następuje wzrost zasolenia, obserwowany głównie w warstwie przydennej. Długo okresowe zmiany zasolenia wód Zalewu Wielkiego w warstwie przydennej wykazały maksymalną wartość w roku 2006, po którym w kolejnych latach obserwowano systematyczny spadek zasolenia, do wartości najniższych w 2010 i 2013 roku. W latach 2014-2016 odnotowano ponowny wzrost zasolenia.

Monitoring stanu chemicznego wód podziemnych wykonywany jest w ramach PMŚ na poziomie krajowym. Celem badań jest dostarczenie informacji o jakości wód podziemnych, śledzenie zmian w tym zakresie oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z utrzymaniem lub osiągnięciem dobrego stanu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) określonego Ramową Dyrektywą Wodną (RDW). Ocena jakości wód podziemnych została wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jakości części wód podziemnych (Dz. U. z 2016r. poz. 85). Wyniki monitoringu stanu chemicznego wód podziemnych wykonanego w 2016 r. w punktach monitoringu diagnostycznego wykazały, że na terenie województwa dominowały wody o dobrym stanie chemicznym w tym wody klasy I (wody o bardzo dobrej jakości), II klasy (wody dobrej jakości) i III klasy (wody zadowalającej jakości). Wody charakteryzowały się zwykle niską zawartością azotanów, metali ciężkich, pestycydów i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (w I klasie).

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe na terenie powiatu goleniowskiego zajmują ok. 6% powierzchni ogólnej. Powiat leży w całości w obszarze Dorzecza Dolnej Odry w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry na przedmiotowym obszarze wydzielono jednolite części wód powierzchniowych przejściowych, rzecznych oraz jeziornych (ryc.5):

1. Przejściowe JCWP – Zalew Szczeciński TWIWB8 (monitorowana, aktualny stan JCWP – zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych)
2. Jeziorne JCWP:

- LW20793 Przybiernowskie (Typ JCWP – 3b, monitorowana, aktualny stan JCWP – zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBY stan chemiczny)
- LW20792 Nowogardzkie (Typ JCWP – 2a, niemonitorowana, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBY stan chemiczny)
- LW20790 Lechickie (Typ JCWP – 3b, monitorowana, aktualny stan JCWP – zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBY stan chemiczny)

3. Rzeczne JCWP:

- RW600003156 Kanał Śmieciowy (typ JCWP 23, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000233152 Dopływ z polderu Kopice (typ JCWP 23, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW60002331549 Kanał Czarnociński (typ JCWP 23, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych dysproporcjonalne koszty, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW60002335289 Grzybnica (typ JCWP 23, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych dysproporcjonalne koszty, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)
- RW6000173146 Świdniana (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000173148 Stara Struga (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia

celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)

- RW60001835269 Stawna (typ JCWP 18 niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000203529 Wołczenica od Trzechelskiej Strugi do ujścia (typ JCWP 20, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW6000173144 Dopływ z Puszczy Goleniowskiej (typ JCWP 17 niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW60001731452 Dopływ poniżej Babigoszczy (typ JCWP 17 niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000173132 Łącki Rów (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000193149 Gowienica od dopływu z Puszczy Goleniowskiej do Ujścia (typ JCWP 19, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego – Gowienica w obrębie JCWP, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)
- RW60001731454 Dopływ spod Dzieszkowa (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW60001835258 Dopływ spod Włodzisławia (typ JCWP 18, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów

środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r)

- RW600018352549 Dopływ z jeziorem w Czarnogłowach (typ JCWP 18, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r)
- RW60002331439 Gowienica do Dopływu z Puszczy Goleniowskiej (typ JCWP 23, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekę istotnego – Gowienica do Dopływu z Puszczy Goleniowskiej do ujścia Stepnicy, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)
- RW6000173524 Wołczenica do Trzechelskiej Strugi (typ JCWP 17, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)
- RW600017314329 Dopływ z Węgorzy (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r)
- RW600018426892 Dopływ spod Brzozowa (typ JCWP 18, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r)
- RW600020426899 Sępólna od Dobrej do ujścia (typ JCWP 20, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW600017426889 Sępólna od źródeł do Dobrej (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)

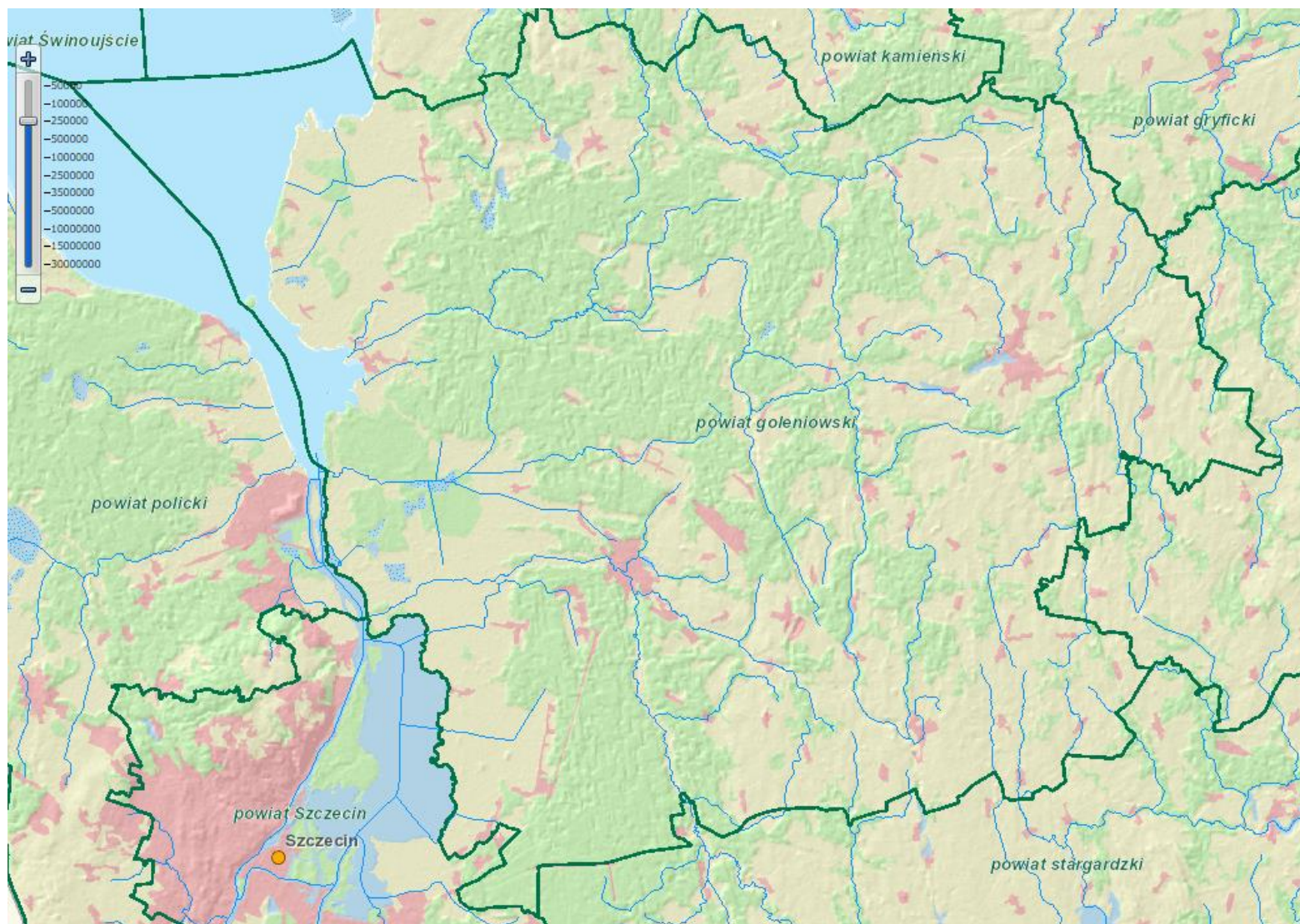
- RW60001742676 Łosońnica (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW60001742669 Ukleja od wypływu z jeziora Okrzeja do Dobrzenicy (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW60001731429 Stepnica od jeziora Lechickiego do ujścia (typ JCWP 17, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)
- RW60001731412 Dopływ spod Burowa (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW60002319969 Krępa (typ JCWP 23, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW600017198989 Dopływ spod Marszewa (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000019964 Dopływ spod Goleniowa (typ JCWP 23, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW600016198834 Krąpiel od źródeł do Kani (typ JCWP 16, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa –

- przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)
- RW600016168849
  - RW600016198874 Giełdnica (typ JCWP 16, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
  - RW60002019897 Ina od Krąpieli do Dopływu spod Marszewa, bez Dopływu spod Marszewa (typ JCWP 20, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego – Ina w obrębie JCWP, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)
  - RW600017314231 Stepnica do jeziora Lecheckiego (typ JCWP 17 niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
  - RW600017314233 Stepnica – jezioro Lecheckie (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
  - RW6000161989299 Małka (typ JCWP 16, niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny)
  - RW600017198954 Dopływ z Rożnowa Nowogardzkiego (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
  - RW600017198956 Wiselka (typ JCWP 17, niemonitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY stan

ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, dysproporcjonalne koszty termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)

- RW600017198969 Wiśniówka (typ JCWP 17, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW60002319772 Chełszcząca (typ JCWP 23, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.)
- RW6000019774 Dopływ z polderu Załom (typ JCWP 23 niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000019776 Kanał Łąka (typ JCWP 23 niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000019778 Kanał Komarowski (typ JCWP 23 niemonitorowana, aktualny stan JCWP dobry, niezagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – brak, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2015 r.)
- RW6000211999 Odra od Parnicy do ujścia (typ JCWP 21, monitorowana, aktualny stan JCWP zły, zagrożona ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, DOBRY potencjał ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego – Odra w obrębie JCWP, DOBRY stan chemiczny, odstępstwa – przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego – brak możliwości technicznych, termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.)

Ryc. 5. Wody powierzchniowe na obszarze powiatu goleniowskiego
Źródło: geoportal.kzgw.gov.pl/imap/

Wody podziemne

Powiat goleniowski położony jest na jednolitych częściach wód podziemnych nr 7,2,6, 8 oraz 24. Na podstawie danych KZGW obszar leży w obrębie niżej wskazanych JCW (ryc.6):

1. PLGW60002

Cechą charakterystyczną modelu hydrologicznego JCWPd nr 2 jest wielopoziomowy, niezwykle złożony system wodonośny, który tworzy struktury hydrologiczne różnej genezy. Jest to system wielowarstwowy wód podziemnych w utworach kenozoicznych czwartorzędu i trzeciorzędu, ściśle powiązanych z wodami Gowienicy i jej dopływów. Piętro czwartorzędowe składa się z trzech poziomów zbudowanych z piasków oraz piasków ze żwirem. Piętro drugie zbudowane jest z piasków, zaś piętro kredowe z margli, piasków oraz piaskowców. Warstwa wodonośna znajduje pierwszego poziomu znajduje się na głębokości 1,7-16 metrów. Poziom kredowo-jurajski zasilany jest głównie w wyniku przesączania z poziomów czwartorzędowych. Bazę drenażu stanowi Dziwna i Morze Bałtyckie. Drenaż odbywa się w przypadku poziomu przypowierzchniowego i międzyglinowego poprzez większość cieków powierzchniowych. W obrębie utworów pietra czwartorzędowego oraz kredowo-jurajskiego obserwowane jest zjawisko zasolenia wód powierzchniowych.

2. PLGW60006

Na obszarze JCWPd 06 zasilanie wód podziemnych pietra czwartorzędowego następuje w wyniku infiltracji wód opadowych. Powyższy JCW składa się z trzech pięter wodonośnych: piętro czwartorzędowe, paleogeńsko-neogeńskie oraz piętro kredowe. Powyższy JCW składa się z trzech pięter wodonośnych: piętro czwartorzędowe, paleogeńsko-neogeńskie oraz piętro kredowo-jurajskie. Piętro czwartorzędowe składa się z dwóch poziomów: przypowierzchniowym złożonym z piasków i żwirów oraz międzyglinowy zbudowany z piasków i żwirów. W przypadku piętra drugiego, utworu wodonośne występują lokalnie w zachodniej części obszaru JCWPd, który jest poza obrębem powiatu goleniowskiego. Ostatnie piętro zbudowane jest z margli, piasków ze żwirem, piaskowców oraz wapieni. Warstwa wodonośna poziomu przypowierzchniowego znajduje się na poziomie 0-5 metra.

3. PLGW60007

Cechą charakterystyczną modelu hydrologicznego JCWPd nr 7 jest wielopoziomowy, niezwykle złożony system wodonośny, który tworzą struktury hydrologiczne różnej genezy. Jest to system wielowarstwowy wód podziemnych w utworach kenozoicznych czwartorzędu i trzeciorzędu, ściśle powiązanych z wodami Iny i jej dopływów. Granicami systemu są działą wodne II – rzędu oraz rzeka Odra. Powyższy JCW składa się z dwóch pięter wodonośnych: piętro czwartorzędowe oraz piętro paleogeńsko-neogeńskie. Pierwsze z nich złożone z dwóch

poziomów złożone są z piasków i piasków ze żwirem. Warstwa wodonośna sięga 1-25 metrów. Piętro drugie zbudowane jest z piasków. Ze względu na słabą izolację poziomu pierwszego, w centralnej i północno-zachodniej wody w nim występujące bardzo podatne i podatne na przenikanie zanieczyszczeń, W obszarze południowo-wschodnich wysoczyzn stopień wrażliwości podatności tego poziomu jest wysoki w dolinach oraz średni i niski w rejonie występowania miąższach poryw glinowych, stanowiących nadkład izolujący. Wody podziemne niżej leżących poziomów również potencjalnie narażone są na przenikanie zanieczyszczeń na drodze infiltracji z poziomu pierwszego.

4. PLGW60008

JCWpd 8 związana jest z hydrologiczną zlewnią Regi. Powyższy JCW składa się z trzech pięter wodonośnych: piętro czwartorzędowe, kredowe oraz piętro jurajskie. Pierwsze z nich składa się z dwóch poziomów z czego „płytszy” zbudowany jest z piasków a warstwa wodonośna sięga do około 40 metrów, zaś drugi „głębszy”, zbudowany z piasków. Piętro kredowe zbudowane jest z wapieni i margli a jurajskie z piasków, piaskowców, wapieni i margli. Znaczną rolę w krążeniu wód podziemnych na terenie JCWpd 8 odgrywają okna hydrologiczne czyli miejsca, w których swobodnie mieszają się wody z różnych poziomów wodonośnych, co spowodowane jest brakiem warstw izolujących. Takie zjawisko obserwowane jest głównie pomiędzy poziomem pierwszym a drugim.

5. PLGW600024

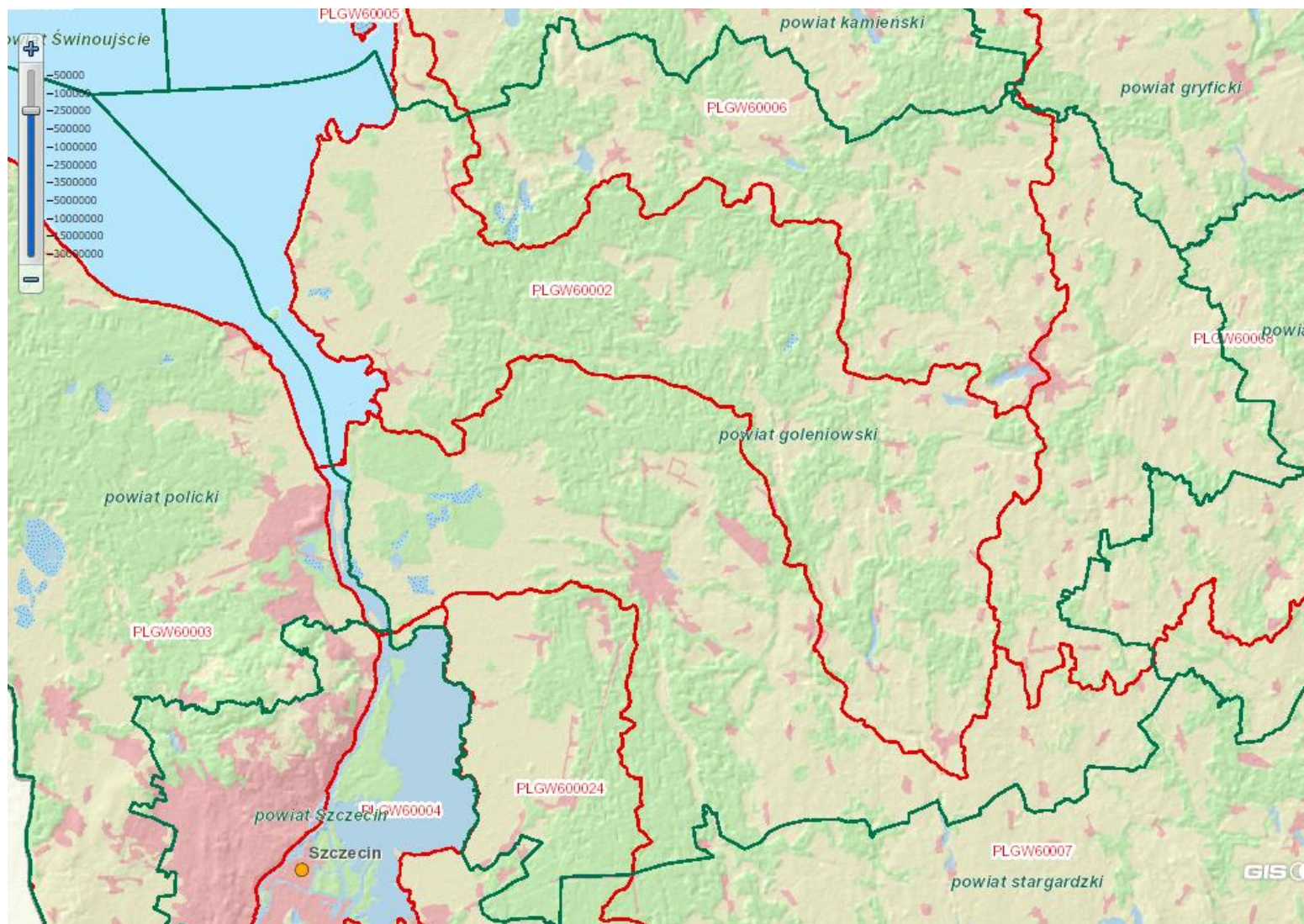
Systemy wodonośne JCWpd nr 24 obejmują obieg wód podziemnych pomiędzy obszarem zasilania głównych poziomów wodonośnych czwartorzędowych na obszarach wyniesionych stref marginalnych i moren czołowych fazy pomorskiej zlodowacenia Wisły, a drenażem tych wód jaki zachodzi w dolinach wymienionych zlewni. Powyższy JCW składa się z dwóch pięter wodonośnych: piętro czwartorzędowe oraz piętro paleogeńsko-neogeńskie. Piętro czwartorzędowe składa się z czterech poziomów, z czego trzy z nich – gruntowy, międzyliniowy górny oraz międzyglinowy środkowy zbudowane są z piasków ze żwirem. Warstwa wodonośna w poziomie gruntowym znajduje się na poziomie 0,2-28 metrów. Ostatnia z tego piętra warstwa zbudowana jest z piasków z domieszką mułków. Piętro paleogeńsko-neogeńskie – poziom mioceński zbudowany z piasków, w którym warstwa wodonośna znajduje się na poziomie 16-40 metrów. Poziom mioceński dolny i kredowy ze względu na zasolenie nie są rozpatrywane jako poziomu użytkowe.

Tabela 26. Ocena stanu JCWPd

Numer JCWPd	Identyfikator UE	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ogólna ocena stanu JCWPd	Ocena ryzyka niespełnienie celów środowiskowych	Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych
2	PLGW60002	Dobry	Dobry	Dobry	Niezagrożona	-
6	PLGW60006	Dobry	Dobry	Dobry	Niezagrożona	-
7	PLGW60007	Dobry	Dobry	Dobry	Niezagrożona	-
8	PLGW60008	Dobry	Dobry	Dobry	Niezagrożona	-
24	PLGW600024	Dobry	Dobry	Dobry	Niezagrożona	-

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, 2012

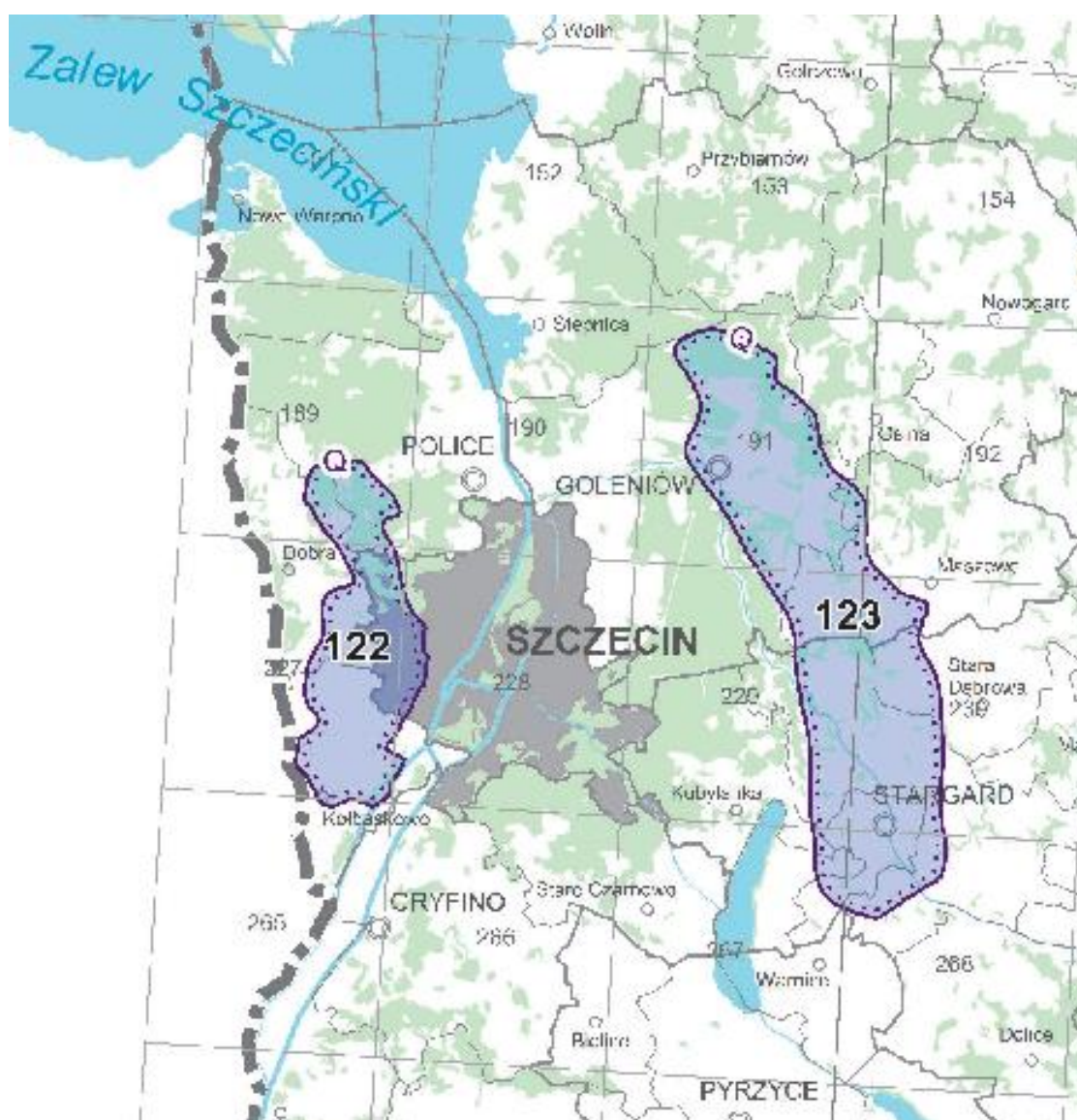

Ryc. 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na obszarze powiatu goleniowskiego

Źródło: geoportal.kzgw.gov.pl

Na terenie powiatu goleniowskiego znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 123 Zbiornik międzymorenowy Stargard – Goleniów (ryc.7). Zgodnie z informacjami udostępnionymi z WIOŚ w Szczecinie jest to zbiornik porowy a szacowane zasoby dyspozycyjne wynoszą 83 tys. m³/dobę. Średnia głębokość ujęć wynosi 45 metrów. W oparciu o wyniki badań PIG, prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wody tego zbiornika zostały zaliczone do klasy I-b. Zasoby wód podziemnych przeznaczone są przede wszystkim na zapotrzebowanie ludności w dobrej jakości wodę do picia. Główne zagrożenia jakości wód podziemnych to chemizacja rolnictwa i leśnictwa, niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych, niedostateczny nadzór nad gospodarką wodno-ściekową i gospodarką odpadami oraz zanieczyszczenia atmosfery.

Ryc. 7. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych na terenie powiatu goleniowskiego
Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, 201

Zagrożenie suszą

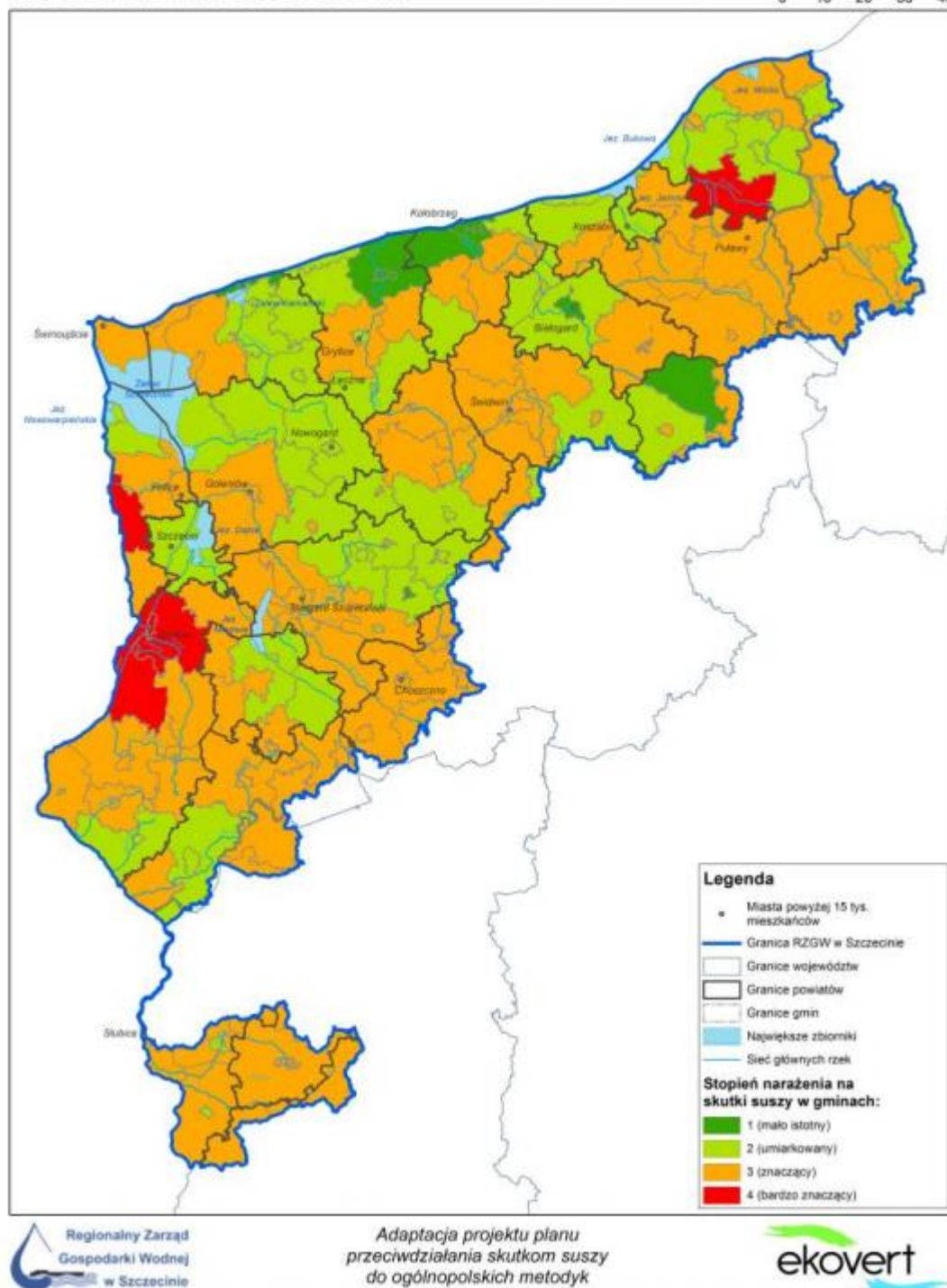
Powiat goleniowski znajduje się w regionie Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, dla którego opracowano Plan przeciwdziałania skutkom suszy. Na podstawie opracowania pt.: „Analiza historyczna zjawiska suszy z określeniem obszarów jej występowania w obszarze RZGW w Szczecinie”, opracowano mapy stopnia narażenia na susze atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. Zgodnie z wynikami, powiat goleniowski jest narażony na susze atmosferyczną w stopniu „mało istotnym” przy zachodniej stronie (przy Zalewie Szczecińskim), „umiarkowanym” w pozostałej części obszaru z wyjątkiem takich miast jak Nowogard, Goleniów oraz Maszewo „znacząco” narażonych. Na zjawisko suszy rolniczej w stopniu „znaczącym” narażona jest gmina Przybiernów oraz gmina Goleniów, pozostałe zaś w stopniu „umiarkowanym”. W przypadku suszy hydrologicznej, „mało istotny” stopień narażenia jest we wschodniej części gm. Przybiernów. „Umiarkowany” stopień obejmuje obszar gminy Goleniów, za wyjątkiem obszaru miejskiego, który jest „bardzo znacząco” narażony na ten rodzaj suszy oraz część gminy Nowogard. Pozostałe obszary są „znacząco” zagrożone suszą hydrologiczną. Susza hydrogeologiczna w znacznie większym stopniu dotyka część zachodnią powiatu, szczególnie miasto Goleniów oraz przylegająca część do Zalewu Szczecińskiego gminy Stepnica.

Na podstawie powyższych badań stwierdzono, iż powiat goleniowski jest narażony na zjawisko suszy w stopniu „znaczącym” w gminie Goleniów oraz w stopniu „umiarkowanym” w pozostałej części powiatu (ryc. 8).

STOPIEŃ NARAŻENIA NA SKUTKI SUSZY W GMINACH NA OBSZARZE RZGW SZCZECIN

1:800 000
0 10 20 30 40 km

Ryc. 8. Stopień narażenia na skutki suszy

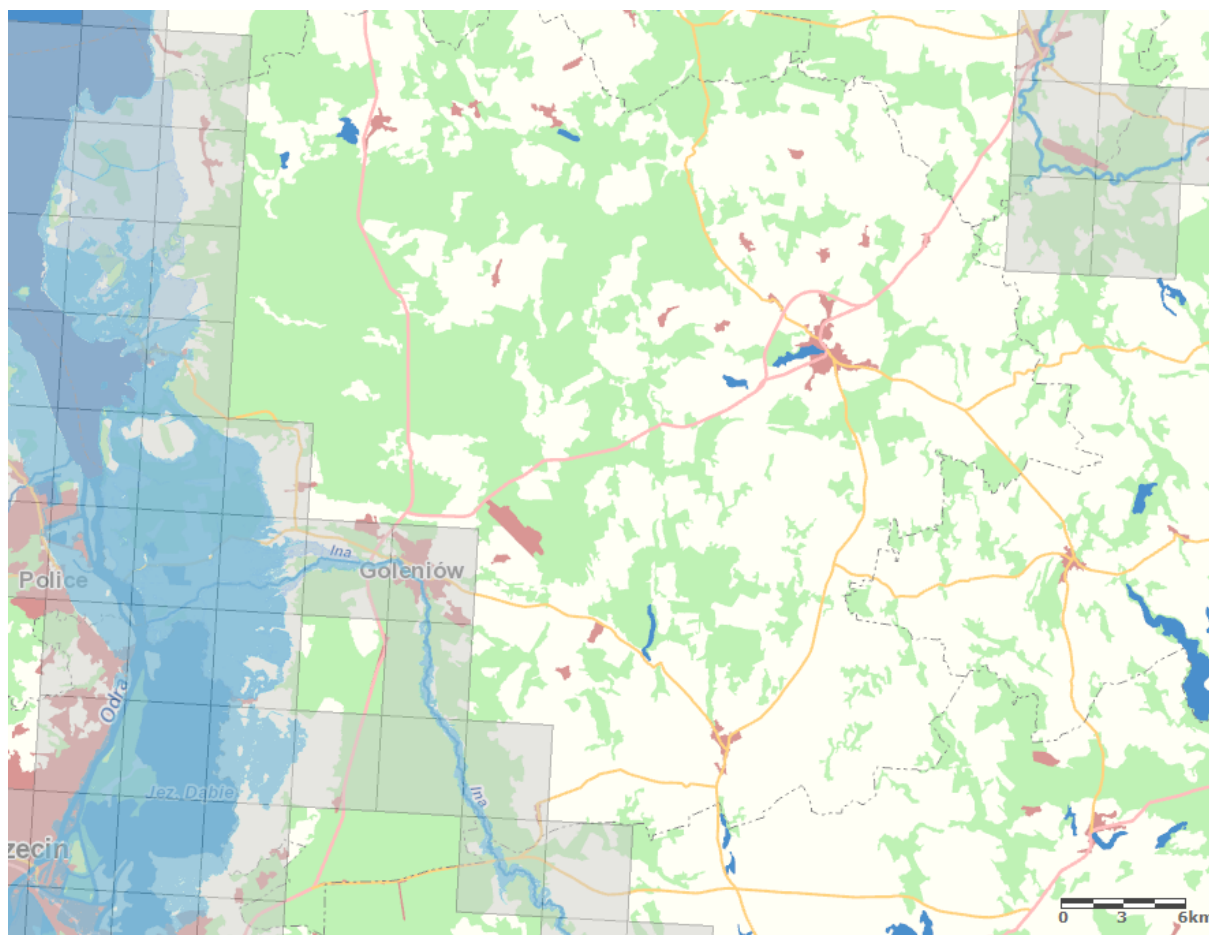
Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Ücker

Zagrożenie powodziowe

Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego przygotowywane są zgodnie z Dyrektywą 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowego)

wymaga przygotowania Gospodarka wodno-ściekowa. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego zostały opracowane w ramach projektu „Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK) przez Instytut Meteorologii i Gospodarki PIB – Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu. Mapy zostały sporządzone dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego (WORP).

Zgodnie z Mapami zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego zachodnia część powiatu goleniowskiego jest narażona na zjawisko powodzi (ryc.7). Obszary najbardziej narażone na zjawisko powodziowe są położone wzdłuż rzeki Odry – miasto Stepnica oraz wzdłuż jej dopływów, szczególnie dotyczy to rzeki Iny przebiegającej przez centrum miasta Goleniów (ryc.9).

Ryc. 9. Mapa zagrożenia powodziowego oraz mapa ryzyka powodziowego powiatu goleniowskiego
Źródło: mapy.isok.gov.pl/imap/

Na terenie gminy Stepnica największym zagrożeniem jest możliwość wystąpienia powodzi do wód Zalewu Szczecińskiego, gdzie w wyniku oddziaływania Morza Bałtyckiego dochodzi do spiętrzenia wód tworząc tzw. układ cofkowy. Szczególnie niebezpieczne jest nałożenie się powodzi cofkowych oraz powodzi roztopowych i opadowych.

Na zachodniej części gminy Stepnica i Goleniów (w latach 1965 – 1970) wykonano meliorację szczegółową, wykonując sieć kanałów i rowów otwartych, tworząc polderowy system melioracyjny. Poszczególne poldery posiadają osobną sieć hydrologiczną oraz przepompownie (stacje pomp) odprowadzające nadmiar wody. Łąki te były intensywnie użytkowane, stanowiąc między innymi zaplecze dla suszarni zielonek. Zaniechanie użytkowania łąk wyżej oznaczonych na tych obszarach wytworzyła się specyficzna szata roślinna. Na nie użytkowanych polderach powstały monokulturowe zbiorowiska śmiałka darniowego, szuwarów turzycowiskowych oraz na terenach podtopionych: turzyca błotna i turzyca dwustronna oraz cały szereg innych roślin.

Ochrona przeciwpowodziowa na terenie powiatu goleniowskiego obejmuje gminy Goleniów i Stepnica. Prawie cały teren jest płaską równiną podnoszącą się od zachodu w kierunku wschodnim (lokalnie 0,20 m n.p.m.) od Zalewu Szczecińskiego i jeziora Dąbie do około 50 m n.p.m. w północno – wschodniej części gminy Goleniów. Najbardziej płaskim a zarazem najniższym obszarem (od 0,10 m do 10 m n.p.m.) jest część zachodnia, ciągnąca się pasem 2 – 5 km od granicy ze Szczecinem wzdłuż jeziora Dąbie i Zalewu Szczecińskiego do granicy z gminą Wolin. Zachodnia część gminy Goleniów i Stepnica obwałowana jest wałami przeciwpowodziowymi, chroniącymi tereny rolnicze i zabudowane przed wodami z jeziora Dąbskiego i Zalewu Szczecińskiego. Obwałowane są dalsze odcinki rzek: Ina, Gowienica, Krępa i kanał Żarnowski. Najdłuższą rzeką jest rzeka Ina, która najbardziej reaguje na zwiększony spływ powierzchniowy wód w okresie obfitych opadów atmosferycznych oraz pod wpływem wzrostu wody na Zalewie Szczecińskim i jeziorze Dąbskim. Rzeka Ina na odcinku od ujścia do miasta Goleniów płynie w rozległej dolinie nadodrzańskiej i nie stanowi odrębnej doliny, dlatego też na tym odcinku rzeka jest obustronnie obwałowana. Istniejące wały przeciwpowodziowe w powiecie goleniowskim są to budowle hydrotechniczne o mocno zróżnicowanej i mało trwałej konstrukcji. Zlokalizowane są one na podłożu słabonośnym i wykonanym z miejscowych materiałów mułowo – torfowych. Wały przeciwpowodziowe wymagają stałej konserwacji i modernizacji, polegającej na podwyższeniu korony wału oraz likwidując liczne przesieki w korpusie wału. Konserwacja urządzeń meliorowanych na terenach nie użytkowanych (użytki zielone) może być częściowo ograniczona do czasu ich eksploatacji przez użytkowników.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – gospodarowanie wodami.

Tabela 27. Analiza SWOT obszar interwencji – gospodarowanie wodami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Duże zasoby wód powierzchniowych. • Remonty i konserwacje sieci wodociągowych i ujęć wody, • Podejmowanie działań zapobiegających zanieczyszczaniu wód powierzchniowych i gruntowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infiltracja zanieczyszczeń do wód podskórnych • Spory pomiędzy zobowiązanymi do prawidłowego utrzymania urządzeń melioracyjnych • Zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł

<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie urządzeń melioracyjnych podstawowych i szczegółowych w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi (gmina Nowogard) • Szkolenie mieszkańców w zakresie naczynializacji użytkowania wód podziemnych. (gmina Stepnica) 	<p>przemysłowych i komunalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców stanowi potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie świadomości rolników w zakresie poprawnego nawożenia użytków rolnych. • Współpraca gmin w celu ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spływy wód powierzchniowych zawierających związki biogenne, środki ochrony roślin, a także wypłukiwane frakcje gleb • Postępująca degradacja urządzeń melioracji szczegółowej • Stosunkowo duże zagrożenie powodziowe. • Przedstawianie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów spoza terenu gminy na stan czystości wód.

Źródło: Opracowanie własna na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Ze względu na zmiany klimatyczne i obserwowane coraz częściej deszcze nawalne, na terenie powiatu, ważna jest ochrona przeciwpowodziowa skoordynowana z działaniami ochronnymi w całym dorzeczu. Należy znacznie więcej uwagi zwrócić na istniejące systemy ochrony przeciwpowodziowej, które są w wielu przypadkach niewystarczające lub w złym stanie technicznym. Ważne jest, aby nie dopuszczać do urbanizacji terenów zalewowych, zabudowy i przerywania cieków odwadniających. W dalszym ciągu rozwijać należy małą retencję, obejmującą działania mające na celu wydłużenie czasu obiegu wody poprzez zwiększenie zdolności do zatrzymywania wód opadowych i roztopowych oraz spowolnienia odpływu. Umożliwi to zmniejszanie zagrożenia podtopieniami, jak również zmniejszy skutki susz, a zwłaszcza suszy glebowej.

Wzrost zagrożenia powodziowego powodować będzie także ubytek bezpiecznych, atrakcyjnych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych. Ze zwiększaniem częstotliwości i długości występowania wysokich stanów wód w rzekach wiąże się także zagrożenie podtopieniami związanymi z podnoszonym się poziomem wód gruntowych, co ma swoje odzwierciedlenie na terenach przemysłowych.

Najważniejsze obszary tematyczne z zakresu ochrony i zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi dotyczą:

- racjonalnego gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych
- naturalnej i sztucznej retencji
- dbałości o jakość wód powierzchniowych i podziemnych

- projektów edukacyjnych nastawionych na zwiększenie zaangażowania obywateli w aktywną ochronę środowiska wodnego.

Regionalny Zarząd Gospodarko Wodnej prowadzi monitoring sytuacji hydrologicznej w dorzeczu Odry. Monitoring wód powierzchniowych realizuje WIOŚ zgodnie z Programem Monitoringu Środowiska w województwie. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH), której zadania realizowane są przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG - PIB).

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę i sieć wodociągowa

Charakterystykę zaopatrzenia w wodę w gminach powiatu goleniowskiego sporządzono na podstawie danych udostępnionych przez gminy oraz GUS. Informacje zawierają dane dotyczące długość sieci wodociągowej, ilość przyłączy oraz informacje o ujęciach wód na terenie gmin wraz ze średnim przepływem dobowym.

W 2016 roku ogólne zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca w powiecie goleniowskim wyniosło 33,4 m³. Największe zużycie odnotowano w gminie Stepnica – 47,9 m³ / 1 mieszkańca.

Tabela 28. Zużycie wody w gospodarstwach domowych w roku 2016

Nazwa	woda z wodociągów/ na 1 mieszkańca [m ³]
powiat goleniowski	33,4
Goleniów	29,5
Maszewo	33,8
Nowogard	36,8
Osina	33,6
Przybiernów	29,3
Stepnica	47,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 29. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu lat 2015-2016

Nazwa	przemysł [dam3]		rolnictwo i leśnictwo [dam3]		eksploatacja sieci wodociągowej - gospodarstwa domowe[dam3]	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
powiat goleniowski	314	377	724	823	2 607,0	2 748,6
Goleniów	159	192	724	500	1 043,3	1 052,9
Maszewo	0	0	0	0	300,8	297,4
Nowogard	146	185	0	0	852,9	911,0
Osina	9	0	0	0	100,6	101,9

Przybiernów	0	0	0	0	145,1	149,4
Stepnica	0	0	0	323	164,3	236,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

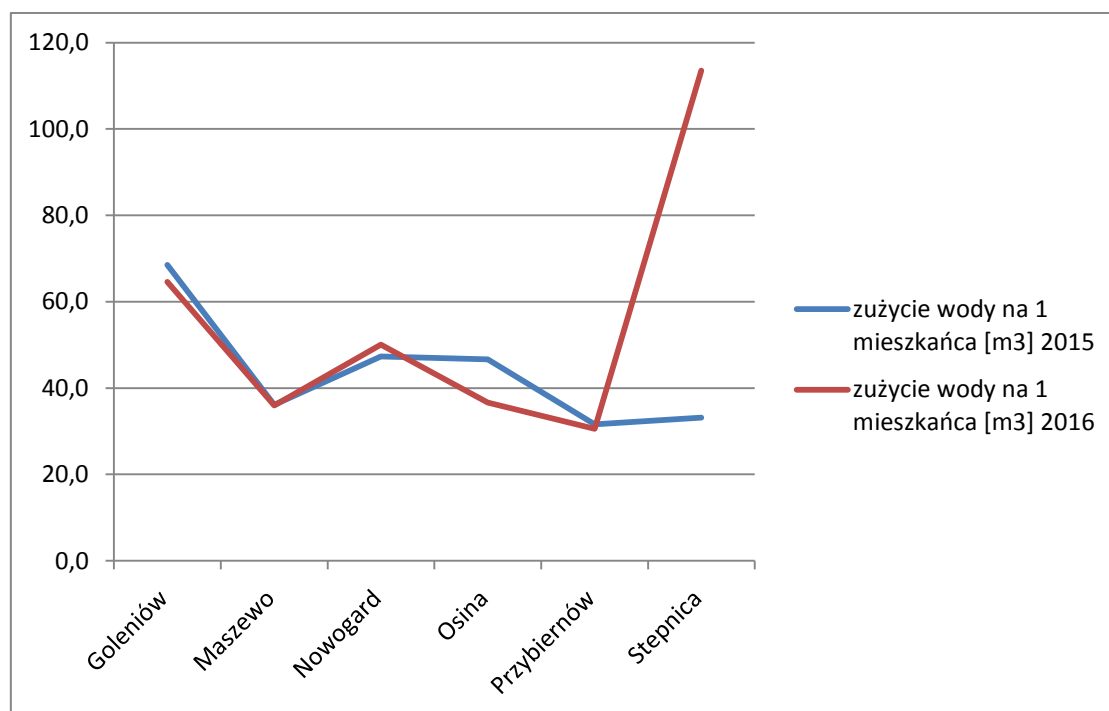
Powyższa tabela obrazuje zestawienie zużycia wody na potrzeby przemysłu, rolnictwa i leśnictwa oraz gospodarstwa domowe. Wynika z niej iż co rocznie wzrasta ilość zużytej wody na wszystkie te cele.

Tabela 30. Zużycie wody na 1 mieszkańca w latach 2015 -2016

Nazwa	zużycie wody na 1 mieszkańca [m3]	
	2015	2016
powiat goleniowski	53,5	56,9
Goleniów	68,5	64,6
Maszewo	36,1	35,9
Nowogard	47,3	50,0
Osina	46,6	36,7
Przybiernów	31,6	30,6
Stepnica	33,1	113,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku jednego roku ilość zużytej wody przez 1 mieszkańca wzrosła w Goleniowie, Nowogardzie a także w Stepnicy. Stepnica odnotowała ogromny wzrost zużycia wody – prawie czterokrotnie wyższe niż w roku 2015. W pozostałych gminach ilość ta nieznacznie spadła (wykres 5).

Wykres 5. Zużycie wody na 1 mieszkańca w latach 2015 -2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Osina

Długość sieci wodociągowej zarówno w roku 2016 jaki i w 2017 wynosiła 34,05 km i obejmowała 495 szt. przyłączy wodociągowych

Ujęcia wód zaopatrujących mieszkańców w wodę:

1. Węgorza – średnia dobowy poboru wody 27 m³
2. Kikorze - średnia dobowy poboru wody 47 m³
3. Bodzęcin - średnia dobowy poboru wody 35 m³
4. Węgrzyce - średnia dobowy poboru wody 16 m³
5. Redło - średnia dobowy poboru wody 50 m³
6. Osina - średnia dobowy poboru wody 220 m³

Gmina Przybiernów

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy w roku 2016 wyniosła 80,7 km, w 2017 roku – 81,6 km. Ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 728 sztuk, zaś w 2017 roku – 737 sztuk. Na terenie gminy znajduje się 8 ujęć wody a ich średnia dobowy wartość poboru wody wynosi 483 m³.

Gmina Nowogard

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy w roku 2017 wyniosła 122,4 km. Na terenie gminy znajduje się 8 ujęć wody a ich średnia dobowy wartość poboru wody wynosi:

1. Nowogard – 2341 m³/d
2. Maszkowo – 25 m³/d
3. Jarchlino – 20 m³/d
4. Osowo – 78 m³/d
5. Boguszyce – 142m³/d
6. Czermnica – 109 m³/d
7. Wyszomierz – 54 m³/d
8. Glicko – 37 m³/d

Gmina Stepnica

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy w roku 2016 wyniosła 59,19 km, w 2017 roku – 59,36 km. Ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 787 sztuk, zaś w 2017 roku – 791 sztuk. Na terenie gminy znajdują się 4 ujęcia wody a ich średnia dobowy wartość poboru wody wynosi:

1. Miłowo – 548 m³/dobę (4 studnie)
2. Łąka - 119 m³/dobę (2 studnie)
3. Budzień - 6 m³/dobę (1 studnia)
4. Widzieńsko - 4 m³/dobę (2 studnie)

Gmina Maszewo

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy w roku 2016 wyniosła 92,1 km, w 2017 roku – 92,2 km. Ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 1262 sztuk, zaś w 2017 roku – 1284 sztuk. Na terenie gminy znajdują się 11 ujęć wody a ich średnia dobową wartość poboru wody wynosi:

1. Sokolniki – 12 m³
2. Maszewo – 410 m³
3. Pogrzynie – 155,3 m³
4. Przemocze – 44,7 m³
5. Rożnowo – 43,5 m³
6. Darż – 39,9 m³
7. Maciejewo – 24,6 m³
8. Wisławie – 251,3 m³
9. Tarnowo – 20,20 m³
10. Jenikowo – 116,4 m³
11. Mieszkowo – 39,2 m³

Gmina Goleniów

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy w roku 2016 wyniosła 250 km, w 2017 roku – 256 km. Ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 5200sztuk, zaś w 2017 roku – 5360 sztuk.

Produkcja wody pitnej (uzdatnionej) realizowana jest w 8 czynnych ujęciach i stacjach uzdatniania o różnej wielkości oraz jednej hydroforni, zasilających w sposób ciągły odpowiednio miejscowości:

1. **Goleniów:** Goleniów, Żółwia Błoc, Białuń, Miękowo, Gniazdowo, GPP Łozienica, Rurzyca, Marszewo, Żółwia, Żdżary, Modrzewie, Łaniewo, Krępsko, Kąty,
2. **Kliniska:** Kliniska Wielkie, Załom, Pucice, Czarna Łąka,
3. **Mosty:** Mosty, Imno, Burowo,
4. **Komarowo :**Komarowo, Borzysławiec, Lubczyna, Nadrzecze, Łozienica, Ininka
5. **Danowo:** Danowo,
6. **Budno:** Budno, Podańsko,
7. **Święta:** Święta,
8. **Zabród:** Zabród

Tabela 31. Produkcja wody uzdatnionej m³/rok w SUW na terenie gminy Goleniów

<i>SUW</i>	<i>Produkcja wody uzdatnione m³/rok</i>
Budno	38 303
Danowo	10 520
Goleniów	1 633 073

Kliniska Wielkie	112 244
Komarowo	97 472
Mosty	76 137
Święta	6 872
Zabród	2 920
Cała gmina	1 977 541
Miasto Goleniów	1 633 073
Pozostały obszar	344 468

Źródło: Dane z Goleniowskich Wodociągów i Kanalizacji SP. z o.o. w Goleniowie

Dodatkowa stacja Bolesławiec zasila tylko dwa budynki w zabudowie bliźniaczej (łącznie cztery lokale); z uwagi na niewielkie zużycie wody (ok. 0,5 m³ na dobę) stacja stanowi jedynie hydroformię ze zbiornikiem retencyjnym, do którego woda dowożona jest z Goleniowa raz w tygodniu oraz 3 awaryjnych (wyłączonych na co dzień z eksploatacji) w **Miękowie, Krępsku i Marszewie**, mogących zasilać w sytuacjach wyjątkowych następujące miejscowości:

- Miękowo – Miękowo, Gniazdowo,
- Krępsko – Krępsko, Łaniewo, Kąty, Żdźary, Modrzewie,
- Marszewo – Marszewo.

Miejscowość Glewice zasilana jest ze stacji uzdatniania wody Portu Lotniczego w Goleniowie.

Na terenie gminy Goleniów jest jeszcze inny operator wod-kan (Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. z siedzibą w Goleniowie), który świadczy usługi w pozostałych miejscowościach.

W roku 2016, na terenie powiatu, sprzedano z wodociągu 7,5 dam³ gospodarstwom domowych w ciągu doby. Największą ilość sprzedano w gminie Goleniów oraz Nowogard. W ciągu doby dostarczono do wodociągu 9,5 dam³, na terenie całego powiatu goleniowskiego, z czego największa ilość przypada na gminę Goleniów – 46,3% wody dostarczonej do wodociągu ogółem (tab.26).

Tabela 32. Woda dostarczona do wodociągu na terenie powiatu w czasie doby w roku 2016.

Nazwa	woda dostarczana do wodociągu	woda sprzedana z wodociągu ogółem	woda sprzedana z wodociągu gospodarstwom domowym
Goleniów	4,4	4,4	2,9
Maszewo	0,9	0,9	0,8
Nowogard	2,9	2,9	2,5
Osina	0,3	0,3	0,3
Przybiernów	0,4	0,4	0,4
Stepnica	0,6	0,6	0,6
powiat goleniowski	9,5	9,5	7,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sieć kanalizacyjna

Poniżej w tabeli znajduje się charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu goleniowskiego.

W roku 2016 z terenu powiatu goleniowskiego odprowadzono siecią kanalizacyjną 2784,0 dam³ ścieków bytowych. Z sieci kanalizacyjnej korzystało 59 911 osób. Największa ilość ścieków odprowadzonych w ciągu roku odnotowano w gminie Goleniów, najmniej zaś w gminie Osina (tab. 34).

Tabela 33. Dane dotyczące gospodarki ściekowej na terenie powiatu w roku 2016

Nazwa	ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	ścieki odprowadzone [dam ³]	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej
powiat goleniowski	2 784,0	2 709,0	59 911
Goleniów	1 446,2	1 430,0	30 383
Maszewo	128,6	135,0	4 485
Nowogard	897,0	873,0	16 966
Osina	61,0	56,0	1 725
Przybiernów	86,0	87,0	1 604
Stepnica	165,2	128,0	4 748

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Osina

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w latach 2016-2017 wyniosła 27,96 km i 256 sztuk przyłączy kanalizacyjnej. Na terenie gminy znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków, jednak brak danych dotyczących liczby osób korzystających z oczyszczalni ścieków.

Gmina Przybiernów

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w roku 2016 wyniosła 44,4 km, w 2017 roku – 44,9 km. Ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 451 sztuk, zaś w 2017 roku – 458 sztuk. Na terenie gminy znajdują się 2 zbiorcze oczyszczalnie ścieków, z których korzysta 3030 osób. Brak danych dotyczących ilości przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gmina Nowogard

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w roku 2017 wyniosła 26,9 km. Na terenie gminy znajdują się 2 oczyszczalnie ścieków:

- w miejscowości Nowogard – przepustowość 5400 m³/dobę, liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego – ok. 15 800.
- w miejscowości Wierzbiczin – przepustowość 200 m³/dobę, liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego – około 140

Gmina Stepnica

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w roku 2016 wyniosła 72,65 km, w 2017 roku – 73,25 km. Ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 581 sztuk, zaś w 2017 roku – 591 sztuk. Na terenie gminy znajdują się trzy oczyszczalnie ścieków w miejscowości Stepnica, Budzień, Widzieńsko. Oczyszczalnie te obsługują wszystkich mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, co stanowi 99% mieszkańców gminy.

Gmina Maszewo

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gmin zarówno w roku 2016 jak i w 2017 wyniosła 35,5 km. Ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 645 sztuk, zaś w 2017 roku – 656 sztuk. Na terenie gminy znajdują się oczyszczalnia ścieków.

Gmina Goleniów

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w roku 2016 wyniosła 35,5 km, zaś ilość przyłączy do sieci wodociągowej w roku 2016 wyniosła 642 sztuk..

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, zawiera wykaz aglomeracji o RLM <2 000, wraz z jednoczesnym wykazem niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy, rozbudowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych oraz budowy i modernizacji zbiorczych systemów kanalizacyjnych, jakie należy zrealizować w tych aglomeracjach. W ramach AKPOŚK 2017 dokonano analiz w zakresie spełnienia przez poszczególne aglomeracje warunków dyrektywy 91/271/EWG. Zgodnie z ustaleniami i przyjętą metodyką opracowania AKPOŚK 2017, aglomeracje zostały podzielone na 3 priorytety. Do AKPOŚK 2017 włączono aglomeracje poza priorytetem (PP), tzn., takie aglomeracje, które nie spełniają warunków dyrektywy 91/271/EWG, ale planują podejmowanie działań inwestycyjnych zbliżających je do wypełnienia wymogów dyrektywy. Zgodnie z załącznikiem 2 do AKPOŚK 2017 w powiecie goleniowskim znajdują się następujące aglomeracje przyjęte uchwałami/rozporządzeniami oraz określoną liczbą RLM aglomeracji:

PLZA013 Goleniów – Uchwała nr XV/291/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26.10.2016 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Goleniów; równoważna liczba mieszkańców (RLM) aglomeracji – 57 063.

PLZA062 Stepnica - Rozporządzenie nr 11/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Stepnica; liczba RLM aglomeracji - 6 000.

PLZA060 Maszewo - Rozporządzenie nr X/192/16 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Maszewo oraz likwidacji aglomeracji Maszewo wyznaczonej rozporządzeniem nr 98/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 24 maja 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Maszewo, zmienionym rozporządzeniem nr 37/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 8 czerwca 2007 r.; liczba RLM aglomeracji – 4 798.

PLZA019 Nowogard – Uchwała nr IV/73/15 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Nowogard oraz likwidacji aglomeracji Nowogard wyznaczonej rozporządzenia nr 12/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 2 lutego 2006 r.; liczba RLM aglomeracji – 22 846.

Poza AKPOŚK 2017 przyjęto Rozporządzenie nr 20/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego dnia 15 lutego 2006r w sprawie wyznaczenia aglomeracji Przybiernów o równoważnej liczbie mieszkańców – 4 740.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 34. Analiza SWOT obszar interwencji – gospodarka wodno-ściekowa

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie funkcjonujące oczyszczalnie ścieków na terenie aglomeracji • Przebudowa sieci ogólnospławnej z podziałem na sieć sanitarną i deszczową • Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków • wysoki poziom zwodociągowania gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Niski stopień skanalizowania wsi • Duża liczba zbiorników bezodpływowych i ryzyko nieszczelności • Niewłaściwe odprowadzanie ścieków: nieszczelne szamba, odprowadzanie ścieków do rowów melioracyjnych, cieków wodnych i pola uprawne • Brak świadomości ekologicznej mieszkańców stanowi potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w ramach dostępnych środków unijnych • Systematyczne zmniejszenie się udziału ścieków nieoczyszczonych odprowadzonych do wód powierzchniowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zatrucie ekosystemów na skutek braku kanalizacji lub nieszczelności zbiorników bezodpływowych • Brak modernizacji oraz wymiany wyeksploatowanych i uszkodzonych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Zmiany klimatu, wzrastająca temperatura oraz zwiększenie intensywności deszczy nawalnych będzie skutkować koniecznością dostosowania infrastruktury wodnokanalizacyjnej w powiecie. Ważną rolę odgrywa sprawność kanalizacji deszczowej w przypadku opadów nawalnych. Sieć musi zostać przygotowana do odbioru gwałtownie przybierającej ilości wody opadowej, aby nie doprowadzać do lokalnych podtopień. Najgroźniejsza w skutkach jest ich lokalizacja na terenach bezodpływowych, przy braku systemu odwadniania.

Susze wiążą się z długimi okresami bezopadowymi, skutkującymi zarówno spadkiem wilgotności gleby w wyniku intensywnego parowania, jak i obniżeniem się przepływów w

rzekach i zwierciadła wód podziemnych. Spadek wilgotności gleby odbija się przede wszystkim na zieleni miejskiej i ogranicza możliwości łagodzenia wpływu wysokich temperatur. Ogólnie istnieją dwie możliwości adaptacji do niedostatku wody – poprzez zmniejszenie zużycia wody lub zwiększenie podaży. W warunkach powiatu sytuację może poprawić zmniejszanie zużycia wody, m.in. poprzez zmniejszenie wodochłonności produkcji, wprowadzanie mechanizmów finansowych sprzyjających oszczędności wody a także uszczelnienie systemów wodociągowych w celu ograniczenia strat w sieci.

Tematyka z zakresu gospodarki wodno - ściekowej powinna dotyczyć

- racjonalnego gospodarowania zasobami wód podziemnych;
- deficytu wody;
- roli infrastruktury wodno-ściekowej i nowych technologii w ochronie wód dla jakości środowiska i życia ludzi;
- sposoby oszczędzania wody i dbałość o jej jakość.

Prowadzący zakład wodociągowo-kanalizacyjny oraz zakłady przemysłowe są zobowiązani do wykonania systematycznych badań jakości wody i ścieków. Wyniki tych badań przekazywane są następnie właściwym organom, w tym WIOŚ.

5.6. Zasoby geologiczne

Obowiązek prowadzenia monitoringu, obserwacji zmian i oceny jakości gleby i ziemi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z zapisów art. 26 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zadanie to ma na celu śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka (antropopresji).

Tabela 35. Analiza SWOT obszar interwencji – zasoby geologiczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie złóż zasobów naturalnych • Brak zlokalizowanych osuwisk 	<ul style="list-style-type: none"> • Obszary górnicze
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie geograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmożona antropopresja powierzchni ziemi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Zasoby naturalne, występujące w powiecie goleniowskim, stanowią:

- złoża kruszywa naturalnego,
- złoża torfów,
- złoża kredy jeziornej do celów rolniczych,
- złoża ropy naftowej,

Złóża kruszywa naturalnego znajdują się na terenie powiatu i są eksploatowane na potrzeby miejscowe. Większe złoża obecnie eksploatowane występują w okolicy Mostów i Łoźnicy. Największe złoża torfu występują w gminie Goleniów i Stepnica, należą do nich torfy niskie i wysokie. Złoża ropy naftowej są eksploatowane w gminie Nowogard.

Eksploatacja złóż kruszywa winna odbywać się na podstawie odpowiednich zezwoleń, które będą zobowiązywały do ich zagospodarowywania po eksploatacji. Złoża torfu po uprzednim udokumentowaniu mogą być eksploatowane w bardzo ograniczonych ilościach do produkcji nawozów ogrodniczych.

Poniżej znajduje się zestawienia złóż kopalin na terenie powiatu (tab.36) oraz rejestr obszarów górniczych (tab.37), uzyskanych z Centralnej Bazy Danych Geologicznych.

Tabela 36 Złoża kopalin w powiecie goleniowskim.

Nazwa złoża (miejscowość)	Nazwa	Stan zag. złoża	Zasoby w tys. m ³	Wydobycie
Łozienica (Kliniska)	Piaski kwarcowe do produkcji betonów komórkowych	Z – złożo z którego wydobyte zostało zaniechane	1 396,10	-
Radosław	Piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej	Z – złożo z którego wydobyte zostało zaniechane	28,60	-
Błotno	Gaz ziemny	E – złożo eksploatowane	2,00	0,05
Wysoka Kamieńska	Gaz ziemny	E – złożo eksploatowane	3,02	0,28
Błotno	Ropa naftowa	E – złożo eksploatowane	8,71	0,55
Wysoka Kamieńska	Ropa naftowa	E – złożo eksploatowane	19,82	3,83
Dąbrowa Nowogardzko – Karsk	Torf	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	994	-
Gąsierzyno	Torf	R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	353	-
Budno	Piaski i żwiry	R - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	2336	-
Ciechno	Piaski i żwiry	E - złożo eksploatowane	1890	1

Danowo	Piaski i żwiry	E – złoża eksploatawane	1950	129
Długoleka	Piaski i żwiry	R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	144	-
Długoleka – I	Piaski i żwiry	E - złoża eksploatawane	4559	13
Kłodzino – II	Piaski i żwiry	E - złoża eksploatawane	1418	36
Krzywice	Piaski i żwiry	T - złoża zagospodarowane, eksploatawane okresowo	888	-
Maszewo I	Piaski i żwiry	R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	463	-
Maszewo II	Piaski i żwiry	R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	2 286	-
Miękowo	Piaski i żwiry	R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	525	-
Miodowice	Piaski i żwiry	E - złoża eksploatawane	2 648	10
Mosty*	Piaski i żwiry	E - złoża eksploatawane	4 870	247
Nad Potokiem	Piaski i żwiry	T – złoża zagospodarowane, eksploatawane okresowo	848	-
Nad Potokiem I	Piaski i żwiry	R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	1 375	-
Padańsko	Piaski i żwiry	R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	243	-
Przypółsko	Piaski i żwiry	R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo	1426	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PIG

Tabela 37. Rejestr obszarów górniczych na terenie powiatu goleniowskiego

Lp.	Nazwa	Status	Nr rejestru	Data wyznaczenia	Data ważności	Powierzchnia [m ²]	Decyzja	Rodzaj kopaliny
1.	Błotno I	aktualny	2/1/8a	08.09.2010	26.08.2027	1949022	DGiKGe-4771-15/43043/10/MS	GAZY ZIEMNE, ROPY NAFTOWE
2.	Ciechno II	aktualny	10-16/2/83b	04.01.2016	31.12.2040	149147	WOŚ.III.7422.11.2015.PW	KRUSZYWA NATURALNE
3.	Danowo I	aktualny	10-16/2/122a	27.03.2012	31.12.2029	132154	WRiOŚ.III.PW-7515/9/09	
4.	Długotęka	aktualny	10-16/2/129	10.09.2010	31.12.2025	221753	WRiOŚ-III-PW-7515/8/10	
5.	Kłodzino II	aktualny	10-16/2/108	10.04.2009	30.04.2019	199318	WRiOŚ.III.ZN-7515/12/2008/2009	
6.	Kłodzino III	aktualny	10-16/3/208	05.07.2016	30.06.2031	245764	WOŚ.III.7422.11.2016.PW	KRUSZYWA NATURALNE
7.	Krzywice-1	aktualny	10-16/2/123a	23.11.2012	30.09.2027	92328	WOŚ.III.7422.2.2.1.2011.PW	KRUSZYWA NATURALNE
8.	Miękowo	aktualny	10-16/2/130	30.09.2010	31.12.2020	39649	WRiOŚ-III-PW-7515/10/10	
9.	Miodowice	aktualny	10-16/2/133	28.02.2011	31.03.2031	169949	WRiOŚ-III-PW-7515/1/11	
10.	Mosty Pole E	aktualny	10-16/2/87a/a	01.06.2012	31.12.2030	72134	WOŚ.III.7422.1.2.012.PW	KRUSZYWA NATURALNE
11.	Mosty Pole S	aktualny	10-16/2/87a/b	01.06.2012	31.12.2030	408248	WOŚ.III.7422.1.2.012.PW	KRUSZYWA NATURALNE
12.	Nad Potokiem I	aktualny	10-16/3/220	02.12.2016	31.12.2036	147235	WOŚ.III.7422.20.2016.PW	KRUSZYWA NATURALNE
13.	Nad Potokiem pole N	aktualny	10-16/2/146/a	13.12.2011	31.12.2026	66099	WOŚ.III.7422.2.1.7.2011.PW	
14.	Nad Potokiem pole S	aktualny	10-16/2/146/b	13.12.2011	31.12.2026	52488	WOŚ.III.7422.2.1.7.2011.PW	
15.	Nad Potokiem pole W	aktualny	10-16/2/146/c	13.12.2011	31.12.2026	5692	WOŚ.III.7422.2.1.7.2011.PW	
16.	Wysoka Kamięńska I	aktualny	2/1/119a	05.10.2016	21.06.2023	1967258	DGK-IV.4771.10.2015.KA	ROPY NAFTOWE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PIG

Ryzyko negatywnego oddziaływania można ograniczyć poprzez kontrolowanie podmiotów działających na terenie gmin w zakresie eksploatacji złóż oraz dokładanie starań, aby wydobywanie prowadzone było zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podmioty posiadające koncesję na eksploatację złóż kopaliny są zobowiązane do ochrony złoża, wód powierzchniowych oraz podziemnych, a także powierzchni ziemi.

Zgodnie ze „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego gminy Stepnica” w przypadku eksploatacji złóż torfu zaleca się wypełnienie nisz poeksploatacyjnych refulantem do rzędnej 1 m n.p.m., co pozwoli na rolnicze użytkowanie gruntów oraz zabezpieczenie ich przed powodzią.

Powierzchnia ziemi narażona jest na geodynamiczne procesy czyli ruchy masowe ziemi. Ruchy te związane głównie z działaniem sił przyrody takimi jak gwałtowne opady deszczu, intensywne topnienie śniegu, podnoszenie wód gruntowych czy wezbrania rzek. Zjawiska te prowadzą do osuwania, spływania czy zapadania się powierzchni. Na terenie powiatu nie wskazuje się predysponowanych obszarów do występowania ruchów masowych.

Tabela 38. Analiza SWOT obszar interwencji – zasoby geologiczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie złóż zasobów naturalnych • Brak zlokalizowanych osuwisk 	<ul style="list-style-type: none"> • Obszary górnicze
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie geograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmoczona antropopresja powierzchni ziemi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Kluczowe znaczenie, dla adaptacji do zmian klimatu, ma kontynuowanie rozpoznania występowania surowców energetycznych i stworzenie możliwości ich eksploatacji na terenie powiatu oraz wskazanie złóż strategicznych. Pozwoli to zapewnić im ochronę przed działaniami, które mogłyby uniemożliwić ich wydobycie, a także pozwoli rozważyć przeznaczenie tego terenu wyłącznie na cele związane z jego rozpoznawaniem i eksploatacją. Ochroną taką należy obejmować także te złoża, których eksploatacja jest w chwili obecnej nie ekonomiczna lub grozi znacznymi kosztami środowiskowymi. Podstawowym mechanizmem w tym zakresie jest uwzględnienie w dokumentach planistycznych informacji o udokumentowanych złożach kopalin. Udokumentowane złoża o charakterze strategicznym powinny zostać objęte szczególną ochroną przed zabudową infrastrukturalną.

Zagospodarowanie terenu na cele budowlane lub zamierzone przeznaczenie terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na takie cele jest najpoważniejszym ograniczeniem dostępu do złóż, wykluczającym nieraz możliwość ich wykorzystania. Zagrożeniem jest także planowanie inwestycji, zwłaszcza o znaczeniu ponadlokalnym, które nie uwzględnia faktu występowania złóż. W przypadku wielu złóż kopalin eksploatowanych odkrywkowo ograniczeniem rozwoju eksploatacji są wymagania ochrony wód podziemnych. Zagrożenie może także stanowić transport.

Silna opozycja przeciw zagospodarowaniu złóż występująca często także na szczeblu samorządowych władz lokalnych, nie zawsze jest w sposób racjonalny uzasadniona. Istotną rolę odgrywa niska świadomość mieszkańców nierozumiejących potrzeby eksploatacji złóż jako źródła podstawowych surowców mineralnych koniecznych do prowadzenia działalności gospodarczej. Brak podstawowej wiedzy o roli gospodarczej surowców mineralnych i rzeczywistym oddziaływaniu ich eksploatacji na środowisko jest źródłem często irracjonalnych obaw i negatywnych postaw wobec prób podejmowania działalności górniczej. Niezbędne jest

kształtowanie opinii publicznej poprzez podjęcie działań polegających na właściwym przedstawianiu problematyki surowcowej.

Podjęmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany podejmować środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

5.7. Gleby

Gleba odgrywa jedną z ważniejszych ról w środowisku. Warunkuje rozkład biomasy oraz przepływ energii i obieg materii w ekosystemie. W rolnictwie dostarczają odpowiednią ilość surowców roślinnych potrzebnych do produkcji żywności.

Gleby powiatu zostały utworzone w konsekwencji ostatniego zlodowacenia bałtyckiego. Typy gleb tworzą się jako produkt różnorodnych związków między podłożem, klimatem, warunkami hydrograficznymi, morfologicznymi, światem roślinnym i zwierzęcym. W części południowej występują gleby wytworzone z glin zwałowych, piasków i żwirów zwałowych. W części północnej i zachodniej występują gleby powstałe z piasków gliniastych mocnych i piasków gliniastych lekkich. Na terenie powiatu dominują gleby bielcowe z niewielkimi enklawami gleb pseudo bielcowych lub gleb brunatnych. Gleby torfowe zajmują znaczne obszary w zachodniej części powiatu nad jeziorem Dąbie i Zalewem Szczecińskim. Najlepsze gleby znajdują się w gminach Maszewo i Nowogard, a najslabsze w gminach Goleniów i Stepnica.

Monitoring chemizmu gleb ornych realizowany jest od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych są pobierane próbki glebowe ze stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Na terenie powiatu, gleby monitorowane były w ramach Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski, w miejscowości Maszewo. Badano próbę z typu – gleby brunatne kwaśne o klasie bonitacyjnej IVa (tab.40). Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Badane zmienne dotyczą: uziarnienia, odczynu i węglanów, substancji organicznych gleby, właściwości sorpcyjnych gleby, zawartości pierwiastków przyswajalnych dla roślin, całkowitą zawartość makroelementów oraz pierwiastków śladowych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, pozostałości pestycydów chloro organicznych i związków niechlorowanych w glebach.

W glebach użytkowanych rolniczo, nie poddanych pozarolniczym czynnikom antropopresji, pH z reguły zawiera się w przedziale od <4,0 do 7,5. Takimi też wynikami charakteryzowała się próbka badana z terenu powiatu, przez co zalicza się do gleb lekko kwaśnych i obojętnych. Wartości pH od 5,5 do 7,2 przyjmuje się jako optymalne dla procesów

biologicznych, związanych z metabolizmem większości gatunków roślin i mikroorganizmów glebowych.

Próchnica działa jako czynnik stabilizujący strukturę gleb, zmniejszający podatność na zagęszczenie oraz degradację w wyniku erozji wodnej i wietrznej. Na przestrzeni lat 1995 – 2010 jej zawartość wzrosła. Podobnie wzrosła również zawartość węgla organicznego w glebie.

Tabela 39. Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski – m. Maszewo

<i>Wskaźnik</i>	<i>Jednostka</i>	<i>Rok</i>				
		<i>1995</i>	<i>2000</i>	<i>2005</i>	<i>2010</i>	<i>2015</i>
Odczyn i węglany						
odczyn pH w zawiesinie H ₂ O	pH	5,1	5,3	5,1	6,3	6,7
odczyn pH w zawiesinie KCl	pH	4	4,2	4	5,9	6,2
Substancja organiczna gleby						
Próchnica	%	1,77	1,6	1,48	2,43	2,77
Węgiel organiczny	%	1,02	0,93	0,86	1,41	1,61
Azot ogólny	%	0,094	0,1	0,096	0,18	0,2
Stosunek C/N		10,58	9,3	8,9	7,8	8

Źródła: http://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=45

Fizyczna i chemiczna degradacja gleb

Gleby narażone są na degradację poprzez działalność związaną z rozwojem rolnictwa i sieci osadniczej oraz prowadzonej eksploatacji kopalni. Degradacja a podłoże zarówno fizyczne jak i chemiczne. Stan i jakość gleb uzależnione są od oddziaływania czynników naturalnych i antropogenicznych.

Obszary najbardziej podatne na degradację gleb w obszarze powiatu to głównie obszary użytkowane rolniczo, zajmowane pod zabudowę, odcinki dróg o dużym natężeniu, obszary położone w sąsiedztwie stacji paliw. Najmniejszą odporność na chemiczne czynniki wykazują gleby luźne i słabo gliniaste, ubogie w składniki pokarmowe – gleby bielcowe.

Działania antropogeniczne powodują przechodzenie związków biogenych i innych zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby, wód podziemnych i powierzchniowych. Do zwiększenia degradacji przyczyna się także ukształtowanie terenu i warunki atmosferyczne.

Największą degradację gleb powoduje użytkowanie gruntów rolniczo. Powoduje nadmierne przedostawanie się do gleby związków azotu, potasu, fosforu, a tym samym transportowane są do wód powodując eutrofizację. Stosowanie nawozów naturalnych i mineralnych doprowadza do strat w środowisku. Biorąc pod uwagę, że rolniczy charakter powiatu i liczne gospodarstwa rolne należy uznać za właściwe używanie nawozów organicznych, pochodzących z gospodarstw zajmujących się produkcją zwierzęcą. Erozja najczęściej powiązana jest z niewłaściwym nawożeniem, uprawą oraz likwidacją zakrzewień i zadrzewień śródpolnych.

Istotnym zagrożeniem jest także intensywne zagospodarowanie użytków zielonym z oraniem, „meliorowaniem”, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowanie środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Transport drogowy jest kolejnym źródłem zakwaszania gleb przez zanieczyszczenia pyłowe. Z komunikacją związane są substancje ropopochodne, metale ciężkie czy związki azotu. Zanieczyszczenia te mogą spływać z powierzchni dróg do rowów i dalej do rzek.

Ograniczyć degradację gleb można po przez:

- ograniczenie przeznaczenia gleb na cele nierolnicze i rolnicze;
- zapobiegać procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej;
- zachować torfowiska i oczka wodne jako naturalne zbiorniki wodne;
- przywracanie i poprawienie wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych;
- ograniczyć stosowanie nawozów mineralnych i naturalnych.

Warto także pamiętać aby analizować takie elementy środowiska jak właściwe jakościowo i ilościowo zużycie środków ochrony roślin, właściwe lokalizowanie pól uprawnych w stosunku do wód powierzchniowych oraz właściwą gospodarkę wodno-ściekową oraz system usuwania zwierzęcych odchodów w celu zapewnienia właściwej jakości gleb.

Jednym z działań, w ramach ochrony gleb jest rekultywacja. Polega ona na przywróceniu zdegradowanym glebom oraz ziemi wartości użytkowej. Należy ukształtować rzeźbę terenu, poprawić właściwości chemiczne i fizyczne gleb oraz uregulować stosunki wodne. Obowiązek rekultywacji spoczywa na użytkowniku, który zniszczył glebę wykorzystując ją do celów pozarolniczych.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – gleby.

Tabela 40. Analiza SWOT obszar interwencji – gleby

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Brak czynnych składowisk odpadów na terenie powiatu • Stosunkowo duża powierzchnia lasu pełniących funkcję glebochronnych • Mały stopień degradacji powierzchni ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt duże nawożenie gleby uprawianej, co prowadzi do obniżenia zawartości makroelementów • Brak informacji o stanie gleby i miejscach w których przekroczono określone standardy jakości gleby
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie racjonalnego stosowania środków chemicznych i biologicznych w produkcji rolnej • Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie ochrony gleb 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmogućona antropopresja • Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych

Źródło: Opracowanie własna na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Zmiany klimatu wpływają na rolnictwo w sposób bezpośredni i pośredni. Wpływ bezpośredni wyraża się przez zmianę warunków atmosferycznych dla produktywności upraw, między innymi przez zmianę warunków termicznych, sum opadu atmosferycznego, częstości i intensywności zjawisk ekstremalnych. Ze zmianą klimatu zmieniają się również czynniki pośrednio decydujące o plonowaniu roślin, takie jak wymagania roślin dotyczące uprawy i nawożenia, występowanie i nasilenie chorób i szkodników roślin uprawnych. Również zmienia się oddziaływanie rolnictwa na środowisko (np. czynniki erozyjne, degradacja materii organicznej w glebie). Na zmianę produktywności upraw ma również wpływ wzrost koncentracji dwutlenku węgla w atmosferze oraz ozonu w dolnej warstwie atmosfery.

Na stan gleb wpływają głównie takie czynniki jak

- nadmierne nawożenie, które może prowadzić do zatrucia metalami ciężkimi i substancjami toksycznymi obecnymi w nawozach;
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych i przemysłowych, w wyniku której do gleb mogą przedostawać się szkodliwe substancje;
- komunikacja i transport samochodowy, przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych;
- składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba,
- występowanie ruchów masowych powierzchni ziemi.

W ramach ochrony gleb najważniejszymi działaniami edukacyjnymi powinny być szkolenia ośrodka doradztwa rolniczego. Prowadzone szkolenia w zakresie m.in.: programów rolno-środowiskowych dla rolnictwa, stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy, nawożenia i ochrony chemicznej zbóż, rolnictwa ekologicznego, stosowania alternatywnych źródeł energii, itp. powinny wymiennie przyczyniać się do ochrony zasobów gleb.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest monitoring chemizmu gleb ornych. Monitoring gleb obejmuje badanie zmian jakości gleb użytkowanych rolniczo, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza przeprowadza systematycznie badania gleb pod kątem: odczynu pH, potrzeb wapnowania oraz zawartości w makroelementy.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obecny system gospodarki odpadami reguluje głównie ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2018 r., poz.21 ze zm.) oraz ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289). Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sposób zasadniczy i radykalny przebudowała system prawny dotyczący

gospodarowania odpadami komunalnymi. Aktem prawnym regulującym system stał się regulamin utrzymania porządku i czystości, który każda jednostka była zobowiązana zaktualizować zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami. W dalszej części opracowania, znajdują się informacje przedstawiające system gospodarki odpadami w gminach.

Ustawa definiuje odpady komunalne jako *„odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanyimi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.”*

Przez unieszkodliwianie odpadów rozumie się *„proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii”*. Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: *„wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów”*.

Gmina Goleniów przyjęła uchwałę nr XVIII/203/12 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na obszarze gminy Goleniów, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów, będącym załącznikiem nr 1 do uchwały nr XVII/191/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów właściciele nieruchomości są zobowiązaniu do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Sелеktywnie zebrane odpady mogą być dostarczane do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Na terenie gminy znajduje się składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane w miejscowości Podańsko, jest ono obecnie na etapie rekultywacji. Składowiska zarządzane są przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Do roku 1994 istniało składowisko odpadów w Helenowie.

Od 2013 roku obowiązek odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy przyjęła również gmina Stepnicy. Zadanie to na podstawie zawartej umowy wykonuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Goleniowie. Na terenie gminy w 32 punktach rozstawione są pojemniki do segregacji plastikowych i szklanych butelek oraz papieru. W 2014 r. otwarto Punkt Sелеktywnej Zbiórki Odpadów Komunalnej w Stepnicy.

W gminie Nowogard, gminnym systemem gospodarki odpadami objęte są zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe. Dodatkowo dwa razy w roku prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Na

terenie gminy umiejscowione są gminne pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów – na papier, szkło oraz tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielkogabarytowe.

W gminie Przybiernów obowiązek właściciela nieruchomości zamieszkałej w zakresie podpisania umowy z firmą wywozową przyjęła gmina, a indywidualne umowy na wywóz śmieci przestały obowiązywać od 1 lipca 2013 roku. W Przybiernowie istnieje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać odpady komunalne. Brak jest składowisk przemysłowych czynnych i nieczynnych oraz mogiłników.

W gminie Osina system gospodarki odpadami objął tylko nieruchomości zamieszkałe. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych posiadają indywidualne umowy z firmami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej.

W gminie Maszewo usługi odbierania odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych zgodnie z umową wykonywane są przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Nowogardzie. Rada Miejska w Maszewie ustaliła z dnia 20 września 2017 r. szczegółowy sposób i zakres świadczenia wyżej wymienionych usług. Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się przy oczyszczalni ścieków. Dodatkowo na terenie gminy znajduje się nieczynne i zrehabilitowane składowisko odpadów komunalnych w Godowie oraz mogiła w m. Wisławie.

Bilans zebranych selektywnie odpadów komunalnych znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 41. Bilans zebranych selektywnie odpadów w powiecie goleniowskim w roku 2016

Kod odpadu	Nazwa	Ilość Mg
150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	498,942
150107	Opakowania ze szkła	663,97
150101	Opakowania z papieru i tektury	103,32
150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	6,82
200307	Odpady wielkogabarytowe	131,06
150104	Odpady z metali	0,3
200399	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	47,1
200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	15652,26
200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,06
200135	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 zawierające niebezpieczne składniki	7,01
200132	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,608
170904	Zmieszane odpady z budowy remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	6,01
170604	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,84
170107	Zmieszane odpady z betonu, hruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	947,336

170103	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	225,52
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	296,63
	gmina Osina (łącznie liczba odpadów)	99,4
	Odpady biodegradowalne (gmina Maszewo)	378,940
	SUMA	18972,73

Źródła: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez gminy

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – gospodarka odpadami.

Tabela 42. Analiza SWOT obszar interwencji – gospodarka odpadami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarka odpadami uregulowana jest systemowo, wszyscy mieszkańcy są objęci selektywnym lub mieszanym odbiorem odpadów • Funkcjonujący stacjonarny PSZOK (gmina Maszewo oraz Stepnica) • Prowadzone są działania mające na celu osiągnięcie jak najwyższych poziomów recyklingu frakcji odpadów nadających się do ponownego wykorzystania, takich jak: papier, tworzywa sztuczne, metal, szkło, odpady ulegające biodegradacji, • Składowisko odpadów komunalnych oraz mogilnik odpadów niebezpiecznych w miejscowości Wisławie zostało zrehabilitowane (gmina Maszewo) • Realizacja Programów Usuwania Azbestu 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak segregacji odpadów przez część mieszkańców gminy. • Tworzenie dzikich wysypisk śmieci • Zanieczyszczanie terenów leśnych • Niska świadomość mieszkańców dotycząca potrzeby segregowania odpadów
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami • Spełnienie wymogów w zakresie recyklingu surowców wtórnych za 2015 rok. (gmina Stepnica) 	<ul style="list-style-type: none"> • Wypalanie odpadów w kotłach grzewczych i na powierzchni ziemi • Występowanie na terenie gmin wyrobów zawierających azbest.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Należy zwrócić uwagę przy organizowaniu obiektów gospodarki odpadami takich jak składowiska, PSZOK, place magazynowania odpadów, aby nie lokalizować ich na terenach zagrożonych powodzią, podtopieniami, będącymi następstwami kumulacji zmian będących efektem zmian klimatycznych. Dla składowisk odpadów źródłem największego zagrożenia są lokalne deszcze nawalne. Gospodarka odpadami komunalnymi oraz wydobywczymi obsługiwana

jest przez ciężki tabor specjalny. Zmiany klimatyczne mogą spowodować konieczność reorganizacji gminnych systemów odbioru odpadów komunalnych, zwiększenia częstotliwości odbioru odpadów zmieszanych czy biodegradowalnych.

Przyczyną większości poważnych awarii, które mogą zdarzyć się na terenie instalacji, jest najczęściej niezachowanie reżimu eksploatacyjnego. Głównym zagrożeniem jest możliwość wybuchu pożaru samych odpadów oraz otaczającego pasa zieleni ochronnej. Mogą także powstawać samozapłony deponowanych odpadów. W wyniku pożaru będą się uwalniały do atmosfery bardzo toksyczne substancje z palącego się biogazu oraz odpadów. Zanieczyszczenie gleby może być spowodowane poprzez wycieki oleju i paliwa lub też awaria cysterny paliwowej, substancje chemiczne, wprowadzenie odpadów niebezpiecznych na składowisko odpadów komunalnych. Zagrożeniem dla wód podziemnych mogą być odcieki spod składowiska w przypadku katastrofy budowlanej polegającej na rozszczelnieniu sztucznej przegrody uszczelniającej.

Działania w zakresie edukacji ekologicznej powinny skupić się na organizowaniu różnych cyklicznych akcji typu sprzątanie świata, dzień ziemi, zbiórki zużytych baterii i segregacji odpadów do specjalnie zakupionych pojemników. W dalszym ciągu prowadzić działalność edukacyjną w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczenia ich powstawaniu oraz racjonalnego wykorzystania wody i energii.

Monitoring środowiska w odniesieniu do gospodarki odpadami powinien skupiać się przede wszystkim na ilościach wytwarzanych i odzyskiwanych odpadów na terenie powiatu, zarówno tych komunalnych jak i przemysłowych.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 poz. 142) przedstawia poszczególne formy ochrony przyrody, na które składają się formy wielkoobszarowe takie jak: natura 2000, rezerwat przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu oraz formy indywidualnej ochrony takie jak pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

Na obszarze powiatu goleniowskiego znajdują się następujące formy ochrony: obszary Natura 2000, zarówno siedliskowe jak i ptasie, rezerваты, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe a także korytarze ekologiczne (mapa 6).

Obszary Natura 2000:

1. Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018

Specjalny obszar ochrony siedlisk, który zajmuje powierzchnię 15373,04 ha i znajduje się w północno-zachodniej części powiatu goleniowskiego. Leży na styku środowisk słodkowodnych i słonowodnych i posiada istotne znaczenie dla ryb żyjących w akwenie w tychże środowiskach. Obejmuje dolny odcinek Odry, Zalew Szczeciński, Zalew Kamieński oraz Wyspę Chrząszczewską. Zalew jest ostoją wielu unikatowych ptaków. Zimą żerują tu bieliki, napotkać

można także żurawie, zimorodki, rybitwy, kanie rude a także czaple i inne. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. Średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się zmiennej szerokości pływiczny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodnie 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Wystąpią tu zarówno gatunki ryb i minogów chronionych, jak i innych, cennych z punktu widzenia biologii, czy gospodarki człowieka. Leży on na szlaku wędrówek tarłowych między innymi takich gatunków jak: certa, aloza, łosoś, troć wędrowna, czy węgorz. Jest miejscem tarła wielu gatunków ryb (parposz, różanka). Łącznie zidentyfikowano tu 16 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Rozległy obszar Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnymi zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków. Które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. Niejednokrotnie w okresie zimowym można tu obserwować żerujące bieliki w ilości do 250 osobników. Obszar obejmuje ważne ostoje ptasie o randzie europejskiej. Dla niniejszego obszaru nie ustalono Planu Zadań Ochronnych.

2. Ostoja Goleniowska PLH320013

Obszar na terenie powiatu o powierzchni 8418,97 ha o dużym zróżnicowaniu siedliskowym (15 rodzajów z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 4 priorytetowe). Szczególnym walorem tego obszaru są doskonale wykształcone starorzecza i eutroficzne zbiorniki wodne oraz torfowiska i związane z nimi inne siedliska. Występuje tu też 9 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Na podkreślenie zasługuje występowanie dużej, dynamicznie rozwijającej się populacji cisa *Taxus baccata*, który samorzutnie rozprzestrzenia się na coraz to nowe powierzchnie leśne. Gatunek, wytrzebiony w przeszłości, powraca na teren dawnego występowania, co należy uznać za zjawisko wyjątkowe, podkreślające walory ekologiczne Puszczy Goleniowskiej. Na uwagę zasługuje również liczne występowanie traszki grzebieniastej (*Triturus cristatus*), zalotki większej (*Leucorrhinia pectoralis*), czerwonończyka nieparka (*Lycaena dis par*) i nieliczne występowanie czerwonończyka fioletka (*Lycaena helle*), który jednak w skali całego województwa zachodniopomorskiego jest skrajnie nieliczny. Nie ustalono Planu Zadań Ochronnych dla tego obszaru.

3. Dorzecze Regi PLH320049

W obrębie powiatu zajmuje zaledwie 22,5 ha przy wschodniej granicy w gminie Nowogard. Obszar siedliskowy, obejmuje swymi granicami dolinę Regi od Trzebiatowa do jej obszarów źródłowych oraz szereg dolin dopływów: Starej Regi, Brześnickiej Węgorzy, Piaskowej, Sępólnej, Uklei, Rekowy i Mołstowej. Dolina rzeczna jest w ogromnej większości mozaiką terenów leśnych i rolniczych, przerwana kilkoma zespołami zwartej zabudowy miejskiej: Świdwina, Łobza, Reska, Gryfic. Sama rzeka przegrodzona jest w kilku miejscach

zabudową hydrotechniczną, co powoduje, że na ponad 2/3 długość rzeki niedostępna dla ryb wędrownych. W obrębie obszaru w górnej części doliny Regi znajdują się dobrze zachowane kompleksy źródliskowe, wilgotne i świeże łąki oraz jeziora rozrzucone wśród lasów. Na zboczach doliny w wielu miejscach wykształca się kwaśna buczyna i grądu subatlantyckie. Rega jest jedną z najdłuższych rzek polskich wpadających bezpośrednio do Bałtyku, zachowując jednocześnie prawie w całej swej długości charakter cieków łososiowego. Charakterystyka morfologiczna tej rzeki sprawia, że znajdują tam dobre warunki bytowania ryby łososiowate i karpowate reofilne. Dorzecze Regi jest przy tym niejednorodne pod względem stopnia przekształceń antropogenicznych. Dolny bieg rzeki został silnie zmieniony przez melioracje, a przede wszystkim zabudowę hydrotechniczną. Mimo to na przeważającej długości koryto rzeczne ma naturalny charakter podobnie jak cały krajobraz znacznej części doliny. Dolina stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Nie ustalono Planu Zadań Ochronnych dla tego obszaru.

4. Uroczyska w Lasach Stepnickich PLH320033

Obszar Natura 2000, obszar siedliskowy o powierzchni 2749,73 ha. Ostoja położona w południowo-wschodniej części Puszczy Goleniowskiej. Obejmuje obszar dwóch sąsiadujących ze sobą rezerwatów: Olszanka oraz Uroczysko święta im. Prof. M. Jasnowskiego”. Między nimi znajdują się tereny leśne i zaroślowe. Torfowisko to należy do najbardziej interesujących utworów tego rodzaju, zarówno ze względu na swoją genezę, układ stratygraficzny złoża jak i charakterystyczną fizjografię oraz strefowość obecnie występujących zbiorowisk roślinnych. Rezerwat leśny „Uroczysko święta” stanowi fragment rozległego kompleksu torfowisk u ujścia Odry do Zalewu Szczecińskiego. Obszar jest ważny dla ochrony torfowisk, lasów łęgowych i borów bagiennych. Łącznie stwierdzono tu 4 typy siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujących w Symie ok. 31,4% powierzchni obszaru. Na terenie ostoi znajduje się wiele gatunków roślin rzadkich i zagrożonych w Polsce lub lokalnie. Jest to jedno z najbogatszych w Polsce stanowisk długosza królewskiego *Osmunda regalis*. W wyniku melioracji, przeprowadzonych na terenie ostoi i poza nią, została znacznie przekształcona szata roślinna tego tereny. Dnia 31 marca 2014 r. zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska w Lasach Stepnickich PLH320033. W planie zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony. Dodatkowo plan ten zawiera cele i spis działań ochronnych w stosunku do każdego z siedliska będącego przedmiotem ochrony.

5. Zalew Szczeciński PLB320009

Obszar obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. W obrębie powiatu obejmuje powierzchnię 9888,31 ha. Zbiornik jest płytki (średnia głębokość 2-3 m) i bardzo żyzny, o niezwykle wysokim zagęszczeniu organizmów bentosowych i bogatym rybostanie. Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej

Czerwonej Księgi. Obszar stanowi bardzo ważną ostoję ptaków wodno-błotnych przede wszystkim w okresie wędrówek i zimą. Nie ustalono Planu Zadań Ochronnych dla tego obszaru.

6. Puszcza Goleniowska PLB320012

Na terenie powiatu obejmuje powierzchnię 21793,31 ha. Obszar obejmuje m.in. część dużego kompleksu leśnego na północny zachód od Goleniowa i na wschód od Zalewu Szczecińskiego, rozległe bagna pomiędzy rzeką Iną i Stępnicą, łąki, pola, Jez. Ostrowo, Jez. Przybiernowskie, kilka niewielkich śródlęśnych jezior, wiele torfowisk oraz kompleks śródlęśnych stawów koło Krokorzyc, Sieć hydrograficzna jest na tym terenie bardzo gęsta. Dotyczy to głównie jego południowej części, pokrytej bardzo dużą liczbą połączonych ze sobą kanałów i rowów melioracyjnych, a także uchodzących do rzek Iny i Krępej oraz bezpośrednio do Zalewu Szczecińskiego. Jest ważną ostoją lęgową: kani rudej, bielika, derkacza, żurawia, zimorodka, podróżniczka, gągoła i kszczyka.

Dnia 30 kwietnia 2014 r. przyjęto zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Goleniowska PLB320012. Zarządzenie zawiera informacje dotyczące zidentyfikowanych istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Zawarte w zarządzeniu są również cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Główne zagrożenia dotyczą m.in. prac leśnych w pobliżu czynnych gniazd w okresie lęgowym, płoszenie w trakcie zbierania runa, płoszenie w wyniku polowań, płoszenie w wyniku uprawiania sportu i innych form wypoczynku, zabudowa rozproszona, kolizje z turbinami wiatrowymi, zalesianie łąk, likwidacja terenów bagiennych. Celem działań ochronnych jest głównie, utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunków, mające odzwierciedlenie w utrzymaniu nie pogorszonego stanu siedlisk oraz nie mniejszej od aktualnej liczebności w obszarze Natura 2000.

7. Łąki Skoszewskie PLB320007

Powierzchnia jaka zajmuje ten obszar ptasi Natura 2000, w obrębie powiatu goleniowskiego, wynosi 8751,59. Obejmuje rozległy teren bagnistych łąk na wschodnim brzegu Zalewu Szczecińskiego. Teren jest pocięty licznymi drobnymi kanałami i rowami. Część wschodnią stanowi płaska strefa nadzalewowa Zalewu Szczecińskiego z pokrywającymi ją utworami mineralnymi, bądź organicznymi torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach nadzalewowych. Obszar stanowi ważną ostoję ptasią o randze krajowej. Stwierdzono występowanie 39 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 13 regularnie występujących gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w Załączniku U Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 10 gatunków kręgowców wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze. Dnia 30 kwietnia 2014 r. przyjęto zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza

Goleniowska PLB320012. Zarządzenie zawiera informacje dotyczące zidentyfikowanych istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Zawarte z zarządzeniu są również cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Celem działań ochronnych jest głównie, utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunków, mające odzwierciedlenie w utrzymaniu nie pogorszonego stanu siedlisk oraz nie mniejszej ad aktualnej liczebności w obszarze Natura 2000.

8. Dolina Dolnej Odry PLB320003

Obszar Natura 2000 obszar ptasi, w południowo wschodniej części powiatu goleniowskiego, obejmuje powierzchnię 6453,19 ha. Obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem, a Zalewem Szczecińskim wraz z Jeziolem Dąbie. J. Dąbie jest płytkim, deltowym zbiornikiem, o urozmaiconej linii brzegowej. Zasilane jest zarówno przed wody opadowe jak i rzeczne, jak i przed wody morskie (zjawisko cofki). Ostoja ptasia, gdzie występują co najmniej 43 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej czerwonej Księgi. Bardzo ważny teren szczególnie dla ptaków wodno-błotnych w okresie lęgowym, wędrownym i zimowiskowym. W części środkowej i południowej obszaru włączono doń fragmenty przylegające do doliny lasów o największym zagęszczeniu ptaków drapieżnych. Dnia 30 kwietnia 2014 r. zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003. Zarządzenie zawiera informacje dotyczące zidentyfikowanych istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Zawarte z zarządzeniu są również cele działań ochronnych, które dotyczą głównie utrzymania właściwego stanu ochrony, poprawy warunków przyrodniczych i podjęcia działań zmierzających do właściwego stanu ochrony poprzez zachowanie stanu biotopu lęgowego oraz rozpoznania wielkości populacji oraz zagrożeń, oceny stanu ochrony gatunku.

Rezerwaty:

1. Uroczyska Święta im. Profesora Mieczysława Jasnowskiego

Torfowiskowy Rezerwat w gminie Goleniów, o powierzchni 207,77 ha utworzony 23 stycznia 1973 roku. Celem ochrony jest zachowanie fragmentów torfowiska wysokiego oraz lasów bagiennych z licznymi stanowiskami długosza królewskiego i wiciokrzewu pomorskiego.

2. Czarnocin im. Prof. Janiny Jasnowskiej

Torfowiskowy rezerwat o powierzchni 417,4188 ha utworzony 1 września 2015 r., zlokalizowany na terenie gminy Stepnica. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie fragmentu torfowiska przejściowego z charakterystyczną roślinnością atlantycką oraz olsu olszowo – brzozowego z licznymi skupiskami paproci długosza królewskiego, woskowicy europejskiej i wiciokrzewu pomorskiego.

3. Białodrzew Kopicki

Wodny rezerwat o powierzchni 10,5 ha utworzony 11 kwietnia 1985 r. w gminie Stepnica, na brzegu i wodach przybrzeżnych Zalewu Szczecińskiego. Celem ochrony jest zachowanie wodnej strefy przybrzeżnej aluwialnej trasy z rzadką roślinnością wodną, szuwarową i zaroślową oraz fragmentu lasu łąkowego.

4. Cisy Rokickie im. Profesora Stanisława Krala

Leśny rezerwat w gminie Przybiernów o powierzchni 17,4 ha, utworzony 15 lutego 1988 r. Rezerwat położony w Puszczy Goleniowskiej, w siedlisku dąbrowy acidofilnej *Betulo pendulae* - *Quercetum roboris*. Celem ochrony jest zachowanie najliczniejszej w Polsce populacji cisa pospolitego odnawiającej się dynamicznie udanymi obsiewami naturalnymi oraz ochrona stanowisk innych gatunków roślin chronionych, zwłaszcza wiciokrzewu pomorskiego i śnieżyczki przebiśniegu.

5. Olszanka

Obiekt leśno – torfowiskowy o powierzchni 1354,40 ha, utworzony 21 grudnia 1998 r. w gminie Stepnica, w zachodniej części Puszczy Goleniowskiej. Rezerwat położony w estuarium Odry, na jej wschodnim brzegu, w obszarze specjalnej ochrony ptaków Natura 200 Puszcza Goleniowska PLB320012. Celem ochrony jest zachowanie fragmentów bałtyckiego torfowiska wysokiego, olsów, borów i lasów bagiennych z licznymi stanowiskami rzadkich i ginących gatunków roślin, takich jak : długosz królewski, wiciokrzew pomorski, widłak jałowcowa ty, wrzosiec bagienny, woskownica europejska, bazyna czarna, bagno zwyczajne, dzięgiel litwor oraz listera jajowata. Rezerwat wraz z najbliższymi okolicami jest siedliskiem bielika, jednym z największych skupisk jego stanowiska w Europie.

6. Przybiernowski Bór Bagienny

Leśny rezerwat o powierzchni 66,01 ha, założony 5 maja 2004 r. w gminie Przybiernów. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego ekosystemu boru bagiennego z otaczającym go fragmentem ekosystemu leśnego na siedliskach wilgotnych, ekosystemów bagiennych, zaroślowych oraz fragmentu doliny rzeki wołczenica, wraz z zachodzącymi w nich procesami fluktuacji i samoodnowy.

7. Krzywicki Mszar

Rezerwat florystyczny o powierzchni 5,395 ha położony w gminie Osina. Został utworzony dnia 2 kwietnia 2010 r. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie torfowiska wysokiego oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych reprezentujących różne siedliska polegające na prawnej ochronie, a także gatunki roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych.

8. Żółwia Błoc wraz z otuliną

Torfowiskowy rezerwat o powierzchni 15,13 ha położony w gminie Goleniów. Wyznaczona została otulina rezerwatu obejmująca powierzchnię 88,62 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie cennych zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla torfowisk

wysokim i przejściowych oraz ochrona bogatej flory torfowców, innych mchów i charakterystycznej dla mszarów flory naczyniowej. Rezerwat utworzony dnia 22 marca 2010 r.

9. Wrzosiec

Torfowiskowy rezerwat o powierzchni 14,28ha, położony w gminie Osina. Został utworzony dnia 2 kwietnia 2010 r. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie mszaru wrzoścowego ze śródtorfowiskowym jeziorem oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych reprezentujących różne siedliska podlegające prawnej ochronie, a także gatunki roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych.

10. Przełom rzeki Wołczenicy

Krajobrazowy rezerwat o łącznej powierzchni 49,11 ha położony w gminach Przybiernów oraz Nowogard. Utworzony dnia 19 marca 2013 r. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie młodo glacialnego krajobrazu z przełomem rzeki Wołczenicy wraz ze zróżnicowaną florą i szatą roślinną porastającymi jego strome i skaliste brzegi.

11. Wiejkowski Las m. Zbigniewa Wabiszczewicza

Leśny rezerwat utworzony 12 sierpnia 2008 r., częściowo na terenie gminy Przybiernów. Rezerwat obejmuje powierzchnię 130,09 ha. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie borów i lasów bagiennych torfowisk wysokich, śródleśnych jezior eutroficznych oraz bogatej populacji woskownicy europejskiej *Marcica gale* i cisa pospolitego *Taxus baccata*.

12. Jezioro Czarne

Florystyczny rezerwat o powierzchni 39,39 ha, utworzony 30 czerwca 2008 roku, na terenie gminy Przybiernów. Celem Ochrony jest zachowanie jeziora eutroficznego wraz z otaczającymi go torfowiskami i drzewostanami na siedliskach mokrych i wilgotnych oraz populacji bytującego tam bobra europejskiego.

Pomniki przyrody

1. 211 sztuk drzew
2. 3 głązy narzutowe
3. 1 źródło

Obszar Chronionego Krajobrazu „Las Czermnicki”

Forma ochrony ustanowiona dnia 25 października 2006 r., której celem jest ochrona cennej krajobrazowo obszaru moreny dennej i równiny sandrowej, z kompleksami podmokłych lasów, pastwiskami i łąkami oraz torfowiskami mszarnymi i niskimi charakteryzujący się dużą różnorodnością siedliskową oraz gatunkową. Uchwała nr XL/360/2006 Rady Miejskiej w Nowogardzie wskazuje zakazy jakie obowiązują na terenie OCHK Las Czermnicki. Dotyczą one m.in. zabijania dziko występujących zwierząt, likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, dokonywanie zmian stosunków wodnych.

Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy:

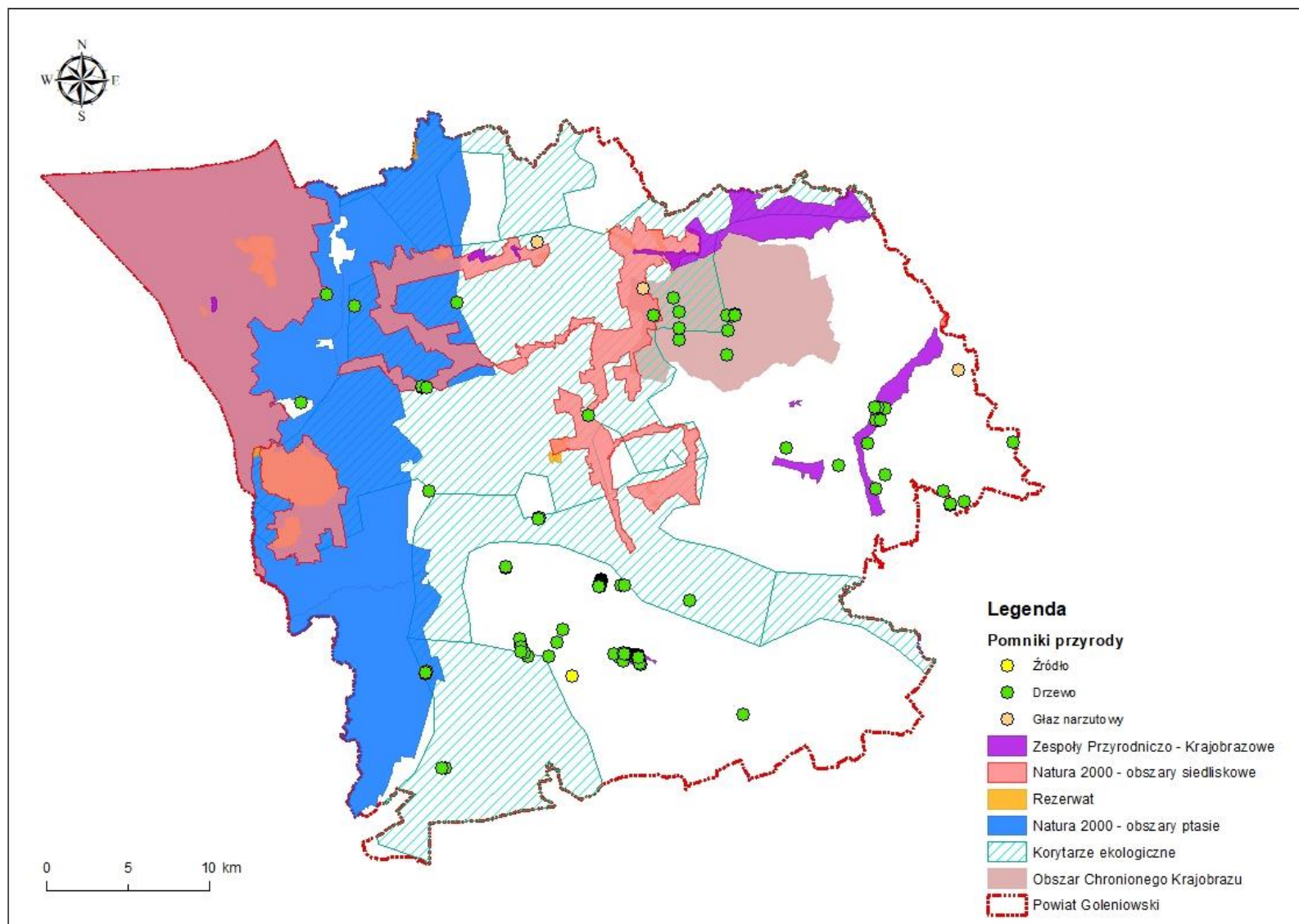
1. Przybiernowski Cisy,

2. Dolina rzeki Pileszy,
3. Parlino Łęczycza,
4. Danowskie Dęby,
5. Dolina rzeki Wołczyca,
6. Krzewina,
7. Dolina rzeki Sępólnej,
8. Sarni las.

Korytarze ekologiczne

1. Puszcza Wkrzańska,
2. Gryfice Północny,
3. Nowogard Południowy,
4. Dolina Odry Północny,
5. Puszcza Goleniowska – Puszcza Koszalińska,
6. Pojezierze Ińskie.

Mapa 6. Obszary chronione na terenie powiatu goleniowskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – zasoby przyrodnicze.

Tabela 43. Analiza SWOT obszar interwencji – zasoby przyrodnicze

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Walory przyrodniczo – krajobrazowe gminy sprzyjające rozwojowi agroturystyki, • Walory kulturowe, w tym występujące na terenie gminy zabytki, • Przestrzeganie zasad wykorzystania terenu zwłaszcza na obszarach cennych przyrodniczo. • Zachowanie terenów leśnych i jego wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi oraz na równowagę przyrodniczą • Ochrona bioróżnorodności środowiska leśnego i obszarów objętych ochroną 	<ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna przyjazna środowisku • Brak środków pieniężnych na wyeksponowanie (rewitalizację) zabytków • Brak ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych, • Słabo rozwinięta baza agroturystyczna • Słabo wykorzystany potencjał terenów nad jeziorami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa infrastruktury technicznej i turystycznej służącej ochronie przyrody • Tworzenie ścieżek i szlaków ekologicznych zwiększy atrakcyjność istniejących i projektowanych form ochrony przyrody dla turystów 	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwe zanieczyszczenia odpadami porzucanymi przez osoby odwiedzające ciekawe przyrodniczo miejsca • Zajęcie gruntów pod nowe drogi ekspresowe, wycinka drzew

Źródło: Opracowanie własna na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Ocieplenie się klimatu może spowodować migracje gatunków, w tym obcych inwazyjnych wraz z równoczesnym wycofywaniem się tych gatunków, które nie są przystosowane do wysokich temperatur i suszy latem, a dobrze znoszą ostre mrozy. W kontekście pojawiającego się zjawiska suszy wystąpi ograniczenie powierzchni terenów wodno-błotnych, w tym stopniowe wysychanie i zanik torfowisk, wilgotnych lasów i borów. W wyniku prognozowanych zmian klimatycznych będzie postępował zanik małych powierzchniowych zbiorników wodnych (bagien, stawów, oczek wodnych, małych płytkich jezior, a także potoków i małych rzek). Stanowi to zagrożenie dla licznych gatunków, które bądź to pośrednio bytują na tych terenach i może skutkować wyginięciem lub migracją gatunków. Wydłużony okres z dodatnimi temperaturami na jesieni z intensywnymi opadami rozmiękczającymi glebę w połączeniu z osłabieniem drzew przez choroby i szkodniki może dodatkowo zwiększać wrażliwość lasów na wiatry i sprzyjać zwiększaniu wiatrolomów. W obliczu zmian klimatycznych bardzo istotna staje się ochrona struktur przyrodniczych oraz zachowanie, spójności i drożności sieci ekologicznej. Zadaniem korytarzy ekologicznych jest połączenie obszarów o największej wartości biotycznej tzw. biocentrów. Zachowanie drożności korytarzy ekologicznych postrzegane jest, jako czynnik pozwalający łagodzić antropopresję.

Lasy znajdują się w sytuacji stałego zagrożenia przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne. Istotnym zagrożeniem są nadal zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Stałe oddziaływanie zanieczyszczeń i ich dotychczasowa akumulacja w środowisku leśnym osłabia odporność lasów na choroby. Stale od wielu lat największe procentowo szkody gospodarcze wyrządzają też roślinożerne ssaki. Szkody również wyrządzane są przez choroby korzeni drzew. Lasy narażone są także na anomalie pogodowe - okresowo występujące susze, huraganowe wiatry oraz pożary. Ze względu na zwiększenie intensywności wiatrów wzrasta zagrożenie powstawaniem szkód wyrządzonych przez wyrwane drzewa podczas huraganów.

Głównym celem edukacji przyrodniczej jest zachęcenie ludności do uprawiania aktywnego wypoczynku, pokazanie różnorodności występujących form przyrody, przybliżenie problematyki gospodarki leśnej i ochrony przyrody oraz poszerzenie wiedzy z zakresu edukacji przyrodniczej.

Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego (ZMŚP) funkcjonuje w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a jego zadaniem w odróżnieniu od monitoringu specjalistycznego jest prowadzenie obserwacji możliwie jak największej liczby elementów środowiska przyrodniczego, w oparciu o planowe, zorganizowane badania stacjonarne. Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Monitoring lasów włączono do Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz. U 2018 poz. 799) mówiąc o „poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niezabezpieczonych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. „Poważna awaria przemysłowa – określa poważną awarię w zakładzie”.

Odnoszą się one do takich zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska

Podstawowe zasady zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym, podmioty, których dotyczą wprowadzone przepisy, oraz ich obowiązki i zadania, a także główne procedury i dokumenty są określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

W przypadku awarii organy administracji mają obowiązek zabezpieczyć środowisko przed skutkami awarii. Główne obowiązki administracyjne obciążają władze wojewódzkie i Straż Pożarną, działania bezpośrednie z pewnością prowadzących działalność, powodującą awarie, w ustawie określonych jako „prowadzący zakład o zwiększonym lub dużym ryzyku”.

Na terenie powiatu nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii ani zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Mimo to gminy wskazują zagrożenie ze strony funkcjonowania Zakładów Chemicznych „Police” S.A. oraz transport substancji chemicznych po drogach na terenie gmin.

Innym typem zagrożeń na terenie powiatu są zagrożenia pochodzące z komunikacji. Największe zagrożenia występują na drogach krajowych i wojewódzkich, na których odbywa się transport w ruchu tranzytowym. W wyniku dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów, stanu technicznego dróg oraz niejednokrotnie fatalnego stanu technicznego taboru ciężarowego rośnie ryzyko zagrożenia. Drogi krajowe, wojewódzkie oraz stacje paliw można uznać za miejsca wypadków drogowych i zagrożeń produktami ropopochodnymi dla gleb i wód. Zagrożenie pożarowe stanowią zbiorniki paliw płynnych znajdujące się na stacjach paliw zlokalizowanych na terenie powiatu. Jeśli wystąpi pożar i wybuch zbiorników niezbędna będzie ewakuacja zamieszkałej w pobliżu ludności oraz nastąpią utrudnienia komunikacyjne. Takie ryzyko określa się jako prawdopodobne.

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – zagrożenie poważnymi awariami.

Tabela 44. Analiza SWOT obszar interwencji – zagrożenia poważnymi awariami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Brak występujących ośrodków przemysłowe mogące stwarzać ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej. • Funkcjonowanie gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (gmina Stepnica) • Opracowanie metod postępowania w razie wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. • Wdrożenie planu gospodarki odpadami z portów morskich. • Wdrożenie planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń w porcie morskim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Transport substancji niebezpiecznych po głównych drogach na terenie gminy. • Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia). • Ryzyko rozlewów paliw płynnych i nawozów ze statków i barek oraz dystrybutora paliw, utrata ładunku.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii. • Wyznaczenie tras transportu substancji niebezpiecznych omijających w miarę możliwości tereny zamieszkałe, ze zwartą zabudową 	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie Zakładów Chemicznych „Police” S.A. ok. 4 km od granic gminy Stepnica, zakwalifikowanego jako zakład dużego ryzyka. • Lokalne podtopienia spowodowane brakiem konserwacji urządzeń melioracji szczegółowej i podstawowej oraz cyklicznej regulacji koryt rzek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego wśród gmin

Zaburzeniom równowagi w systemie środowiska geograficznego wywołanym ocieplaniem się klimatu będą towarzyszyły zmiany, które w sposób bezpośredni lub pośredni powinny być uwzględniane w gospodarowaniu przestrzenią w kontekście mogącej się pojawić poważnej awarii lub nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Dotyczą one wielu aspektów o charakterze horyzontalnym, od gospodarki rolnej, leśnej i wodnej, przez przemysł i energetykę, bezpieczeństwo ludzi i mienia po infrastrukturę. Jedną z najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu dziedzin gospodarki jest transport. Analiza przewidywanych zmian klimatu dowodzi, że oczekiwane zmiany w dalszej perspektywie będą oddziaływać na transport negatywnie. Działania dostosowawcze sektora transportu do oczekiwanych zmian klimatu powinny przede wszystkim zabezpieczyć infrastrukturę drogową i kolejową przed zagrożeniami wynikającym ze wzrostu częstotliwości intensywnych opadów. Deszcze nawalne powodują zatopienia dróg, przeciążenie układów odwadniających, przepustów i mostów na mniejszych ciekach.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska powstają wskutek wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, a które mogą spowodować m.in.: skażenie powietrza, wód, gleb oraz pożary; awarii w miejscach postoju ww. pojazdów, pożaru z powodu nieostrożnego obchodzenia się użytkowników dróg z ogniem w lesie, niewłaściwego lub niedostatecznego zabezpieczenia robót drogowych i samej drogi w wyniku złego rozpoznania warunków środowiskowych. Na terenie miasta ryzyko wystąpienia poważnych awarii związane jest także z rozwojem przemysłu i z istniejącymi zakładami przemysłowymi.

Edukację społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia realizują lokalne sztaby zarządzania antykrzysowego. W zakres funkcji Państwowej Straży Pożarnej wchodzi publiczna informacja, edukacja i zwiększanie świadomości społeczności lokalnych. Na podstawie przeprowadzanych działań, komendanci powiatowi sporządzą tzw. katalogi zagrożeń obejmujące identyfikację zagrożeń. Na podstawie katalogów zagrożeń sporządzane są plany ratownicze dla terenu powiatu oraz przeprowadzane są szkolenia strażaków jednostek ratowniczo - gaśniczych PSP, członków jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz ratowników z jednostek włączonych do systemu ratowniczo gaśniczego. mu ratowniczo gaśniczego.

Obowiązki kontroli związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej. WIOŚ realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowania awarii przemysłowych poprzez wykonywanie kontroli przedsiębiorstw. Współpracę koordynują sztaby zarządzania antykrzysowego w oparciu o opracowane plany zarządzania antykrzysowego.

5.11. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Według danych uzyskanych od gmin powiatu goleniowskiego mieszkańcy prowadzą działania z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Zainteresowanie energią alternatywną nastąpiło na skutek:

- Wyczerpywania się zasobów nieodnawialnych (węgiel, ropa, gaz);
- Powszechność dostępu do źródeł energii konwencjonalnej;
- Poprawy stanu środowiska naturalnego.

Za odnawialne źródło energii (OZE) uważa się źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię: wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal morskich, spadku rzek oraz energię pozyskaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Energię zasobów odnawialnych pozyskujemy z przemiany:

- promieniowania słonecznego (zakres cieplny lub ogniwa fotowoltaiczne);
- małej energetyki wodnej (hydroenergia rzek);
- wiatru;
- spalanie biomasy;
- geotermii (tzw. gorących źródeł).

W przeprowadzonych ankietach gminy wskazują na zainteresowanie wykorzystania kolektorów słonecznych w indywidualnych gospodarstwach domowych. Do gmin spływają wnioski o wydanie decyzji środowiskowych oraz pozwoleń na budowę instalacji fotowoltaicznych. Zrealizowane są także pompy ciepła w budynkach mieszkalnym.

Problem stanowią ponoszone nakłady finansowe przez osoby indywidualne mimo często uzyskiwanych dofinansowań.

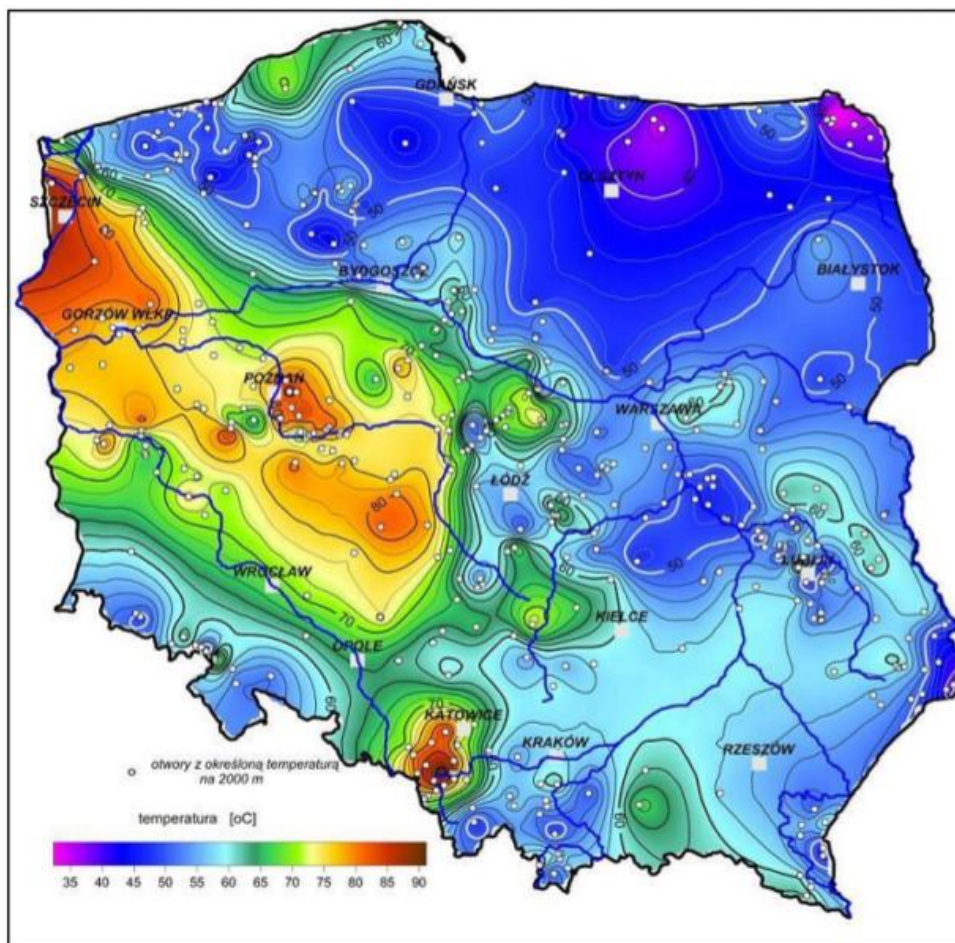
Polityka energetyczna Polski definiuje główne cele obszarze OZE:

- Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
- Osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych, oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
- Ochrona lasów przed nadmiernym eksploataowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
- Wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących, stanowiących własność Skarbu Państwa,
- Zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach.

Na obszarze gminy Przybiernów w obrębie miejscowości Derkacz, zlokalizowana jest Mała Elektrownia Wodna MEWA-DERKACZ-WOŁCZENICA, której moc wynosi 25kW. Małe elektrownie wodne, które na niewielkiej wysokości spiętrzają wodę w rzekach, nie wpływają znacząco na równowagę ekosystemu i krajobraz, który je otacza. Jednocześnie oddziałują pozytywnie na poziom wód gruntowych i retencję wód, uspokajają nurty rzek, zatrzymują zjawiska erozji dennej i bocznej. Elektrownie wyposażone w odpowiednie urządzenia ochrony ryb nie powodują szkód dla środowiska.

Wstępne wyniki badań, przeprowadzonych przez naukowców z Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk Zakładu Odnawialnych Źródeł Energii i Badań Środowiskowych w Krakowie, pozwalają na sformułowanie tezy, iż nadzieje na zaspokojenie potrzeb w sferze gospodarowania energią, należy upatrywać w geotermii.

Energia geotermalna jest pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełnej odnawialności energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdadne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane są w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych.

Ryc. 10. Mapa temperatury na głębokości 2000 m pod powierzchnią terenu
Źródło: Szewczyk, 2010, PIG

Energia słońca jest najpowszechniej wykorzystywana przez mieszkańców powiatu goleniowskiego. Wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewania pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź przez systemy kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań czy podgrzaniu ciepłej wody użytkowej. Zastosowanie kolektorów słonecznych mają właściwe zastosowanie w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepło wodę.

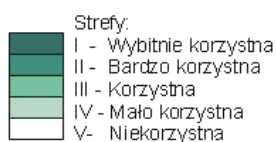
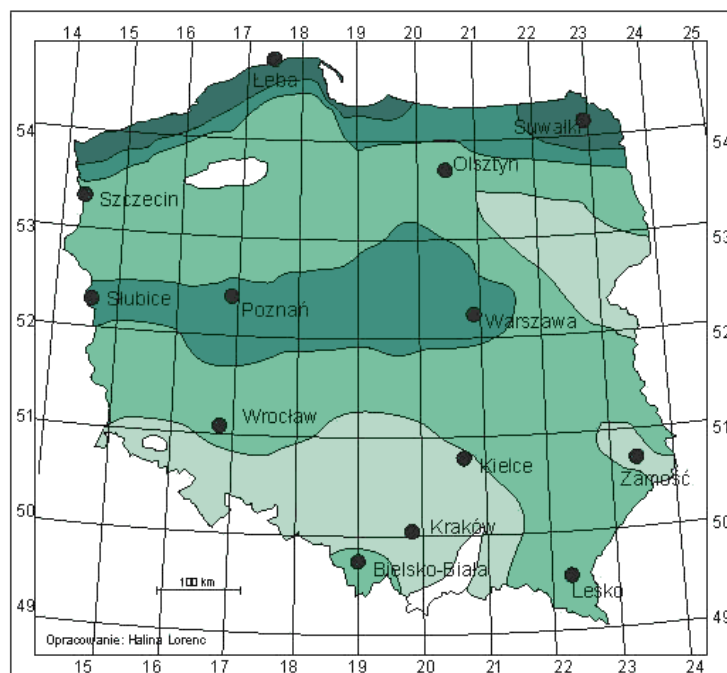
Warunki panujące na terenie powiatu (suma promieniowania słonecznego: 900 kWh/m², nasłonecznienie ok. 1500-1600 h/rok) dają możliwość wykorzystania energii promieniowania słonecznego do podgrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych a także obiektach

oświatowych (szkoły, przedszkola) oraz produkcji energii elektrycznej. Z uwagi na koszt instalacji tego rodzaju, warto rozważyć możliwość ich współfinansowania w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

W przypadku zainteresowania oraz planowania budowy farm fotowoltaicznych należy wziąć pod uwagę negatywny wpływ na głównie dziko żyjące gatunki ptaków oraz owadów. Skala oddziaływania zależy od skali inwestycji. Skala problemu będzie mniejsza w przypadku pól uprawnych lub ugorów, natomiast w przypadku różnego rodzaju łąk, które charakteryzują się znacznie większą różnorodnością awifauny lęgowej. Dlatego tak ważne jest aby właściwie dobierać lokalizację inwestycji, stosować panele słoneczne wyposażone w warstwy antyrefleksyjne, prace prowadzić poza okresem lęgowym i odpowiednio planować przebieg linii energetycznych.

Energia wiatru wykorzystywana jest do produkcji energii elektrycznej. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwość generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych. Powiat goleniowski znajduje się w strefie korzystnej dla energetycznych warunków wiatrowych. W gminie Nowogard znajduje się elektrownia wiatrowa wybudowana na zalesionym wzgórzu w pobliżu linii kolejowej i toru moto-crossowego, co zwiększa szorstkość powierzchni, a tym samym pogarsza warunki wiatrowe. Jednak ze względu na wyniki analizy geologicznej, najkorzystniejszą lokalizacją okazało się miejsce oddalone o 350 m w linii prostej od stacji transformatorowej oczyszczalni ścieków i ok. 600 m od północno-zachodniej części Nowogardu. Moc elektrowni wiatrowej wynosi 225 kW. Wieża jest zbudowana w systemie kratownicy, co pozwoliło obniżyć koszty w stosunku do konstrukcji rurowej. Trzyłopatowy wirnik ma średnicę 29 m. Automatyczny system kontroli pozwala na ustawienie głowicy wirnika zgodnie z kierunkiem wiatru, regulację kąta nachylenia płatów oraz wyłączyć elektrownię w sytuacji zagrożenia (prędkość zatrzymania – 25m/s). Prędkość startu wynosi 4,0 m/s, a optymalna prędkość wiatru 14 m/s. Roczna produkcja energii wynosi średnio 240 MWh.

Ośrodek
Meteorologii

Aktualizacja mapy na podstawie okresu obserwacyjnego 1971-2000

Ryc. 11. Strefy energetyczne wiatru w Polsce
Źródło: Ośrodek Meteorologii i Gospodarki Wodnej

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji – odnawialne źródła energii.

Tabela 45. Analiza SWOT obszar interwencji – Odnawialne źródła energii

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Duże zainteresowanie OZE • Ochrona środowiska (powietrze, woda), • Oszczędności finansowe (np. panele fotowoltaiczne) • Wykorzystywanie pomp ciepła (gmina Nowogard) 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. • Duże koszty inwestycyjne. • Obawy mieszkańców przed elektrowniami wiatrowymi. • Brak inwestorów chcących sfinansować duże projekty OZE
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Dostępność krajowych i zagranicznych środków pomocowych, w tym dla małych miejscowości oraz wsi, • Wykorzystanie potencjału i bazy surowcowej dla rozwoju gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • Opóźnienia w realizacji inwestycji proekologicznych

Energia odnawialna przyczynia się do walki ze zmianami klimatycznymi, jako rodzime źródło energii zmniejsza uzależnienie od importu i tym samym zwiększa bezpieczeństwo energetyczne, ogranicza zależność od wahań, a nawet drastycznych wzrostów cen ropy naftowej, gazu i uranu. Problematyka zmian klimatu oraz bezpieczeństwo energetyczne mają obecnie priorytetowe znaczenie w skali całego globu. W przypadku rolnictwa wpływ ten jest niezmiernie silny. Zróżnicowanie działalności rolniczej w zakresie wytwarzania energii może przynieść rolnikom większą stabilność dochodową. Odnawialne źródła energii na terenie powiatu to także wzrost bezpieczeństwa energetycznego oraz efektywności energetycznej, akumulacja wiedzy i kultury przedsiębiorczości. Należy promować wykorzystanie technologii odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu oraz uświadamiać mieszkańców o pozytywnym wpływie tych technologii na środowisko naturalne.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki i zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli. Oprócz tego wyznaczono zadania, które mają służyć ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Do każdego zadania przypisano podmiot odpowiedzialny za wykonywane zadania oraz przypisano ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania.

Tabela 46. Cele, kierunki i interwencje oraz zadania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza i obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu, adaptacja do zmian klimatu	Klasa jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej	niedotrzymane poziomy dla pyłu PM10, B(a)P - klasa C, pozostałe mierniki w klasie A oraz niedotrzymane poziomy dla ozonu w przypadku długoterminowych	Brak przekroczeń wartości dla klasy A dla pyłu PM10, B(a)P oraz utrzymanie klasy A dla pozostałych wskaźników	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię, ograniczenie zanieczyszczeń powietrza	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i zbiorowego zamieszkania oraz budynków jednorodzinnych	gminy, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne
2							Wykonanie i wdrożenie Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne
3							Opracowanie i wdrożenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
4			Długość sieci ciepłej prowadzącej do budynków [km]	534,355	535		Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne	gminy, właściciele nieruchomości	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne
5							Wsparcie osób fizycznych i prawnych w zakresie instalacji OZE	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne
6			Czynne przyłącza gazowe do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych [szt.]	7 024	7 300	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego	Propagowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne
7							Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w budynkach stanowiących własność gmin	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
8						Ograniczenie emisji ze środków transportu	Bieżąca modernizacja układu komunikacyjnego	Zarządcy Dróg	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne
9						Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń	Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	gminy, powiat, Marszałek, WIOŚ	ograniczone możliwości administracyjne
10	Zagrożenia hałasem	Minimalizacja zagrożenia mieszkańców spowodowanego ponadnormatywnym hałasem	Wielkość notowanych przekroczeń hałasu [dB]	Brak notowanych przekroczeń	Brak notowanych przekroczeń	Zmniejszenie obszarów narażonych na źródła hałasu	Uwzględnianie standardów akustycznych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy	gminy	brak środków finansowych, przedłużające się procedury opracowywania MPZP, brak aktualnych studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
11			Długość nowowystrojenych i zmodernizowanych powiatowych i gminnych dróg publicznych	b.d.	b.d.		Kontrola w zakresie dopuszczalnych norm emisji hałasu komunikacyjnego	Starosta, Marszałek, WIOŚ	brak środków finansowych, brak podstaw do prowadzenia kontroli
12			Długość ścieżek rowerowych [km]	30,5	35,0		Rozbudowa ścieżek rowerowych	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, przedłużające się procedury wyznaczania tras
13			Ograniczenie uciążliwości głównych ciągów komunikacyjnych			Realizacja oraz utrzymanie istniejących pasów zieleni wzdłuż szlaków głównych komunikacyjnych	Zarządcy Dróg, gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne	
14	Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Wyniki pomiarów wartości promieniowania elektromagnetycznego [V/m]	b.d.	utrzymanie wskaźnika poniżej normy - 7V/m	Ograniczenie wpływu promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie ludzi i środowisko	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
15							Edukacja ekologiczna na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisja pól	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, brak zainteresowania ze strony mieszkańców
16							Wprowadzenie zagadnienia oraz uwzględnianie źródeł pól elektromagnetycznych na etapie planowania przestrzennego	gminy	brak środków finansowych, przedłużające się procedury opracowywania MPZP, brak aktualnych studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
17	Gospodarowanie wodami	Poprawa jakości wód oraz ochrona ich zasobów i jakości	Jakość wód powierzchniowych w całej JCWP	zły stan wód powierzchniowych w ramach JCW	Jakość wód zgodna z rozporządzeniem i RDW (dobry stan wód)	Ochrona zasobów oraz wzrost jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych	gminy, właściciele gruntów	brak świadomości społeczeństwa
18							Prowadzenie monitoringu stanu i jakości wód	WIOŚ	brak środków finansowych,

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
19			Stopień zaawansowania planu nad planem zarządzania ryzykiem przeciwpowodziowym	aktualne dokumentacje dotyczące oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia i ryzyka powodziowego, plan zarządzania	zaktualizowana dokumentacja odpowiednio w roku 2019, 2020 i 2021	Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego	Przeglądy wałów przeciwpowodziowych	Wody Polskie (RZGW)	brak środków finansowych,
20			Jakość wód podziemnych w całości JCWPd	dobry stan wód podziemnych w całości JCW	Jakość wód zgodna z rozporządzeniem i RDW (dobry stan wód)		Wzrost długości i liczby zmodernizowanych urządzeń melioracji wodnych	Wody Polskie (RZGW), właściciele gruntów	brak środków finansowych
21						Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Edukacja poprzez propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędności wody	gminy, szkoły, przedszkola	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony mieszkańców
22			przekroczenia w wodach ujmowanych na cele komunalne	brak przekroczeń	brak przekroczeń		Edukacja rolników w zakresie stosowanych nawozów sztucznych	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony rolników

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
23	Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie dla społeczeństwa i gospodarki dostępu do czystej wody	a) długość sieci kanalizacyjnej [km] b) liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	a) 244,01 b) 2586	a) 300 b) 3000	Ograniczenie strat wody związane z przesyłem	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	gminy	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych
24		Poprawa jakości i ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	a) długość sieci wodociągowej [km] b) liczba przyłączy wodociągowych	a) 681,61 b) 8667	a) 700 b) 10 000	Ograniczenie zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	gminy	brak środków finansowych
25			odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej [%]	72,64	100		Kontrola prawidłowego pozbywania się nieczystości ciekłych przez mieszkańców	powiatowa Inspekcja Sanitarna	brak środków finansowych
			stosunek długości sieci kanalizacyjnej do długości sieci wodociągowej	0,35	możliwie najbliższy liczbie 1		Edukacja mieszkańców w zakresie ochrony wód oraz racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych przez gospodarstwa domowe	gminy	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony mieszkańców
26			zużycie wody na potrzeby przemysłu [dam ³]	377	370				

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
27			zużycie wody na 1 mieszkańca [dam ³]	56,9	55	Zmniejszenie skutków niewłaściwego odprowadzania ścieków (nieszczelne szamba, odprowadzanie ścieków do przydrożnych zbiorników wodnych)	Budowa oczyszczalni przydomowych	Właściciele nieruchomości	brak środków finansowych, brak programów dotacyjnych, skomplikowane procedury dotacyjne
28	Zasoby geologiczne	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	ilość wydobytych surowców kopalnych	b.d.	b.d.	Ograniczenie presji na wykorzystanie zasobów powierzchni ziemi	Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	gminy, Starosta, Marszałek	ograniczone możliwości administracyjne
29						Zabezpieczenie przestrzenne obszarów pod kątem ochrony zasobów powierzchni ziemi	Uwzględnianie złóż kopalin w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy	gminy	brak środków finansowych, przedłużające się procedury opracowywania MPZP, brak aktualnych studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
30	Gleby	Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb	powierzchni terenów zrehabilitowanych (udział w całkowitej powierzchni wymagającej rekultywacji)	b.d.	0	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi oraz ograniczenie zanieczyszczenia gleb	Kontynuacja i rozwój monitoringu środowiska glebowego	WIOŚ	brak środków finansowych
31							Promowanie rolnictwa ekologicznego i rolnictwa zintegrowanego	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodki Doradztwa Rolniczego	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony rolników
32							Przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie gleb rolniczo użytkowanych	Właściciele gruntów	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony mieszkańców
33		Ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze.	organy gmin	brak środków finansowych					
34		Ochrona i rekultywacja gleb oraz terenów zdegradowanych	powierzchnia wymagająca rekultywacji (udział w całkowitej powierzchni)	b.d.	0	Ochrona zasobów gleb przed degradacją fizykochemiczną	Rekultywacja obszarów zdegradowanych przez składowisko odpadów	zarządzający składowiskami odpadów	długotrwała eksploatacja obiektów

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G	
35							Budowa i modernizacja urządzeń melioracji szczegółowej	Właściciele gruntów	brak środków finansowych, brak świadomości potrzeby odbudowy	
36							Rekultywacja gleb zdegradowanych	gminy, właściciele gruntów	brak środków finansowych	
37			procent gruntów ornych w ogólnej powierzchni [%]	28,7	28		Edukacja rolników w zakresie stosowanych nawozów sztucznych	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony rolników	
38	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Racjonalne gospodarowanie odpadami	ilość wytworzonych odpadów [Mg]	18 972,73	18 700		Kontynuowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Realizacja Programu usuwania azbestu	gminy, osoby fizyczne	brak środków finansowych, brak świadomości mieszkańców o szkodliwości azbestu
39		Realizacja polityki edukacyjnej z zakresu właściwej gospodarki odpadami								
40				ilość zidentyfikowanych dzikich wysypisk	b.d.	b.d.		Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie prawidłowego	Upowszechnienie selektywnej zbiórki odpadów i wykorzystaniem odpadów organicznych dla	gminy
			ilość	b.d.	b.d.					

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
			zdemontowanego azbestu			gospodarowania odpadami komunalnymi	produkcji OZE		
41							Prowadzenie edukacji ekologicznej	gminy, szkoły, przedszkola	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony mieszkańców
42	Zagrożenie poważnymi awariami	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej	rodzaje i liczba zdarzeń mogących spowodować nadzwyczajne zagrożenia środowiska	0 zdarzeń rejestrowanych jako zdarzenia o znamionach poważnej awarii	0 zdarzeń rejestrowanych jako zdarzenia o znamionach poważnej awarii	Zminimalizowanie możliwości wystąpienia poważnych awarii	Kontrole zakładów mogących mieć negatywny wpływ na stan środowiska i bezpieczeństwa mieszkańców	gminy, Marszałek, Straż pożarna, WIOŚ, zakłady przemysłowe	brak środków finansowych, brak podstaw do prowadzenia kontroli
43						Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych	Aktualizacja optymalnych tras przewozu ładunków niebezpiecznych oraz kontrola przewożonych ładunków	Zarządy dróg, firmy transportowe	brak środków finansowych, brak możliwości wyznaczenia optymalnych tras

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
44	Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów z uwzględnieniem turystycznego charakteru powiatu	powierzchnia lasów [ha]	21 401,72	21 500,00	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej oraz form ochrony przyrody i obszarów cennych przyrodniczo w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego	gminy	brak środków finansowych, przedłużające się procedury opracowywania MPZP, brak aktualnych studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
45			powierzchnia terenów zieleni urządzonej [ha]	487,99	500		Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej	gminy, podmioty gospodarcze	brak środków finansowych, brak możliwości realizacji wynikające z założeń na terenach chronionych
46							Wykonanie/aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej dla każdej jednostki terytorialnej	gminy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	brak środków finansowych
47							Wykonanie planów zadań ochronnych dla obszarów	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	brak środków finansowych

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
A	B	C	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	D	E	F	G
							objętych formami ochrony przyrody		
48			Liczba a) planów zadań ochronnych b) planów ochrony	a) 4 b)0	a) 8 b)2		Kontrola założeń planu urządzenia lasu	RDLP, Nadleśnictwa właściciele lasów	brak środków finansowych
49							Promocja walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy	gmina	brak środków finansowych
50			powierzchnia obszarów prawie chronionych [km ²]	1066,81	1100	Wzrost atrakcyjności gmin oraz wzrost ruchu turystycznego	Utrzymanie, pielęgnacja oraz urządzenie terenów zieleni na osiedlach mieszkaniowych i wokół obiektów użyteczności publicznej	gminy, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne	brak środków finansowych
51							Promowanie rozwoju turystyki i rekreacji w obrębie terenów cennych przyrodniczo	gmina, podmioty gospodarcze	brak środków finansowych, brak zainteresowania ze strony inwestorów

Wyznaczone obszary interwencji, cele ekologiczne, a w ich ramach zadania stanowią podstawę dla realizacji konkretnych działań, inwestycji oraz przedsięwzięć. Poniżej znajduje się zestawienie zadań własnych jak i zadań koordynowanych przez organy zewnętrzne. Proces zarządzania środowiskiem

w postaci planowania konkretnych inwestycji niewątpliwie spoczywa głównie na władzach samorządowych. Koszty wskazane dla każdego zadania są jedynie szacunkowe, ze względu na brak potwierdzonych danych dotyczących jakichkolwiek planów związanych z realizacją wskazanych zadań.

Tabela 47. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i zbiorowego zamieszkania oraz budynków jednorodzinnych	Starostwo powiatowe - w stosunku do budynków powiatowych	125 650 tys. zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO IiŚ, inne programy
2		Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne	Starostwo powiatowe - w stosunku do budynków powiatowych	46 500 tys. zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW
3		Wsparcie osób fizycznych i prawnych w zakresie instalacji OZE	Starostwo powiatowe	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW,
4		Propagowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Starostwo powiatowe	Koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
5		Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	Starostwo powiatowe (w zakresie kompetencji)	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
6	Zagrożenia hałasem	Uwzględnianie standardów akustycznych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy	Starostwo powiatowe	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
7		Kontrola w zakresie dopuszczalnych norm emisji hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	Starostwo powiatowe (w zakresie kompetencji)	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
8		Rozbudowa ścieżek rowerowych	Starostwo powiatowe (w zakresie dróg powiatowych)	25 450 tys. zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO IiŚ, inne programy
9		Realizacja oraz utrzymanie istniejących pasów zielenie wzdłuż szlaków głównych komunikacyjnych	Starostwo powiatowe (w zakresie dróg powiatowych)	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW,
10	Pola elektromagnetyczne	Edukacja ekologiczna na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisja pól	Starostwo powiatowe	ok. 2 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
11		Wprowadzenie zagadnienia oraz uwzględnianie źródeł pól elektromagnetycznych na etapie planowania przestrzennego	Starostwo powiatowe	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
12	Gospodarowanie wodami	Edukacja poprzez propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędności wody	Starostwo powiatowe	ok. 3 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
13		Edukacja mieszkańców w zakresie ochrony wód oraz racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych przez gospodarstwa domowe	Starostwo powiatowe	ok. 2 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
14		Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	Starostwo powiatowe (w zakresie kompetencji)	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
15	Zasoby geologiczne	Uwzględnianie złóż kopalin w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy	Starostwo powiatowe	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
16	Gleby	Rekultywacja obszarów zdegradowanych przez składowisko odpadów	Starostwo powiatowe (w zakresie kompetencji)	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), inne programy
17	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Identyfikacja i zwalczanie dzikich wysypisk śmieci	Starostwo powiatowe (w zakresie kompetencji)	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
18		Prowadzenie edukacji ekologicznej	Starostwo powiatowe	ok. 3 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
19	Zagrożenie poważnymi awariami	Kontrole zakładów mogących mieć negatywny wpływ na stan środowiska i bezpieczeństwa mieszkańców	Starostwo powiatowe (w zakresie kompetencji)	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
20	Zasoby przyrodnicze	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej oraz form ochrony przyrody i obszarów cennych przyrodniczo w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego	Starostwo powiatowe	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
21		Kontrola założeń planu urządzenia lasu	Starostwo powiatowe (w zakresie kompetencji)	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
22		Utrzymanie, pielęgnacja oraz urządzenie terenów zieleni na osiedlach mieszkaniowych i wokół obiektów użyteczności publicznej	Starostwo powiatowe - w odniesieniu do obiektów powiatowych	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)

Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i zbiorowego zamieszkania oraz budynków jednorodzinnych	gminy, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne	125 650 tys. zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO IiŚ, inne programy
2		Wykonanie i wdrożenie Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	gminy	50 000 tys. zł	2018-2020	budżet jednostki (środki własne)
3		Opracowanie i wdrożenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	gminy	58 000 tys. zł	2018-2020	budżet jednostki (środki własne)
4		Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne	gminy, właściciele nieruchomości	46 500 tys. zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW
5		Wsparcie osób fizycznych i prawnych w zakresie instalacji OZE	gminy	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW,
6		Propagowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	gminy	Koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
7		Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w budynkach stanowiących własność gmin	gminy	150 000 tys. zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW
8		Bieżąca modernizacja układu komunikacyjnego	gminy, Zarządcy Dróg	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO IiŚ, inne programy
9		Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	gminy, Marszałek, WIOŚ	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
10	Zagrożenia hałasem	Uwzględnianie standardów akustycznych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy	gminy	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
11		Kontrola w zakresie dopuszczalnych norm emisji hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	WIOŚ, RDOŚ	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
12		Rozbudowa ścieżek rowerowych	gminy	45 450 tys. zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO IiŚ, inne programy
13		Realizacja oraz utrzymanie istniejących pasów zielenie wzdłuż szlaków głównych komunikacyjnych	Zarządcy Dróg, gminy	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW,
14	Pola elektromagnetyczne	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ	koszty w ramach WIOŚ	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
15		Edukacja ekologiczna na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól	gminy	ok. 2 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
16		Wprowadzenie zagadnienia oraz uwzględnianie źródeł pól elektromagnetycznych na etapie planowania przestrzennego	gminy	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
17	Gospodarowanie wodami	Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych	gminy, właściciele gruntów	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
18		Prowadzenie monitoringu stanu i jakości wód	WIOŚ	koszty w ramach WIOŚ	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
19		Przeglądy wałów przeciwpowodziowych	Wody Polskie (RZGW)	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
20		Wzrost długości i liczby zmodernizowanych urządzeń melioracji wodnych	Wody Polskie (RZGW), właściciele gruntów	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne)
21		Edukacja poprzez propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędności wody	gminy, szkoły, przedszkola	ok. 3 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
22		Edukacja rolników w zakresie stosowanych nawozów sztucznych	Ośrodki Doradztwa Rolniczego, gminy	ok. 2 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
23	Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	gminy	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO IiŚ, inne programy
24		Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	gminy	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW, PO IiŚ, inne programy
25		Kontrola prawidłowego pozbywania się nieczystości ciekłych przez mieszkańców	Powiatowa Inspekcja Sanitarna	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
26		Edukacja mieszkańców w zakresie ochrony wód oraz racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych przez gospodarstwa domowe	gminy	ok. 2 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
27		Budowa oczyszczalni przydomowych	Właściciele nieruchomości	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne)
28	Zasoby geologiczne	Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych	gminy, Marszałek	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
29		Uwzględnianie złóż kopalin w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy	gminy	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
30	Gleby	Kontynuacja i rozwój monitoringu środowiska glebowego	WIOŚ	koszty w ramach WIOŚ	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
31		Promowanie rolnictwa ekologicznego i rolnictwa zintegrowanego	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodki Doradztwa Rolniczego	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
32		Przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie gleb rolniczo użytkowanych	Właściciele gruntów	koszty własne podmiotów	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
33		Ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze.	gminy	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne)
34		Rekultywacja obszarów zdegradowanych przez składowisko odpadów	zarządzający składowiskami odpadów	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), inne programy
35		Budowa i modernizacja urządzeń melioracji szczegółowej	Właściciele gruntów	koszty własne podmiotów	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW, NFOŚiGW
36		Rekultywacja gleb zdegradowanych	gminy, właściciele gruntów	865 200 zł	2018-2021	budżet jednostki (środki własne), inne programy
37		Edukacja rolników w zakresie stosowanych nawozów sztucznych	Ośrodki Doradztwa Rolniczego	ok. 2 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
38		Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Realizacja Programu usuwania azbestu	gminy, osoby fizyczne	koszty ujęte w programie usuwania azbestu	2018-2025
39		Identyfikacja i zwalczanie dzikich wysypisk śmieci	gminy	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
40		Upowszechnienie selektywnej zbiórki odpadów i wykorzystaniem odpadów organicznych dla produkcji OZE	gminy	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
41		Prowadzenie edukacji ekologicznej	gminy, szkoły, przedszkola	ok. 3 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
42	Zagrożenie poważnymi awariami	Kontrole zakładów mogących mieć negatywny wpływ na stan środowiska i bezpieczeństwa mieszkańców	gminy, Marszałek, Straż pożarna, WIOŚ, zakłady przemysłowe	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
43		Aktualizacja optymalnych tras przewozu ładunków niebezpiecznych oraz kontrola przewożonych ładunków	Zarządy dróg, firmy transportowe	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2021	budżet jednostki (środki własne)
44	Zasoby przyrodnicze	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej oraz form ochrony przyrody i obszarów cennych przyrodniczo w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego	gminy	koszty administracyjne	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
45		Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej	gminy, podmioty gospodarcze	68 500 tys. zł	2018-2021	
46		Wykonanie/aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej dla każdej jednostki terytorialnej	gminy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	koszty własne podmiotu	2018-2021	budżet jednostki (środki własne)
47		Wykonanie planów zadań ochronnych dla obszarów objętych formami ochrony przyrody	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	koszty własne podmiotu	2018-2021	budżet jednostki (środki własne)
48		Kontrola założeń planu	RDLP, Nadleśnictwa właściciele	Brak szczegółowych	2018-2025	budżet jednostki (środki

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji	Termin realizacji	Źródła finansowania
A	B	C	D	E	F	G
		urządzenia lasu	lasów	danych kosztowych		własne)
49		Promocja walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy	gmina	ok. 20 tys. zł rocznie	2018-2025	budżet jednostki (środki własne), WFOŚiGW
50		Utrzymanie, pielęgnacja oraz urządzenie terenów zieleni na osiedlach mieszkaniowych i wokół obiektów użyteczności publicznej	gminy, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne	W miarę możliwości oraz potrzeb	2018-2025	budżet jednostki (środki własne)
51		Promowanie rozwoju turystyki i rekreacji w obrębie terenów cennych przyrodniczo	gmina, podmioty gospodarcze	Brak szczegółowych danych kosztowych	2018-2025	budżet jednostki (środki własne), inne programy

7. Źródła finansowania inwestycji w zakresie ochrony środowiska

Realizacja Programu ochrony środowiska wiąże się z wysokimi nakładami finansowymi. Wdrażanie Programu powinno być zatem możliwe dzięki stworzeniu odpowiedniego systemu Finansowego. Podstawowymi źródłami finansowania są środki publiczne (budżet państwa, gminy lub pozabudżetowych instytucji publicznych), prywatne (np. fundusze inwestycyjne) oraz prywatno-publiczne (np. ze spółek handlowych z udziałem gminy). Do głównych instrumentów finansowych w zakresie ochrony środowiska należą opłaty oraz kary za korzystanie ze środowiska. Potencjalne źródła finansowania zadań określonych w POŚ przedstawiono poniżej.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW)

Publiczna instytucja finansowa, działająca jako osoba prawna. Głównym celem działania jest udzielanie wsparcia finansowego przedsięwzięciom służącym ochronie środowiska. Lista priorytetowych programów NFOŚiGW na 2018 r. ustala następujące programy:

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
  - 1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach
  - 1.2. Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych
  - 1.3. Inwestycje w gospodarce ściekowej poza granicami kraju, w zlewni rzeki Bug
2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi
  - 2.1. Racjonalna gospodarka odpadami
  - 2.2. Ochrona powierzchni ziemi
  - 2.3. Geologia i górnictwo
  - 2.4. Gospodarka o obiegu zamkniętym w gminie – program pilotażowy
3. Ochrona atmosfery
  - 3.1. Poprawa jakości powietrza
  - 3.2. System Zielonych Inwestycji (GIS - Green Investment Scheme) – GEPARD - Bezemisyjny transport publiczny
  - 3.3. SOWA – oświetlenie zewnętrzne
  - 3.4. GEPARD II – transport niskoemisyjny
  - 3.5. Budownictwo Energooszczędne
4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów
  - 4.1. Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej
5. Międzydziedzinowe
  - 5.1. Wsparcie Ministra Środowiska w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska
  - 5.2. Zadania wskazane przez ustawodawcę
  - 5.3. Wspieranie działalności monitoringu środowiska
  - 5.4. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków
  - 5.5. Edukacja ekologiczna

- 5.6. Współfinansowanie programu LIFE
- 5.7. SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych
- 5.8. Wsparcie przedsięwzięć w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki
- 5.9. Gekon – Generator Koncepcji Ekologicznych
- 5.10. Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju
- 5.11. Wsparcie dla Innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)

Podstawowym zadaniem wojewódzkich funduszy jest finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Lista przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2018 rok, została zatwierdzona uchwałą nr 43/2017 przez Radę Nadzorczą Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Priorytety dziedzinowe dotyczą:

- Ochrony czystości wód i gospodarki wodnej;
- Gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i wdrażanie czystych technologii;
- Ochrony powietrza, odnawialnych źródeł energii, ochrony przed hałasem;
- Ochrony przyrody;
- Edukacji ekologicznej;
- Zapobiegania poważnym awariom, przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska;
- Monitoring środowiska i inne działania.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)

Projekt Umowy Partnerstwa, który wyznacza główne kierunki wsparcia z Funduszy Europejskich w perspektywie finansowej 2014-2020, zakłada realizację krajowego programu operacyjnego dotyczącego m.in. gospodarki niskoemisyjnej, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, ochrony środowiska, transportu i bezpieczeństwa energetycznego. Środki unijne z programu przeznaczone będą w ograniczonym stopniu na inwestycje w obszary ochrony zdrowia czy dziedzictwa kulturowego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, podobnie jak jego poprzednik na lata 2007-2013, będzie wspierać głównie rozwój infrastruktury technicznej kraju, co w efekcie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gospodarki oraz zwiększenia jej konkurencyjności. Celem nadrzędnym omawianego Programu będzie wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, przyjaznej środowisku, a także sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Wyznaczony cel główny wynika z jednego z priorytetów strategii Europa 2020, którym jest zrównoważony rozwój. Oznacza on budowanie silnej, stabilnej

i konkurencyjnej gospodarki, która sprawnie i efektywnie korzysta z dostępnych zasobów. Nacisk na wsparcie gospodarki skutecznie korzystającej z dostępnych zasobów, sprzyjającej środowisku i jednocześnie bardziej konkurencyjnej ekonomicznie, prowadzi do zachowania spójności i równowagi pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki. Opisany program będzie skutecznie realizował założenia unijnej strategii.

W przypadku POIiŚ 2014-2020 wyróżniamy dwa źródła finansowania: Fundusz Spójności (FS), którego głównym celem jest wspieranie rozwoju europejskich sieci transportowych oraz ochrony środowiska w krajach UE oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).

8. System realizacji programu ochrony środowiska

System realizacji jest niezbędny w celu wypełnienia celów Programu Ochrony Środowiska. Ważna dla ochrony środowiska jest współpraca pomiędzy gminami, organami ochrony środowiska i przyrody, służbami ochrony środowiska, instytucjami naukowymi, organizacjami społecznymi oraz podmiotami gospodarczymi. Wzajemne relacje powinny opierać się na partnerstwie, które będą prowadziły do wspólnej realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Pozarządowe organizacje ekologiczne mogą zajmować się zarówno działaniami planistycznymi, prowadzić konstruktywne, fachowe programy ochrony różnych gatunków czy typów siedlisk oraz realizować prośrodowiskowe inwestycje (np. związane z alternatywnymi źródłami energii). Tradycyjną rolą organizacji jest też prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska i monitoringu i włączanie się do strategicznych ocen oddziaływania inwestycji i projektów na środowisko.

Zarządzanie Programem odbywa się z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, w oparciu o instrumenty zarządzania zgodne z kompetencjami i obowiązkami podmiotów zarządzających.

W odniesieniu do Programu ochrony środowiska jednostką, na której spoczywać będą główne zadania zarządzania będzie powiat goleniowski. Mimo to całościowe zarządzanie środowiskiem w powiecie będzie odbywać się na kilku szczeblach. Prócz szczebla powiatowego jest jeszcze poziom gmin, a także wojewódzki oraz jednostek organizacyjnych, obejmujących działania podejmowane przez podmioty gospodarcze korzystające ze środowiska.

Institucje, które działają w ramach administracji mają głównie na celu racjonalne planowanie przestrzenne, kontrolowanie korzystania ze środowiska oraz porządkowanie działań związanych z gospodarczym wykorzystaniem środowiska. Instrumenty służące do zarządzania w ramach realizacji POŚ wynikają z obowiązujących aktów prawnych i można je podzielić na instrumenty prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Instrumenty prawne dotyczą wszystkich konkretnych rozwiązań ukierunkowanych na osiągnięcie celu ekologicznego, z których poszczególne jednostki mogą korzystać i jednocześnie mają one odniesienie prawne. Instrumenty te dają gminom oraz instytucjom działającym w ochronie środowiska, możliwość nałożenia określonych obowiązków i postanowień na podmioty. Na instrumenty te składają się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, akty prawa miejscowego, raporty oddziaływania na środowisko, koncesje geologiczne, pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym pozwolenia zintegrowane oraz decyzje o charakterze prewencyjnym, finansowym i restrykcyjnym.

Szczególnym instrumentem prawnym stał się monitoring, czyli kontrola jakości stanu środowiska. Prowadzony on jest zarówno jako badania jakości środowiska, jak też w odniesieniu

do ilości zasobów środowiska. Obecnie, wprowadzenie badań monitoringowych jako obowiązujących, czynią je instrumentem o znaczeniu prawnym.

Działania monitorujące stan środowiska, przeprowadzane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowane są między innymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Ważnym uzupełnieniem monitoringu środowiska, są pomiary ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, np. wielkości emisji pyłów i gazów do atmosfery, ilości i składu ścieków odprowadzanych do wód, nagromadzenia i charakterystyki odpadów. Wyniki monitoringu pozwalają na dokonanie oceny wpływu działalności człowieka na poszczególne komponenty środowiska.

Do instrumentów finansowych zalicza się następujące opłaty, kary i możliwości finansowania:

- opłaty za korzystanie ze środowiska – za emisję zanieczyszczeń do powietrza, za pobór wody powierzchniowej i podziemnej, za odprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, za składowanie odpadów, za powierzchnię, z której odprowadzane są ścieki,
- administracyjne kary pieniężne,
- odpowiedzialność cywilna, karna i administracyjna,
- kredyty i dotacje z funduszy ochrony środowiska,
- pomoc publiczna na ochronę środowiska w postaci preferencyjnych pożyczek i kredytów, dotacji, odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń płatności wobec budżetu państwa i funduszy ekologicznych, zwolnień i ulg podatkowych.

Instrumenty społeczne odnoszą się do udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji i uchwalaniu dokumentacji, które są ważnym elementem skutecznego zarządzania, opartego o zasady zrównoważonego rozwoju i uwzględnianie racji społecznych. Edukacja ekologiczna jest bardzo istotnym elementem instrumentów społecznych. Należy przez nią rozumieć różnorodne działania, zmierzające do kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz przyjaznych dla środowiska nawyków. Podstawą jest tu rzetelne i ciągłe przekazywanie wiedzy na temat ochrony środowiska oraz komunikowanie się władz samorządów lokalnych ze społeczeństwem na drodze podejmowanych działań inwestycyjnych.

Do instrumentów strukturalnych należą wszelkie programy strategiczne np. strategie rozwoju, plany rozwoju lokalnego wraz z programami sektorowymi, a także program ochrony środowiska, i to one wytyczają główne tendencje i kierunki działań w ramach rozwoju gospodarczego, społecznego, infrastrukturalnego i ochrony środowiska. Nadrzędnym dokumentem powinna być Strategia Rozwoju Powiatu Goleniowskiego. Dokument ten jest bazą dla opracowania programów sektorowych np. dotyczących rozwoju obszarów wiejskich, przemysłu, ochrony zdrowia, turystyki i ochrony środowiska.

Podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu są:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność gmin, jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

W przypadku włączenia powyższego grona w proces realizacji programu zapewniona jest jego akceptacja i przyjmowanie odpowiedzialności zarówno za sukcesy jak i porażki. Dlatego tak ważne jest uspołecznianie procesu planowania wraz z podejmowaniem decyzji i przejrzystością procedur włączających szerokie grono partnerów na szczeblu zarówno lokalnym jak i krajowym a nawet międzynarodowym. Celem wspomnianego partnerstwa jest zapewnienie maksymalnej synergii między programami działającymi w regionie a także skupienie zasobów technicznych i finansowych.

Zarządzanie środowiskiem w powiecie dotyczy głównie działań własnych, w tym także działań jednostek organizacyjnych. Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta, Starosta realizują zadania programu związane ze zwykłym korzystaniem ze środowiska przez mieszkańców, osoby fizyczne m.in. wycinaniem drzew i krzewów, utrzymanie zieleni, utrzymanie czystości i porządku w gminach, zaopatrzenie w wodę, ciepło, energię, odprowadzanie ścieków czy system selektywnej zbiórki odpadów.

W zakresie realizacji Programu, działania władz gmin powiatu, polegać będą na koordynowaniu działań z zakresu ochrony środowiska prowadzonych na terenie gmin, stanowieniu prawa lokalnego w formie podejmowania uchwał i wydawania decyzji administracyjnych związanych z zapisami Programu, wykonywaniu zadań wyznaczonych w Programie oraz pełnienie funkcji kontrolnej, dla podejmowanych zadań związanych ze środowiskiem.

Monitoring realizacji Programu dostarcza informacje, dzięki którym ocenić można czy stan środowiska uległ poprawie czy pogorszeniu. Celem monitoringu jest zwiększenie efektywności polityki środowiskowej poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian.

Aby właściwie nadzorować realizację Programu poniżej wskazano wskaźniki, dzięki którym zdecydowanie łatwiej będzie przedstawić stopień wykonania założonych zadań. Analiza tych wskaźników będzie podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć w przyszłych aktualizacjach programu ochrony środowiska.

Tabela 49. Wskaźniki dla monitorowania celów obszarów interwencji

<i>L.p.</i>	<i>Wskaźnik [jednostka miary]</i>	<i>Źródło informacji</i>
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA		
1	klasa jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
2	długość sieci ciepłej prowadzącej do budynków [km]	GUS, jednostka

		zajmująca się dostawą gazu
3	czynne przyłącza gazowe do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych [szt.]	GUS
ZAGROŻENIA HAŁASEM		
4	wielkość notowanych przekroczeń hałasu [dB]	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
5	długość nowowybudowanych i zmodernizowanych powiatowych i gminnych dróg publicznych	Gminy, Zarządcy Dróg
6	długość ścieżek rowerowych [km]	GUS, Gminy
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE		
7	wyniki pomiarów wartości promieniowania elektromagnetycznego [V/m]	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
GOSPODAROWANIE WODAMI		
8	jakość wód powierzchniowych w całej JCWP	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
9	stopień zaawansowania plac nad planem zarządzania ryzykiem przeciwpowodziowym	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
10	jakość wód podziemnych w całej JCWPd	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
11	przekroczenia w wodach ujmowanych na cele komunalne	Państwowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna
GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA		
12	a) długość sieci kanalizacyjnej [km] b) liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Podmioty odpowiadające za sieć kanalizacyjną, Główny Urząd Statystyczny
13	a) długość sieci wodociągowej [km] b) liczba przyłączy wodociągowych	Podmioty odpowiadające za sieć wodociągową Główny Urząd Statystyczny
14	odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej [%]	Główny Urząd Statystyczny
15	stosunek długości sieci kanalizacyjnej do długości sieci wodociągowej	Główny Urząd Statystyczny
16	zużycie wody na potrzeby przemysłu [dam3]	Główny Urząd Statystyczny
17	zużycie wody na 1 mieszkańca [dam3]	Główny Urząd Statystyczny
ZASOBY GEOLOGICZNE		
18	ilość wydobytych surowców kopalnych	PIG
GLEBY		
19	powierzchni terenów zrehabilitowanych (udział w całkowitej powierzchni wymagającej rekultywacji)	Gminy
20	powierzchnia wymagająca rekultywacji (udział w całkowitej powierzchni)	Gminy

21	procent gruntów ornych w ogólnej powierzchni [%]	GUS
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW		
22	ilość wytworzonych odpadów [Mg]	Gminy, Podmioty zajmujące się odbiorem odpadów od mieszkańców
23	liczba dzikich wysypisk odpadów [szt.]	Gminy
24	ilość zdemontowanego azbestu	Gminy, Podmioty zajmujące się unieszkodliwianiem azbestu
ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI		
25	rodzaje i liczba zdarzeń mogących spowodować nadzwyczajne zagrożenia środowiska	WIOŚ, PSP
ZASOBY PRZYRODNICZE		
26	powierzchnia lasów [ha]	Gminy, Główny Urząd Statystyczny
27	powierzchnia terenów zieleni urządzonej	Gminy, Główny Urząd Statystyczny
28	liczba a) planów zadań ochronnych b) planów ochrony	RDOŚ
29	powierzchnia obszarów prawie chronionych	Gminy, RDOŚ

Zgodnie z ustawą z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy powiatu jest zobowiązany do sporządzenia co 2 lata raportu z wykonania Programu, który przedstawia odpowiednio Radzie Powiatu. Wykonanie tej analizy pozwoli na wyznaczenia w przyszłości, nowych celów proekologicznych i kierunków działań. W cyklach czteroletnich oceniany jest stopień realizacji celów ekologicznych. Ocena ta stanowi bazę dla ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji przez aktualizację POŚ.

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia poszczególnych gmin powiatu goleniowskiego w roku 2016	21
Tabela 2. Liczba ludności ogółem w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016.....	21
Tabela 3. Liczba ludności w podziale na wiek w powiecie goleniowskim w latach 2012 - 2016.	23
Tabela 4. Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności	23
Tabela 5. Bezrobocie w powiecie goleniowskim w latach 2015-2017	24
Tabela 6. Pokrycie tereny powiatu goleniowskiego	28
Tabela 7. Powierzchnia lasów należąca do Lasów Państwowych	30
Tabela 8. Powierzchnia lasów w powiecie goleniowskim w latach 2015 - 2016	31
Tabela 9. Podmioty w sektorze publicznym oraz prywatnym na terenie powiatu w roku 2016....	33
Tabela 10. Podmioty gospodarcze w powiecie goleniowskim w podziale na sekcje w roku 2016.	34
Tabela 11. Liczba odbiorców gazu w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016.....	36
Tabela 12. Sieć gazowa w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016	36
Tabela 13. Zużycie gazu w powiecie goleniowskim w latach 2012-2016.....	37
Tabela 14. Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w powiecie goleniowskim w latach 2012- 2016	37
Tabela 15. . Zjawiska pogodowe i klimatyczne powodujące szkody społeczne oraz w gospodarce	40
Tabela 16. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w roku 2016 na terenie powiatu.....	44
Tabela 17. Klasy stref województwa zachodniopomorskiego w 2016 roku - kryteria dla ochrony zdrowia.....	48
Tabela 18. Analiza SWOT obszar interwencji – powietrze atmosferyczne.....	50
Tabela 20. Liczba pojazdów na terenie powiatu w latach 2015-2016 (szt.)	53
Tabela 21. Średni dobowy ruch (SDDR) w punktach pomiarowych w 2015 roku na drogach krajowych.....	53
Tabela 22. Zestawienie odcinków dróg położonych w granicach powiatu.....	55
Tabela 23. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN}	56
Tabela 24. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N	56
Tabela 19. Analiza SWOT obszar interwencji – hałas	56
Tabela 25. Analiza SWOT obszar interwencji – pole elektromagnetyczne.....	59
Tabela 27. Ocena stanu JCWPd.....	73
Tabela 26. Analiza SWOT obszar interwencji – gospodarowanie wodami.....	79
Tabela 29. Zużycie wody w gospodarstwach domowych w roku 2016.....	81
Tabela 30. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu lat 2015-2016	81

Tabela 31. Zużycie wody na 1 mieszkańca w latach 2015 -2016	82
Tabela 32. Produkcja wody uzdatnionej m3/rok w SUW na terenie gminy Goleniów	84
Tabela 33. Woda dostarczona do wodociągu na terenie powiatu w czasie doby w roku 2016.	85
Tabela 34. Dane dotyczące gospodarki ściekowej na terenie powiatu w roku 2016.....	86
Tabela 28. Analiza SWOT obszar interwencji – gospodarka wodno-ściekowa.....	88
Tabela 35. Analiza SWOT obszar interwencji – zasoby geologiczne.....	89
Tabela 36. Złoża kopalin w powiecie goleniowskim.	90
Tabela 37. Rejestr obszarów górniczych na terenie powiatu goleniowskiego	92
Tabela 35. Analiza SWOT obszar interwencji – zasoby geologiczne.....	93
Tabela 39. Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski – m. Maszewo	95
Tabela 38. Analiza SWOT obszar interwencji – gleby	96
Tabela 41. Bilans zebranych selektywnie odpadów w powiecie goleniowskim w roku 2016	99
Tabela 40. Analiza SWOT obszar interwencji – gospodarka odpadami	100
Tabela 42. Analiza SWOT obszar interwencji – zasoby przyrodnicze	110
Tabela 43. Analiza SWOT obszar interwencji – zagrożenia poważnymi awariami	113
Tabela 44. Analiza SWOT obszar interwencji – Odnawialne źródła energii.....	118
Tabela 45. Cele, kierunki i interwencje oraz zadania.....	120
Tabela 46. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	133
Tabela 48. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	136
Tabela 47. Wskaźniki dla monitorowania celów obszarów interwencji	147

Spis map

Mapa 1. Położenie powiatu goleniowskiego na tle województwa oraz w podziale na gminy	20
Mapa 2. Obszar powiatu goleniowskiego w podziale na mezoregiony.....	26
Mapa 3. Pokrycie terenu powiatu goleniowskiego.....	29
Mapa 4. Powierzchnia lasów należących do Lasów Państwowych	32
Mapa 5. Występowanie trąb powietrznych w Polsce	39
Mapa 6. Obszary chronione na terenie powiatu goleniowskiego	109

Spis rycin

Ryc. 1. Drogi powiatu goleniowskiego	43
Ryc. 2. Emisja całkowita dla poszczególnych zanieczyszczeń w ujęciu powiatowym (od lewej: pył zawieszony PM10 i benzo(a)piren).....	47
Ryc. 3. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu goleniowskiego	55

Ryc. 4. Lokalizacja źródeł promieniowania w gminie Szczecin - oddziaływujące na teren powiatu goleniowskiego	59
Ryc. 5. Wody powierzchniowe na obszarze powiatu goleniowskiego	70
Ryc. 6. Jednolite Części Wód Podziemnych na obszarze powiatu goleniowskiego	74
Ryc. 7. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych na terenie powiatu goleniowskiego	75
Ryc. 8. Stopień narażenia na skutki suszy	77
Ryc. 9. Mapa zagrożenia powodziowego oraz mapa ryzyka powodziowego powiatu goleniowskiego	78
Ryc. 10. Mapa temperatury na głębokości 2000 m pod powierzchnią terenu	116
Ryc. 11. Strefy energetyczne wiatru w Polce	118

Spis załączników

- Załącznik nr 1 – zestawienie pozwoleń zintegrowanych (pismo Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego)
- Załącznik nr 2 – Informacje uzyskane od Urzędu gminy i Miasta w Goleniowie
- Załącznik nr 3 – Informacje uzyskane od Urzędu Miejskiego w Nowogardzie
- Załącznik nr 3 – Informacje uzyskane od Urzędu Miejskiego w Nowogardzie
- Załącznik nr 4 – Informacje uzyskane od Urzędu gminy w Osinie
- Załącznik nr 5 – Informacje uzyskane od Burmistrza Miasta i gminy Stepnica
- Załącznik nr 6 – Informacje uzyskane od Urzędu gminy Przybiernów
- Załącznik nr 7 – Informacje uzyskane od Urzędu Miejskiego w Maszewie
- Załącznik nr 8 – Zakres prognozy wskazany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
- Załącznik nr 9 – Zakres prognozy wskazany przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie
- Załącznik nr 10 – Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
- Załącznik nr 11 – Opinia Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie

Załącznik nr 1

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

WOŚ.II.720.2.3.2018.BK

Szczecin, 10 kwietnia 2018 r.

Pani Monika Stankiewicz

Gobio – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski

ul. Bażyńskich 38/50

87-100 Toruń

W odpowiedzi na Pani pismo z dnia 03 marca 2018 r. (wpływ do tut. urzędu - 30 marca 2018 r.) przesyłam tabelaryczne zestawienie pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie instalacji chowu/hodowli drobiu oraz świń, zlokalizowanych na terenie powiatu goleniowskiego, będących w kompetencji Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego.

Z up. Marszałka Województwa
Andrzej Poruchony
Zastępca Dyrektora
Wydziału Ochrony Środowiska

Otrzymują:

1. Adresat
wersja elektroniczna – m.stankiewicz@gobio.pl
2. a/a

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Wydział Ochrony Środowiska

Adres siedziby:
ul. Starzyńskiego 3-4, 70-506 Szczecin
tel.: (+48 91) 44 10 200, fax: (+48 91) 48 92 141
srodowisko@wzp.pl

Adres korespondencyjny:
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin
www.wzp.pl

Wykaz pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie instalacji chowu / hodowli drobiu oraz świń zlokalizowanych na terenie powiatu goleniowskiego (stan na dzień 10 kwietnia 2018 r.)

Lp.	Nazwa instalacji	Prowadzący instalację	Nr i znak decyzji
1.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Jarosławki gm. Maszewo	Halina Idziaszek Ferma Drobiu Halina Idziaszek Jarosławki 17 72-130 Maszewo	Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 05 grudnia 2005 r. znak: SR-Ś-6/6619/40/05 ze zm.
2.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Kąty gm. Goleniów	FERMY B.K.K. Pikuła s.c. Kąty 40 72-100 Goleniów	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 lipca 2014 r. znak: WOŚ.II.7222.5.9.2014.MG ze zm.
3.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Kąty gm. Goleniów	Grzegorz Królikiewicz Anna Królikiewicz Kąty 21 72-100 Goleniów	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 13 kwietnia 2015 r. znak: WOŚ.II.7222.70.12.2014.BK ze zm.
4.	Instalacja do hodowli drobiu w miejscowości Komarowo gmina Goleniów	Norbert Jasion Ferma Drobiu Norbert Jasion Komarowo 66 72-100 Goleniów	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 08 listopada 2017 r. znak: WOŚ.II.7222.3.6.2017.MG
5.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Kościszki gm. Osina	Kazimierz Chwiątek Hodowla Drobiu Chwiątek Kazimierz Kościszki 21A 72-221 Osina; Elżbieta Chwiątek; Jarosław Chwiątek Gospodarstwo Rolne Jarosław Chwiątek Byszewo 17 73-150 Łobez; „EL-KA” Sp. z o. o. Byszewo 17 73-150 Łobez; „MA-JA” Sp. z o. o. Byszewo 17 73-150 Łobez	Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2006 r. znak: SR-Ś-6/6619/37/06 ze zm.

6.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Kullice gm. Nowogard	FERMY B.K.K. Pikuła s.c. Kąty 40 72-100 Goleniów	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 17 sierpnia 2016 r. znak: WOŚ.II.7222.5.8.2016.MG
7.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Maszewo gm. Maszewo	Przemysław Kiełbania Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu Przemysław Kiełbania, Niedźwiedź 36, 73-108 Kobylanka; Lech Kiełbania Ferma Drobiu Kiełbania Lech, ul. Stepowa 7 70-892 Szczecin	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 kwietnia 2017 r. znak: WOŚ.II.7222.10.10.2016.MG
8.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Modrzewie gm. Goleniów	Monika Lewandowska Janusz Lewandowski Modrzewie 4B 72-100 Goleniów	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 08 stycznia 2015 r. znak: WOŚ.II.7222.53.1.1.2014.MG ze zm.
9.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Modrzewie gm. Goleniów	Andrzej Chimiak Modrzewie 1A 72-100 Goleniów	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 września 2008 r. znak: WRIOŚ.III.MG-7740/28-8/08 ze zm.
10.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Modrzewie gm. Goleniów	Grażyna Czyż Tadeusz Czyż Modrzewie 10A 72-100 Goleniów	Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 07 grudnia 2007 r. znak: SR-5-6/6619/77/07 ze zm.
11.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Otręby gm. Nowogard	Przemysław Kiełbania Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu Przemysław Kiełbania, Niedźwiedź 36, 73-108 Kobylanka; Lech Kiełbania Ferma Drobiu Kiełbania Lech, ul. Stepowa 7 70-892 Szczecin	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 08 kwietnia 2016 r. znak: WOŚ.II.7222.7.5.2016.GD ze zm.
12.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Radzanek gm. Maszewo	Park Drobiarski Sp. z o. o. ul. Piłska 36, Śmiłowo 64-810 Kaczory	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 listopada 2014 r. znak: WOŚ.II.7222.11.13.2014.MG

13.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Strzelewo gm. Nowogard	Darosław Zima Gospodarstwo Rolne Zima Darosław ul. Parkowa 11 70-896 Załom	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 kwietnia 2016 r. znak: WOŚ.II.7222.3.5.2016. MG ze zm.
14.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Węgorzyce gm. Osina	Przemysław Kielbania Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu Przemysław Kielbania, Niedźwiedz 36, 73-108 Kobylanka; Lech Kielbania Ferma Drobiu Kielbania Lech, ul. Stepowa 7 70-892 Szczecin	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 lipca 2015 r. znak: WOŚ.II.7222.8.9.2015.MG ze zm.
15.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Wołowiec gm. Nowogard	Ferma drobiu s.c. Adrian, Elżbieta, Monika Marach Wołowiec 2B 72-200 Nowogard	Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 10 maja 2006 r. znak: SR-Ś-6/6619/17/06 ze zm.
16.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Załom gm. Goleniów	Darosław Zima Gospodarstwo Rolne Zima Darosław ul. Parkowa 11 70-896 Załom	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 kwietnia 2016 r. znak: WOŚ.II.7222.12.5.2016.GD ze zm.
17.	Instalacja do chowu drobiu w miejscowości Załom gm. Goleniów	Darosław Zima Gospodarstwo Rolne Zima Darosław ul. Parkowa 11 70-896 Załom	Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 kwietnia 2016 r. znak: WOŚ.II.7222.11.5.2016.GD ze zm.
18.	Instalacja do chowu świń w miejscowości Miętno gm. Nowogard	Goodvalley Agro S.A. ul. Dworcowa 25 77-320 Przechlewo	Decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 13 grudnia 2004 r. znak: SR-Ś-6/6619/12/04 ze zm.

Załącznik nr 2

ANKIETA DOTYCZĄCA POWIATU GOLENIOWSKIEGO

---

1. *Celem ankiety jest zebranie danych niezbędnych do sporządzenia dokumentu:*

***„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025”***

2. *Konieczność przeprowadzenia ankiety wynika z „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z dn. 2 września 2015 r. przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska”*
3. *Wypełniona ankietę proszę przesać na adres: m.stankiewicz@gobio.pl oraz w wersji papierowej na adres: GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Męsikowski, ul. Bazylskich 38/50, 87-100 Toruń w terminie do dnia **10stycznia 2018r.***

Dane do: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”

I. Najważniejsze problemy ekologiczne w Gminie

(proszę wymienić czy, a jeśli tak, to z jakimi problemami do czynienia gmina w zakresie: zasobów przyrodniczych, zasobów i jakości wód, powietrza, hatosu, gospodarki wodno- ściekowej gospodarki odpadami, powierzchni ziemi, promieniowania elektromagnetycznego, jakości gleb, zagrożeń poważnymi awariami, zastosowania OZE oraz edukacji ekologicznej)

- Niewystarczający stopień skanalizowania miejscowości, głównie wiejskich,
- Brak środków finansowych na usuwanie wyrobów zawierających azbest;
- Ponadlokalność zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem powietrza;
- Zanieczyszczenia powietrza - niska emisja - słaba jakość wykorzystywanych surowców oraz spalanie odpadów (głównie na obszarach mocno zurbanizowanych, gdzie nie ma możliwości podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej)
- Zanieczyszczenia powietrza - niska emisja - duża ilość źródeł niskoemisyjnych(głównie na obszarach mocno zurbanizowanych, gdzie nie ma możliwości podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej);
- Zwiększenie generowania promieniowania elektromagnetycznego poprzez budowę nowych stacji nadawczych telewizyjnych, radiowych oraz bazowych telefonii komórkowej;
- Miejscowe zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska;
- Mała ilość instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii;
- Stosunkowo niski stopień świadomości ekologicznej mieszkańców;

- II. Mocne i słabe strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 5 czynników składających się na mocne i słabe strony niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze	
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa	
OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi	
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne	

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny	
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami	
OBSZAR INTERWENCJI: Powazne awarie, zagrożenia naturalne	
OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)	
OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna	

- III. Szanse i zagrożenia strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 3 czynniki składających się na szanse i zagrożenia niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

SZANSE	ZAGROŻENIA
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze	
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa	
OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi	
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne	

SZANSE	ZAGROŻENIA
	OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny
	OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne
	OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami
	OBSZAR INTERWENCJI: Poważne awarie, zagrożenia naturalne
	OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)
	OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna

IV. Propozycje gminy do „Programy Ochrony Środowiska Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (proszę wskazać propozycje kierunków działań oraz zadań, które powinny być ujęte w programie)

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 proponuje się umieszczenie celów i działań ekologicznych, które powinny pomóc mieszkańcom gmin na pozyskiwanie informacji oraz środków finansowych na zadania dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest, roślin gatunku barszcz Sosnowskiego oraz niskiej emisji i możliwości pozyskiwania środków finansowych na wymianę pieców lub innego rodzaju ogrzewania na bardziej ekologiczne.

Polityka energetyczna gminy

1. Jakie występują źródła ciepła do ogrzewania budynków?(ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)

Szczegółowy opis źródeł ciepła w Gminie Goleniów został opisany w Aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Goleniów na lata 2016- 2031 dostępnym pod linkiem <http://bip.goleniow.pl/strony/14531.dhtml> oraz w Programie Gospodarki niskiemisyjnej dostępnym na stronie <http://bip.goleniow.pl/strony/10676.dhtml>.

2. Jakie występują źródła do podgrzewania wody?(ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)

Wszystkie z w/w wymienionych, brak szczegółowych danych.

3. Kubatura budynków ogrzewanych z danego źródła ciepła (wykaz z ewidencji budynków komunalnych własności gminy Ryn)

Brak danych

4. Jakie są źródła energii elektrycznej? (sieć przemysłowa, dystrybucyjna, źródła indywidualne**, inne- jakie?)

Szczegółowy opis źródeł energii w Gminie Goleniów został opisany w Aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Goleniów na lata 2016- 2031 dostępnym pod linkiem <http://bip.goleniow.pl/strony/14531.dhtml> oraz w Programie Gospodarki niskiemisyjnej dostępnym na stronie <http://bip.goleniow.pl/strony/10676.dhtml>.

5. Na co przeznaczana jest energia elektryczna? (ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, oświetlenie, klimatyzacja, wentylacja, inne – jakie?)

Na wszystkie z wyżejwymienionych.

6. Czy zrealizowano przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie energii elektrycznej?(opis przedsięwzięcia z podaniem mocy i energii zaoszczędzonej)

W latach 2012 – 2013 przeprowadzono termomodernizację 13 budynków należących do Gminy Goleniów.

Od Roku 2016 Gmina Goleniów wprowadza do oświetlenia ulicznego wyłącznie oprawy energooszczędne- ledowe.

7. Czy Gminaposiada „Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”?**

TAK NIE

8. Czy Gmina posiada „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej”?**

TAK NIE

* W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc, sprawność, rodzaj paliwa

* W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc i sprawność

** Właściwe podkreślić

Goleniów, dnia 14 grudnia 2017r.

GOBIO
Usługi przyrodnicze
Michał Mięsikowski
ul. Bażyńskich 38/50,
87-100 Toruń

Dotyczy udostępnienia informacji na potrzeby wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego”

W odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 09.12.2017r. w w/w sprawie, przekazuję informacje wnioskowane przez Państwa sporządzone według punktów wskazanych w w/w piśmie, tj.:

Ad.1.a. Do niniejszego pisma zostały załączone wszystkie obecnie obowiązujące uchwały dotyczące gospodarki odpadami, na ich podstawie będą Państwo mogli stworzyć krótki opis działania systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy Goleniów.

Ad.1.b. Na stronie internetowej www.goleniow.pl pod linkiem: <http://bip.goleniow.pl/strony/16559.dhtml> dostępne są wszystkie sprawozdania dotyczące ilości zebranych odpadów komunalnych (w tym odpadów zebranych selektywnie) na terenie Gminy Goleniów za lata 2012-2016. Informacje dotyczące ilości i rodzaju odpadów komunalnych za rok 2017 będą opracowane do dnia 31 marca 2018r..

Ad.1.c.

Na terenie Gminy Goleniów znajduje się składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane w miejscowości Podańsko, jest ono obecnie na etapie rekultywacji. Wyżej wymienionym składowiskiem zarządza Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. Do roku 1994 istniało składowisko odpadów w Helenowie. Na terenie Gminy Goleniów nie występują mogilniki.

Ad. 2 i Ad. 3.

O dane wnioskowane przez Państwa w punkcie 2 oraz 3 należy wystąpić do Goleniowskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (ul. I Brygady Legionów 18 a, 72-100 Goleniów). Firma ta dysponuje szczegółowymi informacjami dotyczącymi w/w kwestii.

Z up. BURMISTRZA
Inspektor ds. ochrony środowiska
mgr inż. Joanna Chikiewicz

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 16 maja 2012 r.

Poz. 1078

UCHWAŁA NR XVIII/203/12 RADY MIEJSKIEJ W GOLENIOWIE

z dnia 28 marca 2012 r.

w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281), oraz art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z 2006 r. Nr 144, poz. 1042, z 2008 r. Nr 223, poz. 1464, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 666, Nr 92, poz. 753, Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 106, poz. 622, Nr 152, poz. 897, Nr 230, poz. 1373) Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. Postanawia się o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady

Czesław Majdak

WPNS

**Uchwała Nr XVIII/203/12
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 28 marca 2012 r.**

w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281), oraz art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z 2006 r. Nr 144, poz. 1042, z 2008 r. Nr 223, poz. 1464, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 666, Nr 92, poz. 753, Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 106, poz. 622, Nr 152, poz. 897, Nr 230, poz. 1373)

Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

- § 1. Postanawia się o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady

Czesław Majdak

Tomasz Wólkiewicz

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 12 kwietnia 2016 r.

Poz. 1555

Elektronicznie podpisany przez:
Kamilla Grobicka-Madej; ZUW
Data: 2016-04-12 14:15:30

UCHWAŁA NR XVII/193/16 RADY MIEJSKIEJ W GOLENIOWIE

z dnia 24 lutego 2016 r.

w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na obszarze Gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 61 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399, poz. 1593, Dz.U. z 2015 r. poz. 87, poz. 122, poz. 1045, poz. 1269, poz. 1688 i poz. 1793) Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zebranymi na terenie danej nieruchomości położonej na obszarze Gminy Goleniów, zwaną dalej opłatą, uiszcza się z dołu w okresach miesięcznych, w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca.

2. Opłatę ryczałtową za gospodarowanie odpadami komunalnymi zebranymi na terenie danej nieruchomości położonej na obszarze Gminy Goleniów wykorzystywanej jedynie przez część roku, uiszcza się z dołu za cały rok, w dwóch równych ratach, w terminie do końca drugiego i trzeciego kwartału.

§ 2. Opłatę uiszcza się w następujący sposób:

- 1) gotówką w kasach Urzędu Miasta i Gminy w Goleniowie,
- 2) przelewem na rachunek bankowy Gminy Goleniów.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXVI/308/12 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na obszarze Gminy Goleniów (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3288), zmieniona uchwałą Nr XXXIII/374/13 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 29 maja 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na obszarze Gminy Goleniów (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 2286).

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Łukasz Mituła

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 19 kwietnia 2016 r.

Poz. 1612

Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Nej; ZUW
Data: 2016-04-19 10:09:09

UCHWAŁA NR XVIII/203/16 RADY MIEJSKIEJ W GOLENIOWIE

z dnia 30 marca 2016 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. W załączniku Nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Goleniowie Nr XVII/191/16 podjętej w dniu 24 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów, zmienia się treść § 21, który otrzymuje brzmienie:

„§ 21. Nieruchomości zabudowane budynkami wielorodzinnymi powinny być objęte deratyzacją co najmniej raz w roku. W odniesieniu do nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi deratyzacja może być przeprowadzana tylko w miarę potrzeby.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Łukasz Mituła

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 19 kwietnia 2016 r.

Poz. 1611

Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Nej; ZUW
Data: 2016-04-19 10:08:58

UCHWAŁA NR XVII/191/16 RADY MIEJSKIEJ W GOLENIOWIE

z dnia 24 lutego 2016 r.

w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399, poz. 1593, Dz. U. z 2015 r. poz. 87, poz. 122, poz. 1045, poz. 1269, poz. 1688 i poz. 1793), po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Goleniów oraz zasady gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w formie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów” stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXXVI/417/13 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 września 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3830).

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Łukasz Miłtuła

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVII/191/16
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 24 lutego 2016 r.

REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE GMINY GOLENIÓW

§ 1. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Goleniów dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości,
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych, z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
- 4) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
- 5) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach,
- 6) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

§ 2. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, ukierunkowanej na segregację następujących odpadów:

- 1) papier,
- 2) metale,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) szkło,
- 5) opakowania wielomateriałowe,
- 6) odpady ulegające biodegradacji,
- 7) przeterminowane leki i chemikalia powstające w gospodarstwach domowych,
- 8) zużyte baterie i akumulatory,
- 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 10) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 12) zużyte opony,
- 13) odpady zielone.

§ 3. 1. Sелеktywnie zebrane odpady wymienione w § 2 mogą być dostarczane do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

2. Wykaz punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych podawany jest na stronie internetowej, tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy i Miasta w Goleniowie i tablicach sołeckich.

§ 4. 1. Właściciele nieruchomości mają obowiązek uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń, w tym liści, z części nieruchomości służących do użytku publicznego oraz z chodników położonych bezpośrednio wzdłuż nieruchomości.

2. Współwłaściciele budynków mieszkalnych wielorodzinnych ustalają indywidualnie między sobą: sposób, termin oraz kolejność wykonywania czynności opisanych w ust. 1.

3. Obowiązek oczyszczania ze śniegu i lodu winien być realizowany przez odgarnięcie w miejsce nie powodujące zakłóceń w ruchu pieszych lub pojazdów i podjęcie działań usuwających lub co najmniej ograniczających śliskość chodnika. Piasek użyty do tego celu należy uprzątnąć z chodnika niezwłocznie po ustaniu przyczyn jego zastosowania.

4. W przypadku dużych opadów dozwolone jest składowanie śniegu na chodnikach o szerokości do 1,5 m na skraju chodnika i jezdni.

§ 5. 1. Mycie pojazdów mechanicznych poza myjniami jest zabronione.

2. Zabrania się napraw pojazdów samochodowych, w tym wymiany oleju i innych płynów eksploatacyjnych, na chodnikach, parkingach, miejscach postojowych, ciągach pieszo-jezdnych, placach publicznych, za wyjątkiem doraźnych napraw i regulacji związanych z eksploatacją pojazdów w obrębie nieruchomości, jeżeli czynności te nie powodują zanieczyszczenia wód i gleby, a poza terenem nieruchomości w przypadku uzasadnionych napraw spowodowanych awarią pojazdu uniemożliwiającą kontynuację jazdy.

§ 6. 1. Wyselekcjonowane odpady należy gromadzić:

- 1) przy zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej, domku letniskowym lub na innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanej jedynie przez część roku – w przygotowanych w tym celu specjalistycznych workach lub pojemnikach,
- 2) przy zabudowie wielorodzinnej – w przygotowanych w tym celu specjalistycznych pojemnikach.

2. Przy zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej, domku letniskowym lub na innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanej jedynie przez część roku poszczególne kategorie odpadów należy gromadzić w workach lub pojemnikach:

- 1) w kolorze niebieskim – papier,
- 2) w kolorze żółtym – tworzywa sztuczne,
- 3) w kolorze zielonym – szkło,
- 4) w kolorze brązowym – odpady zielone.

3. Przy zabudowie wielorodzinnej, obiektach i na terenach użyteczności publicznej poszczególne kategorie odpadów należy gromadzić w pojemnikach:

- 1) w kolorze niebieskim – papier,
- 2) w kolorze żółtym – tworzywa sztuczne,
- 3) w kolorze zielonym – szkło,
- 4) w kolorze brązowym – odpady zielone.

4. Pozostałe selektywnie zebrane odpady należy na bieżąco dostarczać do punktów selektywnej zbiórki.

5. Odpady ulegające biodegradacji powstające na terenie gospodarstw jednorodzinnych oraz na terenach ogrodów mogą być gromadzone w pryzmach kompostowych lub w przydomowych kompostownikach.

§ 7. Ilość i wielkość pojemników do gromadzenia odpadów powinna zagwarantować ciągłość gromadzenia odpadów powstających na terenie nieruchomości.

§ 8. 1. Zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne winny być gromadzone na terenie nieruchomości jedynie w zamkniętych i szczelnych pojemnikach, nadających się do opróżniania przy pomocy pojazdów specjalistycznych, a na terenie nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, w workach koloru czarnego.

2. Pojemniki, o których mowa w ust. 1, muszą spełniać wymagania określone przepisami odrębnymi.

3. Określa się rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych na terenie nieruchomości:

- 1) kosze uliczne o pojemności od 35 l do 70 l,
- 2) pojemniki na odpady o pojemności: 110 l, 120 l, 240 l, 360 l, 1100 l,
- 3) kontenery o pojemności 5m³, 7m³.

4. Rodzaj i minimalną pojemność pojemników do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych określa się w następujący sposób:

- 1) dla nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej, domku letniskowego - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l /nieruchomość,
- 2) dla nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 1100 l,
- 3) w placówkach oświatowych - minimum trzy pojemniki o pojemności co najmniej 110 l/obiekt,
- 4) w lokalach handlowych i usługowych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l /40m² powierzchni całkowitej lokalu, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110l/lokal,
- 5) w lokalach gastronomicznych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 miejsc konsumpcyjnych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal,
- 6) w zakładach rzemieślniczych i produkcyjnych - minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników w odniesieniu do pomieszczeń socjalnych i biurowych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik 110 l/ zakład,
- 7) w szpitalach, internatach, hotelach, pensjonatach - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 łóżek,
- 8) w obiektach i lokalach biurowych/administracyjnych - minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal.

§ 9. Określa się warunki rozmieszczania pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów na terenach przeznaczonych do użytku publicznego:

- 1) na chodnikach, przystankach komunikacji publicznej, w parkach kosze uliczne powinny być rozstawione w takiej odległości, aby zapewnić utrzymanie czystości;
- 2) na przystankach komunikacji kosze należy lokalizować pod wiatą, a jeśli jej nie ma, to w sąsiedztwie oznaczenia przystanku;
- 3) w centrach handlowych, przed sklepami wielkopowierzchniowymi można ustawić zestawy pojemników przeznaczone do selektywnej zbiórki opakowań ze szkła, tworzyw sztucznych, metali, papieru i tektury oraz wielomateriałowych oznaczone kolorami takimi jak pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki.

§10. Pojemniki powinny być ustawione:

- 1) na terenie nieruchomości, w miejscu widocznym,
- 2) w miejscu dostępnym dla pracowników przedsiębiorcy odbierającego odpady, w miarę możliwości bez konieczności otwierania wejścia na teren nieruchomości. Pojemniki winny być ustawione w odległości nie większej niż 5m od drogi utwardzonej, przy czym drogi przemieszczania pojemników w celu ich opróżnienia nie mogą zawierać utrudnień (schody, wysokie progi, stojąca woda, piach lub błoto). W przypadku braku dojazdu do nieruchomości drogą utwardzoną, pojemniki winny być ustawione w miejscu, gdzie dojazd do nich jest dostosowany do możliwości oraz gabarytów pojazdów przeznaczonych do odbioru odpadów. Dopuszcza się wjazd na teren nieruchomości pojazdów przedsiębiorcy w celu odbioru odpadów zgromadzonych w pojemnikach;
- 3) w przypadku, gdy niemożliwym jest wyznaczenie miejsca gromadzenia odpadów na terenie własnej nieruchomości ze względu na brak możliwości spełnienia wymagań określonych w pkt. 2, właściciele nieruchomości zobowiązani są do zapewnienia użytkownika urządzeń przeznaczonych do gromadzenia odpadów na terenie innej nieruchomości na zasadach uzgodnionych z jej właścicielem poprzez zawarcie stosownej umowy;
- 4) w sposób nie powodujący utrudnień użytkownikom drogi i właścicielom innych nieruchomości.

§ 11. Szczelny zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub przydomowa oczyszczalnia powinny być zlokalizowane w sposób umożliwiający dojazd do nich pojazdu asenizacyjnego podmiotu uprawnionego w celu ich opróżnienia.

§ 12. Jeżeli na terenie nieruchomości powstają także odpady inne niż komunalne, to muszą być one gromadzone w sposób wyodrębniony od odpadów komunalnych. Zasady gospodarowania takimi odpadami określają odrębne przepisy.

§ 13. Ustala się następującą częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości i terenów przeznaczonych do użytku publicznego:

- 1) z obszarów zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej:
  - odpady zmieszane – co najmniej raz na dwa tygodnie,
  - zbierane selektywnie papier, tworzywa sztuczne, szkło – co najmniej raz na dwa tygodnie,
  - odpady zielone :
    - w okresie od 1 kwietnia do 31 października co najmniej raz w tygodniu;
    - w okresie od 1 listopada do 31 marca – w terminach uzgodnionych przez właściciela nieruchomości z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, nie dłuższych niż dwa tygodnie od dnia zgłoszenia;
- 2) z obszarów zabudowy wielorodzinnej:
  - odpady zmieszane – co najmniej raz w tygodniu,
  - zbierane selektywnie papier, tworzywa sztuczne, szkło – co najmniej raz na dwa tygodnie,
  - odpady zielone:
    - w okresie od 1 kwietnia do 31 października co najmniej raz w tygodniu;
    - w okresie od 1 listopada do 31 marca – w terminach uzgodnionych przez właściciela nieruchomości z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, nie dłuższych niż dwa tygodnie od dnia zgłoszenia;

- 3) z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy – co najmniej raz w miesiącu, a odpady zielone:
  - w okresie od 1 kwietnia do 31 października co najmniej raz w tygodniu;
  - w okresie od 1 listopada do 31 marca – w terminach uzgodnionych przez właściciela nieruchomości z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, nie dłuższych niż dwa tygodnie od dnia zgłoszenia;
- 4) opróżnianie koszy ulicznych oraz z parków, przystanków – co najmniej trzy razy w tygodniu;
- 5) opróżnianie pojemników przeznaczonych na selektywną zbiórkę opakowań, stojących na terenach przeznaczonych do użytku publicznego następuje co najmniej raz na dwa tygodnie;
- 6) z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, odbiór odpadów dokonywany jest w okresie od 1 kwietnia do 31 października:
  - odpady zmieszane – co najmniej raz na dwa tygodnie,
  - zbierane selektywnie papier, tworzywa sztuczne, szkło – co najmniej raz na dwa tygodnie,
  - odpady zielone - co najmniej raz w tygodniu.

§ 14. Nieczystości ciekłe muszą być odbierane z nieruchomości z częstotliwością nie mniejszą niż raz na dwa miesiące.

§ 15. Przetерminowane leki mogą być dostarczane do aptek, w których znajdują się specjalne pojemniki do ich odbioru, bądź do wyznaczonych punktów selektywnej zbiórki.

§ 16. Właściciele zwierząt domowych utrzymywanych w mieszkaniach, takich jak: ssaki (w tym gryzonie), ptaki, gady i płazy oraz pajęczaki, w szczególności jadowitych i drapieżnych, zobowiązani są do zapobiegania wydostaniu się ich na zewnątrz lokalu.

§ 17. 1. Na tereny użytku publicznego psy mogą być wyprowadzane tylko na smyczy.

2. Psy ras uznawanych za agresywne wskazanych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw administracji publicznej w sprawie wykazu ras psów uznanych za agresywne, a także ich mieszańce, psy rasy amerykański staffordshire terrier (amstaff) i ich mieszańce oraz pozostałe zachowujące się agresywnie w stosunku do ludzi lub zwierząt, należy prowadzić jednocześnie na smyczy i w kagańcu.

3. Trzymanie psów na smyczy i w kagańcu na terenach użytku publicznego nie zwalnia właściciela lub opiekuna psa od obowiązków sprawowania bezpośredniej kontroli nad nimi.

4. Zwolnienie psa ze smyczy jest dozwolone tylko poza obszarem zabudowanym lub w miejscach specjalnie do tego celu przeznaczonych, pod warunkiem, że pies posiada kaganiec założony na pysku, a właściciel (opiekun) sprawuje kontrolę nad jego zachowaniem. Zabrania się zwalniania ze smyczy psów wymienionych w ust. 2.

5. Zabrania się:

- 1) trzymania psów lub innych zwierząt domowych w sposób zagrażający ludziom, ich mieniu albo innym zwierzętom,
- 2) podawania karmy dla zwierząt w sposób powodujący zaśmiecenie lub zanieczyszczenie miejsc ogólnodostępnych.

§ 18. 1. Właściciele (opiekunowie) zwierząt domowych zobowiązani są do niezwłocznego uprzątnięcia zanieczyszczeń (odchodów) pozostawionych przez zwierzęta w miejscach przeznaczonych do użytku publicznego. Odchody po zwierzętach mogą być wyrzucane do ogólnodostępnych pojemników na odpady komunalne.

2. Poza sprawami bezpieczeństwa, ograniczenia, nakazy i zakazy wynikające z niniejszego regulaminu nie dotyczą osób niewidomych korzystających z psów przewodników.

§ 19. 1. Dopuszcza się utrzymywanie zwierząt gospodarskich w granicach administracyjnych miasta Goleniów pod warunkiem posiadania odpowiednich pomieszczeń i urządzeń zabezpieczających przed zanieczyszczeniem gleby, wody i powietrza.

2. Zabrania się utrzymywania zwierząt gospodarskich, oprócz drobiu i królików w ilości maksymalnie po 20 sztuk, w zabudowie mieszkaniowej oraz na terenie ogródków działkowych.

3. Na obszarze Gminy Goleniów, na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, mogą być chowane zwierzęta gospodarskie z zastrzeżeniem ust. 1-3, pod warunkiem przestrzegania zasad określonych w niniejszym Regulaminie oraz pod warunkiem, że działalność ta nie będzie powodowała uciążliwości dla właścicieli sąsiednich nieruchomości i będzie prowadzona zgodnie z wymogami zawartymi w przepisach dotyczących prawa budowlanego, ochrony środowiska, ochrony zwierząt oraz z zachowaniem warunków higieniczno-sanitarnych. W szczególności pomieszczenia dla zwierząt gospodarskich, teren ich chowu i bezpośrednie jego otoczenie powinny być utrzymane w należytej czystości i porządku.

§ 20. 1. Prowadzący hodowlę zwierząt gospodarskich jest zobowiązany:

- 1) zapewnić gromadzenie i usuwanie powstających odpadów i innych zanieczyszczeń w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami,
- 2) nie dopuszczać do zanieczyszczania terenu nieruchomości oraz środowiska.

2. Właściciel zwierząt gospodarskich ma obowiązek usuwania odchodów zwierzęcych, pozostałości karmy lub ściółki pozostawionych na ulicach, placach i w innych miejscach publicznych.

3. Wypasanie zwierząt na terenie parków, terenach rekreacyjnych, zieleni miejskiej jest zabronione.

§ 21. Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi zobowiązani są do przeprowadzania, co najmniej raz w roku, deratyzacji na terenie nieruchomości. Obowiązek ten w odniesieniu do właścicieli budynków jednorodzinnych może być realizowany tylko w miarę potrzeby.

§ 22. W przypadku wystąpienia populacji gryzoni stwarzającej zagrożenie sanitarne Burmistrz Gminy określi, w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji oraz, poprzez zarządzenie, termin jej przeprowadzenia.

§ 23. Regulamin wchodzi w życie z dniem wskazanym w uchwale Rady Miejskiej w Goleniowie.

11

11

11

11

11

11

11

Uchwała Nr XVII/194/16
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 24 lutego 2016 r.

w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na obszarze Gminy Goleniów i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 6 ust. 3, ust. 3b-3d w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 i poz. 1593, Dz.U. z 2015 r. poz. 87, poz. 122, poz. 1045, poz. 1269, poz. 1688 i poz. 1793)

Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

§ 2. 1. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi obejmuje odbiór w ciągu roku każdej ilości odpadów komunalnych wymienionych w ust. 3 z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1 obejmuje również wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

3. W zamian za opłatę, o której mowa w ust. 1 odbiera się następujące rodzaje odpadów komunalnych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości:

- 1) odpady zmieszane,
- 2) papier,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) szkło,
- 5) odpady zielone,
- 6) meble i inne odpady wielkogabarytowe.

§ 3. 1. Na terenie Gminy Goleniów obowiązuje system selektywnego zbierania odpadów. Szczegółowe zasady gromadzenia i odbioru odpadów w ramach systemu selektywnego zbierania określone zostaną w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Goleniów.

2. System selektywnego zbierania odpadów obejmuje następujące frakcje:

- 1) papier,
- 2) metale,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) szkło,
- 5) opakowania wielomateriałowe,
- 6) odpady ulegające biodegradacji,

- 7) przeterminowane leki i chemikalia powstające w gospodarstwach domowych,
- 8) zużyte baterie i akumulatory,
- 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 10) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 12) zużyte opony,
- 13) odpady zielone.

3. Frakcje odpadów powstałych na nieruchomości, posegregowane niezgodnie z zasadami określonym w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Goleniów, będą traktowane jako odpady niesegregowane (zmieszane).

§ 4. 1. Odpady wymienione w § 3 ust. 2 mieszkańcy mogą, niezależnie od postanowień § 2, bezpłatnie oddawać w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

2. W punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, znajdujących się na terenie Gminy Goleniów ustawia się oznakowane pojemniki na poszczególne frakcje odpadów komunalnych.

3. Transport odpadów do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

4. Informację o lokalizacji oraz godzinach otwarcia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych Gmina podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej oraz tablicach ogłoszeń Gminy Goleniów. Informacja ta zamieszczana jest także na ulotce z harmonogramem wywozu odpadów z nieruchomości. Informacja o której mowa w zdaniu pierwszym obejmować będzie również frakcje odpadów przyjmowanych przez dany punkt selektywnej zbiórki.

§ 5. Ustala się następującą częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości lub terenów przeznaczonych do użytku publicznego:

1) z obszarów zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej:

- odpady zmieszane – co najmniej raz na dwa tygodnie,
- zbierane selektywnie papier, tworzywa sztuczne, szkło – co najmniej raz na dwa tygodnie,
- odpady zielone:
  - w okresie od 1 kwietnia do 31 października co najmniej raz w tygodniu;
  - w okresie od 1 listopada do 31 marca – w terminach uzgodnionych przez właściciela nieruchomości z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, nie dłuższych niż dwa tygodnie od dnia zgłoszenia;

2) z obszarów zabudowy wielorodzinnej:

- odpady zmieszane – co najmniej raz w tygodniu,
- zbierane selektywnie papier, tworzywa sztuczne, szkło – co najmniej raz na dwa tygodnie;
- odpady zielone:
  - w okresie od 1 kwietnia do 31 października co najmniej raz w tygodniu;
  - w okresie od 1 listopada do 31 marca – w terminach uzgodnionych przez właściciela nieruchomości z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, nie dłuższych niż dwa tygodnie od dnia zgłoszenia;

- 3) z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, odbiór odpadów dokonywany jest w okresie od 1 kwietnia do 31 października:
  - odpady zmieszane – co najmniej raz na dwa tygodnie,
  - zbierane selektywnie papier, tworzywa sztuczne, szkło – co najmniej raz na dwa tygodnie,
  - odpady zielone – co najmniej raz w tygodniu;
- 4) z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy – co najmniej raz w miesiącu, a odpady zielone:
  - w okresie od 1 kwietnia do 31 października co najmniej raz w tygodniu;
  - w okresie od 1 listopada do 31 marca – w terminach uzgodnionych przez właściciela nieruchomości z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne, nie dłuższych niż dwa tygodnie od dnia zgłoszenia;
- 5) opróżnianie koszy ulicznych oraz z parków, przystanków – minimum trzy razy w tygodniu;
- 6) opróżnianie pojemników przeznaczonych na selektywną zbiórkę opakowań, stojących na terenach przeznaczonych do użytku publicznego następuje co najmniej raz na dwa tygodnie;
- 7) meble i inne odpady wielkogabarytowe z terenu miasta i gminy – co najmniej raz na pół roku.

§ 6. Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami przekazywane są uprawnionym podmiotom w celu poddania procesom odzysku lub unieszkodliwienia zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 7. Przypadki niewykonania lub nienależytego wykonania usługi przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych należy zgłaszać do Urzędu Gminy i Miasta w Goleniowie pisemnie, telefonicznie, w formie elektronicznej lub osobiście we właściwej komórce organizacyjnej Urzędu, w terminie 7 dni od daty zaistnienia zdarzenia będącego przedmiotem zgłoszenia.

§ 8. Traci moc uchwała Nr XXXVI/416/13 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 25 września 2013 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na obszarze Gminy Goleniów i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę (Dz.Urz.Woj.Zachodniopomorskiego poz. 3551).

§ 9. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 10. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Lukasz Mituła

Anna Gałaj

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r. poz. 87) w art. 11 stanowi, iż dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 4, art. 6l, art. 6n, art. 6r ust. 3 i 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zachowują moc na okres na jaki zostały wydane jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Ustawa zmieniająca weszła w życie 1 lutego 2015 r., zatem dla zachowania ciągłości obowiązywania norm prawnych określonych w akcie prawa miejscowego jakim jest uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na obszarze Gminy Goleniów i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę, konieczne jest podjęcie nowej uchwały regulującej tą materię.

Zgodnie z art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.), rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 3b ustawodawca dopuścił zróżnicowanie częstotliwości odbierania odpadów w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów.

Zgodnie z art. 6r ust. 3c projekt uchwały podlega zaopiniowaniu przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych. Przedłożony projekt uchwały wprowadza nowe częstotliwości odbierania odpadów zielonych z nieruchomości. Projekt uchwały został zaopiniowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Goleniowie.

Jednocześnie projekt stanowi tekst ujednolicony tekst uchwały obejmujący wszystkie zmiany.

Anna Gałaj

**Uchwała Nr XXV/287/16
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 26 października 2016 r.**

zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250, poz. 1020, poz. 1250)

Rada Miejska w Goleniowie uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XVIII/204/16 Rady Miejskiej w Goleniowie podjętej w dniu 30 marca 2016 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów zmienia się załącznik Nr 1 do uchwały, który otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej opublikowania, ale nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2017 r.

Przewodniczący Rady

Łukasz Mituła

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.) rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określa w drodze uchwały wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości. Rada Miejska w Goleniowie podjęła stosowną uchwałę, jednak z uwagi na zmianę ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanej jedynie przez część roku, zaistniała konieczność zmiany wzoru deklaracji w części dotyczącej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanej jedynie przez część roku.

Mając powyższe na uwadze w przedłożonym do projektu uchwały załączniku określającym wzór deklaracji zmienia się pkt 9.2 dotyczący wysokości ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Pozostała treść uchwały nie ulega zmianie.

Opracowała: Beata Górską

DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI SKŁADANA PRZEZ WŁAŚCICIELI¹⁾ NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONYCH NA OBSZARZE GMINY GOLENIÓW**Podstawa prawna:**

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 250).

Niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.).

Deklarację składaną w formie pisemnej należy wypełnić czytelnie, na maszynie, komputerowo lub ręcznie wielkimi literami i złożyć w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Gminy i Miasta w Goleniowie przy pl. Lotników 1, 72-100 Goleniów.

Deklarację składaną w formie elektronicznej należy wypełnić na formularzu udostępnionym na platformie ePUAP

1. SKŁADANA DEKLARACJA STANOWI (zakreślić właściwy kwadrat)

☐ pierwszą deklarację ²⁾ od dnia:	☐ zmianę danych zawartych w pierwszej deklaracji ³⁾ zmiana danych nastąpi/-ła dnia: .....
--	--

Przyczyna zmiany deklaracji:

2. ADRES NIERUCHOMOŚCI Z KTÓREJ ODBIERANE BĘDĄ ODPADY KOMUNALNE: ⁴⁾

Ulica		Nr domu	Nr lokalu
Miejscowość	Kod pocztowy	Poczta	
2.1. Adres nieruchomości, na której będą gromadzone odpady komunalne (jeżeli adres jest inny niż wskazany w poz. 2.):			
Ulica		Nr domu	Nr lokalu
Miejscowość	Kod pocztowy	Poczta	

3. SKŁADAJĄCY DEKLARACJĘ (zakreślić właściwy kwadrat):

☐ właściciel	☐ współwłaściciel	☐ użytkownik wieczysty
☐ jednostka organizacyjna/osoba posiadająca nieruchomość w zarządzie lub użytkowaniu		
☐ inny podmiot władający nieruchomością (wpisać jaki)		

4. DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ

Składający jest (zakreślić właściwy kwadrat):

4.1. osobą fizyczną

Imię

Nazwisko

PESEL

Adres e-mail lub nr telefonu (jeżeli posiada)

4.2. osobą prawną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej

Imię

Nazwisko/Nazwa

NIP

Adres e-mail lub nr telefonu (jeżeli posiada)

5. ADRES / SIEDZIBA SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ			
Kraj	Województwo		Powiat
Gmina	Ulica	Nr domu	Nr lokalu
Miejscowość	Kod pocztowy	Poczta	

6. OŚWIADCZENIE W PRZEDMIOCIE SPOSOBU GROMADZENIA I ODBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH Z NIERUCHOMOŚCI	
Oświadczam, że na terenie nieruchomości określonej w rubryce nr 2, odpady komunalne będą gromadzone i odbierane w sposób selektywny:	
☐ TAK	☐ NIE

Uwaga, poniższe oświadczenia:

- w rubryce nr 7.1 dotyczą tylko właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
- w rubryce nr 7.2 i 7.3 dotyczą tylko właścicieli nieruchomości niezamieszkałych,
- w przypadku, gdy nieruchomość w części jest zamieszkała a w części niezamieszkała należy wypełnić rubryki nr 7.1, nr 7.2, nr 7.3 oraz nr 8.
- w rubryce nr 9 dotyczą tylko właścicieli domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku

7. OBLICZENIE WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI		
7.1. Dotyczy właścicieli nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy		
Liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomość wskazaną w rubryce nr 2	a)	
Miesięczna stawka opłaty za jednego mieszkańca (zakreślić właściwy kwadrat)	b) ☐ 12,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	c) ☐ 16,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6
Wysokość opłaty miesięcznej (wypełnić tylko jedno pole):	(należy podać kwotę w zł)	(należy podać kwotę w zł)
<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b); • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c). 		

7.2. Dotyczy tylko właścicieli nieruchomości niezamieszkałych na których powstają odpady komunalne					
I. Typ pojemników na odpady	II. Stawka opłaty za pojemnik		III. Ilość pojemników na nieruchomości ⁹⁾	IV. Krotność wywozów w miesiącu	V. Wysokość miesięcznej opłaty (iloczyn kolumn II a x III x IV lub II b x III x IV)
	a) jeżeli zaznaczone pole TAK w rubryce nr 6	b) jeżeli zaznaczone pole NIE w rubryce nr 6			
110 – 120 l	10,00 zł	11,00 zł	.....	.....	..... zł
240 l	20,00 zł	22,00 zł	.....	.....	..... zł
360 l	30,00 zł	33,00 zł	.....	.....	..... zł
1100 l	100,00 zł	120,00 zł	.....	.....	..... zł
KP-5 (pojemność 5 m ³)	320,00 zł	350,00 zł	.....	.....	..... zł
KP-7 (pojemność 7 m ³)	450,00 zł	490,00 zł	.....	.....	..... zł
Kosze uliczne	-	3,00 zł	.....	.....	..... zł
Wysokość opłaty miesięcznej (suma kwot z kolumny V)			(należy podać kwotę w zł)		

7.3. Oświadczam, że na terenie nieruchomości prowadzę następujący rodzaj działalności (zakreślić właściwy kwadrat):

działalność handlowa i usługowa, w ramach której powierzchnia całkowita lokalu wynosi: .....

działalność gastronomiczna, w ramach której ilość miejsc konsumpcyjnych wynosi: .....

działalność rzemieślnicza i produkcyjna, w ramach której liczba zatrudnionych pracowników wynosi: .....

szpital/internat/hotel/pensjonat, w ramach którego ilość dostępnych łóżek wynosi: .....

obiekty i lokale biurowe/administracyjne, w ramach których liczba zatrudnionych pracowników wynosi: .....

8. DOTYCZY NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCEJ W CZĘŚCI NIERUCHOMOŚĆ ZAMIESZKAŁĄ I W CZĘŚCI NIEZAMIESZKAŁĄ

Wysokość opłaty miesięcznej (suma opłat miesięcznych wyliczonych w rubrykach nr 7.1 i nr 7.2)	..... (należy podać kwotę w zł)
---	------------------------------------

9. DOTYCZY TYLKO WŁAŚCICIELI DOMKÓW LETNISKOWYCH LUB INNYCH NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANYCH NA CELE REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE WYKORZYSTYWANYCH JEDYNIEM PRZEZ CZĘŚĆ ROKU ⁶⁾

9.1 Dotyczy właścicieli domków letniskowych

Ryczałtowa stawka od nieruchomości	☐ 140,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	☐ 154,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6
------------------------------------	---	---

9.2 Dotyczy właścicieli innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe

Ilość wyodrębnionych działek w ramach nieruchomości	a)	
Ryczałtowa stawka od nieruchomości	☐ 45,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	☐ 50,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6
Wysokość opłaty ryczałtowej (wypełnić tylko jedno pole): <ul style="list-style-type: none"> w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b); w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c). 	..... (należy podać kwotę w zł)	..... (należy podać kwotę w zł)

10. PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ LUB OSOBY REPREZENTUJĄCEJ SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ

..... (miejscowość i data)	..... (czytelny podpis)
-------------------------------	----------------------------

Objaśnienia:

- 1) właściciel nieruchomości - to także współwłaściciel, użytkownik wieczysty oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością;
- 2) właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć pierwszą deklarację do Burmistrza Gminy Goleniów o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych;
- 3) w przypadku zmiany danych zawartych w złożonej deklaracji będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do Burmistrza Gminy Goleniów nową deklarację uwzględniającą zmiany w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zmiany;
- 4) deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składa się odrębnie dla każdej nieruchomości, także wtedy, gdy odpady z kilku sąsiednich lub pobliskich nieruchomości gromadzone są we wspólnych pojemnikach. W tym ostatnim przypadku właściciele nieruchomości niewyposażonych w pojemniki na odpady zobowiązani są wskazać nieruchomość, na której znajdują się pojemniki;
- 5) rodzaj i minimalną pojemność pojemników określa się zgodnie z Uchwałą Nr XVII/191/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów:
§ 8. ust. 4. Rodzaj i minimalną pojemność pojemników do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych określa się w następujący sposób:
  - 1) dla nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej, domku letniskowego - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/nieruchomość,
  - 2) dla nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 1100 l,
  - 3) w placówkach oświatowych - minimum trzy pojemniki o pojemności co najmniej 110 l/obiekt,
  - 4) w lokalach handlowych i usługowych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l /40m² powierzchni całkowitej lokalu, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110l/lokal,
  - 5) w lokalach gastronomicznych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 miejsc konsumpcyjnych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal,
  - 6) w zakładach rzemieślniczych i produkcyjnych - minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników w odniesieniu do pomieszczeń socjalnych i biurowych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik 110 l/ zakład,
  - 7) w szpitalach, internatach, hotelach, pensjonatach - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 łóżek,
  - 8) w obiektach i lokalach biurowych/administracyjnych – minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal.
- 6) ryczałtowa stawka opłaty obowiązuje od dnia 1 stycznia 2017r.

W przypadku wypełnienia deklaracji w części dot. właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy (pkt. 7.1 deklaracji) i w części właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (pkt. 7.2 deklaracji) deklaracja zostanie zarejestrowana oddzielnie na każdą część.

DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI SKŁADANA PRZEZ WŁAŚCICIELI¹⁾ NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONYCH NA OBSZARZE GMINY GOLENIÓW**Podstawa prawna:**

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 250).

Niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.).

Deklarację składaną w formie pisemnej należy wypełnić czytelnie, na maszynie, komputerowo lub ręcznie wielkimi literami i złożyć w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Gminy i Miasta w Goleniowie przy pl. Lotników 1, 72-100 Goleniów.

Deklarację składaną w formie elektronicznej należy wypełnić na formularzu udostępnionym na platformie ePUAP

1. SKŁADANA DEKLARACJA STANOWI (zakreślić właściwy kwadrat)

pierwszą deklarację²⁾

od dnia: .....

zmianę danych zawartych w pierwszej deklaracji³⁾

zmiana danych nastąpi/-ła dnia: .....

Przyczyna zmiany deklaracji:

2. ADRES NIERUCHOMOŚCI Z KTÓREJ ODBIERANE BĘDĄ ODPADY KOMUNALNE: 4)

Ulica

Nr domu

Nr lokalu

Miejscowość

Kod pocztowy

Poczta

2.1. Adres nieruchomości, na której będą gromadzone odpady komunalne (jeżeli adres jest inny niż wskazany w poz. 2.):

Ulica

Nr domu

Nr lokalu

Miejscowość

Kod pocztowy

Poczta

3. SKŁADAJĄCY DEKLARACJĘ (zakreślić właściwy kwadrat):

właściciel

współwłaściciel

użytkownik wieczysty

jednostka organizacyjna/osoba posiadająca nieruchomość w zarządzie lub użytkowaniu

inny podmiot władający nieruchomością (wpisać jaki)

4. DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ

Składający jest (zakreślić właściwy kwadrat):

4.1. osobą fizyczną

Imię

Nazwisko

PESEL

Adres e-mail lub nr telefonu (jeżeli posiada)

4.2. osobą prawną

jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej

Imię

Nazwisko/Nazwa

NIP

Adres e-mail lub nr telefonu (jeżeli posiada)

5. ADRES / SIEDZIBA SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ			
Kraj	Województwo	Powiat	
Gmina	Ulica	Nr domu	Nr lokalu
Miejscowość	Kod pocztowy	Pocztą	

6. OŚWIADCZENIE W PRZEDMIOCIE SPOSOBU GROMADZENIA I ODBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH Z NIERUCHOMOŚCI	
Oświadczam, że na terenie nieruchomości określonej w rubryce nr 2, odpady komunalne będą gromadzone i odbierane w sposób selektywny:	
☐ TAK	☐ NIE

Uwaga, poniższe oświadczenia:

- w rubryce nr 7.1 dotyczą tylko właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
- w rubryce nr 7.2 i 7.3 dotyczą tylko właścicieli nieruchomości niezamieszkałych,
- w przypadku, gdy nieruchomość w części jest zamieszkała a w części niezamieszkała należy wypełnić rubryki nr 7.1, nr 7.2, nr 7.3 oraz nr 8.
- w rubryce nr 9 dotyczą tylko właścicieli domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku

7. OBLICZENIE WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

7.1. Dotyczy właścicieli nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy

Liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomość wskazaną w rubryce nr 2	a)			
Miesięczna stawka opłaty za jednego mieszkańca (zakreślić właściwy kwadrat)	<table border="1"> <tr> <td>b) ☐ 12,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6</td> <td>c) ☐ 16,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6</td> </tr> </table>	b) ☐ 12,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	c) ☐ 16,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6	
b) ☐ 12,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	c) ☐ 16,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6			
Wysokość opłaty miesięcznej (wypełnić tylko jedno pole):	<table border="1"> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b); • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c). </td> <td>..... (należy podać kwotę w zł)</td> <td>..... (należy podać kwotę w zł)</td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b); • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c). 	..... (należy podać kwotę w zł)	..... (należy podać kwotę w zł)
<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b); • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c). 	..... (należy podać kwotę w zł)	..... (należy podać kwotę w zł)		

7.2. Dotyczy tylko właścicieli nieruchomości niezamieszkałych na których powstają odpady komunalne

I. Typ pojemników na odpady	II. Stawka opłaty za pojemnik		III. Ilość pojemników na nieruchomości ⁹⁾	IV. Krotność wywozów w miesiącu	V. Wysokość miesięcznej opłaty (iloczyn kolumn II a x III x IV lub II b x III x IV)
	a) jeżeli zaznaczone pole TAK w rubryce nr 6	b) jeżeli zaznaczone pole NIE w rubryce nr 6			
110 – 120 l	10,00 zł	11,00 zł	.....	.....	..... zł
240 l	20,00 zł	22,00 zł	.....	.....	..... zł
360 l	30,00 zł	33,00 zł	.....	.....	..... zł
1100 l	100,00 zł	120,00 zł	.....	.....	..... zł
KP-5 (pojemność 5 m ³)	320,00 zł	350,00 zł	.....	.....	..... zł
KP-7 (pojemność 7 m ³)	450,00 zł	490,00 zł	.....	.....	..... zł
Kosze uliczne	-	3,00 zł	.....	.....	..... zł
Wysokość opłaty miesięcznej (suma kwót z kolumny V)			..... (należy podać kwotę w zł)		

7.3. Oświadczam, że na terenie nieruchomości prowadzę następujący rodzaj działalności (zakreślić właściwy kwadrat):

☐ działalność handlowa i usługowa, w ramach której powierzchnia całkowita lokalu wynosi: .....
☐ działalność gastronomiczna, w ramach której ilość miejsc konsumpcyjnych wynosi: .....
☐ działalność rzemieślnicza i produkcyjna, w ramach której liczba zatrudnionych pracowników wynosi: .....
☐ szpital/internat/hotel/pensjonat, w ramach którego ilość dostępnych łóżek wynosi: .....
☐ obiekty i lokale biurowe/administracyjne, w ramach których liczba zatrudnionych pracowników wynosi: .....

8. DOTYCZY NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCEJ W CZĘŚCI NIERUCHOMOŚĆ ZAMIESZKAŁĄ I W CZĘŚCI NIEZAMIESZKAŁĄ Wysokość opłaty miesięcznej
(suma opłat miesięcznych wyliczonych
w rubrykach nr 7.1 i nr 7.2).....
(należy podać kwotę w zł)**9. DOTYCZY TYLKO WŁAŚCICIELI DOMKÓW LETNISKOWYCH LUB INNYCH NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANYCH NA CELE REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE WYKORZYSTYWANYCH JEDYNIIE PRZEZ CZĘŚĆ ROKU ⁶⁾****9.1 Dotyczy właścicieli domków letniskowych**

Ryczałtowa stawka od nieruchomości

 140,00 złjeżeli zaznaczono TAK
w rubryce nr 6 154,00 złjeżeli zaznaczono NIE
w rubryce nr 6**9.2 Dotyczy właścicieli innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe**

Ilość wyodrębnionych działek w ramach nieruchomości

a)
.....

Ryczałtowa stawka od nieruchomości

 45,00 złjeżeli zaznaczono TAK
w rubryce nr 6

c)

 50,00 złjeżeli zaznaczono NIE
w rubryce nr 6

Wysokość opłaty ryczałtowej (wypełnić tylko jedno pole):

- w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b);
- w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c).

.....
(należy podać kwotę w zł).....
(należy podać kwotę w zł)**10. PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ LUB OSOBY REPREZENTUJĄCEJ SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ**.....
(miejscowość i data).....
(czytelny podpis)

Objaśnienia:

- 1) właściciel nieruchomości - to także współwłaściciel, użytkownik wieczysty oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością;
- 2) właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć pierwszą deklarację do Burmistrza Gminy Goleniów o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych;
- 3) w przypadku zmiany danych zawartych w złożonej deklaracji będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do Burmistrza Gminy Goleniów nową deklarację uwzględniającą zmiany w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zmiany;
- 4) deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składa się odrębnie dla każdej nieruchomości, także wtedy, gdy odpady z kilku sąsiednich lub pobliskich nieruchomości gromadzone są we wspólnych pojemnikach. W tym ostatnim przypadku właściciele nieruchomości niewyposażonych w pojemniki na odpady zobowiązani są wskazać nieruchomość, na której znajdują się pojemniki;
- 5) rodzaj i minimalną pojemność pojemników określa się zgodnie z Uchwałą Nr XVII/191/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów:
§ 8. ust. 4. Rodzaj i minimalną pojemność pojemników do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych określa się w następujący sposób:
  - 1) dla nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej, domku letniskowego - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l /nieruchomość,
  - 2) dla nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 1100 l,
  - 3) w placówkach oświatowych - minimum trzy pojemniki o pojemności co najmniej 110 l/obiekt,
  - 4) w lokalach handlowych i usługowych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l /40m² powierzchni całkowitej lokalu, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110l/lokal,
  - 5) w lokalach gastronomicznych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 miejsc konsumpcyjnych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal,
  - 6) w zakładach rzemieślniczych i produkcyjnych - minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników w odniesieniu do pomieszczeń socjalnych i biurowych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik 110 l/ zakład,
  - 7) w szpitalach, internatach, hotelach, pensjonatach - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 łóżek,
  - 8) w obiektach i lokalach biurowych/administracyjnych – minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal.
- 6) ryczałtowa stawka opłaty obowiązuje od dnia 1 stycznia 2017r.

W przypadku wypełnienia deklaracji w części dot. właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy (pkt. 7.1 deklaracji) i w części właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (pkt. 7.2 deklaracji) deklaracja zostanie zarejestrowana oddzielnie na każdą część.

Uchwała Nr XVII/192/16
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 24 lutego 2016 r.

w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 6k ust. 1, ust.3, w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1, ust.3, ust.3b ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399, poz. 1593, Dz.U. z 2015 r. poz. 87, poz. 122, poz. 1045, poz. 1269, poz. 1688 i poz. 1793)

Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. W przypadku nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców na obszarze Gminy Goleniów, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwana dalej opłatą, stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz ustalonej stawki opłaty.

§ 2. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o której mowa w § 1 zbieranymi i odbieranymi w sposób:

- 1) selektywny wynosi 12,00 zł miesięcznie,
- 2) nieselektywny wynosi 16,00 zł miesięcznie.

§ 3. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych położonych na obszarze Gminy Goleniów opłata za pojemnik o pojemności:

- 1) 110 l - 120 l wynosi 11,00 zł,
- 2) 240 l wynosi 22,00 zł,
- 3) 360 l wynosi 33,00 zł,
- 4) 1100 l wynosi 120,00 zł,
- 5) kontener o pojemności 5m³ wynosi 350,00 zł,
- 6) kontener o pojemności 7m³ wynosi 490,00 zł,
- 7) kosze uliczne o pojemności 35 l – 70 l wynosi 3,00 zł.

§ 4. W przypadku gdy odpady komunalne z nieruchomości i pojemników o których mowa w § 3 zbierane są w sposób selektywny stawka opłaty za pojemnik o pojemności:

- 1) 110 l -120 l wynosi 10,00 zł,
- 2) 240 l wynosi 20,00 zł,
- 3) 360 l wynosi 30,00 zł,
- 4) 1100 l wynosi 100,00 zł,
- 5) kontener o pojemności 5m³ wynosi 320,00 zł,
- 6) kontener o pojemności 7m³ wynosi 450,00 zł.

§ 5.1. W przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, ustala się ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w wysokości:

- 1) od domku letniskowego:
    - 140 zł rocznie w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
    - 154 zł, w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny.
  - 2) od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe:
    - 35 zł rocznie w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
    - 40 zł, w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny.
2. Roczna ryczałtowa opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się rodzinne ogrody działkowe, stanowi iloczyn ilości działek i stawki opłaty określonej w ust. 1 pkt 2.

§ 6. Traci moc uchwała Nr XXXIX/446/13 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów (Dz.Urz.Woj.Zachodniopomorskiego poz. 4386).

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 8. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Lukasz Mituła

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6k ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 r. poz. 1399), rada gminy, w drodze uchwały dokonuje wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 ustawy oraz ustala stawki opłat, a także ustala stawkę opłaty za pojemnik o określonej pojemności. Dla Gminy Goleniów Rada Miejska przyjęła dla nieruchomości zamieszkałych metodę ustalania opłaty od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty od osoby zamieszkałej oraz stawki za pojemnik dla nieruchomości niezamieszkałych, które również objęte są systemem.

W uchwale niniejszej pozostawia się w niezmienionej treści dotychczasowe metody i stawki opłaty dla nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, a dodatkowo wprowadza się pojemnik na odpady o pojemności 5m³ oraz ustala stawki opłaty za jego odbiór, odpowiednio dla selektywnego bądź niselektywnego gromadzenia odpadów.

Ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r. poz. 87) wprowadzona została zmiana do art. 6j poprzez wprowadzenie ustępu 3a stanowiącego, że w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Do kategorii innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, należą ogrody działkowe. Wobec brzmienia art. 6j ust.3b obligatoryjne jest uchwalenie ryczałtowej stawki dla takich nieruchomości.

Jednocześnie projekt stanowi tekst ujednolicony tekst uchwały obejmujący wszystkie zmiany.

Opracowała: Anna Gałąj

**Uchwała Nr XXXIX/446/13
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 27 listopada 2013 r.**

w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 i poz. 645), oraz art. 6k ust. 1 w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012 r. poz. 391, poz. 951 z 2013 r. poz. 21, poz. 228, poz. 888)

Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. W przypadku nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców na obszarze Gminy Goleniów, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwana dalej opłatą, stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz ustalonej stawki opłaty.

§ 2. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o której mowa w § 1 zbieranymi i odbieranymi w sposób:

- 1) selektywny wynosi 12,00 zł miesięcznie,
- 2) nieselektywny wynosi 16,00 zł miesięcznie.

§ 3. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych położonych na obszarze Gminy Goleniów stawka opłaty za pojemnik o pojemności:

- 1) 110 l - 120 l wynosi 11,00 zł,
- 2) 240 l wynosi 22,00 zł,
- 3) 360 l wynosi 33,00 zł,
- 4) 1100 l wynosi 120,00 zł,
- 5) kontener o pojemności 7m³ wynosi 490,00 zł,
- 6) kosze uliczne o pojemności 35 l – 70 l wynosi 3,00 zł.

§ 4. W przypadku gdy odpady komunalne z nieruchomości i pojemników o których mowa w § 3 zbierane są w sposób selektywny stawka opłaty za pojemnik o pojemności:

- 1) 110 l -120 l wynosi 10,00 zł,
- 2) 240 l wynosi 20,00 zł,
- 3) 360 l wynosi 30,00 zł,
- 4) 1100 l wynosi 100,00 zł,
- 5) kontener o pojemności 7m³ wynosi 450,00 zł.

§ 5. Uchyła się uchwałę Nr XXVI/306/12 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów (Dz.Urz.Woj.Zach. z 2012 poz. 3286) oraz uchwałę Nr XXXI/360/13 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 24 kwietnia 2013 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów (Dz.Urz.Woj.Zach. z 2013 r., poz. 2038).

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 7. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 roku.

Przewodniczący Rady

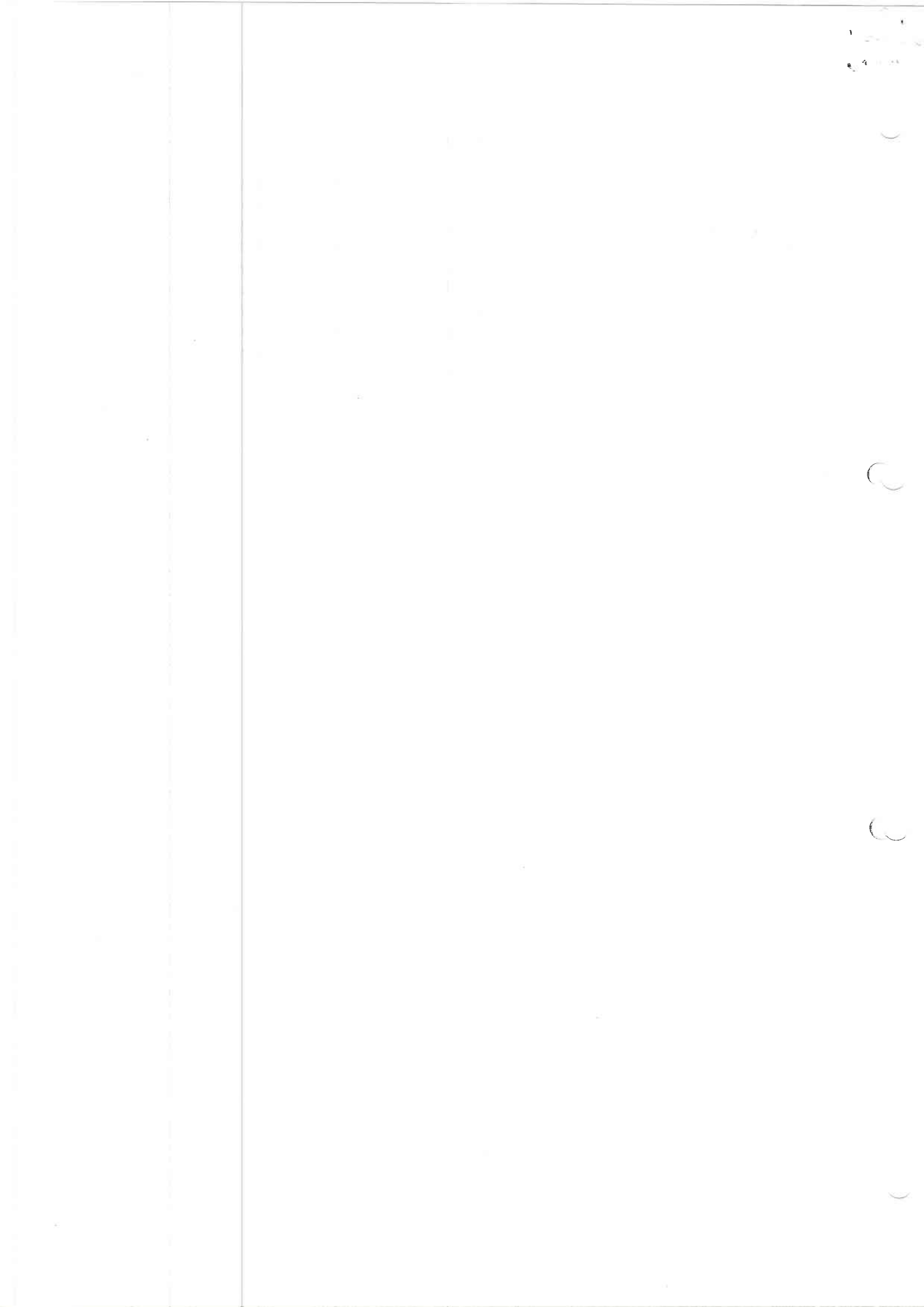
Czesław Majdak

Opracowała : Katarzyna Skrzyńska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6k ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z 2013 r. poz. 228), rada gminy, w drodze uchwały dokonała wyboru jednej z określonych w art. 6j ust. 1 i 2 ustawy metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustaliła stawkę takiej opłaty, a także ustaliła stawkę opłaty za pojemnik o określonej pojemności. Dla Gminy Goleniów Rada Miejska przyjęła stawki od osoby zamieszkałej dla nieruchomości zamieszkałych oraz stawki za pojemnik dla nieruchomości niezamieszkałych, które również objęte są systemem.

Przedłożony projekt uchwały wprowadza nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Jednocześnie projekt stanowi tekst ujednolicony obejmujący wcześniejsze zmiany.

**Uchwała Nr XXV/286/16
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 26 października 2016 r.**

zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 6k ust. 1, ust. 3, w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1, ust. 3, ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250, poz. 1020, poz. 1250)

Rada Miejska w Goleniowie uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XVII/192/16 Rady Miejskiej w Goleniowie podjętej w dniu 24 lutego 2016 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów, zmienionej uchwałą Nr XVIII/200/16 Rady Miejskiej w Goleniowie zmienia się treść § 5, który otrzymuje brzmienie:

„§ 5.1. W przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, ustala się ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, w wysokości:

1) od domku letniskowego:

- 140 zł rocznie w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 154 zł, w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny.

2) od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe:

- 45 zł rocznie w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 50 zł, w przypadku, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób nieselektywny.

2. Roczna ryczałtowa opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się rodzinne ogrody działkowe, stanowi iloczyn ilości działek i stawki opłaty określonej w ust. 1 pkt 2”

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej opublikowania.

Przewodniczący Rady

Łukasz Mituła

Opracowała: Beata Górską

Uzasadnienie

Zgodnie z oraz art. 6k ust. 1, ust. 3, w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1, ust. 3, ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.) rada gminy dokonuje wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Odpowiednio do przepisów prawa Rada Miejska w Goleniowie przyjęła stosowną uchwałę ustalając dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Do kategorii innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, należą ogrody działkowe.

W wyniku przeprowadzonej analizy dotyczącej odbioru odpadów z ogrodów działkowych w okresie od stycznia do września 2016 r. wykazano, że ustalona ryczałtowa stawka opłaty od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku nie pokrywa w pełni kosztów związanych z odbiorem odpadów z terenów ogrodów działkowych.

Mając powyższe na uwadze niniejszy projekt uchwały wprowadza nową wysokość stawki opłaty od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku.

Pozostała treść uchwały nie ulega zmianie.

Opracowała: Beata Górka

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 13 kwietnia 2016 r.

Poz. 1574

Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Nej; ZUW
Data: 2016-04-13 13:05:57

UCHWAŁA NR XVIII/200/16 RADY MIEJSKIEJ W GOLENIOWIE

z dnia 30 marca 2016 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 6k ust. 1, ust. 3, w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1, ust. 3, ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 250) Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Rady Miejskiej w Goleniowie Nr XVII/192/16 podjętej w dniu 24 lutego 2016 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów, zmienia się treść § 8, który otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania, z wyjątkiem § 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Lukasz Mituła

Uchwała Nr XVIII/200/16
Rady Miejskiej w Goleniowie
z dnia 30 marca 2016 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 6k ust. 1, ust. 3, w związku z art. 6j ust. 1 pkt 1, ust. 3, ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250)

Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Rady Miejskiej w Goleniowie Nr XVII/192/16 podjętej w dniu 24 lutego 2016 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów, zmienia się treść § 8, który otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania, z wyjątkiem § 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.”

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Łukasz Mituła

Opracowała: Anna Gałaj

ADWOKAT

Tomasz Wołkiewicz

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XVII/192/16 podjętą w dniu 24 lutego 2016r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawek opłat na obszarze Gminy Goleniów, działając w oparciu o art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 250) Rada Miejska uchwaliła wprowadzenie stawki ryczałtowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku.

W toku czynności kontrolnych organ nadzorczy wskazał, iż niedopuszczalne jest wprowadzanie nowej stawki opłaty w trakcie roku, zatem uzupełnia się treść § 8 uchwały w ten sposób, że przepis ustalający stawkę ryczałtową opłaty wchodzi w życie z rozpoczęciem kolejnego, pełnego roku, tj. od 1 stycznia 2017r.

Pozostała treść uchwały nie ulega zmianie.

Anna Gałaj

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 13 kwietnia 2016 r.

Poz. 1578

Elektronicznie podpisany przez:
Miłgorzata Nej; ZUW
Data: 2016-04-13 13:06:41

UCHWAŁA NR XVIII/204/16 RADY MIEJSKIEJ W GOLENIOWIE

z dnia 30 marca 2016 r.

w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 6n ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 250) Rada Miejska w Goleniowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Określa się wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Ilekroć w uchwale jest mowa o właścicielach nieruchomości - rozumie się przez to także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością.

§ 2. 1. W przypadku zmiany danych zawartych w złożonej deklaracji będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do Burmistrza Gminy Goleniów deklarację uwzględniającą zmiany w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zmiany.

2. Za nieruchomości, co do których nie złożono deklaracji, deklaracja taka winna być złożona do Burmistrza Gminy Goleniów w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

3. Deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi złożone do dnia wejścia w życie uchwały zachowują swoją ważność, z zastrzeżeniem ust. 1.

§ 3. 1. Deklarację, o której mowa w §1 ust. 1 składa się w formie pisemnej lub elektronicznej.

2. Dopuszcza się składanie deklaracji w formie elektronicznej w formatach wymienionych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych. (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 971).

3. Układ informacji i powiązań składanych deklaracji określa załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

4. Deklaracje składane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej należy składać za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej na platformie ePUAP.

5. Deklaracja złożona w formie elektronicznej musi być podpisana bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym Profilem Zaufanym ePUAP.

§ 4. Traci moc uchwała Nr XXXIX/447/13 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Goleniów (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 4387)

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Goleniów.

§ 6. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania.

Przewodniczący Rady

Łukasz Mituła

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVIII/204/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 30 marca 2016 r.

DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI SKŁADANA PRZEZ WŁAŚCICIELI¹⁾ NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONYCH NA OBSZARZE GMINY GOLENIÓW
<p>Podstawa prawna:</p> <p>Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 250).</p> <p>Niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.).</p> <p>Deklarację składaną w formie pisemnej należy wypełnić czytelnie, na maszynie, komputerowo lub ręcznie wielkimi literami i złożyć w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Gminy i Miasta w Goleniowie przy pl. Lotników 1, 72-100 Goleniów.</p> <p>Deklarację składaną w formie elektronicznej należy wypełnić na formularzu udostępnionym na platformie ePUAP</p>

1. SKŁADANA DEKLARACJA STANOWI <i>(zakreślić właściwy kwadrat)</i>	
☐ pierwszą deklarację ²⁾ od dnia:	☐ zmianę danych zawartych w pierwszej deklaracji ³⁾ zmiana danych nastąpi/-ła dnia: .....
Przyczyna zmiany deklaracji:	

2. ADRES NIERUCHOMOŚCI Z KTÓREJ ODBIERANE BĘDĄ ODPADY KOMUNALNE: ⁴⁾			
Ulica	Nr domu	Nr lokalu	
Miejscowość	Kod pocztowy	Pocztą	
2.1. Adres nieruchomości, na której będą gromadzone odpady komunalne <i>(jeżeli adres jest inny niż wskazany w poz. 2.):</i>			
Ulica	Nr domu	Nr lokalu	
Miejscowość	Kod pocztowy	Pocztą	

3. SKŁADAJĄCY DEKLARACJĘ <i>(zakreślić właściwy kwadrat):</i>		
☐ właściciel	☐ współwłaściciel	☐ użytkownik wieczysty
☐ jednostka organizacyjna/osoba posiadająca nieruchomość w zarządzie lub użytkowaniu		
☐ inny podmiot władający nieruchomością (wpisać jaki)		

4. DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ	
Składający jest <i>(zakreślić właściwy kwadrat):</i>	
4.1. ☐ osobą fizyczną	
Imię	Nazwisko
PESEL	
Adres e-mail lub nr telefonu <i>(jeżeli posiada)</i>	

4.2. ☐ osobą prawną		☐ jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej
Imię	Nazwisko/Nazwa	
NIP		
Adres e-mail lub nr telefonu <i>(jeżeli posiada)</i>		

5. ADRES / SIEDZIŁBA SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ				
Kraj	Województwo		Powiat	
Gmina	Ulica		Nr domu	Nr lokalu
Miejscowość	Kod pocztowy	Poczta		

6. OŚWIADCZENIE W PRZEDMIOCIE SPOSOBU GROMADZENIA I ODBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH Z NIERUCHOMOŚCI	
Oświadczam, że na terenie nieruchomości określonej w rubryce nr 2, odpady komunalne będą gromadzone i odbierane w sposób selektywny:	
☐ TAK	☐ NIE

Uwaga, poniższe oświadczenia:

- w rubryce nr 7.1 dotyczą tylko właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
- w rubryce nr 7.2 i 7.3 dotyczą tylko właścicieli nieruchomości niezamieszkałych,
- w przypadku, gdy nieruchomość w części jest zamieszkała a w części niezamieszkała należy wypełnić rubryki nr 7.1, nr 7.2, nr 7.3 oraz nr 8.
- w rubryce nr 9 dotyczą tylko właścicieli domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku

7. OBLICZENIE WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI		
7.1. Dotyczy właścicieli nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy		
Liczba mieszkańców zamieszkujących nieruchomość wskazaną w rubryce nr 2	a)	
Miesięczna stawka opłaty za jednego mieszkańca (zakreślić właściwy kwadrat)	b) ☐ 12,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	c) ☐ 16,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6
Wysokość opłaty miesięcznej (wypełnić tylko jedno pole):	..... (należy podać kwotę w zł)	..... (należy podać kwotę w zł)
<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b); • w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c). 		

7.2. Dotyczy tylko właścicieli nieruchomości niezamieszkałych na których powstają odpady komunalne					
I. Typ pojemników na odpady	II. Stawka opłaty za pojemnik		III. Ilość pojemników na nieruchomości ⁹⁾	IV. Krotność wywozów w miesiącu	V. Wysokość miesięcznej opłaty (iloczyn kolumn II a x III x IV lub II b x III x IV)
	a) jeżeli zaznaczone pole TAK w rubryce nr 6	b) jeżeli zaznaczone pole NIE w rubryce nr 6			
110 – 120 l	10,00 zł	11,00 zł	.....	.....	..... zł
240 l	20,00 zł	22,00 zł	.....	.....	..... zł
360 l	30,00 zł	33,00 zł	.....	.....	..... zł
1100 l	100,00 zł	120,00 zł	.....	.....	..... zł
KP-5 (pojemność 5 m ³)	320,00 zł	350,00 zł	.....	.....	..... zł
KP-7 (pojemność 7 m ³)	450,00 zł	490,00 zł	.....	.....	..... zł
Kosze uliczne	-	3,00 zł	.....	.....	..... zł
Wysokość opłaty miesięcznej (suma kwot z kolumny V)			..... (należy podać kwotę w zł)		

7.3. Oświadczam, że na terenie nieruchomości prowadzę następujący rodzaj działalności (zakreślić właściwy kwadrat):	
☐	działalność handlowa i usługowa, w ramach której powierzchnia całkowita lokalu wynosi: .....
☐	działalność gastronomiczna, w ramach której ilość miejsc konsumpcyjnych wynosi: .....
☐	działalność rzemieślnicza i produkcyjna, w ramach której liczba zatrudnionych pracowników wynosi: .....
☐	szpital/internat/hotel/pensjonat, w ramach którego ilość dostępnych łóżek wynosi: .....
☐	obiekty i lokale biurowe/administracyjne, w ramach których liczba zatrudnionych pracowników wynosi: .....

8. DOTYCZY NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCEJ W CZĘŚCI NIERUCHOMOŚĆ ZAMIESZKAŁA I W CZĘŚCI NIEZAMIESZKAŁA	
Wysokość opłaty miesięcznej (suma opłat miesięcznych wyliczonych w rubrykach nr 7.1 i nr 7.2)	..... (należy podać kwotę w zł)

9. DOTYCZY TYLKO WŁAŚCICIELI DOMKÓW LETNISKOWYCH LUB INNYCH NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANYCH NA CELE REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE WYKORZYSTYWANYCH JEDYNIE PRZEZ CZĘŚĆ ROKU ⁶⁾
--

9.1 Dotyczy właścicieli domków letniskowych		
Ryczałtowa stawka od nieruchomości	☐ 140,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	☐ 154,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6
9.2 Dotyczy właścicieli innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe		
Ilość wyodrębnionych działek w ramach nieruchomości	a)	
Ryczałtowa stawka od nieruchomości	☐ 35,00 zł jeżeli zaznaczono TAK w rubryce nr 6	c) ☐ 40,00 zł jeżeli zaznaczono NIE w rubryce nr 6
Wysokość opłaty ryczałtowej (wypełnić tylko jedno pole): <ul style="list-style-type: none"> w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób selektywny jest to iloczyn pozycji a) i b); w przypadku odpadów gromadzonych i odbieranych w sposób nieselektywny jest to iloczyn pozycji a) i c). 	..... (należy podać kwotę w zł)	..... (należy podać kwotę w zł)

10. PODPIS SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ LUB OSOBY REPREZENTUJĄCEJ SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ	
..... (miejscowość i data)	..... (czytelny podpis)

Objaśnienia:

- 1) właściciel nieruchomości - to także współwłaściciel, użytkownik wieczysty oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością;
- 2) właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć pierwszą deklarację do Burmistrza Gminy Goleniów o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych;
- 3) w przypadku zmiany danych zawartych w złożonej deklaracji będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do Burmistrza Gminy Goleniów nową deklarację uwzględniającą zmiany w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zmiany;
- 4) deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składa się odrębnie dla każdej nieruchomości, także wtedy, gdy odpady z kilku sąsiednich lub pobliskich nieruchomości gromadzone są we wspólnych pojemnikach. W tym ostatnim przypadku właściciele nieruchomości niewyposażonych w pojemniki na odpady zobowiązani są wskazać nieruchomość, na której znajdują się pojemniki;
- 5) rodzaj i minimalną pojemność pojemników określa się zgodnie z Uchwałą Nr XVII/191/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Goleniów:
§ 8. ust. 4. Rodzaj i minimalną pojemność pojemników do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych określa się w następujący sposób:
  - 1) dla nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej, domku letniskowego - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l /nieruchomość,
  - 2) dla nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 1100 l,
  - 3) w placówkach oświatowych - minimum trzy pojemniki o pojemności co najmniej 110 l/obiekt,
  - 4) w lokalach handlowych i usługowych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l /40m² powierzchni całkowitej lokalu, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110l/lokal,
  - 5) w lokalach gastronomicznych - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 miejsc konsumpcyjnych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal,
  - 6) w zakładach rzemieślniczych i produkcyjnych - minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników w odniesieniu do pomieszczeń socjalnych i biurowych, jednak nie mniej niż jeden pojemnik 110 l/ zakład,
  - 7) w szpitalach, internatach, hotelach, pensjonatach - minimum jeden pojemnik o pojemności co najmniej 110 l/10 łóżek,
  - 8) w obiektach i lokalach biurowych/administracyjnych – minimum jeden pojemnik o pojemności 110 l/20 pracowników, jednak nie mniej niż jeden pojemnik co najmniej 110 l/lokal.
- 6) ryczałtowa stawka opłaty obowiązuje od dnia 1 stycznia 2017r.

W przypadku wypełnienia deklaracji w części dot. właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy (pkt. 7.1 deklaracji) i w części właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (pkt. 7.2 deklaracji) deklaracja zostanie zarejestrowana oddzielnie na każdą część.

Załącznik nr 3

ANKIETA DOTYCZĄCA POWIATU GOLENIOWSKIEGO

---

1. *Celem ankiety jest zebranie danych niezbędnych do sporządzenia dokumentu:
„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025”*
2. *Konieczność przeprowadzenia ankiety wynika z „Wyttycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z dn. 2 września 2015 r. przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska”*
3. *Wypełniona ankietę proszę przestać na adres: m.stankiewicz@gobio.pl oraz w wersji papierowej na adres: GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski, ul. Bazyńskich 38/50, 87-100 Toruń w terminie do dnia 10 stycznia 2018r.*

Gm

Dane do: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”
1. Najważniejsze problemy ekologiczne w Gminie

(proszę wymienić czy, a jeśli tak, to z jakimi problemami ma do czynienia gmina w zakresie: zasobów przyrodniczych, zasobów i jakości wód, powietrza, hałasu, gospodarki wodno-ściekowej gospodarki odpadami, powierzchni ziemi, promieniowania elektromagnetycznego, jakości gleb, zagrożeń poważnymi awariami, zastosowania OZE oraz edukacji ekologicznej)

1. Intensyfikacja i chemizacja roślin,
2. Zanieczyszczenia środowiska (głównie wód) zrzut nieczystości lub niedoczyszczonych ścieków.
3. Bezpośrednia dewastacja środowiska („dzikie wysypiska” odpadów, wypalanie odpadów, niszczenie roślin)

Sm

- ii. **Mocne i słabe strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 5 czynników składających się na mocne i słabe strony niżej wymienionych obszarów interwencji)**

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> • walory przyrodniczo krajobrazowe (zespoły przyrodniczo krajobrazowe, obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, pomniki przyrody) • lesistość gminy na poziomie 26,3% • zachowanie terenów leśnych i jego wpływu na zdrowie i warunki życia ludzi oraz na równowagę przyrodniczą • ochrona bioróżnorodności środowiska leśnego i obszarów objętych ochroną • przestrzeganie zasad wykorzystywania terenów cennych przyrodniczo • rozbudowa infrastruktury technicznej i turystycznej służącej ochronie przyrody 	<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna przyjazna środowisku (brak pełnego skanalizowania gminy, infrastruktury gazociągowej itp.)
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remont i konserwacja gminnej sieci wodociągowej • Podejmowanie działań ograniczających wpływ zanieczyszczeń na zasoby wodne • Utrzymanie urządzeń melioracyjnych podstawowych i szczegółowych w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie nawozów chemicznych na terenach płytko zalegających wód gruntowych oraz w pobliżu cieków wodnych • Infiltracja zanieczyszczeń do wód podskórnych • Spory pomiedzy zobowiązaniami do prawidłowego utrzymania urządzeń melioracyjnych
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy • Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków • Przebudowa sieci ogólnospławnej z podziałem na sieć sanitarną i deszczową 	

Gm

MOCNE STRONY		SŁABE STRONY	
OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi			
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne warunki sprzyjające rozwojowi turystyki, agroturystyki i rekreacji • Wzrost poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa • Poczucie prywatnej własności mieszkańców • możliwość wykorzystania siąpszych gleb dla uprawy roślin energetycznych • brak ciężkiego przemysłu • rozpowszechnianie budowy instalacji wykorzystujących energię odnawialną (fotowoltaika, pompy ciepła itp) 		<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenie i degradacja terenów Skarbu Państwa • tworzenie dzikich wysypisk śmieci 	
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne			
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza oraz obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu • Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii • Propagowanie termomodernizacji obiektów w celu minimalizacji strat ciepła 		<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenie powietrza poprzez wypalanie odpadów w kociach grzewczych 	
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny			
<ul style="list-style-type: none"> • Mała skala zagrożeń spowodowanych hałasem przemysłowym • Prowadzenie planowania przestrzennego i polityki lokalizacyjnej uwzględniającej negatywny wpływ hałasu na mieszkańców • wprowadzanie izolacji przed hałasem poprzez nasadzenia zieleni wysokiej 		<ul style="list-style-type: none"> • Struktura ruchu (duży udział pojazdów ciężkich i maszyn wolnobieżnych w ruchu drogowym) • Zły stan techniczny pojazdów • zły stan nawierzchni drogowych 	

Sm

MOCNE STRONY		SŁABE STRONY	
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne			
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i rozbudowa oświetlenia drogowego • Monitorowanie konieczności wymiany lub rozbudowy na terenach inwestycyjnych sieci elektroenergetycznej • Rozmieszczanie nowych instalacji (źródła promieniowania elektroenergetycznego) zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganymi strefami ochronnymi 		<ul style="list-style-type: none"> • Trudności w monitorowaniu oraz bieżącej kontroli źródeł promieniowania 	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami			
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami • Popularyzacja oraz zachęcanie społeczeństwa do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów • Prowadzenie właściwego systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych od mieszkańców gminy 		<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie dzikich wysypisk śmieci • Zanieczyszczanie terenów leśnych • Wypalanie odpadów w kociach grzewczych i na powierzchni ziemi 	
OBSZAR INTERWENCJI: Poważne awarie, zagrożenia naturalne			
<ul style="list-style-type: none"> • b.d. 		<ul style="list-style-type: none"> • b.d. 	
OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)			
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystywanie ogniw fotowoltaicznych • Wykorzystywanie pomp ciepła 		<ul style="list-style-type: none"> • Duże koszty inwestycyjne 	
OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna			
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży prowadzona podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych 		<ul style="list-style-type: none"> • Niekompletna infrastruktura techniczna w zakresie kanalizacji sanitarnej 	

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Edukacja ekologiczna dorosłych poprzez działalność informacyjną samorządu oraz instytucji z nim związanych 	<ul style="list-style-type: none"> Brak sieci gazowej na terenach wiejskich

III. Szanse i zagrożenia strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 3 czynniki składających się na szanse i zagrożenia niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z samorządami oraz mieszkańcami, przedsiębiorcami i stowarzyszeniami Wzrost poziomu usług społecznych Rozbudowa infrastruktury społecznej Wykorzystanie potencjału ludzkiego, aktywizacja mieszkańców Działalność stowarzyszeń i fundacji dla rozwoju gminy Dostępność funduszy strukturalnych UE na rozwój rolnictwa, gospodarki, turystyki, infrastruktury technicznej Możliwość przyciągnięcia zewnętrznych inwestorów Wykorzystanie potencjału i bazy surowcowej dla rozwoju gospodarczego Zapotrzebowanie na energię odnawialną Promocja terenów pod inwestycje Uzupełnienie infrastruktury technicznej Poprawa infrastruktury drogowej (sukcesywna wymiana nawierzchni) Wykorzystanie terenów atrakcyjnych przyrodniczo do rozwoju turystyki i budownictwa letniskowego 	<ul style="list-style-type: none"> Brak skutecznej polityki aktywującej rejony Zbyt duże obciążenie gminy obowiązkami społecznymi przy braku wsparcia ze strony państwa Konkurencja ze strony ościennych gmin o zbliżonych lub lepszych walorach Wysokie koszty produkcji oraz tworzenie i utrzymanie miejsc pracy Niewystarczająca promocja gminy (tereny inwestycyjne, baza surowcowa, turystyka) Ograniczenie tempa rozwoju gospodarczego Duża konkurencja w aplikowaniu o środki zewnętrzne Opóźnienia w realizacji inwestycji proekologicznych

Opn

IV. Propozycje gminy do „Programy Ochrony Środowiska Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (proszę

wskazać propozycje kierunków działań oraz zadań, które powinny być ujęte w programie)

- 1. Ochrona wartości przyrodniczych i środowiskowych na terenie gminy Nowogard**
- 2. Promowanie wykorzystywania OZE przez instytucje i mieszkańców gminy**
- 3. Poprawa infrastruktury drogowej, kanalizacyjnej i zaopatrzenia w wodę**
- 4. Promowanie właściwej gospodarki odpadami (przyjaznej dla środowiska naturalnego)**
- 5. Wspieranie inicjatyw służących ochronie środowiska naturalnego o zasięgu ponad gminnym**

I. Polityka energetyczna gminy

- 1. Jakie występują źródła ciepła do ogrzewania budynków?(ciepło sieciowe, indywidualne *, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)
Indywidualne kotły gazowe, węglowe, olejowe**
- 2. Jakie występują źródła do podgrzewania wody?(ciepło sieciowe, indywidualne *, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)
Ciepło indywidualne (gazowe, elektryczne).**
- 3. Kubatura budynków ogrzewanych z danego źródła ciepła (wykaz z ewidencji budynków komunalnych własności gminy Nowogard) b.d.**
- 4. Jakie są źródła energii elektrycznej? (sieć przemysłowa, dystrybucyjna, źródła indywidualne **, inne- jakie?)
sieć dystrybucyjna**
- 5. Na co przeznaczana jest energia elektryczna? (ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, oświetlenie, klimatyzacja, wentylacja, inne – jakie?)
Ogrzewanie, ciepła woda, oświetlenie, wentylacja itp**
- 6. Czy zrealizowano przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie energii elektrycznej?(opis przedsięwzięcia z podaniem mocy i energii
zaoszczędzonej)**

Wymiana części oświetlenia ulicznego na energooszczędne

- 7. Czy Gmina posiada „Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”?****

TAK   NIE

8. Czy Gmina posiada „ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej” ?**

TAK

NIE

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc, sprawność, rodzaj paliwa

* W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc i sprawność

** Właściwe podkreślić

Z up. Burmistrza
Tadeusz Bielecki
Kierownik Wydziału Gospodarki Komunalnej,
Mieszkaninowej i Ochrony Środowiska

Nowogard, dnia 27 grudnia 2017 r.

GKMioŚ.1431.3.2017.AW

**Szanowny Pan,
Michał Mięsikowski
Gobio – Usługi Przyrodnicze
ul. Bażyńskich 38/50
87-100 Toruń**

W odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji publicznej z dnia 9 grudnia 2017 r. (data wpływu: 12.12.2017) niżej przekazuję odpowiedzi na Pana pytania:

Ad 1

- a) W gminie Nowogard gminnym systemem gospodarki odpadami objęte są zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe. Od 1 lipca 2013r. odbierane są następujące frakcje odpadów: zmieszane, papier, szkło, odpady biodegradowalne oraz tworzywa sztuczne, metali i opakowania wielomateriałowe. Dodatkowo dwa razy w roku prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Na terenie gminy umiejscowione są gminne pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. Są to pojemnik na papier, szkło oraz tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe. Gmina Nowogard jest członkiem Celowego Związku Gmin R-XXI zrzeszającego 27 gmin województwa zachodniopomorskiego. CZG R-XXI wybudował w Słajsinie (gmina Nowogard) RZGO, gdzie dostarczane są odpady komunalne z terenu gmin-członków Związku w tym z gminy Nowogard. RZGO prowadzi również PSZOK dla gminy Nowogard.
- b) W roku 2016 odebrano następujące ilości odpadów komunalnych gromadzonych w sposób selektywny:
- opakowania ze szkła - 196,1 Mg
  - opakowania z tworzyw sztucznych - 221,9 Mg
  - opakowania z papieru i tektury - 79,06 Mg
  - opakowania z metali - 0,3 Mg.
- Ilość odpadów z roku 2017 jeszcze nie została obliczona.
- c) Składowisko odpadów znajduje się na terenie RZGO prowadzonego przez CZG R-XXI w Słajsinie.

Ad 2

- a) długość sieci wodociągowej – 122,4 km
- b) długość sieci kanalizacyjnej – 26,9 km
- c) Na terenie gminy Nowogard zlokalizowane są dwie oczyszczalnie ścieków:
  - w mieście Nowogard – przepustowość 5400 m³/dobę, liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego – około 15.800.
  - w miejscowości Wierzbięcín - przepustowość 200 m³/dobę, liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego – około 140.

Ad 3

Ujęcia wody na terenie gminy Nowogard oraz średni dobowy pobór wody:

1. Nowogard – 2341 m³/d
2. Maszkowo – 25 m³/d
3. Jarchlino – 20 m³/d
4. Osowo – 78 m³/d
5. Boguszyce – 142 m³/d
6. Czermnica – 109 m³/d
7. Wyszomierz – 54 m³/d
8. Glicke - 37 m³/d

Z poważaniem,

Z up. Burmistrza
Tadeusz Miasz
Kierownik Wydziału Gospodarki Komunalnej,
Mieszkalowej i Ochrony Środowiska

Załącznik nr 4

ANKIETA DOTYCZĄCA POWIATU GOLENIOWSKIEGO

---

1. *Celem ankiety jest zebranie danych niezbędnych do sporządzenia dokumentu:*

**„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025”**

2. *Konieczność przeprowadzenia ankiety wynika z „Wytocznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z dn. 2 września 2015 r. przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska”*
3. *Wypełniona ankietę proszę przesłać na adres: m.stankiewicz@gobio.pl oraz w wersji papierowej na adres: GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięśnikowski, ul. Bazyńskich 38/50, 87-100 Toruń w terminie do dnia **10 stycznia 2018r.***

Dane do: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”

I. **Najważniejsze problemy ekologiczne w Gminie**

(proszę wymienić czy, a jeśli tak, to z jakimi problemami do czynienia gmina w zakresie: zasobów przyrodniczych, zasobów i jakości wód, powietrza, hałasu, gospodarki wodno-ściekowej gospodarki odpadami, powierzchni ziemi, promieniowania elektromagnetycznego, jakości gleb, zagrożeń poważnymi awariami, zastosowania OZE oraz edukacji ekologicznej)

1. Nadmierna nawożenie pól nawozami importowanymi z biogazowni niemieckiej przez Spółkę Farma Redto.
2. Uciążliwości zapachowe związane z nawozami importowanymi oraz uciążliwym transportem.
3. W zakresie zasobów przyrodniczych – niewielka ilość ustanowionych obszarów chronionych na terenie gminy,
4. W zakresie zasobów i jakości wód – przypadki zanieczyszczenia wód powierzchniowych przez wycieki z nieszczelnych zbiorników bezodpornych
5. W zakresie jakości powietrza – w okresie zimowym zwiększona emisja zanieczyszczeń z przestarzałych i niespełniających norm kotłów grzewczych na paliwa stałe.
6. W zakresie hałasu – w związku z budową i późniejszą eksploatacją drogi krajowej nr 6 przebiegającej przez teren gminy przewiduje się okresowe (letnie) zwiększenia natężenie ruchu pojazdów samochodowych tym szlakiem komunikacyjnym, co niesie za sobą znaczny potencjał „zanieczyszczenia” środowiska akustycznego wzdłuż tej drogi. Szczególnie uciążliwe może to być w rejonie pomiędzy miejscowościami Redostowo, Krzywice i Bodzęcin, gdzie szlak ten będzie przebiegał obok rezerwatu przyrody „Wrzosiec”
7. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej – brak skanalizowania niektórych miejscowości gminy (Redto, Węgorzyce, Przypiólsko, Krzywice, Bodzęcin).
8. W zakresie gospodarki odpadami – sporadycznie tworzone niewielkie wysypiska odpadów, zanieczyszczenie szlaków turystycznych oraz lasów niewielkimi ilościami odpadów.
9. W zakresie ochrony powierzchni ziemi – rozwój inwestycji polegających na wydobywaniu zasobów naturalnych (kruszywo), które to inwestycje dość znacząco ingerują zarówno w środowisko wodne, jak i w krajobraz.
10. W zakresie promieniowania elektromagnetycznego – brak zagrożeń.
11. W zakresie jakości gleb – degradacja gruntów poprzez intensywne uprawy roślin wyjąławiających, bez właściwego nawożenia niwelującego tę degradację.
12. W zakresie zagrożenia poważnymi awariami – potencjalne zagrożenie ze strony zakładu „Drewno” Sp. z o.o. w Osinie produkującego fronty kuchenne.
13. Z zakresu zastosowania OZE – mimo wydanych pozwoleń na budowę takich instalacji, inwestycje nie są realizowane.
14. Z zakresu edukacji ekologicznej – brak programów edukacyjnych dla osób dorosłych, edukacja w szkole na dobrym poziomie.

II. **Mocne i słabe strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 5 czynników składających się na mocne i słabe strony niżej wymienionych obszarów interwencji)**

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze</p> <p>Duża powierzchnia terenów leśnych, tereny do zagospodarowania na cele rekreacyjne i turystyczne oraz agroturystyka, występują na terenie gminy pomniki przyrody, istnienie dwóch rezerwatów przyrody na terenie gminy,</p>	<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze</p> <p>Niewielka ilość form ochrony przyrody np. parków wpisanym do rejestru zabytków zlokalizowanych na terenie gminy, słaby rozwój agroturystyki, niski poziom wykorzystania OZE, niewystarczające środki na rewitalizację zabytków na terenie gminy, brak ścieżek rowerowych,</p>
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód</p> <p>Jezioro zlokalizowane na terenie gminy oraz ciek i wodne rzeki Stepnica, Gowienica, Plesza i kanał w Kościszczach.</p>	<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód</p> <p>zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł przemysłowych i komunalnych spływy wód powierzchniowych zawierających związki biogenne, środki ochrony roślin, a także wypłukiwane frakcje gleb niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców stanowi potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych</p>
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>5 miejscowości posiada nową kanalizację sanitarną które obsługują 70% mieszkańców gminy . Wszystkie wsie gminy zaopatrywane są w wodę z hydroforni z Istniejących sześć ujęć wody pitnej na terenie gminy</p>	<p>OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>Starzejące się urządzenia służące do poboru i przesyłu wód, Małe zasoby finansowe gminy spowalniające dalszą kanalizację gminy.</p>
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi</p> <p>Duża ilość terenów leśnych i zadrzewionych Tereny typowo rolnicze, na terenie znajdują się złoża surowców naturalnych piasków i piasków ze żwirami (Krzywice)</p>	<p>OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi</p> <p>Degradacja gruntów rolnych, zbyt duże nawożenie gleby . W związku z intensywną gospodarką rolną na tych obszarach do wód mogą przedostawać się zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych, czyli gruntów ornych, na których w niewłaściwy sposób prowadzona jest gospodarka rolna. Zanieczyszczenia mogą również przenikać ze źródeł punktowych, do których zaliczamy</p>

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	składowiska nawozów naturalnych na nieszczelnych płytach obornikowych, miejsca składowania płynnych nawozów w postaci gnojówki i gnojowicy w nieszczelnych pojemnikach lub bezpośrednio na gruncie.
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne	
Znikoma ilość zakładów produkcyjnych zanieczyszczających atmosferę	Ciągle użytkowane przez wielu mieszkańców kotły grzewcze emitujące zanieczyszczenia
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny	
Brak zakładów emitujących hałas poza dopuszczalne normy, wychodzący poza teren działek na których te zakłady się znajdują.	Znaczny ruch pojazdów samochodowych drogą krajową nr 6 w związku z czym wzrost emisji spalin.
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne	
Niewielka ilość instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (maszty telefonii komórkowej)	stacje telefonii komórkowej – 2 w Redostowie oraz 1 w Kikorzach, wzrost stacji nadajników radiowo-telewizyjnych, Możliwe potencjalnie planowane przez różnych inwestycje w instalacje emitujące promieniowanie elektromagnetyczne
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami	
System gospodarki odpadami jest uregulowany systemowo w formie przetargu nieograniczonego wybrano firmę odbierającą odpady, odpady wywożone są do Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajsinie, system się bilansuje. Edukacja odpadowa na wysokim poziomie. Brak permanentnych nielegalnych wysypisk.	Słaba ściągalność Urzędu Skarbowego w Goleniowie tytułów wykonawczych opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
Gmina uczestniczy w programie usuwania azbestu.	
OBSZAR INTERWENCJI: Poważne awarie, zagrożenia naturalne	
Brak zakładów, które mogłyby być przyczyną poważnych awarii	Możliwe podtopienia obszarów rolniczych o zdegradowanej sieci melioracji szczegółowej. Ewentualnym ryzykiem są stacja paliw, która może być źródłem wycieku do gruntu i wód podziemnych substancji ropopochodnych oraz zdarzenia

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	komunikacyjnego na drodze krajowej S6 i transporcie kolejowym.
OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)	
Dużo terenów dla których wydano decyzje środowiskowe oraz pozwolenia na budowę instalacji fotowoltaicznych	Brak rozpoczętych inwestycji z zakresu OZE. Wydane są decyzje o warunkach zabudowy na budowę instalacji fotowoltaicznej. Zrealizowana jest 1 pompa ciepła w budynku mieszkalnym w m. Osina.
OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna	
Wysoki poziom edukacji ekologicznej w szkole	Niezbýt wysoka świadomość ekologiczna starszych mieszkańców gminy Zrealizowana jest 1 pompa ciepła w budynku mieszkalnym w m. Osina.

III. Szanse i zagrożenia strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 3 czynniki składających się na szanse i zagrożenia niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

SZANSE	ZAGROŻENIA
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze	
Tworzenie ścieżek i szlaków ekologicznych zwiększy atrakcyjność istniejących i projektowanych form ochrony przyrody dla turystów Wzrost zasobów leśnych w granicach gminy	Możliwe zanieczyszczenia odpadami porzucanymi przez osoby odwiedzające ciekawe przyrodniczo miejsca Zajęcie gruntów pod nowe drogi ekspresowe, wycinka drzew
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód	
Poprawa jakości wód poprzez odprowadzanie ścieków z coraz większej ilości gospodarstw domowych do istniejącej i budowanej instalacji kanalizacji sanitarnej	Postępująca degradacja urządzeń melioracji szczegółowej
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa	
Postępująca kanalizacja gminy zmniejszy przenikanie do wód ścieków	Brak modernizacji oraz wymiany wyeksploatowanych i uszkodzonych

SZANSE		ZAGROŻENIA	
pochodzących z nieszczelnych istniejących instalacji		zbiorników bezodpornych na nieczystości ciekłe Zbyt wolno postępująca kanalizacja niektórych miejscowości	
OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi			
wykorzystanie możliwości produkcji materiału szkótkarskiego przez miejscowe nadleśnictwo do zalesień gruntów rolniczo najslabszych		zaśmiecanie lasów i tworzenie tzw. „dzikich wysypisk”;	
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne			
Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy, jako obszaru o znikomym zanieczyszczeniu powietrza		Istnienie w nieznacznej odległości od granic gminy parku przemysłowego (Goleniów) na terenie którego mogą być zlokalizowane zakłady zanieczyszczające atmosferę – wiatry mogą zanieczyszczenia przenieść na teren gminy	
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny			
Możliwość tworzenia gospodarstw agroturystycznych będących tzw. enklawami ciszy		pogarszający się stan dróg i bezpieczeństwa ruchu kołowego zwiększające hałas emitowany przez pojazdy	
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne			
brak		Presja inwestorów z branży telekomunikacyjnej na lokowanie na terenie gminy kolejnych masztów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami			
Mieszkańcy gminy Osina bardzo dobrze segregują odpady komunalne, przez to osiągamy wysokie wskaźniki poziomów odzysku.		System przestanie się bilansować, będzie musiał być dofinansowany z budżetu gminy.	
OBSZAR INTERWENCJI: Powazne awarie, zagrożenia naturalne			
Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy poprzez promocję terenów niezagrażonych powaznymi awariami oraz zagrożeniami naturalnymi		Brak potencjalnych zagrożeń	

SZANSE		ZAGROŻENIA	
OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)			
Zwiększenie potencjału energetycznego gminy poprzez inwestycje w OZE		Budowa instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł opartych na wykorzystaniu odpadów z produkcji rolnej (biogazownie)	
OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna			
położenie większego nacisku na edukację ekologiczną osób dorosłych		mała znajomość i chęć zapoznawania się z problematyką ekologiczną przez społeczeństwo	

IV. Propozycje gminy do „Programy Ochrony Środowiska Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (proszę wskazać propozycje kierunków działań oraz zadań, które powinny być ujęte w programie)

1. Stworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsięwzięć z zakresu inwestycji w odnawialne źródła energii, zarówno infrastrukturalne, jak i z zakresu uprawy roślin energetycznych
2. Wspieranie inwestycji mających na celu wyeliminowanie starych, silnie zanieczyszczających środowisko, instalacji grzewczych.
3. Wspieranie inwestycji z zakresu modernizacji starych, opartych na rurach zawierających azbest, sieci wodociągowych.
4. Wspieranie inwestycji z zakresu budowy kanalizacji we wszystkich miejscowościach powiatu
5. Edukacja ekologiczna w kierunku zwiększenia świadomości mieszkańców powiatu w zakresie zadań związanych z ochroną środowiska (np. zalety segregacji odpadów, szkodliwość zanieczyszczenia wód przez niewłaściwe odprowadzanie ścieków)

I. Polityka energetyczna gminy

1. **Jakie występują źródła ciepła do ogrzewania budynków?(ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)**
Najczęściej występującym źródłem wytwarzania energii cieplnej do ogrzewania budynków oraz o największym udziale w jest energia pozyskiwana z gazu ziemnego
2. **Jakie występują źródła do podgrzewania wody?(ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)**
Najczęściej występującym źródłem podgrzewania wody w gospodarstwach domowych oraz przedsiębiorstwach z terenu gminy Osina jest gaz ziemny. W mniejszym stopniu używane są do tego celu paliwa takie jak drewno, węgiel, olej opałowy oraz energia elektryczna

3. **Kubatura budynków ogrzewanych z danego źródła ciepła** (wykaz z ewidencji budynków komunalnych własności gminy Ryn) brak prowadzonej ewidencji zbiorczej kubatury takich budynków
4. **Jakie są źródła energii elektrycznej?** (*sieć przemysłowa, dystrybucyjna, źródła indywidualne***, inne - jakie?)
Na terenie gminy Osina przeważającym źródłem energii elektrycznej jest sieć dystrybucyjna należąca do firm energetycznych. Punktowo, w czasie zaników energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej, wykorzystywane są indywidualne źródła zasilania (agregaty prądotwórcze)
5. **Na co przeznaczana jest energia elektryczna?** (*ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, oświetlenie, klimatyzacja, wentylacja, inne – jakie?*)
Na terenie Gminy Osina energia elektryczna przeznaczana jest przeważnie na potrzeby oświetlenia oraz napędzania w gospodarstwach domowych oraz przedsiębiorstwach urządzeń wymagających do swojego działania energii elektrycznej (w tym urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne). Z uwagi na wysoki stopień zgazyfikowania Gminy Osina, większość energii potrzebnej do ogrzewania oraz wytwarzania ciepłej wody użytkowej pozyskiwana jest z gazu ziemnego.
6. **Czy zrealizowano przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie energii elektrycznej?** (*opis przedsięwzięcia z podaniem mocy i energii zaoszczędzonej*)
Na terenie Gminy Osina nie realizowano większych przedsięwzięć modernizacyjnych mających na celu racjonalizację zużycia energii elektrycznej. W zakresie racjonalizowania zużycia energii elektrycznej, mieszkańcy oraz właściciele przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gminy realizują własne przedsięwzięcia mające na celu zmniejszenie zużycia energii elektrycznej. Przykładem może być coraz częściej zauważalne używanie energooszczędnych źródeł oświetlenia oraz używanie urządzeń spełniających coraz bardziej restrykcyjne normy energetyczne. Nie jest możliwe na potrzeby niniejszego opracowania określenie energii jaka zostaje w ten sposób zaoszczędzona.
7. **Czy Gminaposiada „Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”?**** TAK NIE
8. **Czy Gmina posiada „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej”?****TAK NIE

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc, sprawność, rodzaj paliwa

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc i sprawność

**Właściwe podkreślić

Osina, dnia 3 stycznia 2018 r.

SG.1431.22.2017

GOBIO Usługi Przyrodnicze
Michał Mięsikowski
ul. Bażyńskich 38/50
87-100 Toruń

W odpowiedzi na wniosek z dnia 09.12.2017 r. w sprawie danych do „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” przekazuję poniższe informacje:

Ad. 1 a) System gospodarki odpadami w Gminie Osina objął tylko nieruchomości zamieszkałe. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych posiadają indywidualne umowy z firmami wpisanymi do rejestru działalności regulowanej. System się bilansuje, gmina nie dokłada z budżetu gminy na utrzymanie systemu. Opłata za gospodarowanie odpadami została ustalona od gospodarstwa domowego, zróżnicowana o zbiór segregowanych (taniej) i niesegregowanych (drożej).

b) Selektywnych odpadów w 2016 roku było 99,4 Mg, a w roku 2017 do dnia 30.11. 2017 r. 87,16 Mg.

c) brak

Ad. 2 i ad. 3) zgodnie z tabelą:

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Osina w latach I. 2016-2017

Lp.	Opis	ilości	
		Rok 2016	Rok 2017
1	Długość sieci wodociągowej	34,05 km	34,05 km
2	Ilość przyłączy wodociągowych	495 szt	495 szt
3	Długość sieci kanalizacyjnej	27,96 km	27,96 km
4	Ilość przyłączy kanalizacyjnych	256 szt	256 szt
5	Oczyszczalnie ścieków	1 szt	1 szt
6	liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków	brak danych	brak danych

**W zakresie gospodarowania wodami na terenie gminy Osina w latach
II. 2016-2017**

Lp.	Ujęcia wód zaopatrujących mieszkańców w wodę	Średnia dobowa poboru wody, m3	
		Rok 2016	Rok 2017
1	Węgorza	26	27
2	Kikorze	45	47
3	Bodzęcin	37	35
4	Węgrzyce	16	16
5	Redło	47	50
6	Osina	236	220

Z poważaniem

Z up. WÓJTA
Emiliana Wisarek
Sekretarz Gminy

Załącznik nr 5

ANKIETA DOTYCZĄCA POWIATU GOLENIOWSKIEGO

---

1. *Celem ankiety jest zebranie danych niezbędnych do sporządzenia dokumentu:*

***„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025”***

2. *Konieczność przeprowadzenia ankiety wynika z „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z dn. 2 września 2015 r. przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska”*
3. *Wypełniona ankietę proszę przestać na adres: m.stankiewicz@gobio.pl oraz w wersji papierowej na adres: GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Męsikowski, ul. Bazyńskich 38/50, 87-100 Toruń w terminie do dnia **10 stycznia 2018r.***

Dane do: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”

1. Najważniejsze problemy ekologiczne w Gminie

(proszę wymieniać czy, a jeśli tak, to z jakimi problemami ma do czynienia gmina w zakresie: zasobów przyrodniczych, zasobów i jakości wód, powietrza, hałasu, gospodarki wodno-ściekowej gospodarki odpadami, powierzchni ziemi, promieniowania elektromagnetycznego, jakości gleb, zagrożeń poważnymi awariami, zastosowania OZE oraz edukacji ekologicznej)

Na terenie Gminy Stepnica największym zagrożeniem jest możliwość wystąpienia powodzi od wód Zalewu Szczecińskiego, gdzie w wyniku oddziaływania Morza Bałtyckiego dochodzi do spiętrzenia wód tworząc tzw. układ cofkowy. Szczególnie niebezpieczne jest nalożenie się powodzi cofkowych oraz powodzi roztopowych i opadowych.

Obszary problemowe związane z ochroną powietrza na terenie Gminy Stepnica wynikają m.in. z:

- wykorzystywania przestarzałych urządzeń grzewczych,
- spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych,
- nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach),
- brak dokładnych wyników badań dotyczących obszaru Gminy.

Na terenie Gminy Stepnica największym zagrożeniem w zakresie nadmiernego hałasu jest ruch samochodowy. W przypadku drogi krajowej nr 3 ryzyko nadmiernej emisji jest minimalne gdyż przebiega ona przez niewielki fragment Gminy bez zabudowy mieszkaniowej. Większe ryzyko dla mieszkańców Gminy niesie ze sobą ruch samochodowy na drodze wojewódzkiej nr 111, która przebiega przez m. Stepnica.

Analiza wyników pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego, wskazuje na bardzo niskie ryzyko przekroczeń dopuszczalnych norm, w tym także na terenie Gminy Stepnica. Zaleca się jednak stały monitoring poziomów pól elektromagnetycznych, w celu uniknięcia przekroczeń w przyszłości. Do najistotniejszych zagrożeń należą stacje radiokomunikacyjne, które są położone w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkalnej.

Na terenie Gminy Stepnica występują udokumentowane złoża surowców naturalnych w postaci torfu. Z punktu widzenia ochrony środowiska, eksploatacja tych złóż niesie potencjalne zagrożenie poprzez degradację środowiska glebowego oraz wodnego. Ryzyko negatywnego oddziaływania można ograniczyć poprzez kontrolowanie podmiotów działających na terenie Gminy w zakresie eksploatacji złóż oraz dokładanie starań, aby wydobycie prowadzone było zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podmioty posiadające koncesję na eksploatację złoża kopaliny są zobowiązane do ochrony złóż, wód powierzchniowych oraz podziemnych, a także powierzchni ziemi. Zgodnie ze „Studium Uwarunkowań i

Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stepnica w przypadku eksploatacji złóż torfu zaleca się wypełnianie nisz poeksploatacyjnych refulantem do rzędnej 1 m n.p.m. co pozwoli na rolnicze użytkowanie gruntów oraz zabezpieczenie ich przed powodzią.

Z uwagi na fakt, iż znaczna część Gminy Stepnica to tereny uprawne, istotny wpływ na powierzchnię terenu oraz środowisko glebowe ma rolnictwo. Wynika to z faktu, iż obejmuje ono swoim oddziaływaniem duży obszar i powoduje zasadnicze zmiany w środowisku naturalnym. Najbardziej istotne zagrożenia związane z rolniczym użytkowaniem gruntów to:

- degradacja gleb, poprzez erozję wietrzna, która jest szczególnie intensywna na otwartych przestrzeniach rolnych. Erozja może być ograniczana poprzez stosowanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych.
- niszczenie chemiczne poprzez stosowanie środków ochrony roślin i nadmierny spływ biogenów z pól,
- intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, „meliorowaniem”, nawożeniem, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowaniem środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Głównym obszarem problemowym dotyczący gospodarki odpadami są nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa).

Na terenie Gminy Stepnica największym zagrożeniem w zakresie poważnych awarii przemysłowych jest funkcjonowanie Zakładów Chemicznych „Police” S.A. (gm. Police) oraz transport substancji chemicznych po drogach na terenie Gminy Stepnica.

Aktualna sytuacja na terenie Gminy Stepnica w zakresie gospodarki ściekowej jest bardzo dobra z punktu widzenia ochrony jakości wód powierzchniowych oraz podziemnych. Aktualny poziom skanalizowania wynosi 96,4%, co nieumożliwia na przedostanie się zanieczyszczeń ze ścieków bytowych do środowiska wodnego na terenie Gminy

II. Mocne i słabe strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 5 czynników składających się na mocne i słabe strony niżej wymienionych obszarów interwencji)

III. Mocne i słabe strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 5 czynników składających się na mocne i słabe strony niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY		SŁABE STRONY	
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczne tereny o dużych wartościach przyrodniczych. 2. Wyznaczone obszarowe formy ochrony przyrody. 3. Stosunkowo wysoki stopień zalesienia. 		<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Występowanie sztucznych barier ekologicznych, do których zalicza się: <ul style="list-style-type: none"> • droga wojewódzka nr 111, • drogi przecinające Puszczę Goleniowską, 	
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duże zasoby wód powierzchniowych. 2. Współpraca z sąsiednimi gminami w celu ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych. 3. Szkolenie mieszkańców w zakresie nacionalizacji użytkowania wód podziemnych. 4. Podnoszenie świadomości rolników w zakresie poprawnego nawożenia użytków rolnych. 		<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stosunkowo duże zagrożenie powodziowe. 2. Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składów odpadów spoza terenu gminy na stan czystości wód. 3. Stosunkowo duże zagrożenie powodziowe. 4. Podatność wód na zanieczyszczenie. 	
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrze rozwinięta sieć wodociągowo-kanalizacyjna. Poziom zwodociągowania na poziomie 98,0%, Poziom skanalizowania na poziomie 96,4%. 2. Kontrola przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. 3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie. 		<p>OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>Brak prowadzonych kontroli zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków przez gminy sąsiednie.</p>	
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie dobrych praktyk rolniczych, ograniczanie nawożenia. 2. Podnoszenie świadomości rolników w zakresie poprawnego nawożenia użytków rolnych. 3. Brak dzikich wysypisk odpadów oraz ich natychmiastowa likwidacja w przypadku wykrycia. 4. Udokumentowane złoża surowców wtórnych. 5. Rozbudowany układ rowów melioracyjnych oraz kanałów. 6. Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. 7. Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym. 8. Uprawa roślin energetycznych. 9. Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie. 		<p>OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składów odpadów spoza terenu gminy na stan czystości wód. 2. Eksploatacja złóż (pod kątem degradacji środowiska). 3. Stosunkowo niski udział użytków rolnych w powierzchni Gminy. 4. Niska podatność gleb pod względem rolniczym. 5. Występowanie terenów zdegradowanych. 6. Erozja wietrzna. 7. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi. 	
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowany i wdrożony „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Stepnica”. 2. Dobra jakość powietrza na terenie Gminy. 		<p>OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń ozonu. 2. Duży udział tradycyjnych źródeł energii ciepłej. 	

MOCNE STRONY		SŁABE STRONY	
3. Duże obszary zalesienia i zadrzewienia.		3. Bliskość m. Szczecin oraz m. Police.	
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny			
1. Wskazanie w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego terenów chronionych pod względem akustycznym.	2. Ryzyko nadmiernego hałasu dotyczy niewielkiego obszaru Gminy.	3. Sporządzona mapa akustyczna dla obszarów położonych wzdłuż drogi krajowej nr 3.	4. Niskie zagęszczenie dużych zakładów przemysłowych stanowiących źródło nadmiernego hałasu. Potencjalnym zagrożeniem jest zakład <i>IKEA Industry Poland sp. z o.o. Oddział w Stepnicy</i> .
1. Wskazanie w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego terenów chronionych pod względem akustycznym.		2. Ryzyko nadmiernego hałasu dotyczy niewielkiego obszaru Gminy.	3. Sporządzona mapa akustyczna dla obszarów położonych wzdłuż drogi krajowej nr 3.
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne			
Niski poziom zagęszczenia potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.		Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej.	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami			
1. Wszyscy mieszkańcy Gminy objęci zbiorczym systemem zbiórki odpadów.	2. Funkcjonujący stacjonarny PSZOK.	3. Spełnienie wymogów w zakresie recyklingu surowców wtórnych za 2015 rok.	4. Wdrożenie „ <i>Programu Usuwania Azbestu</i> ”.
5. Edukacja ekologiczna mieszkańców.	6. Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych.	1. Występowanie na terenie Gminy wyrobów zawierających azbest.	2. Spalanie odpadów w przydomowych kociołkach.
OBSZAR INTERWENCJI: Powazne awarie, zagrożenia naturalne			
1. Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.	2. Opracowanie metod postępowania w razie wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie.	3. Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii.	4. Wdrożenie planu gospodarki odpadami z portów morskich.
4. Wdrożenie planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń w porcie morskim.	OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)		
Montaż kolektorów słonecznych w indywidualnych gospodarstwach domowych.	Ponoszone przez osoby indywidualne duże nakłady finansowe (pomimo często uzyskiwanych dofinansowań).		
OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna			
W programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pół roku i towarzyszących im przemian			

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>w przyrodzie.</p> <p>Edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych prowadzona jest na lekcji przyrody lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.</p> <p>Warsztaty młodzieży szkolnej i przedszkolnej dotyczące poprawnej segregacji odpadów komunalnych.</p> <p>Zajęcia i warsztaty w placówkach oświatowych z wykorzystaniem surowców wtórnych.</p> <p>Ulotki informacyjne dla mieszkańców gminy na temat poprawności segregacji odpadów.</p>	

IV. Propozycje gminy do „Programy Ochrony Środowiska Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (proszę wskazać propozycje kierunków działań oraz zadań, które powinny być ujęte w programie).

Zastosowanie i wdrażanie w życie wszystkich w/w punktów stanowiących mocne strony poszczególnych obszarów interwencji, likwidacja występowania i minimalizacja występowania słabych stron.

V. Polityka energetyczna gminy

1. Jakie występują źródła ciepła do ogrzewania budynków?(ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)

Wszystkie w/w oraz w niewielkiej ilości paliwo stałe: drewno, węgiel.

2. Jakie występują źródła do podgrzewania wody?(ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)

Wszystkie w/w oraz w niewielkiej ilości paliwo stałe: drewno, węgiel.

3. Kubatura budynków ogrzewanych z danego źródła ciepła (wykaz z ewidencji budynków komunalnych własności gminy Ryn)

Ok. 28 700 m³ – gazowe

Ok. 3 900 m³ - stałe

4. Jakie są źródła energii elektrycznej? (sieć przemysłowa, dystrybucyjna, źródła indywidualne**, inne- jakie?) oraz kolektory słoneczne i fotowoltaika.

5. Na co przeznaczana jest energia elektryczna? (ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, oświetlenie, klimatyzacja, wentylacja, inne – jakie?)

Wszystkie w/w.

6. Czy zrealizowano przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie energii elektrycznej?(opis przedsięwzięcia z podaniem mocy i energii zaoszczędzonej)

Modernizacja oświetlenia ulicznego z oprav sodowych na LED.

Remont instalacji elektrycznej w Zespole Szkolno- Przedszkolnym oraz w Urzędzie Miasta i gminy w stepnicy.

Zakup i montaż sterowania oświetleniem ulicznym

7. Czy Gmina posiada „Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”?**

TAK NIE

8. Czy Gmina posiada „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej”?**

TAK NIE

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc, sprawność, rodzaj paliwa

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc i sprawność

**Właściwe podkreślić

Stepnica, dn. 27.11.2017 r.

AOŚ.033.35.2017.MS

Pan
Michał Mięsikowski
Gobio – Usługi Przyrodnicze
ul. Błazyńskich 38/50
87-100 Toruń

Nawiązując do treści pisma z dnia 9.12.2017 r. dotyczącego „Programu Ochrony środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” uprzejmie informuję, iż:

Ad 1a

Od 2013 r. obowiązek odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Stepnica przejęła gmina. Zadanie to na podstawie zwartej umowy wykonuje Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej ul. I Brygady Legionów 17c, 72-100 Goleniów.

Od mieszkańców odbierane są następujące frakcje odpadów:

a). odpady zabrane selektywnie:

- papier
- szkło
- tworzywo sztuczne
- odpady biodegradowalne
- odpady wielkogabarytowe

b). odpady komunalne zmieszane

Na terenie gminy w 32 punktach rozstawione są pojemniki do segregacji plastikowych i szklanych butelek oraz papieru.

W otwartym w 2014 r. Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Stepnicy przyjmowane są :

- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne,
- odpady zielone,
- zużyte opony,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- baterie i akumulatory.

Ad 1b

Odpady zebrane selektywnie	2016	Zebrane do listopada 2017
Papier	12,5 Mg	10,4 Mg
Tworzywo sztuczne	37,7 Mg	30,9 Mg
Szkło	29,4 Mg	34,4 Mg

Ad 1c

Na terenie Gminy Stepnica nie występują mogilniki oraz żaden z wymienionych w pytaniu rodzajów składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych.

Ad 2a

Długość sieci wodociągowej w roku 2016 – 59,19 km

Ilość przyłączy do tej sieci w roku 2016 – 787

Długość sieci wodociągowej w roku 2017 – 59,35 km

Ilość przyłączy do tej sieci w roku 2017 – 791

Ad 2b

Długość sieci kanalizacji sanitarnej w roku 2016 – 72,65 km

Ilość przyłączy do tej sieci w roku 2016 – 581

Długość sieci kanalizacji sanitarnej w roku 2017 – 73,25 km

Ilość przyłączy do tej sieci w roku 2017 – 591

Ad 2c

Na terenie Gminy Stepnica znajdują się trzy oczyszczalnie ścieków w miejscowości Stepnica, Budzież i Widzieńsko. Oczyszczalnie te obsługują wszystkich mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, co stanowi 99% mieszkańców gminy.

Ad 3

Ujęcia wody:

- Miłowo – 548 m³/d (4 studnie)
- Łąka – 119 m³/d (2 studnie)
- Budzież 6 m³/d (1 studnia)
- Widzieńsko 4 m³/d (2 studnie)

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY STEPNICA

mgr Andrzej Wyganowski

Załącznik nr 6

ANKIETA DOTYCZĄCA POWIATU GOLENIOWSKIEGO

- *Celem ankiety jest zebranie danych niezbędnych do sporządzenia dokumentu:*

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”

- *Konieczność przeprowadzenia ankiety wynika z „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z dn. 2 września 2015 r. przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska”*
- *Wypełniona ankieta proszę przestać na adres: m.stankiewicz@gobio.pl oraz w wersji papierowej na adres: GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięskowski, ul. Bażyńskich 38/50, 87-100 Toruń w terminie do dnia 10 stycznia 2018r.*

Dane do: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”

•Najważniejsze problemy ekologiczne w Gminie

(proszę wymienić czy, a jeśli tak, to z jakimi problemami ma do czynienia gmina w zakresie: zasobów przyrodniczych, zasobów i jakości wód, powietrza, hałasu, gospodarki wodno-ściekowej gospodarki odpadami, powierzchni ziemi, promieniowania elektromagnetycznego, jakości gleb, zagrożeń poważnymi awariami, zastosowania OZE oraz edukacji ekologicznej)

Jednymi z większych problemów ekologicznych w gminie są:

1. Brak inwestorów chcących finansować budowę systemów OZE tj. farm fotowoltaicznych, elektrowni wiatrowych.

2. Systematyczne zwiększenie hałasu spowodowanego rosnącym natężeniem pojazdów.

3. Brak przejrzystych programów dla mieszkańców i gospodarstw domowych dotyczących dofinansowania działań proekologicznych.

- Mocne i słabe strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 5 czynników składających się na mocne i słabe strony niżej wymienionych obszarów interwencji)

UMIARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY	OSZAR INTERWENCJI	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - pomniki przyrody - warunki sprzyjające rozwojowi agroturystyki - bogactwo kulturowe - ukształtowanie terenu - zabytki	OSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze <ul style="list-style-type: none"> - brak środków pieniężnych na wyeksponowanie (rewitalizację) zabytków - brak ścieżek rowerowych - brak szlaków turystycznych - słabo rozwinięta baza agroturystyczna - słabo wykorzystany potencjał terenów nad jeziorami	
<ul style="list-style-type: none"> - na terenie gminy znajdują się dwa jeziora (Przybiernów i Czarnogówy) - przez teren gminy przepływają dwie rzeki Gowienica i Włoczenica	OSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód <ul style="list-style-type: none"> - brak świadomości ekologicznej mieszkańców stanowi potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych	
OSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa		
<ul style="list-style-type: none"> - wysoki poziom zwoociągowania gminy - rozbudowany system kanalizacji kanalizacyjny - rozbudowany system nowoczesnych przydomowych oczyszczalni ścieków	<ul style="list-style-type: none"> - brak świadomości ekologicznej mieszkańców stanowi potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych	

OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi	
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne	
-brak przemysłu zanieczyszczającego środowisko	- duży ruch samochodów zwłaszcza drogą krajową nr 3 wpływa na wzrost emisji spalin -brak świadomości ekologicznej mieszkańców powoduje spalanie śmieci na terenach posesji lub indywidualnych kotłowniach
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny	
-brak przemysłu powodującego przekroczenia norm hałasu	-przez gminę przebiega droga krajowa nr 3 z dużym natężeniem ruchu co wpływa niekorzystnie na klimat akustyczny
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne	
-brak zgłoszeń dotyczących możliwych przekroczeń promieniowania elektromagnetycznego	-wzrost stacji i nadajników telefonii komórkowej -2 linie 110 kV przebiegające przez teren gminy
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami	
-sprawdzony, funkcjonujący, system odbioru odpadów komunalnych -odpady wywożone poza teren gminy	-niska świadomość mieszkańców dotycząca potrzeby segregowania odpadów
OBSZAR INTERWENCJI: Powazne awarie, zagrożenia naturalne	
-brak zakładów mogących być źródłem powaznych awarii	-lokalne podtopienia spowodowane brakiem konserwacji urządzeń melioracji szczytowej i podstawowej oraz cyklicznej regulacji koryt rzek
OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)	

-duży potencjał terenu gminy dla źródeł OZE	-brak inwestorów chcących sfinansować duże projekty OZE -brak bezpośrednich przejrzystych programów współfinansujących OZE dla mieszkańców w ramach prywatnych gospodarstw domowych
OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna	
-prowadzenie edukacji w szkołach	-brak chęci powzięcia wiedzy przez część mieszkańców

• Szanse i zagrożenia strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 3 czynniki składających się na szanse i zagrożenia niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

SZANSE	ZAGROŻENIA
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze	
-część terenu gminy obejmuje teren Puszczy Goleniowskiej -wzorowa współpraca z Nadleśnictwem Rokita	- dewastacja obszarów Natura 2000 poprzez ruch turystyczny
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód	
-Rzeki umożliwiają budowę małych elektrowni wodnych (na terenie gminy działą 1 elektrownia wodna w miejscowości Derkacz na rzece Wotczenicy). -Jeziora posiadają niewykorzystany potencjał rekreacyjno – turystyczny.	-Kłusownictwo -Lokalne podtopienia poprzez okresowe wylewanie rzek
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa	
-Porozumienie w sprawie budowy zbiorczych oczyszczalni ścieków dla więcej niż 1 gminy. -zanieczyszczenia wód gruntowych	

OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi	
-Wykorzystanie walorów krajobrazowych do celów turystycznych i rekreacyjnych.	-Niekontrolowana eksploatacja kruszyw i surowców naturalnych oraz tworzenie dzikich wysypisk odpadów.
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne	
-Konsultacje międzygminne w przypadku powstawania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na powietrze atmosferyczne	- Kumulacja emisji gazów i pyłów do powietrza na danym obszarze.
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny	
-Konsultacje międzygminne w przypadku powstawania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na klimat akustyczny -Bieżące monitorowanie przekroczeń hałasu powstającego w pasie drogowym drogi krajowej nr 3 i bieżące ich eliminowanie np. poprzez panele akustyczne	-Kumulacja przedsięwzięć mogących mieć niekorzystny wpływ na klimat akustyczny -Brak kontroli klimatu akustycznego w pobliżu trasy drogi krajowej nr 3
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne	
-Tworzenie opracowań podpartych badaniami dla terenów gmin dotyczących promieniowania elektromagnetycznego	- Brak danych dotyczących poziomu promieniowania elektromagnetycznego może powodować jego negatywny wpływ na ludzi
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami	
Tworzenie regionalnych przetwórci odpadów z ukierunkowaniem ich utylizacji (spalarnie z pozyskiem energii, recykling)	-Brak świadomości ekologicznej wśród mieszkańców dotyczącej potrzeby segregacji odpadów .
OBSZAR INTERWENCJI: Powazne awarie, zagrozenia naturalne	

<p>Współpraca międzygminna (sąsiedztwo) dotycząca instrukcji postępowania w przypadku powstania poważnej awarii.</p>	<p>Brak wiedzy o możliwości powstania poważnych awarii w gminach sąsiednich</p>
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)</p>	
<p>-Zmniejszenie niekorzystnych emisji do środowiska -Wspólne poszukiwania inwestorów chętnych finansować przedsięwzięcia OZE</p>	<p>Utrata estetyki budynków poprzez montaż paneli fotowoltaicznych np. na dachach. Zmiany w krajobrazie poprzez powstanie elektrowni wiatrowych lub farm fotowoltaicznych</p>
<p>OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna</p>	
<p>-Strategia edukacji ekologicznej opracowana na poziomie powiatu.</p>	<p>- Brak zainteresowania części społeczeństwa.</p>

- **Propozycje gminy do „Programy Ochrony Środowiska Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (proszę wskazać propozycje kierunków działań oraz zadań, które powinny być ujęte w programie)**
- **Podjęcie działań mających na celu zmniejszenie hałasu spowodowanego natężeniem ruchu na drodze krajowej nr 3**
- **Podjęcie działań edukacyjnych mieszkańców dotyczących ochrony przyrody oraz ekologii.**
- **Polityka energetyczna gminy**
- **Jakie występują źródła ciepła do ogrzewania budynków? (ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)**

Budynki użyteczności publicznej – ogrzewanie gazowe

Gospodarstwa domowe – indywidualne ogrzewanie CO na paliwo stałe, w nielicznych przypadkach pompy ciepła lub elektryczne.

• Jakie występują źródła do podgrzewania wody? (ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)

Brak sieciowego.

Występują: gazowe, elektryczne, oraz w systemie CO na paliwo stałe w nielicznych przypadkach pompy ciepła.

• Kubatura budynków ogrzewanych z danego źródła ciepła (wykaz z ewidencji budynków komunalnych własności gminy)

- Jakiego rodzaju źródła energii elektrycznej? (sieć przemysłowa, dystrybucyjna, źródła indywidualne**, inne - jakie?)
dystrybucyjna

- Na co przeznaczana jest energia elektryczna? (ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, oświetlenie, klimatyzacja, wentylacja, inne – jakie?)

cele bytowe oraz zapewniające funkcjonowanie firm i instytucji

- Czy zrealizowano przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie energii elektrycznej? (opis przedsięwzięcia z podaniem mocy i energii zaoszczędzonej)

nie

- Czy Gmina posiada „Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”?**

NIE

- Czy Gmina posiada „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej”?**

TAK

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc, sprawność, rodzaj paliwa

**W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc i sprawność

**Właściwe podkreślić

Przybiernów, 28 grudnia 2017 r.

GMINA PRZYBIERNÓW
72-110 Przybiernów, ul. Cisowa 3
tel.(91)418 64 51, fax(91)418 66 22
NIP: 856-10-02-549, REG.811684344
e-mail:ugprzybiernow@wp.pl

GOBIO
USŁUGI PRZYRODNICZE
ul. Bażyńskich 38/50
87-100 Toruń

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 grudnia 2017 r. (data wpływu do tut. urzędu: 12 grudnia 2017 r.) przesyłam następujące informacje:

Ad.1a. Zgodnie z zapisami ustawy od 1 lipca 2013 roku obowiązują nowe zasady odbioru odpadów komunalnych w Gminie Przybiernów. Obowiązek właściciela zamieszkałej nieruchomości w zakresie podpisania umowy z firmą wywozową przejęła gmina, a indywidualne umowy na wywóz śmieci przestały obowiązywać. Gmina wyłoniła w przetargu firmę (Przedsiębiorstwo Godpodarki Odpadami Komunalnymi w Goleniewie), która odbiera odpady od wszystkich mieszkańców. Gmina również sprawuje nadzór nad zbiórką i prawidłowym zagospodarowaniem odpadów przez odbierającego. Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy uiszczają opłatę do gminy, a ten kto segreguje śmieci, płaci mniej. Rada Gminy w Przybiernowie w drodze uchwały ustaliła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego miesięcznie w następującej wysokości:

1) Jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny:

- a) 10,50 zł. - w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych,
- b) 21,00 zł. - w przypadku dwuosobowych gospodarstw domowych,
- c) 31,50 zł. - w przypadku trzyosobowych gospodarstw domowych,
- d) 42,00 zł. - w przypadku czterosobowych gospodarstw domowych,
- e) 50,00 zł. - w przypadku pięciosobowych gospodarstw domowych,
- f) 55,00 zł. - w przypadku gospodarstw domowych liczących powyżej pięciu osób.

2) Jeżeli odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny:

- a) 22,00 zł. - w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych,
- b) 44,00 zł. - w przypadku dwuosobowych gospodarstw domowych,
- c) 66,00zł. - w przypadku trzyosobowych gospodarstw domowych,
- d) 88,00 zł. - w przypadku czterosobowych gospodarstw domowych,
- e) 100,00 zł. - w przypadku pięcioosobowych gospodarstw domowych,
- f) 110,00 zł. - w przypadku gospodarstw domowych liczących powyżej pięciu osób.

Dzięki temu, mieszkańcom nie „opłaca się” wyrzucanie odpadów do lasu lub ich palenie.

Dotychczas zbieraliśmy "u źródła" 5 frakcji odpadów: zmieszane (pojemniki), tworzywa sztuczne, szkło, makulatura (worki) w systemie miesięcznym, wielkogabarytowe dwa lub trzy razy w roku, natomiast od 2018 roku zamiast odpadów wielkogabarytowych będzie odbiór odpadów biodegradowalnych (worki).

Na terenie Gminy, w Przybiernowie istnieje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do którego mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać odpady komunalne.

Celem wszystkich zmian jest zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie, a także zmniejszenie masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Ad.1b. Bilans zebranych selektywnie odpadów komunalnych:

Rok 2016		Rok 2017	
Kod odpadu	Ilość (Mg)	Kod odpadu	Ilość (Mg)
150102	60,94	150102	82,08
150107	60,9	150107	83,02
150101	11,6	150101	11,1
200307	21,98	200307	112,86

Ad.1c. Na terenie gminy Przybiernów nie ma składowisk przemysłowych czynnych i nieczynnych oraz mogielników.

Ad.2a. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Przybiernów w roku 2016: 80,7 km.

Ilość przyłączy do sieci wodociągowej na terenie gminy Przybiernów w roku 2016: 728 szt.

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Przybiernów w roku 2017: 81,6 km.

Ilość przyłączy do sieci wodociągowej na terenie gminy Przybiernów w roku 2016: 737 szt.

Ad.2b. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Przybiernów w roku 2016: 44,4 km.
Ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Przybiernów w roku 2016: 451 szt.
Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Przybiernów w roku 2017: 44,9 km.
Ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Przybiernów w roku 2017: 458 szt.

Ad.2c. Ilość zbiorczych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Przybiernów: 2 szt. Liczba osób korzystających z oczyszczalni ścieków na terenie gminy Przybiernów: 3020 osób.
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Przybiernów: brak danych.

Ad.3a. Na terenie gminy Przybiernów jest osiem zbiorowych ujęć wody, średnia dobową wartość poboru wody ze wszystkich ośmiu ujęć wynosi 483 m³ na dobę.

Z up. WÓJTA
Marii P...
Sekretarz Gminy

Załącznik nr 7

ANKIETA DOTYCZĄCA GMIN POWIATU GOLENIOWSKIEGO

---

1. Ankieta skierowana jest do Władz Gmin Powiatu Goleniowskiego
2. Celem ankiety jest zebranie danych niezbędnych do sporządzenia dokumentu:

**„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021
z perspektywą do roku 2025”**

3. Konieczność przeprowadzenia ankiety wynika z „Wytocznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z dn. 2 września 2015 r. przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska”
4. Wypełniona ankietę proszę przestać na adres: m.stankiewicz@gobio.pl oraz w wersji papierowej na adres: GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięskowski, ul. Bażyńskich 38/50, 87-100 Toruń w terminie do dnia 30 stycznia 2018.

Dane do: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”

I. Najważniejsze problemy ekologiczne w Gminie Maszewo

(proszę wymienić czy, a jeśli tak, to z jakimi problemami ma do czynienia powiat w zakresie: zasobów przyrodniczych, zasobów i jakości wód, powietrza, hałasu, gospodarki wodno-ściekowej gospodarki odpadami, powierzchni ziemi, promieniowania elektromagnetycznego, jakości gleb, zagrożeń poważnymi awariami, zastosowania OZE oraz edukacji ekologicznej)

- Niska emisja – konieczność edukacji społeczeństwa w tym zakresie.

II. Mocne i słabe strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 5 czynników składających się na mocne i słabe strony niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY	OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Walory przyrodniczo – krajobrazowe gminy sprzyjające rozwojowi agroturystyki, • Walory kulturowe, w tym występujące na terenie gminy zabytki, • Przestrzeganie zasad wykorzystania terenu zwłaszcza na obszarach cennych przyrodniczo. 		
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód		
<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Maszewo jest zwodociągowana praktycznie w 100%, • Na terenie gminy Maszewo znajduje się Główny zbiornik Wód Podziemnych Nr 123, • Remonty i konserwacje sieci wodociągowych i ujęć wody, • Podejmowanie działań zapobiegających zanieczyszczeniu wód 		

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
powierzchniowych i gruntowych.	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa	
<ul style="list-style-type: none"> Gmina posiada własną oczyszczalnię ścieków spełniającą wymogi obecnie obowiązujących przepisów oraz w znacznym stopniu rozbudowaną sieć kanalizacji sanitarnej, Program udzielania przez gminę Maszewo dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> Brak pełnego skanalizowania Gminy.
OBSZAR INTERWENCJI: Powierzchnia ziemi	
<ul style="list-style-type: none"> Teren gminy jest typowo rolniczy, użytki rolne zajmują ponad 70% powierzchni gminy. Lasy i zadrzewienia zajmują prawie 20% powierzchni gminy. 	
OBSZAR INTERWENCJI: Powietrze atmosferyczne	
<ul style="list-style-type: none"> Brak uciążliwego przemysłu zanieczyszczającego środowisko w tym powietrze atmosferyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> Niska emisja.
OBSZAR INTERWENCJI: Klimat akustyczny	
<ul style="list-style-type: none"> Na terenie gminy nie występują ośrodki przemysłowe. 	<ul style="list-style-type: none"> Rosnące natężenie ruchu drogowego.
OBSZAR INTERWENCJI: Promieniowanie elektromagnetyczne	
<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowa oświetlenia drogowego i ulicznego wpłynę korzystnie na 	<ul style="list-style-type: none"> Problem z kontrolą źródeł promieniowania elektromagnetycznego oraz jej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>bezpieczeństwo mieszkańców i użytkowników dróg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ewidencjonowaniem. • Jeżeli inwestycje w tym zakresie nie będą wykonywane z zastosowaniem najnowszych technologii będzie miało to negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców.
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami	
<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarka odpadami uregulowana jest systemowo, wszyscy mieszkańcy są objęci selektywnym lub mieszanym odbiorem odpadów, odpady wywożone są do Słajsina w Gminie Nowogard, • Prowadzone są działania mające na celu osiągnięcie jak najwyższych poziomów recyklingu frakcji odpadów nadających się do ponownego wykorzystania, takich jak: papier, tworzywa sztuczne, metal, szkło, odpady ulegające biodegradacji, • Gmina Maszewo posiada Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, w którym mieszkańcy oddać mogą m.in. odpady budowlane i rozbiórkowe, meble, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony. • Składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Wisławie zostało zrekultywowane, • Mogilnik odpadów niebezpiecznych w miejscowości Wisławie został również zrekultywowany, 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak segregacji odpadów przez część mieszkańców gminy.
OBSZAR INTERWENCJI: Poważne awarie, zagrożenia naturalne	
<ul style="list-style-type: none"> • Na obszarze gminy nie występują ośrodki przemysłowe mogące stwarzać ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Źródło ewentualnego ryzyka stanowić mogą stacje paliw oraz zdarzenia komunikacyjne z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne takie jak np. cysterny przewożące paliwa płynne.
OBSZAR INTERWENCJI: Zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE)	

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Niektóre gospodarstwa domowe na terenie gminy Maszewo posiadają kolektory słoneczne lub instalacje fotowoltaiczne. Ochrona środowiska (powietrze, woda), Oszczędności finansowe (np. panele fotowoltaiczne) 	<ul style="list-style-type: none"> Brak Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. Duże koszty inwestycyjne. Obawy mieszkańców przed elektrowniami wiatrowymi.
OBSZAR INTERWENCJI: Edukacja ekologiczna	
<ul style="list-style-type: none"> Działania edukacyjne na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> Wciąż za niska świadomość ekologiczna mieszkańców.

III. Szanse i zagrożenia strony w poszczególnych elementach środowiska w Gminie (proszę wskazać min. 3 czynniki składających się na szanse i zagrożenia niżej wymienionych obszarów interwencji)

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost świadomości społecznej i ekonomicznej społeczeństwa, Dostępność krajowych i zagranicznych środków pomocowych, w tym dla małych miejscowości oraz wsi, Rozwój i powszechny dostęp do usług teleinformatycznych, Powszechny dostęp do szkolnictwa w tym na poziomie wyższym 	<ul style="list-style-type: none"> Zbyt duże obciążenie gminy obowiązkami społecznymi przy braku wsparcia ze strony państwa, Niekorzystne trendy demograficzne ze względu na migrację zarobkową, Niski stopień rozwoju infrastruktury drogowej na terenie powiatu i województwa,

IV. **Propozycje gminy do „Programy Ochrony Środowiska Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (proszę wskazać propozycje kierunków działań oraz zadań, które powinny być ujęte w programie)**

- Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem,
- Ochrona wód i ziemi,
- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- Ograniczenie niskiej emisji,
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych,
- Ochrona bioróżnorodności środowiska naturalnego i zachowanie naturalnych siedlisk,

I. **Polityka energetyczna gminy**

1. **Jakie występują źródła ciepła do ogrzewania budynków?** (ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)

- indywidualne: piece co, piece kaflowe, piece olejowe,
- gazowe,
- elektryczne.

2. **Jakie występują źródła do podgrzewania wody?** (ciepło sieciowe, indywidualne*, gazowe, elektryczne, inne – jakie? Np. infrastruktura OZE)

- indywidualne: piece co, piece kaflowe, piece olejowe,
- gazowe,
- elektryczne.

3. **Kubatura budynków ogrzewanych z danego źródła ciepła** (wykaz z ewidencji budynków komunalnych własności gminy):

- ogrzewanie indywidualne.

4. **Jakie są źródła energii elektrycznej?** (sieć przemysłowa, dystrybucyjna, źródła indywidualne**, inne- jakie?)

- sieć dystrybucyjna.

5. **Na co przeznaczana jest energia elektryczna?** (ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, oświetlenie, klimatyzacja, wentylacja, inne – jakie?)

- ogrzewanie, ciepła woda użytkowa, oświetlenie, wentylacja.

6. Czy zrealizowano przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie energii elektrycznej? (opis przedsięwzięcia z podaniem mocy i energii zaoszczędzonej)

Wymiana części oświetlenia na energooszczędne.

7. Czy Gmina posiada „Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”?**

TAK   NIE

8. Czy Gmina posiada „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej”?**

TAK   NIE

9. Czy Gmina posiada „Program Ochrony Środowiska”?**

TAK (lecz jest on obecnie niaktualny)   NIE

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc, sprawność, rodzaj paliwa

*W przypadku źródła indywidualnego podać rodzaj, typ, moc i sprawność

**Właściwe podkreślić

BiOŚ.604.26.2018.AL

WPLYNĘŁO

25. 04. 2018

Gobio - Usługi Przyrodnicze

Michał Mięsikowski

ul. Bażyńskich 38/50

87-100 Toruń

W odpowiedzi na pismo z dnia 04.04.2018 r. dot. przekazania danych do „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”, przekazuję następujące informacje:

1. W zakresie gospodarki odpadami:
  - a. Krótki opis działania systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy.

Usługi odbierania odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych zgodnie z umową wykonywane są przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Nowogardzie ul. 15 Lutego 14c. Rada Miejska w Maszewie uchwałą z dnia 20 września 2017 r. ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia w/w usług.

Ustalono, iż odpady komunalne będą odbierane z następującą częstotliwością:

- Z obszarów zabudowy jednorodzinnej:
  - Odpady zmieszane – co 2 tygodnie,
  - Odpady selektywne: szkło – co 8 tygodni,
  - Odpady zbierane selektywnie: tworzywo sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe, papier i tektura – co 2 miesiące.
- Z obszarów zabudowy wielorodzinnej:
  - Odpady zmieszane – co tydzień,
  - Odpady selektywne: szkło – co 8 tygodni,
  - Odpady zbierane selektywnie: tworzywo sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe, papier i tektura – co 2 miesiące.

Odbiór odpadów biodegradowalnych i zielonych:

- Z obszarów zabudowy wielorodzinnej – co tydzień,
  - Dla terenu miejskiego - co 2 tygodnie
  - Dla zabudowy na terenie wiejskim – co 4 tygodnie.

Na terenie Gminy Maszewo funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczyć następujące frakcje odpadów komunalnych: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlano-remontowe (z remontu prowadzonego we własnym zakresie). PSZOK znajduje się przy oczyszczalni ścieków w Maszewie i jest czynny w każdą środę w godz. 9.00-17.00.

b. Bilans zebranych selektywnie odpadów komunalnych na terenie Gminy w 2016 i 2017 roku,

2016 r. :

szkło: 153,140 Mg
tworzywa sztuczne: 0,240 Mg
papier: 0,16 Mg
odpady biodegradowalne: 378,940 Mg

2017 r.:

szkło: 134,220 Mg
tworzywa sztuczne: 1,200 Mg
odpady biodegradowalne: 382,920 Mg.

c. Informacje o składowiskach odpadów komunalnych oraz składowisk przemysłowych czynnych i nieczynnych a także o mogiłnikach na terenie Gminy.

Na terenie Gminy Maszewo znajdują się nieczynne i zrekultywowane:

- Składowisko odpadów komunalnych w Godowie,
- Mogilnik w miejscowości Wisławie.

2. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

a. Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Maszewo w latach 2016 i 2017:

- 2016 r. – 92,1 km.
- 2017 r. – 92,2 km.

b. Ilość przyłączy do tej sieci na terenie Gminy Maszewo w latach 2016 i 2017:

- 2016 r. – 1262 szt.
- 2017 r. – 1284 szt.

c. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Maszewo w latach 2016 i 2017:

- 2016 r. – 35,5 km.
- 2017 r. – 35,5 km.

d. Ilość przyłączy do tej sieci na terenie Gminy Maszewo w latach 2016 i 2017:

- 2016 r. – 645 szt.
- 2017 r. – 656 szt.

3. W zakresie gospodarowania wodami na terenie Gminy:

a. Informacje o ujęciach wód zaopatrujących mieszkańców w wodę na terenie Gminy Maszewo wraz z podaniem wartości średniej dobowej poboru wody:

	Ujęcie wody	Średniodobowy pobór wody (m ³)
1.	Sokolniki	126
2.	Maszewo	410
3.	Pogrzynie	155,3
4.	Przemocze	44,7
5.	Rożnowo	43,5
6.	Darż	39,9
7.	Maciejewo	24,6
8.	Wisławie	251,3
9.	Tarnowo	20,20
10.	Jenikowo	116,4
12.	Mieszkowo	39,2

Z poważaniem

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a

Z up. BURMISTRZA

mgr Alicja Szuster
SEKRETARZ GMINY

Załącznik nr 8

Szczecin, dnia 2 marca 2018 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W SZCZECINIE**

WOPN-OS.411.14.2018.AM

**Gobio – Usługi Przyrodnicze
ul. Bażyńskich 38/50
87-100 Toruń**

Odpowiadając na pismo z dnia 30 stycznia 2018 r., dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzanej dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”, a także nawiązując do art. 53 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.), wnoszę o sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem poniższych zagadnień.

1. Prognoza powinna w pełnym zakresie odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.), przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy.
2. Należy zwrócić szczególną uwagę na opis stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. b ww. ustawy), określenie przewidywanych, znaczących oddziaływań, spowodowanych realizacją ustaleń „Programu Ochrony Środowiska (...)” (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ww. ustawy) oraz przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub ewentualną kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, a także przedstawienie rozwiązań alternatywnych albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych (art. 51 ust. 2 pkt 3 lit a i b ww. ustawy).
3. Należy przedstawić opis poszczególnych elementów środowiska dla terenu objętego „Programem Ochrony Środowiska (...)” ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142 ze zm.) oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków objętych ochroną na podstawie:
  - Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
  - Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
  - Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
4. Należy przeanalizować wpływ realizacji ustaleń „Programu Ochrony Środowiska (...)” na poszczególne elementy środowiska (różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne), a szczególną uwagę należy zwrócić na oddziaływanie jego ustaleń na formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142 ze zm.), w zakresie wpływu zaplanowanych działań na cele i przedmioty ochrony obszarów podlegających ochronie.
  5. Wyniki powyższej analizy należy wykorzystać do wyznaczenia i opisu najistotniejszych obszarów problemowych, analizy oddziaływań skumulowanych oraz zaplanowania środków minimalizujących negatywne oddziaływania, a w sytuacji, gdy nie będą one wystarczające - środków kompensujących. W szczególności należy określić, czy będą występowały kolizje planowanych działań inwestycyjnych z formami ochrony przyrody, w tym działania, które mogłyby oddziaływać znacząco negatywnie na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.
  6. Należy przedstawić na załączniku graficznym do prognozy, lokalizację terenu objętego „Programem Ochrony Środowiska (...)” w odniesieniu do form ochrony przyrody oraz wskazać kolizje planowanych działań inwestycyjnych z obszarami chronionymi (jeżeli jest znana ich lokalizacja).

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
w Szczecinie
Regionalny Konservator Przyrody

Marcin S. [signature]

adresat – list polecony

STARSZY SPECJALISTA
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Alicja Matwiejczuk-Weychan

01.03.2018

p.o. NACZELNIKA
działu Ocen Oddziaływania na Środowisko
i Naprawy Szkód w Środowisku
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Anna Czyżowicz

01.03.2018

Załącznik nr 9

Szczecin, dnia ²³ lutego 2018 r.

Sz. P.
Tomasz Kulinicz
Starosta Powiatu Goleniowskiego
ul. Dworcowa 1
72 - 100 Goleniów

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie, działając na podstawie przepisu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.), przepisu art. 53 w związku z przepisem art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), w odpowiedzi na wniosek Powiatu Goleniowskiego, reprezentowanego przez Pana Tomasza Kulinicza Przewodniczącego Zarządu Powiatu i Pana Tomasza Stanisławskiego Członka Zarządu Powiatu, w imieniu którego działa pełnomocnik Pani Monika Stankiewicz z firmy GOBIO - Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski z siedzibą w Toruniu prowadzonej przez Pana Michała Mięsikowskiego, z dnia 30 stycznia 2018 r., uzupełniony w dniu 21 lutego 2018 r. w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanego dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018 - 2021 z perspektywą do 2025 roku”,

wnosi o sporządzenie

prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018 - 2021 z perspektywą do 2025 roku”, w zakresie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisie art. 51 i przepisie art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

Z uwagi na zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, którego głównym celem jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, prognoza sporządzona dla ww. projektu dokumentu powinna przede wszystkim:

- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko, a w szczególności na ludzi, wodę i powietrze z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- oraz:
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na warunki życia i na zdrowie ludzi, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego to projekt dokumentu, który wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisem art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), w tym sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu przedmiotowego dokumentu, sporządzona zgodnie ze wskazanym zakresem, powinna wykazać między innymi, czy realizacja jego ustaleń może mieć potencjalnie negatywny wpływ na środowisko, w tym na ludzi, a jeśli tak, to powinna zaproponować również rozwiązania mające na celu przeciwdziałanie tym następstwom lub ich ograniczanie.

Zachodniopomorski Państwowy
Wejewódzki Inspektor Sanitarny
w Szczecinie
Malgorzata Domagala
dr n. med. Małgorzata Domagała-Dobrycka
specjalista zdrowia publicznego

Załącznik: oryginał pełnomocnictwa;

Otrzymuje:

1. Pełnomocnik Inwestora:
Pani Monika Stankiewicz
GOBIO - Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski
ul. Bażyńskich 38/50
87 - 100 Toruń
2. aa.

Załącznik nr 10

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W SZCZECINIE**

Szczecin, dnia 17 maja 2018 r.

WOPN-OS.410.97.2018.MB

**Pani Monika Stankiewicz
Gobio - Usługi Przyrodnicze
ul. Bażyńskich 38/50
87-100 Toruń**

Działając na podstawie art. 54 ust. 1 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.), a także nawiązując do pisma Pani Moniki Stankiewicz „Gobio – Usługi Przyrodnicze” z dnia 16 kwietnia 2018 r. (data wpływu 18 kwietnia 2018 r.), dotyczącego zaopiniowania projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”, zwanego dalej Programem, uprzejmie informuję, co następuje.

1. Nadrzędnym celem Programu jest przeprowadzenie analizy obecnego stanu środowiska naturalnego Powiatu oraz określenie kierunków działań bieżących i długofalowych samorządu w zakresie ochrony środowiska. Według założeń przedstawionych w przedmiotowym opracowaniu, sporządzenie Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.
2. Program obejmuje szczegółowy opis w zakresie analizy stanu środowiska i infrastruktury na terenie Powiatu. Na bazie stanu środowiska jaki został zdiagnozowany, wytyczono dla jednostki cele ekologiczne, których realizacja do roku 2025 ma spowodować polepszenie stanu środowiska, w obszarach gdzie tego potrzeba, bądź utrzymywanie dobrego poziomu tam, gdzie już na obecnym etapie jest to zapewnione przed jednostki samorządu terytorialnego.
3. W Programie określonych zostało dziesięć obszarów interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zagrożenia poważnymi awariami, zasoby przyrodnicze. W obrębie określonych obszarów interwencji wyznaczono cele i kierunki działań Programu oraz zadania wpływające na osiągnięcie założonych celów.
4. Przedmiotowy Program jest dokumentem o charakterze ogólnym, który nie zawiera szczegółowych opisów inwestycji mogących w znacznym stopniu wpływać na środowisko.

5. Z przedłożonej prognozy oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (M. Mięsikowski, Gobio – Usługi Przyrodnicze, Toruń, 2018 r.) wynika, że:

- uwzględniając stan środowiska i posługując się metodą opisową dokonano w prognozie oceny potencjalnych oddziaływań na środowisko, powodowanych przez zadania przewidziane w Programie, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska;
- przeanalizowano potencjalny wpływ wskazanych do realizacji w Programie zadań na takie aspekty środowiska jak: obszary chronione, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki;
- oddziaływanie wynikające z realizacji Programu na wybrane komponenty środowiska, będzie negatywne jedynie w momencie realizacji przedsięwzięć. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Szczególnie dotyczy to zadań ingerujących w powierzchnię ziemi, związanych z poprawą infrastruktury technicznej, bądź zadań wpływających na stan wód powierzchniowych oraz podziemnych. Zadania z zakresu gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz gleb będą pozytywnie wpływały na stan wód podziemnych oraz powierzchniowych. Zdecydowana większość zadań będzie miała wpływ na poprawę jakości powietrza oraz klimatu, tj. termomodernizacja budynków, wykonanie projektu planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wymiana źródeł ciepła na ekologiczne, a także promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez mieszkańców;
- ze względu na odległość od granic państwa oraz skalę i charakter działań przewidzianych w Programie, realizacja zapisów dokumentu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- brak realizacji ustaleń analizowanego Programu może wpłynąć na pogorszenie jakości środowiska, w tym głównie w zakresie jakości powietrza, hałasu, wód oraz gleb, co przyczynia się do negatywnego oddziaływania na jakość środowiska jako całości.

Mając powyższe na względzie **pozytywnie opiniuję** przedłożony „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”.

Jednocześnie wnoszę o uzupełnienie prognozy o podpisane oświadczenie autora prognozy o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.).

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
w Szczecinie
Regionalny Konserwator Przyrody

17 MAJ 2018
Maciej Szadlecki

adresat – list polecony

STARSZY INSPEKTOR
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Szczecinie
Majorzata Bariszczeńska
15.05.2018r.
w/z NACZELNIKA WYDZIAŁU
Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Szczecinie
17.05.18 M. Podgóraka
Monika Podgóraka

Załącznik nr 11

Szczecin, dnia 11. maja 2018 r.

Pan
Tomasz Kulnicz
Starosta Goleniowski
ul. Dworcowa 1
72-100 Goleniów

OPINIA SANITARNA

Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie, działając na podstawie przepisu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 z późn. zm.), przepisu art. 54 ust. 1 w związku z przepisem art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.),

opiniuje pozytywnie

projekt dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”.

Uzasadnienie

Opinię niniejszą wydano w oparciu o:

1. wniosek Powiatu Goleniowskiego, reprezentowanego przez Pana Tomasza Kulnicza Starostę Goleniowskiego, w imieniu którego działa Pani Monika Stankiewicz z firmy Gobio - Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski z siedzibą w Toruniu, z dnia 16 kwietnia 2018 r. w sprawie wydania opinii dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
2. analizę projektu dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opracowanych w 2018 roku przez zespół autorski z firmy Gobio - Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski z siedzibą w Toruniu.

Analizowany projekt Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego jest strategicznym dokumentem polityki ekologicznej, którego zapisy są ściśle powiązane z założeniami innych dokumentów lokalnych i wyższego szczebla, dotyczących szeroko pojętej tematyki ochrony środowiska. Nadrzędnym celem tego dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby ochrony lub poprawy stanu środowiska tego obszaru oraz zapewnienia przyjaznego miejsca do życia dla jego mieszkańców. Uchwalony program będzie stanowił również podstawę do ubiegania się o dofinansowania na realizację przewidzianych w nim inwestycji i zadań z różnego rodzaju źródeł.

W opracowaniu przedstawiono ogólną charakterystykę powiatu wraz z kompleksową diagnozą aktualnego stanu jego środowiska, ze wskazaniem głównych zagrożeń i problemów w tym zakresie, analizą ich przyczyn i możliwym sposobem rozwiązania. Następnie, na podstawie wniosków wynikających z powyższej analizy, wyznaczono cele i zadania zmierzające do skutecznego rozwiązywania zidentyfikowanych problemów środowiskowych, w ramach wskazanych w harmonogramie realizacji 10 obszarów

interwencji, tj. w zakresie: ochrony klimatu i jakości powietrza, ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony zasobów geologicznych i przyrodniczych oraz gleb, gospodarki odpadami, a także minimalizacji zagrożenia poważnymi awariami. Sukcesywna realizacja planowanych w tych obszarach zadań, polegających na wykonaniu konkretnych zaplanowanych zadań i inwestycji, ale również podniesieniu świadomości ekologicznej społeczeństwa i jego aktywizacji w tych działaniach, powinna perspektywicznie zapewnić osiągnięcie wyznaczonych celów oraz poprawę stanu środowiska tego regionu. W programie określono również zasady oceny i bieżącego monitorowania efektów wdrażania programu. Na etapie opiniowania projektu nie przewiduje się, aby jego realizacja wiązała się z istotnym i trwałym negatywnym oddziaływaniem na zdrowie i życie ludzi. Część zaplanowanych w harmonogramie zadań nie ma w ogóle charakteru inwestycyjnego, jak np. akcje edukacyjne i promocyjne, opracowanie i wdrażanie innych dokumentów związanych z tematyką ochroną środowiska, czy prowadzenie działań kontrolnych. Natomiast realizacja części zaproponowanych zadań inwestycyjnych, jak np.: modernizacja układu komunikacyjnego, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, rozbudowa ścieżek rowerowych, może potencjalnie wiązać się z intensyfikacją niektórych uciążliwości środowiskowych (hałasu, zanieczyszczeń powietrza, zapylenia). Zjawisko to w większości przypadków powinno mieć jednak charakter lokalny i przejściowy, ograniczony do etapu realizacji, a planowane przedsięwzięcia, które przy spełnieniu konkretnych kryteriów technicznych zostaną zaliczone do mogących znacząco oddziałujących na środowisko, będą w razie konieczności poddane szczegółowej procedurze oceny tego oddziaływania. Ponadto, zastosowanie działań łagodzących i ograniczających możliwe negatywne oddziaływanie na środowisko, zaproponowanych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej dla analizowanego projektu dokumentu, polegających między innymi na: dobrym przemyśleniu wyboru lokalizacji inwestycji, odpowiednim doborze rozwiązań technicznych i organizacyjnych, powinno zminimalizować ewentualne uciążliwości i zagrożenia.

Należy także podkreślić, iż ogólny charakter opracowania jest proekologiczny i prospołeczny. Skutkiem realizacji zawartych w nim zadań, między innymi: termomodernizacji budynków, rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej, modernizacji dróg, wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, realizacji oraz utrzymania pasów zieleni wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, rekultywacji zdegradowanych gleb, usuwania dzikich wysypisk śmieci, a także przeprowadzonych akcji edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej ludzi, będzie przede wszystkim poprawa jakości środowiska, w tym również komfortu życia i zdrowia mieszkańców powiatu goleniowskiego.

Mając na uwadze powyższe, Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie opiniuje pozytywnie projekt dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Pouczenie

Na niniejszą opinię nie przysługuje środek odwoławczy.

Otrzymuje:

1. Pełnomocnik Inwestora:
Pani Monika Stankiewicz
Gobio - Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski
ul. Bażyńskich 38/50, 87-100 Toruń,
2. aa.

Zachodniopomorski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny
w Szczecinie

dr n. med. Małgorzata Domagała-Dobrzycka
specjalista zdrowia publicznego